

STORTINGET

Dokument 15:11

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1501 - 1650
4.–15. mars 2021

Innhold

1501. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. arbeidsplasser på Jørstadmoen og ansatte i Cyberforsvaret, besvart av forsvarsminister	11
1502. Fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, vedr. lovendringer med sikte på å forby faste etter-skole-tilbud med overnatting ved trossamfunn, besvart av barne- og familieminister	11
1503. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. oppdrett ved Vegaøyene, besvart av klima- og miljøminister	13
1504. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. begrunnelsen for at Bergen Engines AS ikke er underlagt sikkerhetsloven etter lovens § 1-3, besvart av forsvarsminister	14
1505. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nytt politihus i Bergen, besvart av justis- og beredskapsminister	16
1506. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Flytoget, besvart av samferdselsminister	16
1507. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. ordningen med utsatt formuesskatt før forskuddstrekk og betaling av forskuddsskatt, besvart av finansminister	18
1508. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. utsatt betaling av formuesskatt for inntektsåret 2020, besvart av finansminister.....	18
1509. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. veiene og jernbanestrekningene som nå ligger inne i porteføljen til Nye Veier, besvart av samferdselsminister	19
1510. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. arbeidsplassene ved Hydro sine valseverk i Karmøy og Holmestrand når veksemda no vert seld ut av landet, besvart av næringsminister.....	20
1511. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. den økte aksjerabatten i hhv. 2020 og 2021, besvart av finansminister.....	20
1512. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler i formuesskatten, besvart av finansminister	21
1513. Fra stortingsrepresentant Ulf Isak Leirstein, vedr. foreldrenes mulighet for å ta opptak av møter og samvær i regi av barnevernet, besvart av barne- og familieminister	22
1514. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. pakkeforløpene for psykisk helse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	23
1515. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. 6 mill. kr som en engangssum i frie midler til 5 gamle skip, deriblant MS Sandnes og MS Rogaland, besvart av klima- og miljøminister	25
1516. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. opplæringslov, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	25
1517. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. innkjøp av håndholdte nødnetterminaler til Norske redningshund, besvart av justis- og beredskapsminister.....	26
1518. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. utspillet fra Molde-ordføreren, besvart av statsminister.....	27
1519. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. trevirke til nye industrielle formål, besvart av næringsminister.....	27
1520. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. mammografikontroll for kvinner over 69 år, besvart av helse- og omsorgsminister	28
1521. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. motorferdselregelverket og snøscooter, besvart av klima- og miljøminister.....	29
1522. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. årlig provenyeffekt av kuttet i formuesskatten, besvart av finansminister	30
1523. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. fordeling kuttet i formuesskatten med økt aksjerabatt, besvart av finansminister	31
1524. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. private eller kommunale barnehageplasser som skal legges ned når det er overkapasitet på barnehageplasser, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	32
1525. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. standard for girkasser i kjøretøy på norske veier, besvart av samferdselsminister.....	33
1526. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. Ålgårdbanen, besvart av samferdselsminister	35
1527. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. intensivkapasiteten siden pandemien brøt ut, besvart av helse- og omsorgsminister.....	36
1528. Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. tilgjengelighet til blodprodukter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	37

1529. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. en gjennomsnittlig dagpengemottaker, besvart av arbeids- og sosialminister.....	38
1530. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. dagpenger utover ordinær maksimal periode pga. midlertidige regelendringer i 2020 og 2021, besvart av arbeids- og sosialminister.....	39
1531. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. personer som har mottatt dagpenger på grunnlag av et bortfall av arbeidstid som er lavere enn 50 % i 2020 og 2021, besvart av arbeids- og sosialminister.....	40
1532. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. personer med et inntektsgrunnlag mellom 0,75G og 1,5G over de siste 12 månedene, eller 2,25G og 3G over de siste 36 månedene, som har søkt om dagpenger siden 1. november 2020, besvart av arbeids- og sosialminister.....	40
1533. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. personer som siden 20. mars 2020 har vært permittert i en periode som overstiger 26 uker og som overstiger 52 uker, besvart av arbeids- og sosialminister.....	41
1534. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. permittert i en periode som overstiger 26 eller 52 uker ila. årene 2020 og 2021, besvart av arbeids- og sosialminister.....	41
1535. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. ferietillegg i 2020, 2021 og 2022, besvart av arbeids- og sosialminister.....	42
1536. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. ferietillegg på dagpenger i 2020 dersom ferietillegget på dagpenger ble gjeninnført etter samme regelverk som gjaldt før 2015, besvart av arbeids- og sosialminister.....	43
1537. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. støtte som følge av den midlertidige ordningen med inntektssikring for lærlinger i 2020 og 2021, besvart av arbeids- og sosialminister.....	43
1538. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. ledige eller permitterte som siden 20. mars 2020 har deltatt i en eller annen form for kompetansehevede tiltak, besvart av arbeids- og sosialminister.....	44
1539. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. omsorgsdager ila. 2020 sammenlignet med i 2019 og 2018, besvart av arbeids- og sosialminister.....	45
1540. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. alumuniumsproduksjonen i Hydro, besvart av næringsminister.....	46
1541. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. løfter om jernbaneutbygging i Østfold, besvart av samferdselsminister.....	47
1542. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. avhjelpe bortfall av opptrening/rehabilitering og motvirke økt funksjonstap for kronikere under covid-19, besvart av helse- og omsorgsminister.....	48
1543. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. regjeringens forslag til rusreform, besvart av justis- og beredskapsminister.....	49
1544. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. funksjonsnedsettelse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	49
1545. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. bistandspenger til Kina i 2020, besvart av utviklingsminister.....	50
1546. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. sikkerhetslovens ulike hjemler ved salg av Bergen Engines, besvart av forsvarsminister.....	51
1547. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. reduserte tilbud for funksjonshemmede barn og unge, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	52
1548. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. Nærpolitireforma, besvart av justis- og beredskapsminister.....	54
1549. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. vegtrafikklovgivningen, besvart av samferdselsminister.....	55
1550. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. orhandlingene om en frihandelsavtale mellom Norge og Storbritannia, besvart av næringsminister.....	56
1551. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. helsepersonell og taushetsplikt, besvart av helse- og omsorgsminister.....	57
1552. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. lærere skal få dekket ekstraarbeid som følge av pandemien, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	58
1553. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. oversikt over ansatte/årsverk som hadde sitt faste arbeidssted ved de ulike politistasjonene/tjenestestedene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	59
1554. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. Hydros salg av valseverkene i Holmestrand og på Karmøy, besvart av næringsminister.....	59
1555. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. muntlig eksamen for elever på vg3 våren 2021, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	61

1556. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. kystrutehavner, besvart av samferdselsminister.....	62
1557. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. tilgang på svar på skriftlige spørsmål før Stortinget, besvart av samferdselsminister.....	63
1558. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. intensjonen til kompensasjonsordningen, besvart av finansminister.....	63
1559. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. utbyggingen av E18 strekning Dørdal-Tvedestrand, besvart av samferdselsminister.....	64
1560. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. anslag på omtrent hvor mye statsbudsjettet vil måtte reduseres dersom alle effekter fra oljenæringen fjernes, besvart av finansminister.....	65
1561. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. at UiB som et "bærekraftuniversitet" blant annet vil selge seg ut av fond tilknyttet olje og gass, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	66
1562. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. land-for-land-rapportering fra selskap i alle sektorer når dette nå innføres i EU, besvart av finansminister	66
1563. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. rusforebyggende arbeidet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	67
1564. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. studenter med særskilte behov individuell tilrettelegging, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	68
1565. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. bakgrunnen for direktoratets rigide detaljstyring av jegerprøveundervisningen, besvart av landbruks- og matminister	70
1566. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. initiativ til tiltak som sikrer studenter bedre tilrettelegging ved graviditet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	71
1567. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. fraværreglene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	72
1568. Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. innsyn i reiseregistrert for hele landet for kommunene, besvart av helse- og omsorgsminister	73
1569. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. ledende posisjoner i Norges Idrettsforbund, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	74
1570. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. gravide studenter og nybakte mødre som ikke får tilrettelegging av sine studier, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	75
1571. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. stengte grenser, besvart av justis- og beredskapsminister....	76
1572. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. støtteordninger, besvart av næringsminister	77
1573. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. at vogntog som kjører over grensen testes ved teststasjonene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	78
1574. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. kraftsituasjonen for industriprosjekter i Grenland, besvart av olje- og energiminister	79
1575. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. kompensasjonsordning for grensependlere, besvart av arbeids- og sosialminister	80
1576. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. UNRWA, besvart av utenriksminister	80
1577. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. salget av valseverkene på Karmøy og i Holmestrand, besvart av næringsminister.....	81
1578. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. norske mat- og drikkefestivaler og billett bortfallsordningen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	83
1579. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. innreiseregler der pårørende er ved livets siste fase, besvart av justis- og beredskapsminister.....	84
1580. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. forslag om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	85
1581. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. ordningen fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	85
1582. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. rusreform, besvart av barne- og familieminister	86
1583. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. status for arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens anbefaling om å vurdere hensiktsmessigheten i dagens tilskuddsordning, besvart av arbeids- og sosialminister	86

1584. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. at fødeavdelinga ved Kristiansund sjukehus er stengt i samband med samlinga av fødetilbodet i Molde, besvart av helse- og omsorgsminister.....	88
1585. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. restauranter i Trondheim som er sterkt truet av salg, besvart av næringsminister.....	88
1586. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Utenriksdepartementet svar på et brev fra Rolls-Royce, besvart av utenriksminister.....	89
1587. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. hvor stor prosentandel av befolkningen som er vaksinert, besvart av helse- og omsorgsminister.....	90
1588. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. foreldrepermisjon, besvart av barne- og familieminister.....	92
1589. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. opprydningsaksjoner av eierløst avfall, besvart av klima- og miljøminister.....	93
1590. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. ledsager, besvart av samferdselsminister.....	94
1591. Fra stortingsrepresentant Astrid Margrethe Hilde, vedr. relevant arbeidspraksis for innvandrere og flykninger, særlig med ikke vestlig kulturbakgrunn, besvart av arbeids- og sosialminister.....	95
1592. Fra stortingsrepresentant Tom Kalsås, vedr. nettdekning langs Jærbanen, besvart av samferdselsminister.....	97
1593. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. overføring av ansvaret for krisesentrene til kommunene, besvart av barne- og familieminister.....	98
1594. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. tidsbruk for post, besvart av samferdselsminister.....	98
1595. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. godstrafikk på Østre linje, besvart av samferdselsminister.....	99
1596. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. vold mot barn, besvart av barne- og familieminister.....	100
1597. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. det mest avanserte og langtrekkende redningshelikopteret (AW 101) på den nye basen i Tromsø, besvart av justis- og beredskapsminister.....	101
1598. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. utlysning av sorenskriver for Vestre Innlandet tingrett, besvart av justis- og beredskapsminister.....	102
1599. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. piggtråd, besvart av landbruks- og matminister.....	103
1600. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. stor utålmodighet og frustrasjon på Notodden over at personen får lov til å lage store problemer med nær familie og lokalmiljøet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	104
1601. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. evaluering av pasient- og brukerrettighetsloven, besvart av helse- og omsorgsminister.....	105
1602. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. E39 i Flekkefjord, besvart av samferdselsminister.....	106
1603. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. rederiskatteordningen, besvart av finansminister.....	107
1604. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. i permisjon. sendes 12.3, besvart av klima- og miljøminister.....	109
1605. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. bevilgning til nordområdeformål på statsbudsjettet for 2021, besvart av utenriksminister.....	110
1606. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. vergemålsloven, besvart av justis- og beredskapsminister.....	111
1607. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. virksomheter som vil koble seg på kraftnettet, besvart av olje- og energiminister.....	112
1608. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. arbeidskraft til stell og høsting av plantene/avlingene, besvart av landbruks- og matminister.....	112
1609. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. ordet 'alvorlig' ble fjernet fra folketrygdloven § 12-5, den såkalte «Kurantparagrafen», besvart av arbeids- og sosialminister.....	114
1610. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. sykehus med lokalsykehusfunksjoner i Helse Sør-Øst RHF, besvart av helse- og omsorgsminister.....	115
1611. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. adgangen til å benytte innleid personell til egentransport av gods, besvart av samferdselsminister.....	118
1612. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. kommunikasjon på norsk/skandinavisk i virkeområdene til sjøtrafikksentralene, besvart av samferdselsminister.....	119
1613. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. fisket med krokarn, besvart av klima- og miljøminister.....	119

1614. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. Thomas Tivoli, besvart av næringsminister	121
1615. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. markeringen av rikssamlingsjubileet i 2022, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	122
1616. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. salget av Bergen Engines, besvart av forsvarsminister	122
1617. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Statsforvalteren i Trøndelag, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	123
1618. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. fasttelefonen før andre telefonløsninger, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	124
1619. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. tidsplan for utbyggingen av Nasjonalt luftoperasjonssenter, besvart av forsvarsminister	125
1620. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. det spanske transportselskapet CAF, besvart av samferdselsminister.....	125
1621. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. utstyr for snørydding av veger, besvart av samferdselsminister	126
1622. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. svartebørsproblematikk, besvart av barne- og familieminister.....	127
1623. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. negativ sosial kontroll som foregår i lukka kristne trossamfunn, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	128
1624. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. vaksinerer for alle i risikogrupperne for koronaviruset, og som har fastlege i en annen kommune enn den de er bosatt i, besvart av helse- og omsorgsminister.....	128
1625. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. Ilseng fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	130
1626. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. sykehjem og servering av alkohol, besvart av helse- og omsorgsminister.....	131
1627. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. ruskontrakter som er gitt under straffetrussel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	131
1628. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. rullestolbrukere og flyreiser, besvart av samferdselsminister	132
1629. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. bygge E6-strekningen Sørrelva-Borkamo i Saltdal, besvart av samferdselsminister.....	133
1630. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. særplass i turnustjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	134
1631. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. Havforskningsinstituttet, besvart av fiskeri- og sjømatminister	135
1632. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. innreisereglane i samband med koronapandemien, besvart av justis- og beredskapsminister	136
1633. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Norsk kulturfonds ordninger, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	137
1634. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. støtte til fjøsbygging, besvart av landbruks- og matminister	138
1635. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Viken fylkeskommune, besvart av samferdselsminister.....	139
1636. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Finanstilsynets kartlegging av bankenes tilbud av kontantjenester, besvart av finansminister.....	140
1637. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. helikopterløsninger, besvart av justis- og beredskapsminister...	141
1638. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. helikopterkompetanse, besvart av forsvarsminister.....	142
1639. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. E-tenesta, besvart av forsvarsminister.....	143
1640. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Sjøfartsdirektoratet, besvart av klima- og miljøminister...	144
1641. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. den eritreiske ambassaden i Stockholm, besvart av justis- og beredskapsminister.....	145
1642. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. forpliktende internasjonalt rammeverk for antibiotika, besvart av helse- og omsorgsminister	147
1643. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. Askim Steinindustri AS, besvart av samferdselsminister.....	148
1644. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Tilsynsrådet for Politiets utlendingsenhet Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	149
1645. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. bygge ned kompetansearbeidsplasser i Nord-Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	149

1646. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. statistikk for januar, februar og mars som viser både antall og over- og underrepresentasjon i smittetall og sykehusinnleggelseser for personer født i utlandet, besvart av helse- og omsorgsminister	150
1647. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. intensivsykepleiere, besvart av helse- og omsorgsminister	151
1648. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. årlige statlige investeringer i a) trafiksikkerhetstiltak og b) motorveier/store veiprosjekter i perioden 2017-2020, besvart av samferdselsminister	153
1649. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. NRKs intervju med statsministeren i anledning ettårsdagen for pandemien, besvart av statsminister.....	154
1650. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. grensehandel, besvart av finansminister	155

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1501 - 1650) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1521
Andersen, Karin (SV)	1519, 1547, 1641, 1644
Bastholm, Une (MDG)	1518, 1559, 1648
Bjørdal, Fredric Hølen (A)	1522, 1523
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1541, 1595
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1603, 1617
Borch, Sandra (Sp)	1637, 1638
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	1611
Bøhler, Jan (Sp)	1563
Christensen, Jette F. (A)	1546
Christoffersen, Lise (A)	1532, 1533
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	1646
Fagerås, Mona (SV)	1524, 1555, 1590
Fasteraune, Bengt (Sp)	1509, 1594
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1633, 1645
Gharahkhani, Masud (A)	1534, 1535, 1536
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1635, 1636
Grande, Arild (A)	1530, 1531
Grimstad, Carl-Erik (V)	1528
Grung, Ruth (A)	1580, 1607
Gulati, Himanshu (FrP)	1552
Hagerup, Margret (H)	1583, 1609
Haltbrekken, Lars (SV)	1503, 1585, 1589
Hansen, Svein Roald (A)	1511, 1512
Hansen, Eva Kristin (A)	1568
Heggø, Ingrid (A)	1540
Henriksen, Martin (A)	1605
Hilde, Astrid Margrethe (A)	1591
Hjemdal, Silje (FrP)	1566, 1593
Hoksrud, Bård (FrP)	1506, 1525, 1600
Huitfeldt, Anniken (A)	1619, 1620
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1597, 1613
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1558, 1578
Johnsen, Kristin Ørmen (H)	1502
Johnsen, Tor André (FrP)	1571
Kalsås, Tom (A)	1592
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1562
Kjerkol, Ingvild (A)	1647
Klinge, Jenny (Sp)	1548, 1584, 1632
Knutsen, Eigil (A)	1507, 1508
Lauvås, Stein Erik (A)	1537, 1538
Leirstein, Ulf Isak (Uav)	1513
Leirtrø, Kirsti (A)	1572

Liadal, Hege Haukeland (A)	1569, 1601, 1642
Limi, Hans Andreas (FrP)	1517
Lyngedal, Åsunn (A)	1631
Lysbakken, Audun (SV)	1504, 1579, 1586, 1649
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1550, 1553
Moflag, Tuva (A)	1527
Mossleth, Siv (Sp)	1628, 1629
Moxnes, Bjørnar (R)	1604, 1616
Myrli, Sverre (A)	1618, 1621
Mørland, Tellef Inge (A)	1542, 1543, 1581, 1582
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1639, 1640
Njåstad, Helge André (FrP)	1573, 1630
Nordlund, Willfred (Sp)	1549
Olsen, Ingalill (A)	1556
Pollestad, Geir (Sp)	1510, 1608, 1634
Sakariassen, Eirik Faret (SV)	1514, 1526, 1575, 1615
Sandberg, Nina (A)	1564, 1567
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1565
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1602
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1596
Solberg, Torstein Tvedt (A)	1577
Steffensen, Roy (FrP)	1515, 1560, 1561
Stensland, Sveinung (H)	1587
Stordalen, Morten (FrP)	1624
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1516, 1570, 1598
Støre, Jonas Gahr (A)	1554
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	1539
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	1599
Toppe, Kjersti (Sp)	1505, 1551, 1606, 1610
Trettebergstuen, Anette (A)	1588, 1614, 1625
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1576
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1545
Wiborg, Erlend (FrP)	1557, 1643
Wilkinson, Nicholas (SV)	1520, 1544, 1626, 1627
Øvstegård, Freddy André (SV)	1622, 1623
Aasland, Terje (A)	1574, 1612, 1650
Aasrud, Rigmor (A)	1501, 1529

STORTINGET

Dokument 15:11

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1501

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 12. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvor mange nye arbeidsplasser er lagt til Jørstadmoen etter 2016, og hvor mange flere ansatte har det blitt i Cyberforsvaret?

BEGRUNNELSE:

Det er ønskelig med en oversikt knyttet til utviklingen på Jørstadmoen særskilt.

Svar:

Forsvaret opplyser at antall arbeidsplasser på Jørstadmoen (inkludert Lillehammer og Hovemoen) har økt med om lag 70 i perioden 2017 og frem til og med februar

2021. Forsvarsmateriell og Forsvarsbygg har til sammen økt med 10 nye arbeidsplasser på Jørstadmoen siden 2016.

Når det gjelder utviklingen av antall ansatte i Cyberforsvaret, er antall ansatte om lag 50 lavere ved utgangen av februar 2021 sammenlignet med utgangen av 2016. Bakgrunnen for nedgangen i ansatte beror blant annet på omstilling, både internt i Forsvaret og i sektoren forøvrig.

I takt med endringer i basestrukturen til Forsvaret og den teknologiske utviklingen, er IKT-virksomheten i Forsvaret konsentrert til færre geografiske steder og har Jørstadmoen som hovedbase. IKT-virksomheten er, og vil også i fremtiden måtte være, distribuert, blant annet for å opprettholde en robust og tilgjengelig informasjonsinfrastruktur for Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 1502

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen

Besvart 12. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Da Stortinget vedtok ny trossamfunnslov ble regjeringen samtidig bedt om et forslag til lovendringer med sikte på å

forby faste etter-skole-tilbud med overnatting. Stortinget ønsket også å nekte tros- og livssynsamfunn som tar imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og

livssynsfrihet, tilskudd og tok inn en bestemmelse om dette i § 6.

Det er snart et år siden trossamfunnsloven ble vedtatt og jeg vil derfor vite status for oppfølgingen av Stortingets vedtak?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at Stortinget behandlet ny trossamfunnslov (Prop. 130 L (2018-2019) Lov om tros- og livssynsamfunn, jf. Innst. 208 L (2019-2020)), ba Stortinget regjeringen om å komme tilbake med forslag til nødvendige lovendringer med sikte på å forby faste etter-skole-tilbud med overnatting over lengre tid for å forhindre segregering, parallellsamfunn, negativ sosial kontroll eller radikaliserings. Komiteen ba regjeringen fremme saken senest våren 2021.

Ved behandlingen av ny trossamfunnslov, tok Stortinget også inn et nytt annet ledd i § 6:

"Tros- eller livssynssamfunn som tar imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, kan nektes tilskudd."

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 (Innst. 14 S (2020-2021)) ba Stortinget regjeringen sørge for at trossamfunnsloven § 6 andre ledd trer i kraft snarest og senest 1. april 2021.

Svar:

Finansiering av trossamfunn i Norge fra fremmede stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, kan utfordre viktige norske demokratiske verdier som samfunnet vårt bygger på, og ikke minst tros- og livssynsfriheten mer generelt.

Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd, skal hvert år sende inn regnskap til statsforvalteren. Trossamfunnsloven presiserer at dersom samfunnene mottar bidrag fra utlandet, skal det opplyses særlig om dette. Gjennom rapporteringen kan vi få kunnskap om omfanget av finansiering fra utlandet til tros- og livssynssamfunnene. Barne- og familiedepartementet, med støtte fra Utenriksdepartementet, arbeider nå med hvordan bestemmelsen om bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, kan gjennomføres i praksis. Som det ble pekt på i høringen reiser en slik bestemmelse vanskelige rettslige avgrensningsspørsmål, som ikke ble utredet før Stortinget vedtok lovbestemmelsen. Bestemmelsen må derfor konkretiseres gjennom endringer i trossamfunnsforskriften. Forskriftsendringen må sendes på høring før den kan tre i kraft. Det vil derfor dessverre ikke være mulig å sette i kraft trossamfunnsloven § 6 annet ledd senest 1. april 2021, slik Stortinget ba om ved behandlingen av Innst. 14 S (2020-2021), jf. vedtak 396: "Stortinget ber regjeringen sørge for at trossamfunnsloven § 6 andre ledd trer i kraft snarest og senest 1. april 2021." Jeg tar deri-

mot sikte på, i nært samarbeid med utenriksministeren, å sende et forslag til konkretisering av lovbestemmelsen på høring i løpet av vårsesjonen 2021.

Barn og unge skal vokse opp i trygge omgivelser. Barne- og familiedepartementet utreder i samarbeid med både Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet Stortingets anmodningsvedtak om et forbud mot faste etter-skole-tilbud i tråd med vedtak 498 (2019 - 2020). Arbeidet ledes av Barne- og familiedepartementet, ikke Kunnskapsdepartementet, slik jeg ved en inkurie sa i Stortingets spørretime onsdag 24. februar 2021. Arbeidet pågår uavhengig av arbeidet med ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresvold.

Lovregulering av faste etter-skole-tilbud reiser også krevende avgrensningsspørsmål, i tillegg til menneskerettslige spørsmål, blant annet om retten til privatliv og om tros- og livssynsfrihet. Før et eventuelt lovforslag kan fremmes for Stortinget må det sendes på høring. Det vil derfor ikke være mulig å komme tilbake til Stortinget med et lovforslag våren 2021, slik familie- og kulturkomiteen bad om. Jeg vil understreke at jeg er opptatt av en god oppfølging av anmodningsvedtaket og jeg vil holde Stortinget orientert om videre fremdrift.

Avslutningsvis vil jeg nevne at vi gjennom ny trossamfunnslov har iverksatt tiltak allerede. Loven gir grunnlag for å nekte trossamfunn tilskudd og retten til å være registrert blant annet dersom de utøver vold eller tvang, eller krenker barns rettigheter. Vi har videre, i tråd med Stortingets anmodningsvedtak (vedtak 499 (2019-2020)), klagtjort i forskrift at tros- og livssynssamfunnene skal rapportere om særskilte tilbud for barn og unge, blant annet om undervisning eller andre trosopplæringstilbud og aktiviteter. Bli statsforvalter kjent med opplysninger som kan gi grunnlag for å nekte tilskudd, skal statsforvalteren vurdere behovet for nærmere undersøkelser og om opplysningene gir grunn til å melde forholdet til politiet, barnevernet eller andre relevante myndigheter. Statsforvalter kan i tillegg kreve rapportering om særskilte forhold, for eksempel om barns forhold i tros- og livssynssamfunnene. Dette vil kunne bidra til å forebygge miljøer som kan være skadelige for barn.

SPØRSMÅL NR. 1503**Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 15. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvorfor bryter regjeringen våre internasjonale forpliktelser i UNESCOs Verdensarvkonvensjon, gjennom at det gis tillatelse til oppdrett ved Vegaøyene, før konsekvensutredningen som KLD har igangsatt, er ferdig, og hva er grunnen til at man ikke vil vente på konsekvensutredningen før tillatelsen gis?

BEGRUNNELSE:

Gjennom Verdensarvkonvensjonen forplikter Norge seg til å konsekvens utrede tiltak i verdensarvområdene, derom det er usikkerhet om konsekvensene av tiltaket. Fram til tiltaket er konsekvens utredet, anses det som en potensiell trussel mot verdensarvverdiene og dermed også verdensarvstatusen. verdensarvstatusen. I sitt brev av 7. mars 2019 til Nordland fylkeskommune, skriver Riksantikvaren følgende: Fylkesrådets vedtak bryter med internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg gjennom verdensarvkonvensjonen og retningslinjer for forvaltning av verdensarven. Et klart prinsipp for internasjonal beste praksis i forvaltning av verdensarv sier at dersom det er usikkerhet om konsekvensen av et tiltak, vil tiltaket frem til det er konsekvensvurdert, alltid bli ansett som en potensiell trussel mot verdensarvverdiene og dermed også mot verdensarvstatusen. Midlertidighet og argumentasjon om at tiltaket er reversibelt vil, slik Unesco forstår og håndhever retningslinjene, ikke være en holdbar begrunnelse for å iverksette et tiltak før mulige konsekvenser er utredet. Dette er også poengtert av statssekretær Atle Hamar i Klima - og miljødepartementet i brev til Nordland fylkeskommune 11. februar 2019.

KLD gjennomførte en rådgivende befaring i området i 2017 med to eksperter fra UNESCOs rådgivende komiteer ICOMOS og IUCN som ga flere anbefalinger for videre saksgang, bl.a. en konsekvensutredning som nå er under utarbeidelse. Denne skjer i regi av konsulentfirmaet Instant Heritage i Roma. Egentlig skulle den være ferdig til 1. april, men er forsinket pga. covid 19. Den kan ikke bli ferdig før det er gjennomført en befaring i området og de regner med å kunne få gjennomført befaringen i sommer, så utredningen er klar etter den. Allikevel valgte Nærings- og fiskeridepartementet 16. februar 2021 å gi Mowi As tillatelse til oppdrett i Rørskjæran i Vega. Tillatelsen forutsetter at dette er forenelig med ny kommuneplan for kystsonen i Vega.

Svar:

Dette er ei sak med lang forhistorie. Eg viser til mitt skriftlege svar til Stortinget datert 15. mai 2020 og tidlegare klima- og miljøminister Vidar Helgesen sine svar datert 1. februar og 26. april 2017 i saka.

Som statspart til verdsarvskonvensjonen er Noreg forplikta til ikkje å gjennomføre tiltak som kan påverke verdsarvverdiane negativt. Som stortingsrepresentanten syner til i sitt brev er det klare retningslinjer for korleis saker knytt til verdsarvverdiar skal handsamast.

Som kjent er det i gang ein utgreiingsprosess knytt til verdsarvverdiane i området. Denne er utløyst av Vega kommune sitt arbeid med ny kommunedelplan for kystsona. Det har vore fremma motsegner til planen sitt forslag til område for akvakultur ved Rørskjæran og Hysvær og saka er handsama av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Departementet har i brev av 2. november 2020 sendt planen i retur til kommunen for vidare utgreiing av om og korleis ein eventuelt kan etablere moderne havbruk innanfor Vegaøyane verdsarvområde. Vega kommune, har sett i gang ei slik utgreiing, som førebels er forventa å vere ferdig sommaren 2021.

Parallelt med planarbeidet fatta Nordland fylkeskommune i 2018 avgjerd om lokaliseringsløyve etter akvakulturlova på Rørskjæran, det eine av dei to områda motsegnene nemnt over gjeld for. Etter klager på dette løyvet gjorde Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) vedtak i saka 16. februar 2021. NFD sitt vedtak inneber at det ikkje kan etablerast akvakulturverksemd før ny kommunedelplan for kystsona i Vega kommune er endeleg vedteke. Det ligg i NFD sitt vedtak om å gi løyve ein føresetnad om at kommunedelplan ikkje er til hinder for oppdrettsverksemd på lokaliteten Rørskjæran.

Dette betyr at både handsaminga av kystsonenplanen og vedtaket om klarering av akvakulturlokaliteten for Rørskjæran tar omsyn til den igangverande utgreiingsprosessen. Det er altså ikkje riktig at regjeringa bryter internasjonale forpliktingar og ikkje vil vente på konsekvensutreiinga.

SPØRSMÅL NR. 1504**Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 12. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for den konkrete begrunnelsen for at Bergen Engines AS ikke er underlagt sikkerhetsloven etter lovens § 1-3, om ett eller flere departement tidligere har vurdert å gjøre et vedtak som ville gjort at Bergen Engines AS ville blitt omfattet av loven, og hvilke muligheter statsråden nå ser til å stoppe salget?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere spørsmål i saken, blant annet dok. 15:1397 (2020-2021) om Bergen Engines og det forstående salget til det russiske TMH International. Statsråden svarer i denne forbindelse følgende om anvendelse av sikkerhetsloven:

«Bergen Engines AS er ikke underlagt sikkerhetsloven etter lovens § 1-3 og således kommer ikke lovens § 10-1 om eierskapskontroll til anvendelse i denne saken».

Gitt hva som er kommet frem gjennom media, og hvilke virksomheter som omfattes av sikkerhetsloven (jf. § 1-3), er dette veldig overraskende.

Senere har imidlertid statsråden kommunisert følgende til media (e24.no/Bergens Tidende, 3. mars):

«Teknologioverføring kan komme inn under loven, forutsatt at den aktuelle teknologien har betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser».

På spørsmålet om en totalvurdering kan gjøre at sikkerhetsloven kan komme til anvendelse, svarer statsråden følgende:

«Vi undersøker alle sider ved denne saken grundig, og jeg ønsker ikke å trekke konklusjoner før vi har alle kort på bordet. Her er det både handelspolitiske, forsvarspolitiske og sikkerhetspolitiske hensyn som må vurderes».

Det er svært viktig at statsråden avklarer både hendelsesforløpet, tidligere vurderinger, samt handlingsrommet i dag. Spesielt viktig er det å få klarhet i om det er slik at departementet kunne reagert med hjemmel i sikkerhetsloven dersom et vedtak om omfattelse hadde blitt gjort tidligere. I tillegg bør statsråden komme med en vurdering over hvorvidt andre relevante paragrafer, herunder § 2-5, bør benyttes.

Svar:

Da den nye sikkerhetsloven trådte i kraft 1. januar 2019 ble alle virksomheter som var underlagt den gamle sikkerhetsloven automatisk underlagt den nye loven gjen-

nom overgangsregler. Dette gjaldt både virksomheter som behandlet sikkerhetsgradert informasjon og som rådet over objekter som var utpekt som skjermingsverdige objekt. Bergen Engines var ikke underlagt den gamle sikkerhetsloven og ble således heller ikke omfattet av overgangsordningen.

Virksomheter kan underlegges sikkerhetsloven gjennom særskilte vedtak etter § 1-3. Villkårene for at en virksomhet kan underlegges sikkerhetsloven med hjemmel i sikkerhetsloven § 1-3 er at den aktuelle virksomheten enten behandler sikkerhetsgradert informasjon, at den råder over informasjon, informasjonssystemer, objekter eller infrastruktur som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner, eller driver aktivitet som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner. Det er det enkelte departement som vurderer virksomheter innenfor eget ansvarsområde.

Når det gjelder virksomheter som behandler sikkerhetsgradert informasjon har de ulike departementene fortløpende fattet vedtak etter § 1-3 og på den måten sørget for forsvarlig sikkerhet for behandling av sikkerhetsgradert informasjon. Bergen Engines er hovedsakelig en leverandør til maritim sektor og til motorer for kraftproduksjon i landbaserte installasjoner. Selv om Bergen Engines er en underleverandør til forsvarsektoren har de sin hovedaktivitet i sivil sektor. Etersom virksomheten ikke er en del av forsvarssektoren vil den som hovedregel heller ikke vurderes av Forsvarsdepartementet opp mot § 1-3.

Den faktiske utvidelsen av virkeområdet i den nye sikkerhetsloven er i all hovedsak knyttet til underleggelse av virksomheter som råder over skjermingsverdige objekter og infrastruktur i sivile sektorer som har betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser og ivaretagelsen av statssikkerheten. For å kunne fange opp disse virksomhetene vedtok Stortinget en mekanisme i sikkerhetsloven med å identifisere grunnleggende nasjonale funksjoner. For å anvende denne mekanismen og utpeke virksomheter etter § 1-3 på grunnlag av om de råder over skjermingsverdige verdier eller driver aktivitet som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner, har det først vært nødvendig å gjøre et større arbeid for å kartlegge hvilke funksjoner som omfattes. I begrepet avgjørende for grunnleggende nasjonale funksjoner ligger et kvalitetskrav. Det er ikke tilstrekkelig at virksomheter leverer innsatsfaktorer for grunnleggende nasjonale funksjoner, for at de skal falle inn under loven. Det er kun de aktørene som har en så sentral rolle for funksjonene at de må anses som avg-

jørende for evnen til å opprettholde funksjonsdyktighet, som vil omfattes.

I Justis- og beredskapsdepartementets Prop.1 S. for 2020-2021 fremgår alle departementenes grunnleggende nasjonale funksjoner. Det er for tidlig å si hvilke virksomheter som eventuelt vil pekes ut etter sikkerhetslovens § 1-3 i de ulike sektorene basert på disse funksjonene. Forsvarsdepartementet har i sin prosess med å implementere den nye sikkerhetsloven så langt ikke vurdert Bergen Engines som en virksomhet som faller inn under bestemmelsen i sikkerhetslovens § 1-3 på dette grunnlaget. Arbeidet med å utpeke virksomheter etter § 1-3 er et kontinuerlig arbeid som pågår i de enkelte departementene. Men i saker som denne vil det alltid være noen elementer som ikke kan diskuteres i det offentlige rom.

Forsvarssektoren gjennomfører omfattende anskaffelser av varer og tjenester fra virksomheter i sivile sektorer. En stor del av disse virksomhetene kvalifiserer ikke til å bli underlagt sikkerhetsloven etter § 1-3. I slike tilfeller er det sikkerhetslovens regler for sikkerhetsgraderte anskaffelser som anvendes for å ivareta sikkerhetsmessige forhold.

Etter sikkerhetsloven § 1-2 er leverandører av varer og tjenester i forbindelse med sikkerhetsgraderte anskaffelser automatisk omfattet av loven. Bergen Engines er underleverandør til selskapet VARD der Forsvarsmateriell (FMA) gjennomfører en sikkerhetsgradert anskaffelse i forbindelse med byggingen av nye kystvaktfartøy og underleverandør der Forsvaret har avtaler om vedlikehold.

En sikkerhetsgradert anskaffelse er en anskaffelse som innebærer at leverandøren kan få tilgang til sikkerhetsgradert informasjon, eller til skjermingsverdig objekt eller infrastruktur. Sikkerhetsgraderte anskaffelser reguleres av lovens kapittel 9. Der er det regler om sikkerhetsavtaler med leverandør etter § 9-2, leverandørklarering etter § 9-3, og en mulighet etter § 9-4 til å fatte vedtak om at anskaffelsen ikke skal gjennomføres, eller at det skal settes vilkår for den. Forsvarssektoren har sikkerhetsavtaler for bygging av kystvaktfartøy og deling av informasjon med underleverandører er regulert i disse avtalene.

Når rammefaktorene endrer seg er det naturlig at de sikkerhetsmessige forholdene i anskaffelsene vurderes på nytt. Dette arbeidet gjøres også i forbindelse med at Bergen Engines er planlagt solgt til et russiskkontrollert selskap. Både FMA og Forsvaret gjør nå vurderinger av hvordan salget vil påvirke vedlikehold, kontrakter og fremtidige leveranser der Bergen Engines nå er underleverandør. Jeg ønsker ikke å forskuttere utfallet av disse vurderingene og hvilke tiltak som kan bli aktuelle å iverksette, men både Forsvarssjefen og jeg har vært tydelige på at det er uaktuelt å la et russiskkontrollert selskap være ansvarlig for vedlikeholdet av våre fartøyer.

Denne saken reiser imidlertid også sikkerhetsmessige problemstillinger som strekker seg ut over forsvarssektoren. Den har kontakflater mot overordnede forhold

knyttet til nasjonale sikkerhetsinteresser og forholdet til andre stater.

Sikkerhetslovens § 2-5 inneholder en mekanisme og et hjemmelsgrunnlag for Kongen i statsråd til å stanse en planlagt eller pågående aktivitet som kan innebære en ikke ubetydelig risiko for at nasjonale sikkerhetsinteresser blir truet. Hva gjelder oppkjøp av virksomheter, vil bestemmelsen kunne være et supplement til lovens kapittel 10 om eierskapskontroll, eksempelvis der den aktuelle virksomheten det planlegges oppkjøp av ikke er underlagt loven ved enkeltvedtak. Siden vedtaksmyndigheten omfatter aktiviteter som er planlagt eller pågående innebærer dette at det fortsatt er mulig å stoppe et salg, selv om det er inngått en avtale mellom partene.

Regjeringen jobber nå for å kartlegge alle forhold rundt det mulige salget av Bergen Engines. Dette inkluderer vurderinger av om det er grunnlag for å anvende sikkerhetsloven § 2-5 for å hindre salget. Justis- og beredskapsministeren ba derfor Nasjonal sikkerhetsmyndighet varsle partene om at norske myndigheter har til vurdering om transaksjonen skal stanses i medhold av sikkerhetsloven. Beslutninger som fattes i denne saken kan være av prinsipiell betydning og ha langsiktige konsekvenser. Det er både sikkerhetsmessige, handelspolitiske og utenrikspolitiske hensyn som må vurderes. Vi må derfor sørge for at vi står støtt i vår beslutning, og jeg vil derfor ikke forskuttere våre vurderinger eller beslutninger.

Regjeringen tar arbeidet med strategiske oppkjøp på største alvor. Det har vi vist gjennom etableringen av et betydelig styrket hjemmelsgrunnlag i sikkerhetsloven. Vi har nå også satt i gang et arbeid med å utrede behovet for ytterligere mekanismer for å forhindre uønskede utenlandske investeringer som kan true nasjonale sikkerhetsinteresser. Dette arbeidet er nærmere beskrevet i Meld. St. 5 (2020-2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden som Stortinget nå har til behandling.

SPØRSMÅL NR. 1505**Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 10. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er det gjort vurderinger i henhold til Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) før regjeringen har konkludert med at nytt politihus i Bergen skal eies og driftes av private, for så å leies tilbake til staten, og er det gjort vurderinger av hvor mye dyrere en slik løsning vil bli på lengre sikt?

BEGRUNNELSE:

2.mars kom justis- og beredskapsministeren med nyheten om at Bergen får nytt politihus. Det blir trolig på 35.000 kvadratmeter og arbeidsplass for over 800 ansatte, men det er ikke avgjort hvor nytt politihus skal lokaliseres. Regjeringen har bestemt at politiet kan gå ut i det private markedet for å få bygget et nytt politihus. Det nye politihuset blir ikke regnet for å være et såkalt formålsbygg eid av staten. Dermed blir det private eiendomsaktører som vil stå for bygging og deretter utleie til politiet.

Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) ble vedtatt i 2017. Målet med loven er å sikre viktige samfunnsfunksjoner og trygge nasjonale sikkerhetsinteresser. Loven skal gjelde for alle statlige, fylkeskommunale og kommunale organer. Det er det enkelte departement som innenfor sine myndighetsområde som skal utpeke virksomheter som loven skal gjelde for. Virksomheter som

råder over informasjon eller driver aktivitet som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner, skal omfattes av loven. Spørsmålet er om politihus i Bergen, er omfattet av Sikkerhetsloven som virksomhet med avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner.

Svar:

Politidirektoratet har utarbeidet en konseptvalgutredning (KVU) for nytt politihus i Bergen. KVUen er videre kvalitetssikret (KS1) i henhold til Rundskriv 108/19 Statens prosjektmodell - Krav til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter. Kravene innebærer at prosjektalternativene skal underlegges en uavhengig ekstern kvalitetssikring før beslutningsunderlaget legges frem for regjeringen og Stortinget. Vurdering av sikkerhetsnivå og sikkerhetstiltak, jf. krav i sikkerhetsloven, har vært en del av KVUen og den eksterne kvalitetssikringen. Kvalitetssikrer har i KS1-rapporten anbefalt leie i markedet, fordi behovet for sikkerhetstiltak og spesialfunksjoner er begrenset. Regjeringen har på bakgrunn av dette besluttet å gå videre med leie i det private markedet.

SPØRSMÅL NR. 1506**Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp Stortingets anmodningsvedtak i innstillingen til Prop. 79 S (2020-2021) hvor Stortinget ber regjeringen sørge for at Flytoget omfattes av ordningen med offentlig kjøp som kompensasjon for tapte billettinntekter, på lik linje med øvrige togselskaper?

BEGRUNNELSE:

Stortingets flertall har ved flere anledninger, senest ved behandlingen av Prp. 79, bedt regjeringen sørge for at Flytoget blir likebehandlet med de andre togoperatørene knyttet til offentlig kjøp i 2021. Det kan virke som om denne føringen ikke er lagt til grunn når Jernbanedirektoratet har utformet et forslag til tilleggsavtale med Flytoget for 2021. Jeg viser til omtale av dette i E24 den 28. februar. Det er overraskende at den foreslåtte tilleggsavtalen ikke legger opp til likebehandling av Flytoget på lik linje

med de andre togoperatørene, i tråd med flere merknader og et anmodningsvedtak fra Stortinget og supplerende tildelingsbrev fra Samferdselsdepartementet av 25.01.21.

I følge E24 vil den foreslåtte tilleggsavtalen fra Jernbanedirektoratet innebære at Flytoget vil tape store pengesummer hver måned. Slik vi har forstått det vil Flytoget tape flere titalls millioner hver måned sammenlignet med konkurrenten Vy og de andre togoperatørene, som i sine tilleggsavtaler får dekket tilnærmet hele inntektsbortfallet. Som eneste togoperatør får Flytoget også et tak i avtalen på 11 MNOK per måned.

Jernbanedirektoratets forslag til tilleggsavtale for Flytoget i 2021 sikrer ikke likebehandling og gir en svært lav kompensasjonsgrad sammenlignet med andre togoperatører.

Hva er grunnen til at statsråden ikke sørger for at Statens jernbanetilsyns Påpekning om konkurransevridende virkninger som følge av utformingen av ordningen med tilleggsavtaler i 2021 følges opp. Det er grunn til stor bekymring når Jernbanetilsynet skriver:

«Dersom pandemien varer lenge, er det også en viss fare for at Flytoget kan forsvinne fra markedet, noe som vil føre til at den direkte konkurransen på strekningen forsvinner og at det vil oppstå en monopolsituasjon».

Flytoget er et tilbud som er svært godt likt av de reisende, er mest punktlig og gir store overskudd til eier (staten) i normalår. Det vil være veldig uheldig om forskjellsbehandling av togoperatører skal føre til at den delen av norsk jernbane som fungerer godt, blir utradert. Konkurransen om pakke 4 på Østlandet starter 5. mars. Det er viktig å avklare rammebetingelser for 2021 for togoperatørene raskt, fordi det direkte kan påvirke selskapenes evne og mulighet til å delta i konkurransen.

Svar:

Jeg har på vanlig måte bedt Jernbanedirektoratet følge opp Stortingets anmodningsvedtak. Det er direktoratet som på vegne av staten sørger for kjøp av persontransporttjenester med tog, i henhold til reglene i kollektivtransportforordningen.

Som omtalt i Prop. 1 S (2020-2021) og Prop. 79 S (2020-2021) skal ordningen med tilleggsavtaler for økt vederlag for kjøp av persontransporttjenester med tog bidra til å opprettholde et nødvendig togtilbud under pandemien. Togoperatørene utfører en samfunnskritisk transportfunksjon. Det er fremdeles nødvendig å gjennomføre tiltak for å sikre at tilbudet kan opprettholdes jf. tidligere omtaler.

Pandemien har rammet Norge hardt, men den har ikke rammet likt. Hva som utgjør et nødvendig togtilbud vil naturlig nok variere mellom togselskapene avhengig av kundegrunnlag og tilbudet som dekkes av ulike avganger. Togtilbudet blir, i dialog mellom togselskapene og Jernbanedirektoratet, redusert på avganger der det er en

stor reduksjon i antall reisende. Avganger som er viktig for pendling til jobb og skole prioriteres.

Jeg er enig med representanten i at Flytoget leverer et tilbud som er godt og populært, og som har gjort at selskapet har drevet med store overskudd over flere år. Selskapet velger nå å opprettholde et togtilbud med større kapasitet enn antall reisende skulle tilsi, for å unngå tap av markedsandeler ved at selskapets kunder etablerer nye reisevaner under pandemien. Dette er en beslutning selskapet står fritt til å ta, men staten kan ikke kjøpe et togtilbud som går utover det som er mandatet for ordningen. Togtilbudet er også redusert for andre togselskaper, eksempelvis er antall avganger på alle fjerntogstrekninger redusert og det kjøres færre avganger i Osloområdet.

Jernbanedirektoratets rolle som avtalepart og kjøper av persontransporttjenester med tog er å legge til rette for å opprettholde en tilstrekkelig kapasitet for togreisende som del av den samfunnskritiske funksjonen transport. Nivået på vederlaget er ikke medregnet hva som er nødvendig for at de enkelte togselskapene skal kunne delta i fremtidige konkurranser om trafikkavtaler på jernbanen. Flytoget kan ikke motta et vederlag utover det som er nødvendig for å opprettholde et nødvendig togtilbud under pandemien, og må behandles etter likeverdige kriterier som de andre operatørene.

SPØRSMÅL NR. 1507**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 12. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvor mange eiere benyttet seg av ordningen med utsatt formuesskatt før forskuddstrekk og betaling av forskuddsskatt 15. mai 2020, hvilke beløp ble det søkt om utsettelse for og fra hvilken bransje har disse eierne sin virksomhet?

BEGRUNNELSE:

I prop. 53 LS (2019 – 2020) lagt frem 13. mars 2020 fremmet regjeringen forslag om at eiere som kan sannsynliggjøre at virksomheten vil gå med underskudd i 2020, kunne søke om fritak for betaling av forskuddstrekk eller forskuddsskatt for virksomhetsformue i 2020. I proposisjonen het det:

«for at ordningen skal få raskest mulig virkning, fremmes forslaget nå. Det vil gi Stortinget mulighet til å vedta ordningen før fristen for forskuddstrekk og betaling av forskuddsskatt 15. mai.»

Svar:

Etter forslag fra regjeringen i Prop. 53 LS (2019-2020) ble det vedtatt at eiere av virksomheter som forventes å gå med underskudd i 2020, kan redusere forskuddsinbetalingen for virksomhetsformue for de gjenstående betalingsterminene i 2020. Skattyter kan i henhold til ordinære regler innbetale tilleggsforskudd for inntektsåret 2020 innen 31. mai 2021 uten rentetillegg. I praksis kan dermed eiere få en rentefri utsettelse av betalingen av formuesskatten.

Skatteetaten har veiledet skattepliktige som ønsket å få endret forskuddsskatt eller forskuddstrekk basert på denne ordningen til å endre skattekortet. Denne muligheten har mange skattytere, og av ulike grunner. Det er ikke noe eget skjema eller noen særskilt prosedyre for dem som benytter denne ordningen, og det er derfor krevende for Skatteetaten å skille utsettelse av formuesskatt fra andre endringer som påvirker forskuddstrekk eller forskuddsskatt.

SPØRSMÅL NR. 1508**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 12. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvor mange eiere benytter seg av utsatt betaling av formuesskatt for inntektsåret 2020, hva er gjennomsnittlig skattebeløp det søkes utsettelse for og i hvilke bransjer har eierne som søker om utsettelse sin virksomhet?

BEGRUNNELSE:

I prop. 53 LS (2019 – 2020) lagt frem 13. mars 2020 fremmet regjeringen forslag om en midlertidig ordning om utsatt betaling av formuesskatt på virksomhetsformue for inntektsåret 2020 for personlige skattytere som eier regnskapspliktig virksomhet med negativt årsresultat i 2020. For selskap som utarbeider konsernregnskap, var vilkåret at konsernregnskapet har negativt årsresultat for å få utsatt betaling av formuesskatten på aksjer i morselskapet.

Ordningen innebærer at skattyter kan søke om ett års utsatt innbetaling av formuesskatten for inntektsåret 2020 når den forfaller til betaling i 2021.

Svar:

Etter forslag fra regjeringen i Prop. 53 LS (2019-2020) ble det vedtatt en midlertidig ordning om utsatt betaling av formuesskatt på virksomhetsformue for inntektsåret 2020 for personlige skattytere som eier regnskapspliktig virksomhet med negativt årsresultat i 2020. Ordningen innebærer at skattyter kan søke om ett års utsatt innbetaling av formuesskatten for inntektsåret 2020 når den forfaller til betaling i 2021.

Skattyter som søker om ett års betalingsutsettelse, må gjøre det senest innen fristen for levering av skatte-

meldingen for inntektsåret 2020. Dette gjelder selv om skattyter har søkt om og fått nedsatt forskuddstrekk eller forskuddsskatt. Skattemeldingen for 2020 leveres først i år (2021), og fristen er foreløpig ikke utløpt for noen skat-

tytere. Tall på hvor mange personer som søker og får innvilget betalingsutsettelse, vil først foreligge høsten 2021, når skatteoppgjøret er klart.

SPØRSMÅL NR. 1509

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 10. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når skal veiene og jernbanestrekningene som nå ligger inne i porteføljen til Nye Veier, og de som blir lagt inn i porteføljen i forbindelse med behandlingen av NTP, ferdigstilles?

til grunn for Nye Veier AS sin virksomhet siden etableringen av selskapet, og som bl.a. ligger til grunn for mine svar på spørsmålene til skriftlig besvarelse nr. 1591 og 1695 (2019-2020).

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål fra meg om når enkeltprosjekt i Nye Veier sin portefølje skal ferdigstilles har samferdselsministeren tidligere skrevet at:

«det er viktig at Nye Veier AS gis nødvendig handlingsrom til å prioritere og å legge opp en effektiv langsiktig gjennomføringsstrategi for sin virksomhet. Jeg har dermed ikke noe ønske om å påvirke Nye Veier AS i denne saken da dette vil stride mot formålet ved opprettelsen av utbygningsselskapet.»

Kort sagt: samferdselsministeren har tidligere sagt at han ikke legger seg ikke oppi hvilke prosjekter Nye Veier bygger ut først, det er opp til Nye Veier selv å bestemme innen en portefølje periode på 20 år.

I forbindelse med diverse utspill fra stortingskandidater fra regjeringspartiene om NTP blir det uttalt at flere av prosjektene skal prioriteres i første del av NTP.

Svar:

Regjeringens samlede vurderinger og prioriteringer for utvikling av transportsektoren framover vil bli presentert i Nasjonal transportplan 2022 – 2033 som etter planen legges fram før påske.

Som representanten påpeker i begrunnelsen for sitt spørsmål har han også i tidligere spørsmål til samferdselsministeren tatt opp muligheter for å legge føringer for Nye Veier AS sin gjennomføring av de prosjekter som er overført til selskapets portefølje. Staten ved Samferdselsdepartementet har hverken som eier av selskapet eller som avtalepart endret den styringsmodell som har ligget

SPØRSMÅL NR. 1510**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 12. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Kva vil statsråden gjera for å trygge arbeidsplassane ved Hydro sine valseverk i Karmøy og Holmestrand når veksenda no vert seld ut av landet?

Svar:

Norsk Hydro ASA (Hydro) har inngått ei avtale om å selje verksemdsområdet Hydro Rolling, som valseverka i Karmøy og Holmestrand er ein del av, til KPS Capital Partners (KPS). Eg er oppteken av at den nye eigaren tek godt vare på dei norske valseverka og arbeidsplassane, og eg merkjer meg at KPS uttrykkjer vilje til å utvikle Rolling vidare og er innstilt på å nytte sine ressursar slik at verksemda kan nå sitt fulle potensial.

Staten legg til rette for næringslivsaktivitet og trygge arbeidsplassar først og fremst gjennom gode generelle rammevilkår for verdiskaping. Gjennom sju år har regjeringa prioritert skatte- og avgiftsendringar som fremjar økonomisk vekst og legg til rette for ei grøn omstilling. Det er nettopp dei samla rammevilkåra som gjer at norske og utanlandske aktørar ønskjer å investere i norske arbeidsplassar, og som bidreg til at valseverka og dei ansatte er attraktive å satse på. Det viktigaste vi kan gjere for å tryggje arbeidsplassar, ved valseverka i Holmestrand og Karmøy og i resten av industrien, er difor å framleis sørgje for gode, føreseielege rammevilkår for næringslivet.

Arbeidet med gode rammevilkår og berekraftig vekst krev innsats langs fleire aksar, samstundes som at det ligg

til verksemdene å industrialisere morgondagens løysingar. Me er særskild opptekne av å stimulere til utvikling av framtidsretta kompetanse og investere i grøn teknologi gjennom verkemiddelapparatet, som me har styrkja betydeleg. Vidare forsvarar me norsk industri sine interesser, til dømes ovanfor EU i samband med CO2-kompensasjon.

I februar tok vi imot sluttrapporten frå Prosess21, eit arbeid som me sette ned våren 2018 i samband med "Industrimeldinga" (Meld. St 27 (2016-2017)). Der framgår det mellom anna at norsk prosessindustri har vore aktiv og er godt posisjonert for berekraftig vekst. Videre vert det vektlegg at politikken fungerer samstundes som at det framover krev til dels nye grep for å realisera potensialet for ytterlegare vekst for industrien. Det siste er synleggjort ved at eksportverdien i prosessindustrien, ifølgje Prosess21, truleg kan doblast innan 2030.

Avslutningsvis vil eg peike på at utanlandsk eigarskap i seg sjølv ikkje er eit vonde for norsk næringsliv. Innanfor dei riktige rammene er utanlandsk eigarskap tvert om eit gode. Utanlandske investeringar bidreg mellom anna til at verksemdar får tilgang til kapitalen dei treng for å realisere lønsame prosjekt, og i prosessindustrien finst det fleire eksempel på verksemdar med betydeleg verdiskaping under utanlandsk eigarskap. Saman sysselset dei tusenvis av arbeidstakarar. Når utanlandske investorar med langsiktige perspektiv ønskjer å satse på norsk næringsliv og norske arbeidsplassar, syner det oss at rammevilkåra for norsk næringsliv er attraktive og at me har lukkast i å skape riktige rammer for utanlandsk eigarskap.

SPØRSMÅL NR. 1511**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 12. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvor mange skattytere med næringsformue har kunnet nytte godt av den økte aksjerabatten i hhv. 2020 og 2021, hva ble gjennomsnittlig skattereduksjon per år og fra hvilke bransjer har disse eierne sin virksomhet?

BEGRUNNELSE:

I prop. 126 L (2019 – 2020) foreslo regjeringen og fikk flertall for å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler i formuesskatten fra daværende 25 pst. til 35 pst.

Dette til en kostnad på om lag 1 320 mill. kroner påløpt og 660 mill. kroner bokført i 2020. I proposisjonen het det at:

«Økt rabatt vil særlig redusere formuesskatten for skattytere med stor næringsformue. De om lag 400 000 skattyterne som betaler formuesskatt på næringsformue, anslås å få om lag 3 300 kroner i lettelse i gjennomsnitt.»

Svar:

Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv., inkl. næringseiendom, og tilordnet gjeld ble innført i 2017. Rabatten økte fra 25 til 35 pst. i 2020 og til 45 pst. i 2021.

For å besvare spørsmålet beregnes virkningene av å reversere endringene i 2020 og 2021. Det anslås at økningen i verdsettelsesrabatten fra 35 til 45 pst. innebærer en skattereduksjon på i gjennomsnitt om lag 3 400 kroner årlig for om lag 400 000 skattytere med næringsformue. Økningen i rabatten fra 25 til 45 pst., anslås å redusere skatten med i gjennomsnitt om lag 6 650 kroner årlig for om lag 412 500 skattytere med næringsformue.

SPØRSMÅL NR. 1512

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 12. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er årlig provenyeffekt av kuttet i formuesskatten gjennom økt aksjerabatt fra 25 pst. til 35 pst. i tråd med forslag i prop. 126 L (2019 – 2020) fordelt på den desilen, persentilen, promilleandelen og de 1000 med høyest formue i Norge og hva vil medianreduksjonen i innbetalt skatt være innad i de respektive gruppene?

BEGRUNNELSE:

I prop. 126 L (2019 – 2020) foreslo regjeringen og fikk flertall for å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler i formuesskatten fra daværende 25 pst. til 35 pst. Dette til en kostnad på om lag 1 320 mill. kroner påløpt og 660 mill. kroner bokført i 2020. I proposisjonen het det at:

«Økt rabatt vil særlig redusere formuesskatten for skattytere med stor næringsformue. De om lag 400 000 skattyterne som betaler formuesskatt på næringsformue, anslås å få om lag 3 300 kroner i lettelse i gjennomsnitt.»

Beregninger er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt, og er teknisk gjennomført ved å sammenligne henholdsvis 25 og 35 pst. verdsettelsesrabatt med vedtatt budsjett for 2021 (45 pst. rabatt). Modellens datagrunnlag er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2018. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2021. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

LOTTE-Skatt kan ikke si noe om i hvilke bransjer eierne som får endret formuesskatt, har sin virksomhet. Rabatten favner imidlertid vidt. Den omfatter alle aksjer, grunnfondsbevis, aksjeandelen av andeler i verdipapirfond, andeler i deltakerlignede selskap, samt driftsmidler som eies direkte av formuesskattepliktige.

Svar:

Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv., inkl. næringseiendom, og tilordnet gjeld ble innført i 2017. Rabatten økte fra 25 til 35 pst. i 2020 og til 45 pst. i 2021.

For å besvare spørsmålet beregnes virkningene i 2021 av å redusere rabatten i 2021 med 10 prosentenheter. Samlet skattelettelse av økningen i verdsettelsesrabatten i 2020 kan da som en tilnærming anslås til om lag 1 370 mill. kroner.

I beregningene av virkninger for ulike formuesgrupper er skattyterne rangert etter beregnet nettoformue, det vil si summen av brutto formuesverdier uten formelle verdsettelsesrabatter fratrukket gjeld.

Tidelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 1 325 mill. kroner samlet. Endring i skatt for medianen i denne gruppen er 0 (avrundet).

Hundredelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 1 115 mill. kroner samlet. Skattereduksjonen for medianen i denne gruppen er 8 800 kroner.

Tusendelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 720 mill. kroner samlet. Skattereduksjonen for medianen i denne gruppen er 78 900 kroner.

De 1 000 rikeste av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 470 mill. kroner samlet. Skattereduksjonen for medianen i denne gruppen er 259 300 kroner.

Provenyberegningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt og er teknisk gjennomført ved å sammenligne en reduksjon i rabatten på 10

prosentenheter med vedtatt budsjett for 2021. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2018. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2021. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 1513

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Ulf Isak Leirstein

Besvart 10. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Kan statsråden avklare hvilke regler som gjelder for foreldrenes mulighet for å ta opptak av møter og samvær i regi av barnevernet?

BEGRUNNELSE:

Flere melder om at i møte med barnevernet så gir lokalt barnevern beskjed om at det er ikke lov å ta opptak (lyd og/eller bilde) av møter og når man har samvær.

For mange er det viktig å kunne dokumentere ett møte med barnevernet eller dokumentere hvordan et samvær har blitt gjennomført. Lyd og bilde-opptak vil være helt klart viktig for foreldrene å kunne benytte seg av.

Bufdir har i denne informasjonen på nettet uttalt at det skal være lov å benytte seg av opptak; https://bufdir.no/Barnevern/Fagstotte/Rad_for_a_handtere_sjikane_hets_og_trusler/Kommunalt_barnevern/ hvor det står: "Det er ikke ulovlig å gjøre opptak med lyd og bilde."

Fint om statsråden kan avklare reglene som gjelder slik at foreldre som skal møte barnevernet og/eller gjennomføre samvær i regi av barnevernet vet hvilke regler de kan forholde seg til.

Svar:

I likhet med stortingsrepresentant Leirstein har jeg forståelse for at det for mange er viktig å kunne dokumentere møter med barnevernet og samvær. Samtidig reiser spørsmål om opptak av møter og samvær enkelte prob-

lemstillinger blant annet om mulige konsekvenser for barnet og hensynet til personvern.

Bufdir har helt nylig publisert en veileder til ledere og medarbeidere i barnevernet om bilder, film og lydopptak: <https://bufdir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00005283>

Bufdir oppgir at formålet med veilederen er å gi en oversikt over de rettslige rammene i et stort og fragmentert rettskildebilde, og at veilederen gir føringer for hvilke avveininger av ulike hensyn som må gjøres i forskjellige situasjoner hvor bilder, film og lydopptak er aktuelt. Veilederen omfatter bilde, film og lydopptak som dokumenterer barns hverdagsopplevelser, men ikke bilde, film og lydopptak som tas, deles og arkiveres i en faglig sammenheng i barnevernet eller på institusjonene, for eksempel i forbindelse med utredning, saksbehandling eller terapeutisk behandling. Veilederen tar hovedsakelig utgangspunkt i problemstillinger knyttet til barnevernsinstitusjoner og fosterhjem.

I veilederen uttales det bl.a.:

"I noen sammenhenger kan det å ta bilder, film eller lydopptak innebære krenkelse av personers rett til personvern eller privatliv, mens i andre sammenhenger kan det å ha mulighet til å ta bilder, film eller lydopptak oppfylle deres rett til privatliv og ytringsfriheten. Dersom hensynet til ytringsfrihet kommer i konflikt med retten til privatliv og personvern, må rettighetene veies mot hverandre. Løsninger som i best mulig grad ivaretar disse rettighetene bør velges. (...) Normalt kan det ikke oppstilles absolutte regler om bilde, film og lydopptak, fordi absolutte regler ofte går for langt i å ta hensyn til kun én, eller et begrenset utvalg, av de overordnede verdiene som er nevnt ovenfor. Forbud mot bilder, film eller lydopptak kan bare pålegges andre hvis man kan begrunne forbudet på saklig måte

og det er forholdsmessig. Det må derfor gjøres en konkret interesseavveining i det enkelte tilfelle. Der det ikke foreligger noen klar lov eller forskriftshjemmel som gir adgang til reguleringer eller restriksjoner, kan dette bare begrunnes med taushetsplikt, retten til privatliv, hensynet til barnets beste, eller hensynet til forsvarlig drift av virksomheten. Et mulig forbud vil derfor være avhengig av situasjonen."

Det uttales videre:

"Siden det ikke er ulovlig for barnet eller andre å ta et skjult opptak av en samtale de selv deltar i, er det vanskelig for barnevernet å hindre slike opptak. Opptak som barnet eller andre tar og selv er del i, kan bare begrenses dersom det i den konkrete situasjonen saklig sett vil lede til et uforsvarlig tjenestetilbud eller arbeidsmiljø."

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har avgitt flere tolkningsuttalelser som berører spørsmål om opptak av møter med barnevernet og av samvær med barnet. I en tolkningsuttalelse datert 9. november 2017 om filming av barn under samvær uttaler Bufdir blant annet:

"Når foreldre som er fratatt den daglige omsorg har samvær med sitt barn, må det naturlige utgangspunkt være at de kan fotografere og/eller filme barnet i samværsituasjonen. Slike bilder eller filmer vil kunne fungere som minner om barnets utvikling og kunne være til trøst og støtte for foreldre, som går gjennom en vanskelig situasjon. Bilder og film av positiv kontakt med biologiske foreldre vil også kunne ha betydelig verdi for barnet på lengre sikt."

I uttalelsen berører Bufdir samtidig mulige konsekvenser for barnet, og uttaler blant annet:

"Den praktiske gjennomføringen kan ha betydning for hvordan samværet fungerer for barnet. Filming og fotografering av barnet under samvær må også ses i lys av dette, og det er naturlig at slik virksomhet utøves på en begrenset og skånsom måte.

Dersom fotografering eller filming av barnet under samvær er belastende for barnet, for eksempel på grunn av intensitet eller omfang, er det naturlig at barnevernstjenesten gir foreldrene adekvat veiledning. Dersom foreldrene ikke lar seg veilede må barnevernstjenesten vurdere om situasjonen er av en slik karakter at det er nødvendig å fremme en sak om begrensning av samvær for fylkesnemnda..."

Direktoratet berører i uttalelsen også spørsmål som gjelder publisering og deling av slik informasjon på sosiale medier. I uttalelsen vises det blant annet til at det følger av personvernregelverket at det ikke er lov å publisere bilder av barn på en måte som klart tilsidesetter barnas egne interesser. Eksempler på slik publisering kan være bilder, film og andre personopplysninger i barnefordelingssaker eller barnevernssaker, eller deling av bilder som er veldig utleverende eller belastende for barnet.

Jeg vil avslutningsvis vise til at Bufdir jobber med å revidere det såkalte saksbehandlingsrundskrivet for barnevernet. I den reviderte utgaven vil regler som gjelder for foreldrenes muligheter for å ta opptak (lyd og/eller bilder) av møter og når man har samvær i regi av barnevernet, bli omtalt.

SPØRSMÅL NR. 1514

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen

Besvart 16. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Ettersom hverken ansatte eller pasienter fremstår særlig fornøyde spør jeg statsråden om det er andre enn statsråden som er fornøyd med pakkeforløpene for psykisk helse og hvordan disse kritiske innspillene vil bli behandlet?

BEGRUNNELSE:

Nylig kom en Sintef-evaluering om pakkeforløpene for psykisk helse, der det fremkommer flere kritiske punkter knyttet til pasientenes opplevelse. Flere opplever økt stress og press for å bli friske, enkelte blir dårligere av dette. Behandlere blir stadig mer presset på tid, og frem-

for flere ansatte og mer tid, så innføres nye målstyringssystemer og mer rapportering. Rådet for psykisk helse stiller spørsmålet «Hva er vi verdt?». Norsk psykologforening ønsker «nok folk og nok tid til å faktisk lytte til brukerne».

Svar:

Norge har et godt utbygd tilbud til mennesker med psykiske helseutfordringer og rusmiddelproblemer også i internasjonal sammenheng. Samtidig har det i mange år vært behov for forbedringer i helsetjenestetilbudet til pasienter med psykisk lidelse og eller rusmiddelavhengighet. Målsetningene for pakkeforløpene er et uttrykk for dette:

- økt brukermedvirkning og brukertilfredshet
- sammenhengende og koordinerte pasientforløp
- unngå unødig ventetid for utredning, behandling og oppfølging
- likeverdig tilbud til pasienter og pårørende
- bedre ivaretagelse av somatisk helse og gode levevaner

Hovedmålet med følge-evalueringen er å få kunnskap om hvordan pakkeforløpene erfarer av pasienter, brukere og tjenesteytere, om pakkeforløpene oppfyller myndighetenes intensjoner og om hvilke justeringer av pakkeforløpene det er behov for fremover.

To år etter innføringen av pakkeforløp psykisk helse og rus viser evalueringen at det gjenstår en god del for å oppnå målsettingene om økt brukermedvirkning, mer sammenhengende og koordinerte tjenester og bedre ivaretagelse av somatisk helse og levevaner.

Evalueringen viser likevel at det er bred enighet blant pasienter, brukere og fagfolk om at de overordnede målsettingene og intensjonene i pakkeforløp psykisk helse og rus er gode. Dette er viktige tilbakemeldinger. Dette er mål som er sentrale for å oppnå pasientens helsetjeneste.

Mange pasienter, brukere og pårørende ser på pakkeforløp som en god ordning som vil være med på å styrke deres rettigheter. Dette framgår av SINTEF-rapporten. Dette gjelder for eksempel at det settes frister for utredning, slik at behandlingen kan komme raskt i gang. Når pasienter, brukere og pårørende fikk informasjon og ble involvert, opplevde de dette utelukkende som positivt. Det ga trygghet og et mer forutsigbart forløp. Men få er klar over at de er i et pakkeforløp og de ønsker seg mer informasjon om innholdet i pakkeforløp.

Pakkeforløpene er tiltak som er iverksatt for å bidra til forbedring, og er enda mer omfattende for psykisk helse og rus enn på kreft-området. Kvalitetsforbedring tar tid og pakkeforløpene er heller ikke det eneste virkemiddelet i forbedringsarbeidet.

Representanten Erik Faret Sakariassen spør hvordan disse kritiske innspillene vil bli behandlet.

Oppfølging av evalueringsrapport 1, 2020:

Helsedirektoratet har bestilt tre evalueringer fra SINTEF. Helsedirektoratet og tjenestene bruker følge-evalueringen fra SINTEF aktivt, sammen med andre kilder, for å følge med og gjøre nødvendige endringer underveis.

Jeg vil gi noen eksempler på hvordan den første evaluering som kom i januar 2020, er fulgt opp. Etter første evaluering har Helsedirektoratet og RHF-ene forenklet koding og registrering. Effekten av dette vil først kunne sees i neste evaluering.

Pakkeforløpstekstene er endret og presisert – blant annet for å ivareta enkelte pasientgrupper bedre. For eksempel for å tydeliggjøre overgangen mellom akutt innleggelse og pakkeforløpsstart.

Verktøy for opplæring og implementeringsstøtte er videreutviklet. I 2020 har Helsedirektoratet blant annet

gitt tilskudd til oppdatering av e-læringsverktøyet til pakkeforløp psykisk helse og rus som er utviklet av Vestre Viken HF og Helse Sør-Øst RHF. Verktøyet er oppdatert i tråd med endringer i pakkeforløpene av 01.01.2021, og er tilgjengelig for alle via Kompetansebroen, Lenke: <https://www.kompetansebroen.no/>. Nasjonal kompetansetjeneste ROP har på oppdrag fra Helsedirektoratet oppdatert "Statuskartleggingsverktøyet" som tjenestene kan bruke for å måle gapet mellom pakkeforløp og egen praksis.

Helsedirektoratet er også i gang med utvikling av et normerende produkt om brukermedvirkning for å øke kompetansen på dette området hos ansatte innen psykisk helse og rus. Det normerende produktet vil også være aktuelt for ansatte i andre pakkeforløp.

Direktoratet arbeider også med nye fagkomponenter som skal inngå i eksisterende pakkeforløp og gjøre dem bedre tilpasset pasient- og brukergruppene og problemstillinger som har vist seg ikke å være godt nok svart ut i dagens pakkeforløp:

Målgruppen i pakkeforløp for spiseforstyrrelser er utvidet til 23 år. Den er ferdigstilt, publisert og innført sammen med oppdatering av pakkeforløpene fra 01.01.2021.

I 2021 blir følgende nye komponenter til eksisterende pakkeforløp ferdigstilt:

- Utredning av ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser som et alternativt forløp i utvidet utredning i pakkeforløp Psykisk helse barn og unge.
- Pakkeforløp TSB får et nytt kapittel om overdose.
- Arbeid med anbefalinger/en modul for ROP-pasienter,
- Et tverrgående kapittel som omhandler familie og barn som er pårørende til pasienter med psykisk lidelse og eller rusproblem.

Norsk pasientregister arbeider videre med forbedringer på områder knyttet til registrering og rapportering.

Oppfølging av evalueringsrapport 2, 2021

Jeg har forelagt spørsmålet fra representanten til Helsedirektoratet, som opplyser at det nå vil gå nøye gjennom rapporten sammen med aktuelle aktører og planlegge oppfølging.

Direktoratet har allerede gjennomført et møte der Sintef presenterte funnene i rapporten med deltakere fra blant annet fagrådgiverne for psykisk helse og rus i de regionale helseforetakene, medlemmene i Bruker-ROP (Helsedirektoratets brukerråd for psykisk helse og rus), representanter fra profesjonsforeningene, Norsk psykologforening, Norsk psykiatrisk forening, Norsk barne- og ungdomspsykiatrisk forening, Norsk forening for allmenntilleggsmedisin, Norsk forening for kliniske pedagoger, Fagforbundet, Helse- og omsorgsdepartementet samt Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA) og Kommunesektorens Organisasjon (KS).

Det er behov for å øke kunnskapen om hva pakkeforløpene er. Helsedirektoratet opplyser at de vil initiere flere informasjonstiltak slik at rapporten blir allment

kjent i helsetjenesten og i pasient- og brukermiljøene, blant pårørende og blant publikum. Videre vil de gå grundig gjennom temaene i evalueringsrapporten og være åpne for nødvendige endringer som kan imøtekomme noen av utfordringene som beskrives.

Departementet har i oppdragsdokumentet for 2021 bedt de regionale helseforetakene om å rapportere på både behandlingsplan, evaluering av behandling og utredningstid. Dette vil vi også få mer informasjon om i

mai, når Helsedirektoratet publiserer en rekke nasjonale kvalitetsindikatorer på pakkeforløp psykisk helse og rus.

Jeg mener at det vi har fått til med pakkeforløp kreft har stor overføringsverdi til andre områder. Selv om kreft og psykiske helseutfordringer og rusavhengighet ikke kan sammenliknes, kan pasientens behov for forutsigbarhet, trygghet og et helhetlig behandlingsforløp det. Pakkeforløpene er verktøy som skal bidra til å organisere tjenestene bedre til det beste for pasienter og pårørende.

SPØRSMÅL NR. 1515

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 15. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

I budsjettforliket mellom Frp og regjeringspartiene ble det enighet om å bevilge totalt 6 mill. kr som en engangssum i frie midler til 5 gamle skip, deriblant MS Sandnes og MS Rogaland, totalt 1,2 mill. kr per skip.

Når kan skipene forvente å få utbetalt dette beløpet?

Svar:

I samsvar med budsjettforliket er det i budsjettet for 2021 gitt ei ekstra løyving på 10,7 mill. kroner til fartøyvern. Av dette skal 6 millionar kroner gå til dei fem fartøya «Gam-

le Helgeland», «Sandnes», «Rogaland», «Salten» og «Sunnhordland». Disse tilskotsmidla har saman med dei ordinære tilskotsmidla over kap. 1429 post 74 til fartøyvern blitt overført til fartøya sine respektive fylkeskommuner for utbetaling og oppfølging.

For fartøya «Sandnes» og «Rogaland» er det Rogaland fylkeskommune

som har forvaltingsansvaret. Departementet har vore i kontakt med Rogaland fylkeskommune som bekreftar at eit tilsegnsbrev blir sendt ut i løpet av kort tid. Så snart brevet er motteke, kan fartøya be om midla som så vil bli utbetalte.

SPØRSMÅL NR. 1516

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 11. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Alle elever har etter opplæringsloven rett på et trygt og godt skolemiljø, inkludert barn som opplever vonde ting, og barn som plager andre. En ny opplæringslov må ta innover seg bestemmelsene i Grl. § 104 og FNs barnekonvensjon. Barn har rett til å uttale seg fritt, rett til informas-

jon, rett til privatliv og at krav på at alle avgjørelser som berører barn skal være til barnets beste.

Hvordan vil statsråden sørge for at barns grunnleggende rettigheter i prosess sikres for alle elever i ny opplæringslov?

BEGRUNNELSE:

NOU 2019: 23 Slår fast at det er mangler i kilder og føringer for involvering av barn og unge i lovarbeid.

Alle barn opplever strevsomme eller vonde ting i løpet av skoleårene. For noen barn lager dette mye smerte og mange vanskelige følelser. Alle barn vil få det til. Ingen barn vil påføre andre smerte. Oppsummerte erfaringer fra barn som Forandringsfabrikken har samlet inn, sier at når barn har det strevsomt eller vondt, kan det komme ut i dumme handlinger. Barn gjør så godt de kan, ut fra hvordan de har det inni seg. Det ligger alltid noe bak smerteuttrykk. For mange barn er det utrygt å snakke om det som er strevsomt eller vondt. Andre barn prøver å fortelle, men opplever å ikke bli forstått eller tatt på alvor. Vanskelige følelser kan komme til uttrykk gjennom å gjøre dumt for seg selv eller andre. Barn som gjør vonde ting mot seg selv eller andre trenger å bli stoppet trygt. Voksne som jobber med barn og unge vil gjennom å alltid ivareta barnets grunnleggende rettigheter kunne møte barn som har det vanskelig på en måte som kjennes trygt for barnet. Det vil skape tillit, hvor barnet får åpnet seg om hva som er vanskelig, og i samarbeid med en voksen finne ut hva som må til for at barnet skal få det bedre inni seg. Den nye opplæringsloven må sikre barns grunnleggende rettigheter i prosess etter FNs barnekonvensjon. I dagens lov er dette ikke sikret.

Barns rett til å få informasjon, få uttale seg fritt, få vite det før voksne på skolen deler det barn forteller videre med andre (rett til privatliv) og at vurderinger og beslutninger til barnets beste gjøres bygd på barnets uttalelser.

Svar:

Prinsippet om barnets beste er et av de mest sentrale rettslige prinsippene som handler om barn. Prinsippet skal sikre at barnets interesser legges vekt på når det skal tas stilling til spørsmål som har betydning for barnet. Barna er hovedpersonene i skolen, og jeg mener at barnas grunnleggende rettigheter bør komme klart fram i regelverket for skolen og opplæringen. Selv om artikkel 3 i barnekonvensjonen og § 104 i Grunnloven gjelder for opplæringen uavhengig av hva som står i opplæringsloven, ser jeg flere argumenter for at prinsippet om barnets beste bør komme tydelig fram i opplæringsloven. Jeg vil derfor vurdere hvordan prinsippet om barnets beste bør reguleres i forslaget til ny opplæringslov.

Det er nær sammenheng mellom prinsippet om barnets beste og barns rett til å ytre seg og til å bli hørt. Alle barn har rett til fritt å gi uttrykk for sine meninger. Barn skal bli hørt, og barnas meninger skal vektlegges i samsvar med barnas alder og modenhet når det tas stilling til spørsmål som har betydning for dem selv. I dagens opplæringslov framkommer barns rett til å ytre seg og bli hørt kun fragmentarisk i enkelte bestemmelser. At retten kun er regulert for et mer eller mindre tilfeldig utvalg typetilfeller, kan bidra til usikkerhet om hvorvidt vurderingene er sentrale i andre saker eller ikke. For å sikre at barns rett til å bli hørt ivaretas i alle saker som gjelder dem selv, vil jeg derfor vurdere å foreslå en overordnet regulering også om barns rett til å ytre seg og til å bli hørt.

Jeg viser til at regjeringen tar sikte på å sende et helhetlig forslag til ny opplæringslov på høring sommeren 2021. Begge disse prinsippene, barnets beste og barnets rett til å ytre seg og bli hørt, vil bli omtalt i høringsnotatet.

SPØRSMÅL NR. 1517

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 11. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva er status på innkjøp av håndholdte nødnetterminaler til Norske redningshunder?

BEGRUNNELSE:

I budsjettforliket for 2021 mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene ble det enighet om å bevilge 724 000 kr til nødnetterminaler for Norske redningshunder. Dette

skulle styrke beredskapen og trygge hverdagen til hundeførere og operativt personell som er en svært viktig del av vår beredskap i kritiske situasjoner. Det nærmer seg påske og derfor viktig at Norske redningshunder blir fullt operative til å yte en viktig innsats om nødvendig.

Svar:

Innkjøp av Nødnett-terminaler til Norske Redningshunder er under behandling i departementet. Det er flere forhold som må avklares før tilskuddet kan gis og bestilling av terminaler kan foretas. Tilskuddet må dekke både innkjøps- og abonnementskostnader og videreføring av det økte tilskuddet til Norske redningshunder utover 2021 må avklares.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har opplyst at de arbeider med vurderinger knyttet

til en ny mulig rammeavtale for innkjøp av Nødnett-terminaler bl.a. til de frivillige organisasjonene i redningstjenesten. Erfaringsmessig vil en rammeavtale, jo flere terminaler den omfatter, kunne medføre gunstige innkjøpspriser. Sikkerhetsmessige aspekter ved Nødnett-terminaler er også til vurdering og må hensyntas. Jeg er enig i at Norske redningshunder gjør en viktig innsats i redningstjenesten, og Justis- og beredskapsdepartementet tar sikte på å få avklart saken så raskt som mulig og i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1518

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 11. mars 2021 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Mange har reagert på at en statssekretær ved statsministerens kontor bidro til utspillet fra Molde-ordfører Torgeir Dahl (H) om Oslos håndtering av pandemien. Statssekretæren hadde blant annet flere telefonsamtaler med ordføreren i forkant av utspillet. Det tok også lang tid før statsministeren beklaget at en av hennes ansatte var involvert.

Når ble statsministeren gjort kjent med at SMK var involvert i å få utspillet fra Molde-ordføreren på trykk?

Svar:

Jeg mener utspill som setter by og land opp mot hverandre er unødvendige bidrag i koronadebatten. Slike utspill er i strid med den tilnærmingen som hele regjeringen har hatt gjennom pandemien. Vi har lagt vekt på at vi står i dette sammen og skal komme ut av pandemien sammen. Derfor har jeg beklaget til Raymond Johansen at en statssekretær ved SMK var involvert i denne saken. Til spørsmålet, så viser jeg til pressetreffet tirsdag 2. mars hvor jeg gjorde rede for mitt syn i denne saken. Jeg svarte samtidig på flere spørsmål fra pressen, blant annet om når jeg fikk informasjon om hans involvering. Jeg svarte pressen at jeg fikk beskjed om dette søndag etter at jeg hadde lest den omtalte saken i VG.

SPØRSMÅL NR. 1519

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 12. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Viser til at det er muligheter i utnytting av trevirke til nye industrielle formål, og sørge for å bruke treavfall. Norge

har rikelig tilgang på råstoff. Dessverre er satsingene til regjeringen på både biobaserte innsatsfaktorer vært svært begrenset. For eksempel Forestia Vålers satsing på gjenbruk av trevirke som i dag er avfall.

Hvorfor har ikke regjeringen endret virkemidlene slik at bla denne satsingen kommer i gang?

Svar:

Staten har ulike næringsrettede virkemidler som er relevante for industrien generelt, også skogindustrien. Gjennom ordningene i det næringsrettede virkemiddelapparatet og gjennom samlede gode rammebetingelser legger regjeringen til rette for at skogindustrien kan utvikle produkter med lave utslipp.

Vi arbeider kontinuerlig med å utvikle et mer effektivt og mer brukervennlig virkemiddelapparat. Vi ønsker i den forbindelse å danne oss et bedre bilde av antallet tildelinger til prosjekter med klima- og miljøinnhold i virkemiddelapparatet. Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva har i 2021 fått i oppdrag å etablere en sammenlignbar rapportering om støtte til prosjekter med positive klima- og miljøeffekter. Kartleggingen skal bidra til en mer enhetlig rapportering om grønne prosjekter og kan gi nyttig informasjon når vi skal videreutvikle de næringsrettede virkemidlene.

Regjeringen arbeider også med en nasjonal strategi for sirkulær økonomi, og dette arbeidet er høyt prioritert. Strategien vil omtale både generelle og bransjespesifikke virkemidler som skal bidra til en mer sirkulær økonomi. I tillegg har regjeringen lagt frem en skogmelding, en bioøkonomistrategi og en egen strategi for skog- og trenæringen. Disse beskriver hvordan vi skal legge til rette for å øke verdiskapingen fra skogen, stimulere etterspørselen etter grønne, trebaserte produkter og styrke forskning, utvikling og innovasjon innenfor næringen. Det er opprettet et eget dialogforum med næringen, ledet av landbruks- og matministeren, som gir et godt grunnlag for å ta tak i muligheter og utfordringer i fellesskap.

Nærings- og fiskeridepartementet kan ikke vurdere enkelttildelinger i private kommersielle prosjekter. Det må vi overlate til virkemiddelaktørene. Nærings- og fiskeridepartementet har vært i kontakt med Innovasjon Norge om bedriftsprosjektet som blir pekt på i spørsmålet. Vi er kjent med at ulike finansieringsløsninger har vært diskutert og at det fortsatt er dialog mellom Innovasjon Norge og Forestia. Jeg har tillit til at denne dialogen fortsetter i et konstruktivt spor.

SPØRSMÅL NR. 1520

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 16. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Jeg har snakket med Ekeberg i Nordre Follo, der jeg bor. Hun har fulgt rådene og har tatt mammografi hvert tredje år. Hun trodde hun hadde rett til mammografi, men fikk nei da fordi hun var blitt eldre enn 69 år.

Hvorfor får kvinner over 69 år ikke rett til mammografikontroll?

Svar:

Mammografiscreeningprogrammet i Norge tilbyr screening til kvinner i alderen 50 til 69 år. Dette er i tråd med europeiske retningslinjer og anbefalinger fra Verdens helseorganisasjon. Aldersgruppen 50 til 69 år ble valgt da mammografiprogrammet startet opp fordi den vitenskapelige dokumentasjonen for at organisert mammografiscreening reduserer dødeligheten av brystkreft, var sterkest for denne aldersgruppen. Dette er fremdeles tilfelle.

Hovedforklaringen på at mammografiscreening ikke er et tilbud til kvinner yngre enn 50 år og/eller eldre enn 69 år i Norge, er at det hittil ikke har vært god vitenskapelig dokumentasjon på at et slikt tilbud har tilstrekkelig nytteverdi.

Resultater fra flere studier tyder på at organisert screening av brystkreft for kvinner i alderen 45-49 år og 70-74 år kan redusere dødelighet av brystkreft. En ekspertgruppe fra EU har i 2016 gitt en betinget anbefaling om mammografiscreening for aldersgruppene 45 til 49 år og 70 til 74 år. Grunnlaget for de europeiske anbefalingene om målgruppen for Mammografiprogrammet er forskningsresultater der deler av kunnskapsgrunnlaget er usikkert. De europeiske anbefalingene er derfor betingede anbefalinger. En eventuell utvidelse av aldersspennet er omdiskutert, og det er ikke bred enighet i de ulike fagmiljøene.

All screening innebærer undersøkelse av friske symptomfrie individer, der få personer vil få direkte nytte av

undersøkelsen. Endringer og utvidelse av et tilbud om screening krever derfor svært grundige vurderinger.

Helsedirektoratet har ansvar for å utrede spørsmål om utvidelse og innføring av nasjonale screeningprogrammer. Folkehelseinstituttet, representanter for helsetjenesten, aktuelle fagmiljøer og representanter for brukere bidrar. Når det gjelder en eventuell utvidelse av Mammografiprogrammet, må man først gjennomgå kunnskapsgrunnlaget. Det vil videre være nødvendig å gjøre en helseøkonomisk analyse, og vurdere etiske, praktiske, budsjettmessige og personellmessige konsekvenser av en slik utvidelse. Tidligere utredninger har beregnet at det norske mammografiprogrammet har en kostnad på rundt 500 millioner kroner årlig. En utvidelse til 10 nye årskull innebærer en 50 % økning av målgruppen for

Mammografiprogrammet, og vil derfor medføre vesentlige kostnader.

Styringsgruppen for Mammografiprogrammet ledes av Helsedirektoratet. Det har vært enighet i styringsgruppen om at det er behov for å utrede om det bør anbefales at

Mammografiprogrammet utvides til å gjelde flere årskull (45-49 år og 70-74 år). I en situasjon med høyt arbeidstrykk på grunn av pandemien, må imidlertid Helsedirektoratet velge hvilke utredninger innen screeningfeltet som skal prioriteres. Sannsynlig effekt av tiltaket er et viktig vurderingskriterium. I tillegg til Mammografiprogrammet arbeider direktoratet nå blant annet med å utrede screening for spinal muskelatrofi (SMA-screening), lungekreftscreening, innføring av tarmkreftscreening og flere prosjekter innen livmorhalscreening.

SPØRSMÅL NR. 1521

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 15. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Praktiserer Statsforvalteren i Troms og Finnmark en riktig forståelse av motorferdselregelverket når det hevdes at denne ikke åpner for bruk av snøscooter for dyretellinger, og vil statsråden i så fall påse at det likevel åpnes for dette, da det vil gi en bedre og mer kostnadseffektiv oversikt over elgbestanden?

BEGRUNNELSE:

Som et supplement til sett-/skutt-data har valdene i Karlsøy i tidligere år gjennomført vintertelling av elg med snøscooter. Erfaringen er at slike vintertellinger i begynnelsen av mars, gir en god indikasjon på antall dyr på vinterbeite og danner et viktig tillegg til sett-/skutt-data, særlig fordi elgen trekker en del mellom øyene og mellom sommer- og vinterbeite.

Fylkesmannen i Troms opphevet imidlertid i 2018 Karlsøy kommune sine vedtak om tillatelse til bruk av snøscooter for å telle elg, med begrunnelse i at motorferdselregelverket ikke åpner opp for bruk av snøscooter for dyretellinger i privat eller kommunal regi. Miljødirektoratet har stadfestet Fylkesmannens vedtak.

Derfor er det ikke gjennomført telling siden mars 2017, og det er per i dag stor usikkerhet ang. størrelsen på elgbestanden.

Viltutvalget har tidligere foreslått at kommunen likevel skal prøve å få til elgtelling med snøscooter, ved at kommunen står som ansvarlig søker og utformer en søknad som oppfyller de formelle kravene, bl.a. kart som viser kjøretreaser. Kommunen har vært i kontakt med Statsforvalteren (tidl. Fylkesmannen) denne vinteren for å undersøke muligheten for at kommunen kan stå som søker, og hvem som evt. skal behandle søknaden fra kommunen. Statsforvalteren ga tilbakemelding om at kommunen kan behandle sin egen søknad, men at det ikke vil ha noe å si hvem som står som ansvarlig søker, da det er fastslått at det ikke kan gis tillatelse til formålet med kjøringen, nemlig elgtelling (i privat eller kommunal regi).

Svar:

Etter motorferdsellova § 3 er utgangspunktet at all motorferdsel i utmark er forbode. Det er i lova og i tilhørende forskrift gjort fleire unntak fra dette, blant annet for kjøring til ulike nytteformål. Det finnes ikke i regelverket en egen heimel for bruk av snøscooter til teljing av dyr, utanom at det er opna for bruk av motorkøyretøy for dyreteljing i samband med vitenskaplege undersøkingar, jf. forskrift for bruk av motorkøyretøy i utmark og på islagte vassdrag § 3 første ledd bokstav f. Eg legg til grunn at spørsmålet frå representanten Amundsen ikkje gjeld vit-

skapelege undersøkingar. Å bruke snøscooter til eit slikt føremål må difor vurderast etter dispensasjonsregelen i forskrifta § 6.

Eg kan ikkje kommentere den konkrete saka frå Karlsøy kommune som representant Amundsen viser til. Eg kan seie litt om kva lokale myndigheiter må vurdere i ei dispensasjonssak.

§ 6 lyder:

I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 – § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.

Det følger av denne regelen at det skal ein del til for å få dispensasjon til kjøring. I kravet om særleg behov, ligg ei vurdering av om kjøringa er naudsynt og har eit akseptert nytteføremål. Behovet for kjøring skal ikkje kunne dekkast på andre vis. Kommunen kan dessutan berre gi dispensasjon i unntakstilfelle. Om vilkåra er oppfylt må vurderast konkret basert på opplysningane og lokale tilhøve i kvar enkelt sak. Kommunen må vurdere transportbehovet mot moglege skader og ulemper for naturen og dyrelivet. Kommunen må også vektlegge at dispensasjon eit år vil kunne gje grunnlag for presedens i framtidige saker.

Det er i dag ingen planar om å endre reglane for motorferdsel for å gjere det enklare å bruke snøscooter i samband med teljing av elg.

SPØRSMÅL NR. 1522

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 12. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er årlig provenyeffekt av kuttet i formuesskatten gjennom økt aksjerabatt fra 25 pst til 45 pst fordelt på den desilen, persentilen, promilleandelen og de 1000 med høyest formue i Norge, og hva vil medianreduksjonen i innbetalt skatt være innad i de respektive gruppene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen responderte på koronakrisen den 13. mars 2020 med utsatt formuesskatt, i mai 2020 med økt aksjerabatt i formuesskatten og for statsbudsjettet for 2021 med ytterligere økt aksjerabatt slik at forskjellen i verdsettelse av aksjer i formuesskatten er redusert fra 75 pst ved inngangen til 2020 til 55 pst i 2021.

Svar:

Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv., inkl. næringseiendom, samt tilordnet gjeld ble innført i 2017. Rabatten økte fra 25 til 35 pst. i 2020 og til 45 pst. i 2021.

For å besvare spørsmålet beregnes virkningene i 2021 av å redusere rabatten i 2021 fra 45 til 25 pst. Samlet skattelettelse av økningen av verdsettelsesrabatt fra 25 til 45 pst. anslås da til om lag 2 750 mill. kroner sammenlignet med vedtatt budsjett for 2021.

I beregningene av virkninger for ulike formuesgrupper er skattyterne rangert etter beregnet nettoformue, det vil si summen av brutto formuesverdier uten formelle verdsettelsesrabatter fratrukket gjeld.

Tidelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 2 660 mill. kroner samlet. Endring i skatt for medianen i denne gruppen er 100 kroner (avrundet).

Hundredelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 2 230 mill. kroner samlet. Skattereduksjonen for medianen i denne gruppen er 17 600 kroner.

Tusendelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 1 440 mill. kroner samlet. Skattereduksjonen for medianen i denne gruppen er 157 800 kroner.

De 1 000 rikeste av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 940 mill. kroner samlet. Skattereduksjonen for medianen i denne gruppen er 518 700 kroner.

Provenyberegningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt og er teknisk gjennomført ved å sammenligne en rabatt på 25 pst. med vedtatt budsjett for 2021 (45 pst. rabatt). Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2018. Denne statistikken gir

informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2021. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablong-

messig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 1523

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 12. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvordan fordeler kuttet i formuesskatten med økt aksjerabatt fra 25 pst. til 45 pst. seg på næringsrelatert kapital (unntatt næringseiendom), ligningsverdi næringseiendom, obligasjoner og andre verdipapirer?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen responderte på koronakrisen den 13. mars 2020 med utsatt formuesskatt, i mai 2020 med økt aksjerabatt i formuesskatten og for statsbudsjettet for 2021 med ytterligere økt aksjerabatt slik at forskjellen i verdsettelse av aksjer i formuesskatten er redusert fra 75 pst ved inngangen til 2020 til 55 pst i 2021.

Svar:

Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv., inkl. næringseiendom, og tilordnet gjeld er 45 pst. i 2021. Den omfatter alle aksjer, grunnfondsbevis, aksjeandelen av

andeler i verdipapirfond, andeler i deltakerlignede selskap, samt driftsmidler mv. som eies direkte av formuesskattepliktige. Driftsmidler som inngår i aksjeselskap, omfattes gjennom rabatten på aksjeverdien, som inkluderer driftsmidler. Obligasjoner og andeler i obligasjons- eller pengemarkedsfond omfattes ikke av rabatten.

Formuesskatten er en progressiv skatt på nettoformue. Prinsipielt lar det seg derfor ikke gjøre å dekomponere formuesskatten på de ulike formuesobjektene. Formuesskatten er avhengig av sammensetningen av formuen og størrelsen på eventuell gjeld, samt nivået på verdsettelsesrabattene og bunnfradraget. Departementet har derfor ikke grunnlag for å gjennomføre beregningene det spørres om.

Som en illustrasjon av den relative betydningen av ulike formueskomponenter, viser tabellen nedenfor skattepliktig bruttoformue (dvs. før eventuell gjeld trekkes fra) fordelt på ulike formuesposter. Samlet gjeld og formuesskatt fremgår også. Tabellen viser tall fra skattestatistikken for 2018.

Tabell 1 Oppsplitting av brutto skattepliktig formue i ulike formuesposter, samlet gjeld samt utlignet formuesskatt. 2018. Mill. kroner

	2018
Samlet skattepliktig bruttoformue ¹	5 444 700
Næringsrelatert kapital unntatt næringseiendom ²	1 361 500
Ligningsverdi næringseiendom ³	20 300
Obligasjoner ⁴	7 400
Andre verdipapirer ⁵	127 600
Bankinnskudd ⁶	1 260 900
Innbo og annet løstørelse ⁷	5 100
Likningsverdi primærbolig	1 537 500
Likningsverdi sekundærbolig	672 500
Likningsverdi fritidsbolig	111 700

Annen formue ⁸	340 200
Gjeld	3 543 400
Formuesskatt ⁹	15 600

1 Omfatter skattepliktig realkapital og skattepliktig bruttofinanskapital.

2 Omfatter andeler i aksjefond (4.1.4), verdipapirer registrert i VPS (4.1.7) unntatt obligasjoner (4.1.7.(2)), andre verdipapirer ikke registrert i VPS, opsjoner i arbeidsforhold, ASK (4.1.8), formue av fast eiendom unntatt ligningsverdi av næringseiendom (4.3.5(.9)), inkl. gårdsbruk, og skogeiendom (4.3.4), driftsløsøre og andre eidelser i næring (4.4.1 Biler, maskiner ol., 4.4.2 Buskap, 4.4.3 Varelager, 4.4.4 Skip, fiske og fangstfartøy), og annen skattepliktig formue (4.5.4)

3 Formue av næringseiendom (4.3.5(.9))

4 Obligasjoner registrert i VPS (4.1.7(.2))

5 Omfatter andeler i obligasjons- og pengemarkedsfond (4.1.5), premiefond, IPA (4.5.1), gjenkjøpsverdi av livsforsikringspoliser (4.5.2) og formue andre finansprodukter (4.1.10)

6 Bankinnskudd i innenlandske banker

7 Innbo og annet løsøre enn motorkjøretøy, campingvogn og båt med salgsverdi >kr 50 000 (4.2.3)

8 Omfatter netto kontanter (4.1.3), utestående fordringer (4.1.6), bankinnskudd i utlandet (4.1.9), fritidsbåter m/salgsverdi >50 000 (4.2.4), motorkjøretøy (4.2.5), campingvogn (4.2.6), fast eiendom i utlandet (4.6.1), annen skattepliktig formue i utlandet (4.6.2), annen formue i boligselskap (4.5.3), boligeiendom på Svalbard (4.6.1(.3)) og flerboligbygninger (4.3.2(.3)).

9 Sum formuesskatt til stat og kommune.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Formuesobjekter som er omfattet av verdsettelsesrabatten på aksjer og driftsmidler mv., vises i tabellen i rad 2 («Næringsrelatert kapital») og rad 3 («Ligningsverdi næringseiendom»). Samlet utgjorde den skattepliktige bruttoformuen i disse to postene om lag 1 382 mrd. kroner i 2018 da verdsettelsesrabatten var 20 pst. Som en illustrasjon av betydningen av størrelsen på verdsettelsesrabatten ville skattepliktig bruttoformue i 2018 med en verdsettelsesrabatt på 45 pst., alt annet likt, tilsvart 950 mrd. kroner på disse to postene. Dersom verdsettelsesrabatten var 25 pst., ville skattepliktig bruttoformue i 2018 tilsvart 1 295 mrd. kroner.

SPØRSMÅL NR. 1524

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 12. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hvorfor er det ikke mulig for en kommune å bestemme om det er private eller kommunale barnehageplasser som skal legges ned når det er overkapasitet på barnehageplasser?

BEGRUNNELSE:

I januar 2021 kom det frem i Drammens tidene at den vesle, privatdrevne «Skyttelveien barnehage» ble solgt til barnehagekjeden Norlandia, mens «Konnerud kommunale barnehage» ble vedtatt å legges ned.

Noe lignende var i ferd med å skje i Nittedal i januar 2021 da kommuneadministrasjonen fremmet forslag om å legge ned «Tøyen barnehage» i Hakadal. Tøyen barnehage er én av de fem kommunale barnehagene i kom-

munen. Ved å legge ned denne barnehagen ville 54 barn stått uten barnehageplass i sitt nærmiljø allerede i 2021. Nedleggelsen ble stoppet i kommunestyret, og nå må kommunen kutte i andre velferdstjenester. I kommunen er det 21 private barnehager, men kommunen har ikke innflytelse på dimensjoneringen av de private plassene, til tross for at det er kommunen som finansierer dem. Kommunene er ansvarlige for at de som trenger barnehageplass, får dette innen gitte frister. SV mener derfor at det er naturlig at kommunen også må ha råderett over fordelingen av antall plasser mellom private og kommunale barnehager dersom kommunen opplever reduksjon i barnetall. Dette forholdet må reguleres tydeligere, slik at kommunen slipper å ta hele byrden ved reduksjon av antall plasser.

Svar:

Det framgår av barnehageloven § 14 første ledd at det er kommunen som godkjenner nye private barnehager. Når kommunen godkjenner en barnehage, kan kommunen stille vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid, jf. § 14 andre ledd.

Kommunens tildeling av tilskudd til private barnehager reguleres i barnehageloven § 19. Det framgår av denne bestemmelsen at kommunen kan gi tilskudd til barnehager som søker om godkjenning. Det betyr at det er opp til kommunens frie skjønn om det skal gis tilskudd til nye private barnehager eller ikke, jf. Ot. prp. nr. 57 (2007–2008). Det framgår også av § 10 andre ledd at kommunen skal tilpasse utbyggingsmønster og driftsformer til lokale forhold og behov. Når kommunen vurderer om nye private barnehager skal få tilskudd, kan kommunen derfor legge vekt på det lokale behovet for barnehageplasser.

Kommunen skal behandle private barnehager som mottar tilskudd likeverdig med kommunens egne barnehager, jf. barnehageloven § 19 andre ledd. Det er forskrift om finansiering av private barnehager som definerer nærmere hva som er likeverdig behandling. En privat barnehage har blant annet krav på et kommunalt tilskudd som tilsvarer antall barn som går i barnehagen og ikke etter det antallet barnehagen er godkjent for. Kommunen betaler dermed ikke for ubrukte plasser i den private barnehagen, noe som betyr at også den private barnehagen blir påvirket av fallende barnetall. Det vil dermed kunne oppstå konkurranse med andre kommunale og private barnehager om å få tilstrekkelig antall barn i sin barnehage.

I forbindelse med høringen av ny regulering for private barnehager i 2019, vurderte Kunnskapsdepartementet om det skulle innføres krav om ny godkjenning ved salg, eller en form for tidsbegrensning på godkjenningen til private barnehager. Bakgrunnen for forslaget i denne høringen var at disse tiltakene kan bidra til å redusere verdien av den varige kontantstrømmen fra offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Departementet vurderte at et krav om ny godkjenning ved salg eller etter en viss tidsperiode vil være relativt inngripende overfor eierne av private barnehager. Krav om ny godkjenning må nødvendigvis gjelde for eksisterende barnehager for å ha en viss effekt. Departementet viste i høringsnotatet til at det vil være en vesentlig endring sammenlignet med dagens regulering og innebære tilbakekall av en rettighet som barnehagene allerede har fått. Det vil også føre til mer administrasjon i kommunene, som jevnlig må godkjenne alle barnehager på nytt.

Utfordringer med synkende barnetall er en utvikling vi må følge med på. Velferdstjenesteutvalget foreslår blant annet at offentlige myndigheter bør presisere varigheten av finanseringen slik at kommunen som barnehagemyndighet får de nødvendige virkemidlene til å regulere kapasiteten i hele barnehagesektoren. Utredningen til velferdstjenesteutvalget er på høring med frist 15. mars. Regjeringen har også satt ned et hurtigarbeidende utvalg som skal utrede finanseringen av private barnehager, og skal levere rapport innen 15. juni i år. Når rapporten fra det hurtigarbeidende utvalget foreligger, vil vi samlet sett ha et solid kunnskapsgrunnlag knyttet til ulike sider av finanseringen av private barnehager.

SPØRSMÅL NR. 1525

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 15. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvor står regjeringens arbeid med standard for girkasser i kjøretøy på norske veier, og vil statsråden lande på at automatgir blir standard ved førerprøver i Norge med mulighet til å ta «manuell-lappen» gjennom et godkjent tilleggskurs og ikke en ny førerprøve?

BEGRUNNELSE:

Over de siste tiårene har manuell girkasse blitt sjeldnere og sjeldnere i biler på norske veier. Fra å være standard og det klart vanligste er manuell girkasse nå nesten blitt en kuriositet. Særlig i nybilsalget er automatgir nesten enerådende, tallene for 2019 viste at av nye personbiler hadde 95,3% automatgir. Nullutslipps- og hybridbiler selges kun med automatgir.

Likevel er manuell girkasse å anse som standard innen kjøreopplæring og førerprøver. Dette er et tema som har vært diskutert blant både myndigheter og trafikkskolene i en årrekke, også ute i Europa. Per i dag vil de som tar førerprøven med automatgir i Norge få førerkortet sitt begrenset til biler med automatgir, og må ta en ny førerprøve om de ønsker å kjøre biler med manuell girkasse.

Blant annet i Frankrike er det en ordning slik at de som har førerkort for automatgir, kan få førerrett på biler med manuelt gir uten å måtte ta ny førerprøve. Der tar man seks til sju timer på en trafikkskole. Da får man førerrett på manuelt gir. En slik ordning burde også være mulig i Norge.

Det er også et ønske fra norske trafikkskoler å få avklart med myndighetene hva som blir standarden i årene fremover og om det blir mulig å innføre en egen ordning for opplæring i manuell gir. Det vil blant annet gjøre det lettere for kjøreskolene å bestille nødvendige biler når de trygt kan møte forventningen og behovet i samfunnet for at de fleste ønsker å kjøreopplæring og oppkjøring i en bil med automatgir.

Svar:

Jeg vil innledningsvis peke på at selv om det nå i liten grad selges nye biler med manuelt gir, så består den norske bilparken av et betydelig antall biler med manuelt gir. Ved utgangen av 2020 hadde om lag halvparten av personbilparken i Norge manuelt gir. Dette er biler som vil kjøre rundt på norske veier i mange år, kanskje særlig av de som fremover tar førerkort, og er således ingen kuriositet, som det hevdes i begrunnelsen til spørsmålet.

Samtidig er det ingen tvil om at andelen som tar førerprøven på bil med automatgir øker. Utviklingen skyldes i hovedsak ordningene som styrker elbilsalget. Mens det i 2016 var 7 % av førerprøvene i klasse B som ble tatt på automatgiredede kjøretøy, har dette økt til 32 % i 2020, og videre til 36 % hittil i 2021. Det er imidlertid store geografiske variasjoner, hvor for eksempel om lag 16 % av kandidatene i Nordland og Troms og Finnmark velger et slikt førerkort mens over halvparten i Oslo. Dette henger delvis sammen med geografisk variasjon i utbredelsen av elbiler.

Gjeldende rammeverk for føreropplæringen er godt tilpasset denne utviklingen. Det er i dag kandidatene selv som velger om de vil ta opplæring og førerprøve på bil med automatisk eller manuelt gir, og opplæringsløpet tilpasses dette. De som velger å bare skulle kjøre bil med automatgir, kan dermed selv velge å ikke bruke tid og penger i opplæringen på å lære seg å gire manuelt.

De som har tatt førerprøven på automatgir og senere ønsker å utvide for også å kunne kjøre biler med manuelt gir, kan i dag enkelt fjerne denne begrensningen i førerkortet ved å avlegge ny førerprøve med manuelt gir. Det er imidlertid få som velger dette. I 2020 ble det avlagt 349

slike prøver. Av disse var det 72 % som fikk bestått. Samme år ble det avlagt totalt om lag 27 500 førerprøver på automatgir i klasse B.

Prinsippet i den norske opplæringsmodellen er at forhold som kan testes, skal kontrolleres gjennom praktisk prøve, mens forhold som vanskelig kan testes, skal dekkes av obligatorisk opplæring. Rene ferdigheter som å gire, er lett å måle i en ordinær prøve. Obligatoriske kjøretimer vil, i denne sammenheng, bli unødvendig fordyrende for svært mange, som i stor grad vil kunne lære seg dette ved privat øvingskjøring eventuelt supplert med enkelte kjøretimer.

Samtidig er det ingen grunn til å tro at en endring som foreslått vil være positivt for trafikksikkerheten. Dagens trinnvise opplæring sikrer at ferske bilførere behersker tekniske ferdigheter som giring før de får førerkort. Opplæring uten prøve kan tvert i mot virke negativt ved at de som trenger mer opplæring enn det som er obligatorisk likevel får utvidet førerkortet uten å ha tilstrekkelige ferdigheter. Kandidatene vil ha varierende behov for opplæring for å opparbeide seg nødvendig kompetanse. For ikke å gjøre omfanget av obligatorisk opplæring uforholdsmessig byrdefullt for de med begrenset behov for opplæring vil ikke nivået ta hensyn til å sikre tilstrekkelig kompetanse hos de som har det største behovet for opplæring.

Det er videre grunn til å understreke at en betydelig andel av kandidatene stryker til førerprøven. Andelen som stryker på førerprøve med automatgir er høyere enn for de som tar førerprøve på manuelt giredede kjøretøy. Mens det i 2020 var 21 % av kandidatene som tok førerprøven på manuelt giredede biler som strøk, var denne andelen 31 % for de som tok førerprøven på automatgiredede kjøretøy. Det er således ikke grunn til å tro at det vil virke positivt for trafikksikkerheten eller for førerprøvekapasiteten dersom flere tar førerprøve på automatgir.

Jeg er ikke kjent med at trafikkskolene generelt lenge har ønsket en slik endring, slik det vises til i begrunnelsen. Så vidt jeg vet er dette en sak som har vært fremmet av bransjeorganisasjonen ATL. Andre deler av trafikkskolibransjen, herunder Trafikkforum, er i mot en slik endring og ønsker dagens ordning videreført.

En ordning der utvidelse av førerrett til manuelt giret kjøretøy kan skje ved opplæring, og ikke bare ved prøve som i dag, vil forutsette at trafikkskolene må ha tilgang også på kjøretøy med manuelt gir. Trafikkskolene vil derfor fortsatt måtte tilpasse tilbudet og kjøretøyparken til den føreropplæringen som kandidatene etterspør.

Jeg vil likevel understreke at det ikke er noe krav at trafikkskolene må tilby opplæring både på manuelt og automatisk giredede biler. Det er fullt mulig for trafikkskoler som ønsker det, å bare tilby opplæring på automatgiredede biler.

Jeg vil videre fremheve at utgangspunktet etter det harmoniserte europeiske rammeverket for førerkort, er

at den som skal få rett til å kjøre biler med manuell gir må vise at vedkommende behersker dette på en praktisk førerprøve. Dette er situasjonen i de fleste europeiske land, herunder i våre naboland Sverige og Danmark. Jeg er kjent med at enkelte EU-land som Frankrike og Tyskland har ordninger hvor slik førerrett gis uten førerprøve. I disse landene kan kandidatene selv velge om de ønsker å ta førerprøven på manuell eller automat. I Tyskland valgte 92% i 2020 å kjøre opp med manuell gir. For å fjerne kode for automatgir kan kandidatene i Tyskland enten avlegge praktisk prøve eller gjennomføre kurs på ti timer ved en trafikkskole. I Frankrike må kandidatene gjennomføre kurs på sju timer ved en trafikkskole. Jeg er ikke kjent med at det er avklart at disse reglene er i tråd med førerkortdi-

rektivet. Det pågår nå en evaluering av førerkortdirektivet, og det kan komme endringer i rammeverket om dette.

Basert på det ovennevnte gir dagens rammeverk for føreropplæring god fleksibilitet til å håndtere den utviklingen vi ser der flere og flere tar førerkort på automatgiredede biler. Dagens rammeverk gir kandidatene selv valgmulighet, og en enkel og lite kostbar vei til å utvide dersom de senere skulle ønske det. Utvidelse gjennom obligatorisk opplæring vil for svært mange bli en dyrere løsning og vil også kunne innebære en trafikksikkerhetsrisiko for de som trenger ekstra opplæring. Det er nå uklart om en slik ordning er forenlig med det felleseuropeiske rammeverket for førerkort. Dagens regler fungerer godt, men dersom det oppstår nye opplysninger i saken, kan det være grunn til å se på disse.

SPØRSMÅL NR. 1526

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen

Besvart 11. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at Ålgårdbanen ikke tas ut av det nasjonale jernbanenettet, sånn at det i fremtiden blir mulig få re-etablere jernbanedrift på denne strekningen, i tråd med det Rogaland fylkeskommune, Gjesdal kommune, Sandnes kommune og flere andre kommuner i Rogaland er positive til?

BEGRUNNELSE:

Mange har tatt til orde for å gjenåpne Ålgårdbanen. Det er et beregnet trafikkgrunnlag på om lag 500.000 reisende årlig. Det vil være mange som kan endre fra bilkjøring til togpendling. Traseen vil i stor grad kunne brukes uten behov for videre ekspropriasjon. Det er et relativt sett lite og rimelig prosjekt, som vil kunne ha stor regional effekt. Bane Nor vurderer nå om Ålgårdbanen skal tas ut av det nasjonale jernbanenettet. En tydelig beskjed fra samferdselsministeren vil selvsagt kunne påvirke dette.

Svar:

Det har ikke vært ordinær trafikk på Ålgårdbanen på flere tiår. Persontrafikk på Ålgårdbanen ble nedlagt i 1955, og godstrafikk på strekningen Foss-Eikeland ble innstilt i 1988. Ålgårdbanen er i svært dårlig stand, og det vil kreve store ressurser å gjenåpne banen.

Bane NOR har foreslått at flere jernbanestrekninger som ikke har vært i bruk på lang tid, inkludert Ålgårdbanen, tas ut av det nasjonale jernbanenettet. Jernbanedirektoratet har vurdert at det er behov for ytterligere kunnskap om alternativer for fremtidig bruk av jernbanetraseen før det kan gjøres en anbefaling for Ålgårdbanen. Det er blant annet behov for vurderinger knyttet til fremtidig kollektivbetjening mot Ålgård, oppdaterte vurderinger av hva det vil koste å gjenåpne banen og kapasitetsvurderinger. Det vil også være relevant å vurdere Ålgårdbanen opp mot det pågående planarbeidet for dobbeltspor Sandnes-Nærbø.

Jeg vil avvente anbefaling fra Jernbanedirektoratet med ytterligere kunnskapsgrunnlag før det tas stilling til om Ålgårdbanen skal tas ut av det nasjonale jernbanenettet, eller om det kan være aktuelt å gjenåpne jernbanestrekningen.

SPØRSMÅL NR. 1527**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 17. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er gjort for å øke intensivkapasiteten siden pandemien brøt ut, og hvor mange plasser har kapasiteten økt med i hvert helseforetak siden mars 2020?

BEGRUNNELSE:

Det er i flere medier den siste tiden uttrykt bekymring for intensivkapasiteten, og på Ahus er det nå sprengt kapasitet etter en tredobling av koronapasienter de siste to ukene. Vi vet at manglende kapasitet til å ta imot intensivpasienter i sykehusene våre er et svakt punkt i helseberedskapen, og at dette har gjort oss svært sårbare i møte med koronapandemien. Det er bekymringsverdig dersom regjeringen ikke har prioritert å få opp intensivkapasiteten i intensivavdelingene på sykehusene, da dette er avgjørende for hvor mange man kan klare å behandle – og hvor mange liv man klarer å redde.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at det er en forskjell mellom intensivkapasitet og faktiske intensivsenger i drift. I tillegg er det viktig å skille mellom antall intensivsenger i en ordinær driftssituasjon sammenlignet med intensivsenger i en ekstremisituasjon, f.eks. under en pandemitopp.

Helseregionene informerte i mars i fjor om at vi har 289 intensivplasser i en normalsituasjon. Folkehelseinstituttets analyser på samme tid viste et behov for 600-1200 intensivplasser under en pandemitopp. Jeg ba derfor de regionale helseforetakene om å lage planer for å kunne øke kapasiteten til det estimerte behovet. Disse konkrete opptrappingsplanene forelå 15. april 2020.

Sykehusene våre er bedre forberedt på en pandemitopp nå enn i mars i fjor, og vi har en bedre intensivkapasitet enn før pandemien. Intensivkapasitet består av planer for areal og organisering og nødvendig tilgang på medisinsk-teknisk utstyr, forbruksutstyr og legemidler. Under pandemien er vi i tillegg avhengig av å ha nok smittevernsutstyr. Det viktigste er likevel nødvendig kompetanse til å kunne behandle pasientene.

Det tar flere år å utdanne intensivsykepleiere og anestesileger, og det er ikke rimelig å sammenligne kvaliteten på ordinære intensivsenger i en normalsituasjon med intensivsenger under en pandemitopp, med et helt annet behov for personell og utstyr. Derfor er det utviklet et nasjonalt opplæringsprogram, og over 3 100 ansatte har

gjennomgått internopplæring i intensivbehandling av covid-19-pasienter. Selv om slik opplæring ikke tilsvarer kompetansen til en ferdig utdannet intensivsykepleier, er kompetanse knyttet til behandling av alvorlig syke covid-19-pasienter styrket. Det er bevilget 40 millioner kroner til avansert simuleringsutstyr til opplæring i intensivbehandling.

Bevilgningene til helseregionene er økt med 6,6 milliarder i år i forbindelse med pandemien, slik at sykehusene kan gjøre nødvendige tilpasninger i drift, bygg og personellbehov. Regjeringen har ikke øremerket midler til intensivsenger, men jeg forventer at helseregionene gjør de riktige prioriteringene. Det er kjøpt inn medisinsk-teknisk utstyr, forbruksutstyr, legemidler og smittevernsutstyr. Antall respiratorer er økt fra omtrent 700 til 1 100. Ved enkelte sykehus er det utført tiltak knyttet til bygg og infrastruktur. Vi har altså på plass det nødvendige planverket og utstyret som skal til for å øke intensivkapasiteten hvis det skulle oppstå et slikt behov. Kompetansen rundt behandling av alvorlig syke covid-19-pasienter er også økt sammenlignet med før pandemien.

Både i 2019 og 2020 ble antall plasser til videreutdanning av sykepleiere økt, herunder intensivsykepleiere. Vi har økt antall LIS1-stillinger slik at flere ferdig utdannede leger kan starte sine spesialiseringsløp. Samtidig er det ikke hensiktsmessig å bemanne opp med personell og øke antall intensivsenger hvis det ikke er behov for kompetansen. Helse Vest RHF, Helse Midt-Norge RHF og Helse Nord RHF har gitt tilbakemelding om at belastningen ved intensivhetene så langt i pandemien ikke har blitt utfordret på grunn av covid-19, og det har derfor ikke vært behov for å øke antall intensivsenger i drift. Hvis situasjonen derimot skulle endre seg vil opptrappingsplanene bli tatt i bruk. Helseregionene har etablert nettverk som koordinerer intensivressursene i regionene på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Det er sykehusene i Oslo og Viken som har hatt den største belastningen med innlagte covid-19-pasienter og pasienter med behov for intensiv- og respiratorbehandling. Helse Sør-Øst har informert om at det er laget en egen plan for trinnsvis utnyttelse av intensivkapasiteten i hovedstadsområdet. Dette innebærer at helseforetakene avlaster hverandre med intensivpasienter slik at belastningen fordeles jevnere og den samlede intensivkapasiteten i regionen utnyttes best mulig. Oslo universitetssykehus HF koordinerer intensivbehandlingen

i regionen, og det gjennomføres fra den andre uken i mars daglige koordineringsmøter mellom OUS HF, Aker-

shus universitetssykehus HF og Vestre Viken HF for koordinering av intensivkapasiteten i hovedstadsområdet. Helse Sør-Øst har informert om at antall intensivsenger er økt midlertidig ved enkelte helseforetak på bakgrunn av det reelle intensivbehovet. Grunnbemanningen er økt ved intensivenehetene i noen helseforetak, mens andre har økt bruk av overtid og innleie samt omfordeling av interne ressurser, noe som gir økt bemanning ved intensivenehetene i en gitt periode. Akershus universitetssykehus HF har i mars 2021 gått opp til trinn 1 i sin opptrappingsplan, hvilket innebærer nedtak av noe elektiv kirurgi og økning i antall intensivplasser. Samtidig er det ikke uvanlig at intensivpasienter flyttes mellom sykehus hvis kapasiteten utfordres ved et sykehus, også utenom pandemien. Det er antall innlagte intensivpasienter som til enhver tid er førende for bemanningsbehovet.

Folkehelseinstituttets analyser de siste månedene har estimert et lavere behov enn det som ble beregnet i mars i fjor. I tillegg har vi vaksinert de aller eldste, som har størst

risiko for alvorlig sykdom hvis de blir smittet av koronavirus. Jeg har aldri lagt skjul på at en økning av antall intensivsenger tilsvarende behovet under en pandemitopp vil medføre at vi må ta i bruk løsninger som ikke fullt ut tilfredsstiller dagens standarder for intensivbehandling. I tillegg er det usikkert hvor lenge vi kan opprettholde en slik kapasitet. Det er uansett en situasjon vi ikke ønsker å havne i.

Samtidig planlegger vi for å bedre den ordinære intensivkapasiteten, det vil si antall intensivsenger i en vanlig driftssituasjon. I oppdragsdokumentet har jeg bedt helseregionene om å utdanne flere intensivsykepleiere, det skal opprettes minst 100 nye utdanningsstillinger i intensivsykepleie. I tillegg skal helseregionene styrke arbeidet for å rekruttere, utvikle og beholde intensivsykepleiere i sykehusene på kort, mellomlang og lang sikt, og utrede det fremtidige og helhetlige behovet for intensivkapasitet i sykehusene. Dette arbeidet er helseregionene i gang med.

SPØRSMÅL NR. 1528

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad

Besvart 17. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor selvforsynte er vi når det kommer til blodprodukter, og hva planlegges fremover for å sikre at landets sykehus har god tilgjengelighet til blodprodukter og tar vare på alt i blodet som produseres ved våre blodbanker?

BEGRUNNELSE:

Å gi blod er kanskje en av de mest meningsfulle frivillige aktiviteter vi kan gjøre. Mange ønsker å bidra i denne dugnaden. Fra blodet kan vi bruke flere produkter både plasma og ulike blodceller. Hvis vi kan organisere oss på en effektiv og hensiktsmessig måte, som gjør at vi kan ta vare på alle blodprodukter, vil det redusere behovet for å importere blodprodukter fra utlandet. Blodbanker rundt omkring i landet er ulikt organisert. Venstre har i tidligere forslag blant annet i (Innst. 262 S (2016-2017), jf. Dokument 8:40 S (2016-2017)) tatt til orde for at det vil være hensiktsmessig med en bedre samordning på tvers av regioner. Ved en økt utvikling av Ikt-systemer vil det kanskje bli enkelt å etablere et nasjonalt system for registrering og tapping. Det vil gjøre det enkelt for alle blodgivere å gi

blod i hele landet, vi kan ta i bruk større del av alle blodproduktene og bli mer selvforsynt.

Svar:

Jeg har bedt Helsedirektoratet om en tilbakemelding om status for blodgivning og blodberedskap i Norge. Helsedirektoratet viser til at Helseberedskapsrådet våren 2017 opprettet en nasjonal arbeidsgruppe for blodberedskap. Arbeidsgruppen leverte 19. november 2019 rapporten Helhetlig beredskap for blod og blodprodukter i fred, krise og krig. Bakgrunnen for etablering av gruppen var at det ikke eksisterer en nasjonal plan for blodberedskap i fred, krise og krig verken i Forsvaret eller sivile organ.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å følge opp rapporten. Under ledelse av Helse Vest RHF, skal de regionale helseforetakene i år starte arbeidet med å etablere en løsning for forsyningssikkerhet av blod og blodprodukter. Helse Nord RHF skal i den forbindelse prøve ut løsninger for å sikre adekvat tilgang på blod og blodprodukter lokalt og regionalt i Nord-Norge.

I sin tilbakemelding viser Helsedirektoratet videre til at Europarådet/EDQM våren 2020 etablerte en arbeidsgruppe: Blood Supply Contingency and Emergency Planning (B-SCEP) Working Group. Gruppen skal blant annet kartlegge beredskapsplaner i ulike land, identifisere behov for veiledning og "tools" for beredskapsplanlegging samt foreslå et rammeverk/modell for slik plan. Norge deltar i denne gruppen.

Transfusjonsstatistikken publiseres årlig. Ifølge Helsedirektoratet er tallene for 2020 ikke klare, men i rapporten for 2019 framgår det at tilgangen på blodprodukter er god. Forbruket av blodprodukter synker, men antallet blodgivere er stabilt - og hver giver tappes sjeldnere enn før (2,1 ganger pr år i 2010 mot 1,8 ganger pr år i 2019). Dette innebærer at flere givere vil være tilgjengelige for tapping om det oppstår plutselig økt behov. Ifølge Helsedirektoratet er Norge selvforsynt med erytrocyttkonsentrater og blodplatekonsentrater og vi har for tiden nok blodgivere på landsbasis.

Helsedirektoratet viser videre til at blodbankene produserer mye plasma, og at alt plasmaet selges til produsenter av plasmabaserte legemidler. Norge kjøper så tilbake plasmabaserte legemidler fra produsentene. Norge er ikke selvforsynt med plasma til plasmabaserte legemidler og forbruket av slike legemidler er ifølge Helsedirektoratet økende. EU har for tiden stort fokus på hvordan EU skal bli selvforsynt med plasma til produksjon av plasmabaserte legemidler. Dersom Norge skal bli selvforsynt med plasma som nyttes til plasmabaserte legemidler, må tappingen av plasma ifølge Helsedirektoratet øke vesentlig.

Ifølge Helsedirektoratet er det ikke mangel på blod i Norge, og tilgangen på givere er stabil samtidig som forbruket av blod går ned. Det foreligger per nå ingen planer om å lempe på de reglene som er satt for å ivareta sikkerheten til mottakerne av blodet, og følgelig heller ingen planer om å se nærmere på teknologi som ville kunne motvirke den svekkingen av pasientsikkerheten som en slik endring av reglene ville innebære.

SPØRSMÅL NR. 1529

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 16. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva er differansen mellom hva en gjennomsnittlig dagpengemottaker, som fikk innvilget vedtak etter den 20. mars 2020, har mottatt per måned og samlet sett frem til i dag sammenlignet med hva de ville mottatt dersom det ikke var innført midlertidige regler for dagpenger (Vi ber om at det oppgis tall samlet sett og separat basert på de ulike endringene listet opp i begrunnelsen)?

BEGRUNNELSE:

Siden mars 2020 har det blitt innført en rekke midlertidige endringer i dagpengereguleringen, herunder:

- økt sats på dagpenger til 80 % av inntekt opp til 3G
- fjerning av 3 ventedager for dagpenger
- reduksjon i arbeidstidskrav for dagpenger
- reduksjon i inntektskrav for dagpenger
- utvidelse av maksimal periode for mottak av dagpenger

Svar:

Vi vil gjøre oppmerksom på at det er stor usikkerhet knyttet til beregningene. Departementet har sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet etter beste evne forsøkt å beregne effektene av de ulike variantene. Det gjøres oppmerksom på at effektene beregnes separat per tiltak. Det er ikke mulig å gi et korrekt bilde av hvordan samtlige tiltak virker på hverandre. Dvs. at et forsøk på å anslå en samlet effekt ikke ville gitt et riktig bilde av differansen som etterspørres. Det må antas at flere ble permittert fordi arbeidsgiverperioden ble redusert fra 15 til 2 dager.

Vi gjør videre oppmerksom på at det var store utfordringer med saksbehandlingen i 2020. Dette har blant annet medført at et stort antall dagpengemottakere ikke har kommet med i statistikken over løpende tilfeller for flere måneder etter at de søkte om dagpenger. I tillegg var det en del ledige som fikk etterbetalt dagpenger sommeren 2020. Det betyr at tilgjengelig statistikk over antall dagpengemottakere og gjennomsnittlig ytelse i 2020 kan være misvisende. Beregningene må derfor tolkes med tilstrekkelig forsiktighet.

Økt kompensasjonsgrad til 80 pst. opptil 3 G, deretter 62,4 pst. inntil 6 G

Direktoratet anslår effekten av tiltaket til 3 930 mill. kroner i 2020, derav 2 780 mill. kroner til permitterte og 1 150 mill. kroner til ordinære dagpengemottakere. I januar og februar 2021 anslår direktoratet at tiltaket har gitt mer-utgifter på ca. 600 mill. kroner. På usikkert grunnlag anslås det at regelendringen har medført at dagpengemottakere har fått utbetalt om lag 3 000 kroner mer i måneden enn de ville mottatt dersom det ikke ble innført midlertidige regler.

Fjerning av ventedager for dagpenger

Direktoratet anslår at oppheving av ventedagene i 2020 har gitt en utgiftsøkning på om lag 1 550 mill. kroner, derav om lag 1 290 mill. kroner til permitterte, og om lag 260 mill. kroner til ordinære dagpengemottakere. Konsekvensen av å fjerne ventedagene er at disse gruppene fikk flere dager med dagpenger. På et usikkert grunnlag anslås at oppheving av ventedagene har økt utbetalingene for permitterte med ca. 3 000 kroner og 2 100 kroner for ordinære dagpengemottakere.

Tiltaket er forlenget i 2021, men nye tilfeller med virkningstidspunkt mellom 1. januar 2021 og 18. februar 2021 har fått ventetid. Forlengelsen av oppheving av ventedagene ble ikke igangsatt før dette.

Redusert krav til arbeidstidsreduksjon

Direktoratet har ikke tilrettelagt statistikk som viser hvor mange personer som har mottatt dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. Det

foreligger kun statistikk basert på vedtaksfakta som viser hvilket krav som stilles til tapt arbeidstidsreduksjon, ikke hvor mange som faktisk har en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst.

Direktoratet har tidligere anslått at 20 500 permitterte og om lag 5 500 ordinære dagpengemottakere har fått dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. i 2020. Direktoratet anslår videre at om lag 5 000 av de løpende tilfellene i januar, og tilsvarende i februar, har fått innvilget dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. Det vil trolig være en del tilpasning rundt kravet om arbeidstidsreduksjon. Derfor er det vanskelig å tallfeste hvor mange som har fått innvilget dagpenger i perioden, som ellers ikke ville oppfylt kravet til tapt arbeidstid. På svært usikkert grunnlag anslår direktoratet en gjennomsnittlig ytelse for personer som har fått dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. på ca. 7 000 kroner for permitterte per måned, og om lag 6 000 kroner for ordinære dagpengemottakere per måned.

Utvidelse av maksimal stønadsperiode

I overkant av 6 000 personer mistet dagpengene etter at tiltaket ble avviklet 1. november 2020. Det er ikke tilrettelagt statistikk for varighet utover maksimal stønadsperiode. Derfor er det ikke mulig å anslå hvor mye disse personene vil ha mottatt ekstra i dagpenger. Det er nå åpnet for at denne gruppen kan søke om fortsatt rett til dagpenger i 2021. Disse sakene er under behandling, men per nå er det ikke utbetalt noe på den nye ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1530

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 12. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange personer har kunnet motta dagpenger utover ordinær maksimal periode pga. midlertidige regelendringer i 2020 og 2021, og hvor mye har disse mottatt?

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om svar på antall personer, antall måneder de i snitt mottok dagpenger utover ordinær periode, og hvor mye de i snitt mottok i dagpenger samlet sett og per måned.

Svar:

I overkant av 6 000 personer mistet dagpengene etter at tiltaket ble avviklet 1. november 2020. Det er ikke tilrettelagt statistikk for varighet utover maksimal stønadsperiode. Derfor er det ikke mulig å anslå hvor mye disse personene vil ha mottatt ekstra i dagpenger. Det er nå åpnet for at denne gruppen kan søke om fortsatt rett til dagpenger i 2021. Disse sakene er under behandling, men per nå er det ikke utbetalt noe på den nye ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1531**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 15. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange personer har mottatt dagpenger på grunnlag av et bortfall av arbeidstid som er lavere enn 50 % i 2020 og 2021, hvor mye har disse mottakerne i snitt mottatt i dagpenger siden 20. mars 2020, og hvor mye har de mottatt i gjennomsnitt per måned?

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet har ikke tilrettelagt statistikk som viser hvor mange personer som har mottatt dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. Det foreligger kun statistikk basert på vedtaksfakta som viser hvilket krav som stilles til tapt arbeidstidsreduksjon, ikke hvor mange som faktisk har en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst.

Direktoratet har tidligere anslått at 20 500 permitterte og om lag 5 500 ordinære dagpengemottakere har fått dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. i 2020. Direktoratet anslår videre at om lag 5 000 av de løpende tilfellene i januar, og tilsvarende i februar, har fått innvilget dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. Det vil trolig være en del tilpasning rundt kravet om arbeidstidsreduksjon. Derfor er det vanskelig å tallfeste hvor mange som har fått innvilget dagpenger i perioden, som ellers ikke ville oppfylt kravet til tapt arbeidstid. På svært usikkert grunnlag anslår direktoratet en gjennomsnittlig ytelse for personer som har fått dagpenger basert på en arbeidstidsreduksjon mellom 40 og 50 pst. på ca. 7 000 kroner for permitterte per måned, og om lag 6 000 kroner for ordinære dagpengemottakere per måned.

SPØRSMÅL NR. 1532**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 11. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange personer med et inntektsgrunnlag mellom 0,75G og 1,5G over de siste 12 månedene, eller 2,25G og 3G over de siste 36 månedene, har søkt om dagpenger siden 1. november 2020?

Svar:

Tabellen nedenfor viser antall personer med et inntektsgrunnlag mellom 0,75G og 1,5G over de siste 12 månedene, eller 2,25G og 3G over de siste 36 månedene, som har søkt om dagpenger siden 1. november 2020.

Måned/år	Antall personer
November 2020	190
Desember 2020	720
Januar 2021	1 330
Februar 2021	1 870

SPØRSMÅL NR. 1533**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 15. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange personer har siden 20. mars 2020 vært permittert i en periode som overstiger 26 uker, og hvor mange har vært permittert i en periode som overstiger 52 uker?

Svar:

Departementet har bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om bistand.

Tallene i tabellen nedenfor viser antall permitterte med utbetalte dagpenger som har passert 26/52 uker fra oktober 2020 til februar 2021. Datagrunnlaget ble oppdatert i oktober 2020. Statistikk for perioder over 26 og 52 uker er tilgjengelig fra dette tidspunktet.

Tallene er basert på faktiske tall per februar 2021. Det gjøres videre oppmerksom på at statistikken viser antall permitterte med utbetalte dagpenger. Dette avviker noe fra offisielle statistikker over antall permitterte.

Måned / År	Antall mottakere over 26 uker	Antall mottakere over 52 uker
Oktober 2020	35 610	40
November 2020	36 580	250
Desember 2020	35 300	90
Januar 2021	37 120	125
Februar 2021	36 030	70

SPØRSMÅL NR. 1534**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani****Besvart 15. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange personer anslår regjeringen at vil ha vært permittert i en periode som overstiger 26 eller 52 uker ila. årene 2020 og 2021?

Svar:

Tallene i tabellen nedenfor viser antall permitterte med utbetalte dagpenger som har passert 26/52 uker fra okto-

ber 2020 til februar 2021. Datagrunnlaget ble oppdatert i oktober 2020. Statistikk for perioder over 26 og 52 uker er tilgjengelig fra dette tidspunktet.

Tallene er basert på faktiske tall per februar 2021. Det gjøres videre oppmerksom på at statistikken viser antall permitterte med utbetalte dagpenger. Dette avviker noe fra offisielle statistikker over antall permitterte.

Måned / År	Antall mottakere over 26 uker	Antall mottakere over 52 uker
Oktober 2020	35 610	40
November 2020	36 580	250
Desember 2020	35 300	90

Januar 2021	37 120	125
Februar 2021	36 030	70

Tallene i tabellen nedenfor er direktoratets anslag for beholdningen av mottakere som passerer/har passert 25/52 uker i perioden mars - august. Dette tar utgangspunkt i faktiske tall for varighet per februar. Disse be-

holdningstallene fra mars avhenger helt av utviklingen i arbeidsmarkedet og hvor raskt permitterte tas tilbake i jobb. Tall for de etterfølgende månedene etter august vil påvirkes også av nye tilgangstall i 2021.

Måned / År	Antall mottakere over 26 uker	Antall mottakere over 52 uker
Mars 2021	41 200	105
April 2021	40 660	3 240
Mai 2021	41 380	12 410
Juni 2021	39 460	8 190
Juli 2021	39 460	2 260
August 2021	36 450	2 490

SPØRSMÅL NR. 1535

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani

Besvart 12. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mye anslår regjeringen at dagpengemottakere i snitt ville motta i ferietillegg i 2020, 2021 og 2022 dersom ferietillegget på dagpenger ble gjeninnført etter samme regelverk som gjaldt før 2015 med tilbakevirkende kraft til 01.01.2020?

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet har gitt innspill til svar på spørsmålet. Beregningene er basert på en forutsetning om at ferietillegget blir gjeninnført fra 1. januar 2020. Det legges til grunn at dagpengemottakere i denne perioden

tjener opp et ferietillegg av dagpengene de mottar i 2020, 2021 og 2022. Dette innebærer at ferietillegget blir utbetalt i årene 2021 – 2023.

Ferietillegget utgjorde tidligere 9,5 prosent av foregående års utbetaling (ekskl. ferietillegg).

Dersom tilsvarende andel legges til grunn de neste årene, anslås det en utbetaling i ferietillegg for alle dagpengemottakere på om lag 2 450 mill. kroner i 2021, om lag 1 860 mill. kroner i 2022, og 1 milliard i 2023, jf. tabellen nedenfor. Tabellen viser videre anslag på gjennomsnittlig utbetaling samt anslag på antall personer med ferietillegg i hhv. 2021, 2022 og 2023.

Utbetalingsår	Ferietillegg (i mill. kroner)	Antall personer med ferietillegg	Gjennomsnittlig ferietillegg (i kroner)
2021	2 450	166 800	14 700
2022	1 860	141 750	13 150
2023	1 000	79 500	12 600

SPØRSMÅL NR. 1536**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani****Besvart 12. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange personer anslår regjeringen at ville mottatt at et ferietillegg på dagpenger i 2020 dersom ferietillegget på dagpenger ble gjeninnført etter samme regelverk som gjaldt før 2015 med tilbakevirkende kraft til 01.01.2020?

BEGRUNNELSE:

Vi understreker at spørsmålet dreier seg om de som ville få utbetalt ferietillegg i det tidspunktet dagpengeperioden opphørte, slik regelverket før 2015 innebar for de som var tilbake i jobb før utløpet av kalenderåret.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet har gjennomført beregninger av et alternativ der ferietillegget blir gjeninnført fra 1. januar 2020. Det legges til grunn at dagpengemottakere i denne perioden tjener opp et ferietillegg av dagpengene de mottar i 2020. Dette innebærer at ferietillegget blir utbetalt i 2021. Direktoratet anslår at om lag 166 800 personer vil ha krav på ferietillegget i 2021. Tabellen nedenfor viser også anslag på antall mottakere med ferietillegg for 2022 og 2023. jf. tabellen nedenfor.

Utbetalingsår	Antall personer med ferietillegg
2021	166 800
2022	141 750
2023	79 500

SPØRSMÅL NR. 1537**Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 12. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange har mottatt støtte som følge av den midlertidige ordningen med inntektssikring for lærlinger i 2020 og 2021, og hvor mye har disse mottatt i snitt og over hvor mange måneder?

Svar:

Departementet har bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om bistand.

Tabellen nedenfor viser antall mottakere av den midlertidige ordningen med inntektssikring for lærlinger i 2020 og 2021, samt utbetalt gjennomsnittlig ytelse i gjennomsnitt per måned fra mai 2020 til februar 2021.

Måned / år	Antall mottakere	Gjennomsnittlig ytelse, kroner per måned
Mai 2020	750	11 730
Juni 2020	1 350	16 790
Juli 2020	1 410	16 170
August 2020	1 560	16 840
September 2020	600	11 490

Oktober 2020	330	11 010
November 2020	230	12 920
Desember 2020	420	12 540
Januar 2021	570	13 890
Februar 2021	650	10 030

Tabellen nedenfor viser antall måneder med inntektssikring.

Antall måneder	Antall mottakere
1	3 080
2	510
3	390
4	220
5	100
6	60
7	60
8	20
8	20
10	10

SPØRSMÅL NR. 1538

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 16. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange ledige eller permitterte har siden 20. mars 2020 deltatt i en eller annen form for kompetansehevede tiltak, og hvor stor andel utgjør dette tallet av det totale antallet ledige og permitterte?

BEGRUNNELSE:

Vi ber om departementets beste anslag for antall og andel.

Svar:

Ledige og permitterte kan enten ta kurs eller utdanning på frivillig basis eller få det innvilget som et arbeidsmarkedstiltak av Arbeids- og velferdsetaten. I kolonne B i tabellen nedenfor gjengis antall helt og delvis ledige og permitterte som på meldekortet oppgir at de tar utdanning på eget initiativ. Det kan innebære en viss underregistrering av utdanningsaktiviteten.

Registreringen omfatter dagpengemottakere som kombinerer dagpenger med kurs og opplæring innenfor en midlertidig ordning som gjelder fram til 1. juli hvor den enkelte selv kan starte på et opplæringsopplegg uten å gå veien om Arbeids- og velferdsetaten. I tillegg vil også ledige uten dagpengerettigheter på eget initiativ kunne delta på ulike opplæringsopplegg.

Kolonne C i tabellen omfatter arbeidssøkere som er innvilget opplæring som et arbeidsmarkedstiltak av Arbeids- og velferdsetaten. Det kan omfatte deltakelse på AMO-kurs eller annen relevant opplæring. I februar 2021 deltok om lag 3 300 på AMO-kurs, mens ca. 800 tok yrkesfag på videregående nivå. På dette området er målet å utvide samarbeidet mellom NAV og fylkeskommunen slik at flere av NAVs brukere kan få et tilrettelagt tilbud om å fullføre videregående opplæring, særlig innenfor fag- og yrkesopplæring.

Andelen av helt og delvis ledige og permitterte som deltar på ulike former for opplæring har det siste halvåret stabilisert seg på rundt sju prosent. De fleste tar opplæring

på eget initiativ. Noe færre får opplæring som et arbeidsmarkedstiltak. Den totale andelen som deltar i opplæring, faller i sommermånedene og i starten av året.

Med et nytt regelverk på plass for å kunne kombinere dagpenger med opplæring når dagens midlertidige ordning avvikles, er målet å gjøre det lettere for dag-

pengemottakere på eget initiativ å skaffe seg nødvendig kompetanse for å komme i arbeid. Opplæring bør gjøres tilgjengelig for flere arbeidssøkere enn det som er tilfellet i dag.

Helt og delvis ledige og permitterte som deltar på kompetansehevende tiltak

Måned	Helt og delvis ledige og permitterte i alt (A)	Antall helt og delvis ledige og permitterte med kurs eller utdanning tatt på eget initiativ (B)	Antall arbeidssøkere med opplæring som arbeidsmarkedstiltak innvilget av NAV (C)	Andel helt og delvis ledige og permitterte som deltar på kompetansehevende tiltak i alt (D)
Mars 2020	411 838	8 066	3 173	2,7%
April 2020	420 975	10 523	2 919	3,2%
Mai 2020	355 406	9 683	2 883	3,5%
Juni 2020	272 367	9 021	2 139	4,1%
Juli 2020	232 729	5 117	1 511	2,8%
August 2020	216 419	6 290	2 125	3,9%
Sept. 2020	197 915	11 328	2 963	7,2%
Okt. 2020	186 967	10 872	3 310	7,6%
Nov. 2020	196 299	10 986	3 677	7,5%
Des. 2020	193 335	10 775	3 554	7,4%
Januar 2021	201 432	8 477	3 510	6,0%
Februar 2021	207 947	10 963	4 148	7,3%
Nov. 2020	196 299	10 986	3 677	7,5%
Des. 2020	193 335	10 775	3 554	7,4%
Januar 2021	201 432	8 477	3 510	6,0%
Februar 2021	207 947	10 963	4 148	7,3%

SPØRSMÅL NR. 1539

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 15. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange personer benyttet seg av ordningen med omsorgsdager ila. 2020 sammenlignet med i 2019 og 2018?

BEGRUNNELSE:

Vi ber om en oversikt over antallet personer som mottok omsorgspenger, hvor mange dager de i snitt mottok om-

sorgspenger, hvor mye disse kostnadene utgjorde per person samt at oversikten sorteres etter kjønn.

Svar:

I henhold til det ordinære regelverket for omsorgspenger kan arbeidsgiver kreve refusjon fra folketrygden for det antall dager som overstiger ti. Arbeids- og velferdsetaten betaler altså vanligvis bare for omsorgsdager utover or-

dinær kvote, dvs. til personer med mer enn to barn, personer med barn med kroniske sykdommer og til personer som er alene om omsorgen.

Som følge av koronapandemien ble det i 2020 innført flere midlertidige endringer i regelverket for omsorgspenger. For omsorgspenger utbetalt for perioden fra og med 13. mars til og med 30. juni 2020 var arbeidsgivers finansieringsansvar begrenset til tre dager. I samme periode fikk frilansere og selvstendig næringsdrivende rett til tilsvarende antall dager med omsorgspenger som arbeidstakere, fratrukket en venteperiode på tre dager. Med virkning fra og med 1. juli 2020 ble disse bestemmelsene opphevet slik at det igjen er ordinært finansieringsansvar som gjelder.

Videre hadde alle foreldre i perioden 13. mars til 30. juni 2020 doble kvoter med omsorgspenger. Kvotene for omsorgspengedager ble nullstilt fra og med 1. juli 2021, slik at alle fikk ny full årskvote for siste halvdel av 2020. I løpet av året ble det også innført bestemmelser om rett til omsorgspenger som følge av særlige smittevern hensyn, når barn er i karantene, samt ved helt eller delvis stengning av skoler og barnehager.

Vesentlige deler av kostnadene ved bruk av omsorgsdager faller på arbeidsgiverne, og disse dagene har vi ikke tall for. Statistikken fra Arbeids- og velferdsdirektoratet

som gjengis nedenfor omfatter bare mottakere av omsorgspenger der disse er refundert fra trygden.

For omsorgspenger utbetalt for perioden fra og med 13. mars til og med 30. juni 2020 var arbeidsgivers finansieringsansvar begrenset til tre dager, men deretter er det igjen ordinært finansieringsansvar som gjelder.

Vesentlige deler av kostnadene ved bruk av omsorgsdager faller derfor på arbeidsgiverne, og disse dagene har vi ikke tall for. Statistikken fra Arbeids- og velferdsdirektoratet som gjengis nedenfor omfatter bare mottakere av omsorgspenger der disse er refundert fra trygden.

I 2020 var det i alt 112 255 personer som mottok omsorgspenger fra Arbeids- og velferdsetaten, mot hhv. 5 686 og 5 193 personer i 2019 og 2018.

I 2020 var andelen kvinner og menn på hhv. 51,7 pst. og 48,3 pst. Tilsvarende andeler for 2019 var 69,9 pst. og 30,1 pst., mens andelene for 2018 var hhv. 70,6 pst. og 29,4 pst.

Gjennomsnittlig utbetaling per person var på 14 614 kroner i 2020. Tilsvarende tall for 2019 og 2018 var hhv. 7 239 kroner og 7 069 kroner.

Vi har for tiden ikke sammenlignbare data for å kunne si noe om gjennomsnittlig antall omsorgsdager per person.

SPØRSMÅL NR. 1540

Innlevert 5. mars 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 15. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kva forsikringar har statsråden fått og kva tiltak vil statsråden iverksette, som sikrar dei grøne norske arbeidsplassane innan dei selde Hydro valseverka og den eksisterande aluminiumsproduksjonen i Hydro, og det bes spesielt om svar vedkommande Høyanger og Årdal?

GRUNNGJEVING:

Hydro har selt valseverka på Holmestrand og Karmøy i dag. Verka er tett integrert med Høyanger og Årdal, som leverer valseblokkene.

Norsk aluminiumsproduksjon er verdas reinaste. Næringsministeren har sjølv under besøket i Årdal understreka at Hydro er verdsleiane på aluminiumsproduksjon avdi dei bygg produksjonen sin på rein vasskraft. Ved salet av valseverka så kan ein risikere at nye eigarar

av bedriftsøkonomiske omsyn, vel produkt frå land med eit langt høgre karbonavtrykk enn kva som vert produsert i Norge. Karbonlekkasje er ei velkjend problemstilling i industrien, og det kreves aktive politiske tiltak for å sikre at manglande prising av miljø, klima og bærekraft i andre land konkurrerer ut norsk rein aluminium. Som medeigar i Hydro forutset eg at statsråden var informert i forkant av salet.

Svar:

Norsk Hydro ASA har over ei tid gjennomført ei strategisk vurdering for å evaluere kva som er den optimale eigarstrukturen for Rolling. NFD har vore orientert om dette på linje med marknaden. Salet av Rolling er selskapsleinga sitt ansvar, og som ei børsnotert verksemd pliktar Hydro å handsame aksjeeigarane sine likt, om ikkje anna kan

grunngevest ut frå fellesinteressa til føretaket og aksjeeigarane.

Eg har forståing for at dei tilsette i Rolling er uroa for stillingane sine. Eg er oppteken av at den nye eigaren tek godt vare på dei norske valseverka og arbeidsplassane, og eg har merka meg at dei uttrykkjer vilje til å utvikle Rolling vidare og er innstilt på å nytte sine ressursar slik at verksemda kan nå sitt fulle potensial. Eg har og forståing for spørsmål om kva salet kan bety for resten av Hydro si verksemd i Noreg. Hydro opplyser at aluminium frå Høyanger, Årdal og Karmøy går til Rolling og at dette vert vidareført etter salet med kontraktar av ei viss varigheit. Ifølgje Hydro går om lag 20-25 pst. av konsernets norske produksjon av Sheet ingot til verksemdsområdet Rolling. Eg er oppteken av at Hydro posisjonerer seg godt som ein stor, føretrekt leverandør for Rolling også etter salet. Hydro gjev uttrykk for at føretaket vil arbeide for dette, på same måte som ovanfor andre store eksterne kundar.

Regjeringa arbeider for at klimapolitikken skal skape vekst. I Meld. St. 13 (2020–2021) Klimaplan for 2021–2030 syner me korleis me skal nå målet vårt under Parisavtala og omstille Noreg. Ved å setje opp avgifter på utslepp og samstundes senke andre skattar og avgifter, i tillegg til å bidra til risikoavlasting der det er formålstenleg, legg den sam-

la klimapolitikken til regjeringa til rette for lønsam, grøn omstilling. Regjeringa har aktivt bidrege til å motverke karbonlekkasje mellom anna gjennom CO2-kompensasjonsordninga for kraftkrevjande industri, og me arbeider no med å vurdere korleis ei norsk ordning for CO2-kompensasjon kan sjå ut for 2021-2030. Ei vidareføring av den norske ordninga for CO2-kompensasjon krev forskriftsendring som må på høyring før ordninga kan notiserast til ESA for godkjenning. Gjennom eit verkemiddelapparat som er styrka betrakteleg legg me til rette for utvikling av lågutsleppslysingar og støttar innovasjon og utvikling i industrien.

Norsk prosessindustri er verdsleiande på klimaeffektivitet. I Noreg vert det i dag produsert aluminium og andre industriprodukt med blant dei lågaste klimagassutsleppa i verda. Norsk prosessindustri har vore aktiv og er godt posisjonert for berekraftig vekst, og dette er synleggjort i Prosess21 sin sluttrapport, kor det vert peikt på at eksportverdien i prosessindustrien truleg kan doblast innan 2030. Ved å sørge for gode samla rammevilkår for verdiskaping og å føre ein offensiv klimapolitikk som fremjer grøn omstilling legg regjeringa til rette for at industrien kan halde fram med å satse på grønne produkt og lysingar framover.

SPØRSMÅL NR. 1541

Innlevert 6. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 11. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

På hvilken måte har statsråden involvert aktører i Østfold som nå ikke blir prioritert av regjeringen?

BEGRUNNELSE:

I Granavolden-plattformen står det følgende under overskriften «Samferdsel»:

«Regjeringen vil at fremtidige nasjonale transportplaner gjøres mer overordnede og strategiske for å sikre en mer kostnadseffektiv og helhetlig utbygging, og strømlinjeforme NTP-prosessen slik at neste NTP i større grad utarbeides med økt politisk styring i planfasen og tidlig involvering av relevante aktører.»

Gjennom Aftenposten 6. mars gjør statsråden det kjent at regjeringen ikke vil holde sine løfter om jernbaneutbygging i Østfold.

Svar:

Østfold har blitt og vil bli prioritert av regjeringen. Østfold vil nytte godt av at noen av landets største jernbaneprosjekter nå pågår sørover fra Oslo. Follobanen, dobbeltspor på strekningen Sandbukta-Moss-Såstad og nytt signalanlegg (ERTMS) på Østfoldbanen vil gi de reisende fra tidligere Østfold fylke et vesentlig bedre og mer robust togtilbud. Til sammen er det snakk om investeringer i størrelsesorden 50 milliarder kroner innen 2027. Regjeringen satser tungt på utbygging av IC også i neste NTP, men fokuset vil være på hvordan vi kan realisere et bedre togtilbud på en mest mulig effektiv måte, ikke at løsningen nødvendigvis er dobbeltspor.

Når det gjelder ny Nasjonal transportplan (NTP) har Samferdselsdepartementet involvert fylkeskommunene, næringslivet og befolkningen i hele landet i arbeidet med transportplanen. Tidligere statsråd Dale gjennomførte

en møteserie med fylkeskommunene om de største utfordringene i transportsektoren forsommeren 2019.

Jeg gjennomførte tilsvarende møter om de viktigste prioriteringene i Nasjonal transportplan høsten 2020, og jeg møtte regionalt næringsliv i hele landet i tilknytning til disse møtene.

Vi gjennomførte videre en høringsrunde på de faglige innspillene vi mottok forsommeren 2020, og har i tillegg gjennomført både et digitalt folkemøte og en rekke politiske møter underveis i arbeidet. Bred involvering har vært viktig for mine prioriteringer i Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 1542

Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 11. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil helseministeren sette inn for avhjelpe bortfall av opptrening / rehabilitering og motvirke økt funksjonstap for kronikere under COVID-19, og er det i den forbindelse aktuelt for regjeringen å bidra til at det kan bli inngått flere (midlertidige) driftsavtaler med private fysioterapeuter, for å øke behandlingsskapasiteten?

BEGRUNNELSE:

COVID-19 har for mange pasienter med behov for opptrening / rehabilitering medført bortfall eller reduksjon av behandlingstilbud. Blant annet gjelder dette personer med ulike former for revmatisme. Både tilgang på behandlinger, treningssenter, svømmehall og varmtvannsbasseng har blitt begrenset. I tillegg opplever man av naturlige grunner bortfall av behandlingsreiser utenlands.

Svar:

Opptrening og rehabilitering inklusiv fysioterapi for hjemmeboende pasienter med kroniske lidelser er et kommunalt ansvar. Det er riktig at en del treningstilbud inkludert en- til en- behandling hos fysioterapeuter ble nedstengt i en kort periode under pandemien våren 2020. Utover dette har det vært nasjonale tiltak som har satt noen begrensinger på aktiviteten ved treningstilbud, men helsetjenester som fysioterapi skal ikke ha blitt påvirket med reduksjon i tilbudet. Fysioterapeuter og annet helsepersonell er pålagt et strengt smittevernregime. Jeg er derfor ikke kjent med at pasienter ikke har tilgang til opptrening og behandling hos fysioterapeut i kommunene, men jeg har forståelse for at enkelte eldre pasienter med kroniske sykdommer kan vegre seg for å forlate hjemmet for å oppsøke sitt treningstilbud i disse

dager. Det er imidlertid fortsatt kommuner som har lavt smittetrykk eller ingen smitte i befolkningen.

Kommunene har ansvar for å følge med på smitten i befolkningen og tilpasse rehabiliteringstilbudet til innbyggerne på en trygg og god måte. Mitt inntrykk er at kommunene følger opp dette. Jeg vil minne om at vaksineringsen nå er i full gang i kommunene. Snart er de eldre innbyggerne og pasienter med kroniske sykdommer i hele landet vaksinert, slik at disse kan leve mer normalt og oppsøke de eksisterende treningstilbudene igjen.

I henhold til helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 skal kommunene knyttet til seg fysioterapeut. Kommunene kan ansette fysioterapeut på fastlønn eller inngå driftsavtale med selvstendig næringsdrivende. De fleste kommuner har begge disse tilknytningsformene. Det er altså opp til kommunene selv å inngå driftsavtaler, enten ved å øke kapasiteten i eksisterende avtaler eller inngå nye avtaler. Kommunene kan også ansette fysioterapeuter på fast lønn midlertidig. Regelverket for inngåelse av driftsavtaler er regulert i en rammeavtale som staten ikke er part i. Jeg kan derfor ikke pålegge kommunene å opprette egne avtaler for fysioterapeuter eller å øke kapasiteten i tjenesten med begrunnelse i pandemien. Dette er forhold som kommunene selv må vurdere.

SPØRSMÅL NR. 1543**Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 11. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Med utgangspunkt i justisministerens ansvarsområde, hvilke positive, negative og eventuelt uavklarte sider ser hun med regjeringens forslag til rusreform?

Svar:

Regjeringens forslag til rusreform legger til grunn at politiet fortsatt skal ha en sentral rolle i å avdekke og forebygge ulovlig bruk og besittelse av narkotika, i tillegg til å bekjempe salg og innførsel av narkotika til Norge.

Lovforslaget imøtekommer noe av den kritikken som har kommet mot rusreformutvalgets forslag, og ivaretar i større grad hensynet til både tunge rusavhengige, såkalte rekreasjonsbrukere og unge som tester ut narkotika.

Regjeringen foreslår å innføre gebyr dersom politiets pålegg om oppmøte til den kommunale rusrådgivningen ikke etterkommes. Det er viktig at et pålegg fra politiet overholdes og at manglende etterlevelse av pålegget medfører en reaksjon. Gebyret er myntet på unge og førstegangsbukere, ikke tunge rusmisbrukere. Reaksjonen sender et tydelig signal om at narkotikabruk fortsatt er ulovlig, og at brudd på forbudet og politiets pålegg får konsekvenser.

Terskelverdiene for straffri bruk i regjeringens forslag er satt betydelig lavere enn rusreformutvalgets forslag. Det er viktig at terskelverdiene ikke settes så høyt at omsetningsleddet tilpasser seg dette og at politiets mulighet til å etterforske mer alvorlig narkotikakriminalitet forringes. I tillegg til en nedre terskelverdi som angir skjæringspunktet der innhav av narkotika til egen bruk rammes av straffebestemmelsene, er det foreslått en høyere terskelverdi, der det i spennet mellom lav og høy terskelverdi – som hovedregel – skal reageres med påtaleunntatelse. Dette vil sikre at tunge rusavhengige, med høyere toleranse, som besitter narkotika til eget bruk over nedre terskelverdi, ikke rammes uforholdsmessig hardt.

Det er ikke vanlig at politiet har adgang til straffeprosessuelle tvangsmidler ved ulovlige, men ikke straffbare, forhold. Det er imidlertid foreslått nye regler for politiets adgang til å visitere personer der det er mistanke om ulovlig besittelse av narkotika. Politiet vil dermed fremdeles kunne avdekke ulovlig besittelse av mindre mengder narkotika og ta beslag i dette.

Det forebyggende arbeidet rettet mot barn og unge vil fremdeles være en prioritert oppgave for politiet etter reformen. For at kommunene skal kunne gjøre jobben og gi et tilbud som de etter loven skal tilby, vil regjeringen styrke oppfølgings- og behandlingsapparatet for barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 1544**Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 11. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil regjeringen ta initiativ til at gruppen med store fysiske og kognitive funksjonsnedsettelse prioriteres fram i vaksinasjonskøen og strategien?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens koronastrategi utgjør rettferdighet et mål. Dette målet oppfylles ikke for yngre med store fysiske og kognitive funksjonsnedsettelse.

Mange funksjonshemmede har høy risiko for alvorlig sykdom og død av korona, blant annet på grunn av manglende mulighet til å hoste opp slim. Statistikk fra England og Wales viser at funksjonshemmede utgjør hele 60 prosent av dem som døde av koronasykdom.

Mennesker med omfattende funksjonsnedsettelser er spesielt utsatt for smitte fordi de er avhengige av nærkontakt med mange omsorgsarbeidere. Beboerne ved norske sykehjem ble vaksinert i første pulje. Yngre funksjonshemmede med lignende boforhold og smittefare ble plassert langt bak i køen.

Mens sykehjemsbeboere har kort forventet levetid, risikerer yngre funksjonshemmede å miste mange leveår. Dette er mennesker som allerede har store utfordringer. De hadde fortjent en bedre behandling under pandemien.

Svar:

Regjeringens mål er tidlig koronavaksinasjon av den voksne befolkningen. Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksinering mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Tilgangen til vaksiner er fortsatt begrenset, og vaksinering skjer i henhold til gjeldende prioriteringer. Det forventes betydelig økning

i antall doser de neste månedene med håp om å kunne vaksinere alle voksne som ønsker innen eller i løpet av sommeren.

Regjeringen har en dynamisk vaksinestrategi. Prioriteringsrekkefølgen kan bli endret avhengig av pandemiens forløp, vaksinens egenskaper, graden av smitte i samfunnet og graden av kontroll og press på helsetjenesten.

Regjeringen har valgt å følge Folkehelseinstituttets prioriteringsrekkefølge. De som har størst risiko for å dø og kritisk helsepersonell er prioritert først.

Folkehelseinstituttet gir informasjon om vaksinen og retningslinjer om bruk, herunder om prioritering av grupper for vaksinasjon. Prioriteringsrekkefølgen er tilgjengelig på www.fhi.no.

Ifølge Folkehelseinstituttet er nevrologiske sykdommer eller muskelsykdommer som medfører nedsatt hostekraft eller lungefunksjon definert som medisinske risikogrupper for vaksinasjon.

SPØRSMÅL NR. 1545

Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 15. mars 2021 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

Hvor mye ga Norge i bistandspenger til Kina i 2020?

BEGRUNNELSE:

I løpet av Høyre og Frps første seks statsbudsjett ga Norge 581,6 millioner kroner i bistand til Kina.

Fra 2014 til og med 2020 gikk Norge med nær 300 milliarder kroner i underskudd i vår varehandel med Kina.

Kina er i ferd med å bli en av verdens største økonomier og har tydelige stormaktsambisjoner. Dette har Norge selv fått erfare i form av krav om boikott av norske produkter.

Frp og Høyre-regjeringen har aktivt invitert kinesiske entreprenører og selskaper til å blant annet bygge ut norske samferdselsprosjekter, noe som innebærer at norske entreprenører taper og norske arbeidsplasser går tapt.

Svar:

Utviklingssamarbeidet med Kina er betydelig redusert siden 2013, etter at den forrige regjeringen hadde økt det

med over 30 prosent. Den endelige statistikken for 2020 er ennå ikke klar, men vil bli publisert på Norads statistikkportal så snart kvalitetssikringen av tallene er fullført.

I statsbudsjettet for 2021 er bistanden til faglig samarbeid med Kina kuttet med 10 millioner kroner. Dette innebærer at det ikke igangsettes nye prosjekter, og at Norge i realiteten kun viderefører de prosjektene vi allerede har forpliktet oss til.

I 2019 utgjorde det totale utviklingssamarbeidet med Kina 99,1 millioner kroner, noe som tilsvarer 0,26 % av bistandsbudsjettet. Foreløpige tall for 2020 antyder at bistanden over UD og Norads budsjetter vil bli på 61 millioner kroner. Støtte over andre budsjetter, herunder det til Norsk senter for utvekslingssamarbeid (NOREC), kan komme i tillegg.

I 2012 beløp utviklingssamarbeidet med Kina seg til 141,4 millioner kroner. -

Denne regjeringen har konsentrert norsk utviklingssamarbeid, både gjennom å fokusere bistanden tematisk, redusere antall avtaler og å redusere hvor mange land som totalt sett får bistand. Videre har regjeringen identifisert 16 partnerland som prioriteres.

I tillegg til den målrettede fattigdomsbekjempelsen, har Norge videreført samarbeidet med en gruppe land som på ulike måter er viktige for å nå målene i norsk utviklingssamarbeid. Kina er et av disse. Det er i Norges interesse å samarbeide med Kina for å bidra til å løse noen av de store utfordringene i vår tid og oppnå bærekraftsmålene.

Eksempelvis kan utfordringer knyttet til globale klimagassutslipp og miljøforurensing ikke løses uten et omfattende samarbeid med Kina. Hvis det internasjonale samfunnet skal oppfylle Paris-avtalen, må landet som slipper ut mest CO2 lykkes med å begrense sine utslipp.

Norge har bidratt til etableringen av et nasjonalt karbonmarked i Kina. Dette ble lansert i februar. Etter planen vil alle kinesiske kullkraftverk etter hvert bli omfattet av dette systemet.

Norsk bistand brukes også til prosjekter som fremmer kunnskap om menneskerettighetene i kinesisk arbeidsliv

og academia. Viktige tema som berøres er dødsstraff, tortur og rettigheter knyttet til likestilling, LHBTI og personer med funksjonsnedsettelse.

Et annet tema er erfaringer fra den norske velferdsmodellen og forvaltning som fremmer bærekraftig og inkluderende utvikling.

Det finnes ikke midler i statsbudsjettet som er øremerket Kina. Samarbeidet med Kina finansieres fra ulike poster i henhold til faglige vurderinger.

Norsk utviklingssamarbeid med Kina handler ikke om investeringer i kinesisk infrastruktur eller større økonomiske overføringer. Kina bidrar selv inn i de fleste av samarbeidsprosjektene landet har med Norge, ikke minst fordi norske fagmiljøer har erfaring og kunnskap som Kina etterspør.

Dette fører også til at Norge og norske miljøer bygger nettverk og høster internasjonal kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 1546

Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 15. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Når begynte vurderingene om å ta i bruk sikkerhetslovens ulike hjemler ved salg av Bergen Engines, var det før eller etter Næringsdepartementet sa at dette ikke var noe å blande seg opp i?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til ministerens svar på mitt forrige spørsmål, der han vil:

«presisere at jeg ikke har definert at salget av Bergen Engines AS faller utenfor sikkerhetsloven slik stortingsrepresentanten skriver.»

Jeg viser til ministerens svar på mitt spørsmål Dokument nr. 15:1397 (2020-2021), innlevert: 22.02.2021. Der skriver statsråden:

«Bergen Engines AS er ikke underlagt sikkerhetsloven etter lovens § 1-3 og således kommer ikke lovens § 10-1 om eierskapsskontroll til anvendelse i denne saken.»

Det er kreativt å ikke lese denne setningen som en beskrivelse av at Bergen Engines faller utenfor sikkerhet-

sloven ifølge departementets tolkning. Den kreativiteten har ikke jeg.

I sitt svar på mitt forrige spørsmål, Dokument nr. 15:1467 (2020-2021), Innlevert: 01.03.2021 skriver statsråden at det:

«pr. i dag ikke er fattet vedtak etter § 1-3 om at Bergen Engines AS er underlagt sikkerhetsloven og at lovens § 10-1 om meldeplikt for transaksjoner som er gjenstand for eierskapsskontroll således ikke har kommet til anvendelse. Det utelukker imidlertid ikke bruk av sikkerhetslovens ulike hjemler i denne saken.»

Dette er glimrende nyheter. Differansene i disse to svarene viser at statsråden nå, til forskjell fra tidligere, vurderer bruk av sikkerhetslovens § 2-5 for å hindre at informasjon som påvirker norsk sikkerhet kommer på avveie ved eventuelt salg av Bergen Engines.

Jeg viser til statssekretær Lars Andreas Lundes uttalelser til Bergens Tidende:

«Vi anser dette salget som en avtale om salg mellom to kommersielle aktører, noe departementet verken skal eller bør blande seg inn i.»

Dersom regjeringen hele tiden har hatt trusselvurderingene som arbeidsgrunnlag og har søkt å finne en

løsning på å hindre at informasjon kommer på avveie, ser jo denne uttalelsen litt rar ut.

Svar:

Forsvarsdepartementet ble orientert om salget i midten av januar og har siden da vurdert hvilke konsekvenser dette kan få for forsvarssektoren og våre nasjonale sikkerhetsinteresser. Sikkerhetsloven er et av mine viktigste virkemidler og har vært sentral i dette arbeidet hele veien.

I saker som denne vil det alltid være elementer som ikke kan diskuteres i det offentlige rom, men regjeringen har de siste månedene undersøkt denne saken fra ulike vinkler. EOS-tjenestene er sentrale i dette arbeidet og deres vurderinger er med på å danne grunnlaget for regjeringens oppfølging.

Sikkerhetslovens hjemler har vært, og er fremdeles, sentrale i denne vurderingen. I denne saken må imidlertid både handelspolitiske, forsvarspolitiske og sikkerhetspolitiske hensyn vurderes. Nærings- og fiskerideparte-

mentets uttalelser i midten av februar var med bakgrunn i næringspolitiske forhold.

Regjeringen jobber for å kartlegge alle forhold rundt det mulige salget av Bergen Engines AS. Dette inkluderer vurderinger av om det er grunnlag for å anvende sikkerhetsloven § 2-5 for å hindre salget. Justis- og beredskapsministeren ba derfor Nasjonal sikkerhetsmyndighet å varsle partene at norske myndigheter har til vurdering om transaksjonen skal stanses i medhold av sikkerhetsloven. Beslutninger som fattes i denne saken kan være av prinsipiell betydning og ha langsiktige konsekvenser. Vi må derfor sørge for at vi står støtt i vår beslutning, og jeg vil derfor ikke forskuttere våre vurderinger eller beslutninger.

Jeg viser forøvrig til den planlagte muntlige redegjørelsen om det planlagte salget av Bergen Engines som justis- og beredskapsministeren skal holde for Stortinget 23. mars. Jeg vil delta i den etterfølgende debatten og vil da kunne besvare ytterligere spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1547

Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

FFO forteller at under pandemien er reduserte tilbud for funksjonshemmede barn og unge og mange opplever en forverring i funksjonsnivå og fysisk og psykisk helsesituasjon på grunn av redusert tilbud om behandling, terapi og trening. Barneombudet og LDO beskriver at viktig skolegang, hjemmepleie, brukerstyrt personlig assistent, fysioterapeut, avlastningstilbud for foreldre, terapier og helsehjelp forsvant sammen med smitteverntiltakene. Dette er diskriminering.

Hvilke akutte tiltak vil regjeringen sette inn for å stoppe uretten?

Svar:

Vi ser at koronapandemien rammet skjevt, og at personer med funksjonsnedsettelse blir særlig hardt rammet. Det er satt i verk inngripende tiltak for å hindre spredningen av koronaviruset. Mange personer med funksjonsnedsettelse har i perioder opplevd reduserte tjenester eller at tilbud om praktisk bistand, spesialundervisning, dagtilbud

og avlastningstilbud endres eller faller helt bort. Barn som trenger hjelp fra hjelpetjenester og deres pårørende har vært ekstra utsatt under koronautbruddet fordi barnehager, skoler og andre tjenestetilbud kan ha vært eller er redusert. Regjeringen overvåker situasjonen nøye, samtidig som vi setter inn tiltak for å ivareta særlig sårbare og utsatte grupper.

Regjeringen har lovet å kompensere for kommunenes koronagifter. Det har vi gjort siden 12. mars 2020, og det skal vi fortsette å gjøre. I løpet av 2020 innførte regjeringen flere tiltak for å hjelpe sårbare grupper, og vi styrket innsatsen også i 2021. Samlet ble det som følge av pandemien iverksatt målrettede tiltak på om lag 1,5 mrd. kroner, og overføringene til kommunene ble økt med nesten 19 mrd. kroner, begrunnet blant annet med innsats for sårbare grupper. Regjeringen har gjennom disse ulike tiltakspakkene bidratt til at barn og unge kan ta igjen tapt progresjon på skolen, og styrket hjelpetelefoner hvor de som trenger noen å snakke med kan henvende seg. I tillegg har vi styrket frivillige organisasjoners muligheter til å drive sosiale aktiviteter for barn og unge.

Stortinget har bevilget flere særskilte midler rettet mot utsatte grupper. I tillegg til generelle styrkinger av kommuneøkonomien og sykehusene, er dette noen av de viktigste innsatsene for sårbare barn og unge:

- Det er i 2021 bevilget 100 mill. kroner til styrking av kommunenes rammetilskudd til barn og unge med ned-satt funksjonsevne. Midlene skal gå til habiliterings- og avlastningstilbud.

- 29. januar 2021 ble det lagt frem en tiltakspakke for barn og unge, eldre og studenter med foreslåtte tiltak til over 2,2 milliarder kroner i 2021. Pakken innebærer blant annet 100 mill. kroner til å styrke BUP under pandemien, 10 mill. kroner til tilskuddsordning til barn og unge med behov for langvarig oppfølging og sammensatte tjenester, samt 100 millioner kroner for å videreføre og styrke kommunale lavterskeltilbud til personer med moderate og alvorlige rus- og psykiske helseproblemer under pandemien.

- I revidert nasjonalbudsjett for 2020 ble det laget en tiltakspakke for sårbare barn og unge tilsvarende 400 mill. kroner for å ivareta tilbud til sårbare barn og unge. Tiltakspakken inneholdt blant annet 75 millioner kroner til kommunene til avlastningstiltak og aktivitetstiltak for barn og unge med behov for sammensatte tjenester. 75 millioner kroner ble bevilget til økt tilgjengelighet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

- Våren 2020 ble det bevilget 170 millioner kroner for at sårbare elever skulle kunne ta igjen tapt læring som følge av stengte skoler. I budsjettet for 2021 videreføres 160 millioner kroner til tilskuddsordningen. Gjennom behandlingen av Prop. 79 S (2020-2021) er det vedtatt 500 mill. kroner til nye og utvidede sommerskoletilbud for barn og unge for sommeren 2021, dette for å bidra til å ta igjen tapt progresjon.

Mange rapporterer at de opplever isolasjon og ensomhet under pandemien. Dette er noe regjeringen tar på alvor.

- Gjennom oppfølgingen av regjeringens strategi mot ensomhet er det etablert en ny tilskuddsordning. For 2021 er det bevilget 18,3 mill. kroner til tiltaket.

- 75 millioner kroner har gått til frivillige organisasjoner for å stimulere til å tenke nytt omkring aktivitet og fellesskap gjennom stiftelsen Dam. Tilskuddet er foreslått videreført på samme nivå i tillegg til statsbudsjettet for 2021.

- 10. november la regjeringen frem et tillegg til 2021-budsjettet på 158 mill. kroner, rettet mot sårbare grupper og mennesker som er rammet av ensomhet og isolasjon. Tiltakspakken skal avhjelpe psykisk og sosial belastning som følge av koronapandemien og smittevern-tiltakene.

Vi ser at koronapandemien og smittevern-tiltakene har gjort det vanskeligere for utsatte grupper i arbeidsmarkedet. Det gjør innsatsen for inkludering i arbeidslivet enda viktigere. Det er viktig at utsatte grupper ikke skyves

lenger unna arbeidsmarkedet, men får den bistanden de trenger for å komme i jobb. Målsettingene i inkluderingsdugnaden ligger fast, og regjeringen intensiverer arbeidet. Innsatsen har blitt styrket, både gjennom budsjettet for 2021, og gjennom Prop. 79 S (2020-2021). I dette ligger blant annet betydelig økte ressurser til arbeidsmarkedstiltak og personell, og økt satsing på individuell jobbstøtte (IPS), blant annet et eget forsøk med IPS for unge. Unge er generelt en prioritert gruppe i NAVs tjenestetilbud.

Samtidig er regjeringen klar over at den ekstraordinære situasjonen som oppsto for ett år siden førte til lange saksbehandlingstider i NAV, og trolig også førte til at brukere opplevde kontakten med NAV som vanskeligere. Nedstengingen for et år siden la et stort press på NAV, blant annet fordi mange søknader om dagpenger som skulle behandles, samtidig som mange tok kontakt med NAV. Situasjonen i NAV er nå betydelig forbedret. Den høye ledigheten og de strenge smittevern-tiltakene vi opplever nå, tilsier likevel at belastningen på NAV kommer til å være høy også i 2021.

Regjeringen har hele tiden vært tydelig på at barn og unge skal skjermes mest mulig. Vi har presisert i det midlertidige covid-19-regelverket at det bare kan gjøres tilpasninger i opplæring og tilrettelegging som følger av enkeltvedtak dersom det kan godtgjøres at det er nødvendig og forsvarlig. Barn og unge med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning har individuelle rettigheter etter barnehage- og opplæringsloven. Å holde barnehager og skoler i så nær normal drift som mulig har stor betydning for alle barn og unge, og er særlig viktig for sårbare barn og unge. Derfor har det vært en hovedprioritering for regjeringen under hele pandemien.

Regjeringen har tatt flere grep for å ivareta særlig sårbare barn og unge under koronapandemien. HOD og Helse- og omsorgsdepartementet har i anbefalinger gitt sterke føringer om at det skal foretas risikovurderinger før personell omdisponeres. Det er klare forventninger om at tjenester til sårbare barn og unge i størst mulig grad skal ha normal drift, og holdes åpne og være fysisk tilgjengelig så langt det er smittevernfaglig forsvarlig. Dette gjelder særlig helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Helse- og omsorgsministeren har sammen med Kommunal- og moderniseringsministeren sendt brev til ordførerne hvor det understrekes at helsesykepleiere som hovedregel ikke må brukes i arbeidet med testing og smittesporing. Så langt det lar seg gjøre bør andre sykepleiere enn helsesykepleiere benyttes til vaksinerings, slik at tjenester til barn og unge skjermes. Det er også gitt en sterk anbefaling til kommunene om å ha særlig oppmerksomhet på sårbare barn og familier med særskilte behov, ved å vurdere økt bruk av oppsøkende virksomhet overfor disse.

Bufdir har sendt ut et brev til kommunene via statsforvalterne hvor det fremgår hvilke tjenester de mener det er påkrevet er åpne og tilgjengelige for fysiske møter. Dette omfatter en rekke helsetjenester, avlastningstiltak,

støttekontakt og tilbud om hjelp i hjemmet til familier med store omsorgsbehov. Samtidig har statsforvalterne gjennom hele pandemien hatt en tett og løpende dialog med kommunene, der de har lagt til grunn føringene om at endringer i tjenestene må basere seg på individuelle vurderinger, og at barn og unge skal skjermes. Statsforvalterne vurderer fortløpende om de skal føre tilsyn med virksomheter basert på den informasjonen de har om tjenestene og om risikoen for brukerne.

Statens helsetilsyn har gjennomført bruk-erundersøkelser der sårbare grupper har gitt tilbakemelding om konsekvenser av pandemien og håndteringen av den. Helsetilsynet har vært tydelig på forventninger til tjenesten, blant annet om individuell vurdering. Kommunene har et ansvar for å tilrettelegge og de skal sørge for at tjenester og tilbud til barn med funksjonsnedsettelse blir opprettholdt på en smittevernforsvarlig måte. Statens helsetilsyn har under pandemien hatt økt oppmerksomhet særlig på tjenestetilbudet til barn og unge, og det er naturlig at tilbudet til sårbare grupper forsetter å være i fokus.

Vi overvåker situasjonen nøye. I april 2020 nedsatte regjeringen en koordineringsgruppe på direktoratsnivå for å følge med på tjenestetilbudet til sårbare barn og unge under pandemien. Rapportene fra koordineringsgruppen har bidratt til å gi et viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringen i håndteringen av pandemien. Gruppen har også kommet med anbefalinger til tiltak. Den gjennomgående anbefalingen fra gruppen er at det viktigste tiltaket for sårbare barn og unge er at det ordinære tjenestetilbudet er åpent og tilgjengelig så langt det er mulig

og smittevernfaglig forsvarlig. Dette har regjeringen kommunisert tydelig til kommunene. Til nå har gruppen levert 12 rapporter, blant annet om status i tjenestene. Disse er løpende offentliggjort på regjeringen.no.

Koronapandemien påvirker likestillingen, og det er viktig for regjeringen å følge utviklingen. I april 2020 ga Kulturdepartementet Bufdir i oppdrag å kartlegge likestillingskonsekvensene som følge av korona. I mai 2020 ble det presisert at alle diskrimineringsgrunnlag skal inkluderes i kartleggingen. Vi har nå mer kunnskap om hvilke kortsiktige og langsiktige likestillingskonsekvenser pandemien har for personer med funksjonsnedsettelse og deres pårørende. For å følge opp rapportene har Kulturdepartementet bedt aktuelle fagdepartement om å følge opp dette innenfor sine områder. Derfor har Helse- og omsorgsdepartementet gitt Helsedirektoratet i oppdrag om å vurdere behovet for ytterligere målrettede tiltak innenfor helse- og omsorgssektoren for å ivareta personer med funksjonsnedsettelse i pandemien.

Dagens smittesituasjon er fortsatt uoversiktlig. Regjeringen overvåker situasjonen nøye, og setter inn tiltak for å ivareta særlig sårbare og utsatte grupper. Koronapandemien og konsekvenser for personer med funksjonsnedsettelse vil være hovedtema på årets rundebordskonferanse, der paraplyorganisasjonene for personer med funksjonsnedsettelse møter politisk ledelse i relevante sektordepartementer. Vi ønsker blant annet å drøfte hvordan handlingsplanen for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse kan oppdateres og videreutvikles i lys av dagens koronapandemi.

SPØRSMÅL NR. 1548

Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 15. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I Nærpolitireforma står følgende: «Andelen straffesaker som oppklares skal økes, og saksbehandlingstiden skal reduseres».

Hvorfor har saksbehandlingstida økt og oppklaringsprosenten gått ned de siste fem årene til tross for betydelig nedgang i antall anmeldte straffesaker?

GRUNNGJEVING:

I perioden 2015-2019 gikk antall anmeldelser ned med 11,8 prosent. Oppklaringsprosenten for straffesaker hos politiet var i 2020 var på 49,4 prosent. Det er den laveste oppklaringsprosenten på ti år.

Saksbehandlingstida har økt i alle kategorier fra 2016 til 2020, spesielt innen seksuallovbrudd. Riksadvokaten påpeker i mål- og prioriteringer for 2021 at seksuallovbrudd utvikla seg negativt fra 2016 (159 dager) til 2019

(243 dager). Saksbehandlingstida sank noe i 2020, men er fortsatt betydelig høyere enn 2016-nivå.

Statsadvokatenes undersøkelser av politidistriktas etterforskning av voldtekter i 2020 avdekket at halvparten av sakene i de største politidistrikta blir liggende i minst en måned uten etterforskning.

En del av forklaringa fra ulike aktører har vært at sakene blir mer omfattende og kompliserte, men ifølge Riksrevisjonens dokument 3:3 (2019-2020) fremkommer:

«Det har over tid vært en oppfatning i det offentlige at de sakene som domstolene behandler, blir stadig mer komplekse og omfattende. I forbindelse med utarbeidingen av ny straffeprosesslov ble det undersøkt om straffesaker har blitt mer kompliserte, og arbeidsgruppen kunne ikke sannsynliggjøre at dette er tilfellet».

Svar:

Det har vært en nedgang i antall anmeldelser på rundt 11 prosent siden 2016, primært knyttet til vinnings- og narkotikalovbrudd. Dette er enkle saker som avgjøres raskt, og nedgangen i denne sakstypen har derfor i noen grad ført til at den samlede saksbehandlingstiden har økt. Før 2020 var det en økning i antall ikke-påtaleavgjorte restanser, noe som også ga økt saksbehandlingstid. Restansenivået er nå omtrent på et nivå som før reformen ble iverksatt, og det er i 2020 en nedgang i både den samlede saksbehandlingstiden og saksbehandlingstiden knyttet til seksuallovbrudd og sakstypene voldtekt og mis-handling i nære relasjoner. Det er en god utvikling.

Fra 2016 til 2020 har den samlede oppklaringsprosenten for straffesaker gått ned fra 53 til 49 prosent. Jeg forventer at politiet arbeider aktivt for å øke oppklaringsprosenten. Likevel, politiet håndterer som kjent mer kompleks kriminalitet nå enn tidligere. Dette gjelder særlig digital kriminalitet og seksuallovbrudd på internett, men også større bedragerisaker og saker med internasjonale forgreininger eller opprinnelse. Selv om antall anmeldelser har gått ned, har andelen av denne typen saker økt. Kapasitetsundersøkelsen på etterforskning viser at disse sakene er mer ressurskrevende å etterforske enn mange andre mindre alvorlige lovbrudd. Undersøkelsen viser at politiet bruker 32,5 prosent av den

totale etterforskningskapasiteten på de mest alvorlige sakstypene. Disse sakene utgjør 2,9 prosent av den totale saksmengden. Dette er en riktig prioritering.

Vi kan ikke se ensidig se på straffesaksrestanser og saksbehandlingstid når vi skal vurdere politiets innsats på straffesaksområdet. Kvalitetstiltakene i politireformen har gitt likere behandling av alvorlige lovbrudd, og til mer og bedre kompetanse på etterforskningssiden. Regjeringen har forsterket innsatsen ytterligere og bevilget 83 millioner i 2020 og ytterligere 39 millioner i 2021 til økt kapasitet i etterforskning og påtale.

Når det gjelder Riksrevisjonens undersøkelse av saksbehandlingstid og effektivitet i tingrettene og lagmannsrettene (Dokument 3:3 (2019-2020)), som representanten viser til, så kommer det frem der at det har vært en økning i såkalte omfattende straffesaker også for domstolene.

SPØRSMÅL NR. 1549

Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 12. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva er status på utredningen om eventuelle endringer i myndighetsfordelingen i vegtrafikklovgivningen i lys av avviklingen av sams vegadministrasjon, herunder status på vurdering av myndighet for fartsgrenser?

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål fra undertegnede om regjeringen ville gi fylkene hovedansvar for å også fastsette fartsgrense på fylkesveg, veger de ellers har alt ansvar for, som en naturlig del av fylkenes ansvar for trafikksikker-

hetsarbeidet og lokal kunnskap om den enkelte vei jf. Dokument nr. 15:2225 (2019-2020).

Svaret var så komplisert at statsråden måtte få Statens vegvesen til å gjøre en utredning.

Svar:

Jeg viser til mitt tidligere svar på spørsmål nr. 2225 (2019-2020) til skriftlig besvarelse om at det i forbindelse med regionreformen og opphør av sams vegadministrasjon, ble gjort lovendringer som følge av overføring av fylkesveidministrasjonen til fylkene, jf. Prop 79 L (2018-2019), men

at materielle endringer knyttet til overføring av myndighet etter vegtrafikkloven ikke inngikk i dette arbeidet. Selv om lokal kunnskap om veiforhold er viktig, må samtidig myndighetsfordelingen etter vegtrafikkloven sikre at sentrale og overordnede hensyn til trafiksikkerhet, trafikkavvikling, fremkommelighet og forutsigbarhet for trafikantene blir ivaretatt.

Departementet ba sommeren 2020 Statens vegvesen om å vurdere behovet for eventuelle endringer i

myndighetsfordelingen i vegtrafikklovgivningen, inkludert fartsgrenser. Jeg er kjent med at Statens vegvesen i forbindelse med oppdraget bl.a. har avholdt lyttemøter med fylkeskommunene og med andre sentrale aktører på vegtrafikkområdet, og at de vil oversende sin vurdering til departementet i april 2021. Etter dette vil departementet ta stilling til om det skal gjøres endringer i ansvarsfordelingen på dette myndighetsområdet.

SPØRSMÅL NR. 1550

Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 15. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

26. februar meldte regjeringen av forhandlingene om en frihandelsavtale mellom Norge og Storbritannia er i en slutfase. Kan statsråden garantere at en slik avtale ikke gir innrømmelser som utfordrer norsk landbruk, for eksempel ved økte importkvoter eller redusert toll?

BEGRUNNELSE:

Norges Bondelag har uttrykt bekymring for om regjeringen vil gjøre en kobling mellom fisk og landbruk i forhandlingene frihandelsavtalen mellom Storbritannia, og vil gi bort fremtidig norsk verdiskapning og arbeidsplasser i landbruket. Dersom regjeringen skulle gitt Storbritannia innrømmelser på landbruk i forhandlingene ville det gått direkte utover norske arbeidsplasser og utgjøre varig tapte markedsandeler. Det rammer ikke bare primærnæringen selv, men setter også tusenvis av arbeidsplasser i næringsmiddelindustrien i fare. Norsk matproduksjon er også svært viktig for beredskap, og selvforsyningsgraden må økes, ikke svekkes. Videre er landbruket en fundamental distriktsnæring og sikrer verdiskapning og levende bygder over hele landet. Det er avgjørende at vi ikke gir bort deler av norsk landbruk. Målet med en frihandelsavtale mellom Norge og Storbritannia er å opprettholde handelen slik den var før Storbritannia meldte seg ut av EU. Derfor er økte importkvoter på landbruksvarer som ost eller kjøtt for Storbritannia ikke nødvendig. Regjeringen må forsvare norsk selvforsyning og norske arbeidsplasser, og beskytte det norske landbruket i forhandlingene med Storbritannia.

Svar:

Forhandlingene om en omfattende frihandelsavtale med Storbritannia er nå i en intens og krevende fase. Vi må erkjenne at Storbritannia, slik som alle land vi har forhandlet med, ønsker å oppnå bedre vilkår for sin eksport gjennom en frihandelsavtale. Jeg kan ikke gå i detalj om våre forhandlingsposisjoner, men jeg vil understreke at regjeringen ivaretar landbrukets behov for beskyttelse i alle frihandelsavtaleforhandlinger, inkludert med Storbritannia.

Storbritannia er enkeltmarkedet vi handler mest med etter EU. Målt i verdi, har en fjerdedel av norsk eksport til EU gått til Storbritannia. De siste månedene har Storbritannia inngått en rekke frihandelsavtaler med andre land. For næringslivet haster det dermed å få på plass en god frihandelsavtale, for å sikre forutsigbarhet, videreføring av eksisterende verdikjeder og for å opprettholde og forbedre våre markedsandeler i et svært viktig marked. Målet med forhandlingene er å oppnå en best mulig helhetlig avtale for Norge.

SPØRSMÅL NR. 1551**Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 10. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden gjøre det tydelig for unge at helsepersonell har taushetsplikt, og rydde opp i misforståelsen om at ungdom blir anmeldt til politiet hvis de ringer etter helsehjelp?

BEGRUNNELSE:

Som forsvar for regjeringens foreslåtte rusreform har en rekke aktører uttalt at unge mennesker ikke tør å ringe 113 i frykt for å bli anmeldt til politiet, dersom de har vært i befatning med narkotika. Blant annet har helse- og omsorgsministeren selv uttalt følgende:

«Mange unge forteller at, for eksempel, de er på fest, noen tar for mye av et ulovlig rusmiddel, og så tør de ikke ringe etter ambulanse fordi de er redd for at politiet skal komme, og for straffen, og for konsekvensene.» (God Morgen Norge, 23. februar).

Etter helsepersonelloven har helsepersonell taushetsplikt om legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell. Det er statsrådets ansvar å sikre at helsepersonelloven blir fulgt, og det er statsrådets ansvar å sørge for at taushetsplikten er kjent ute i befolkningen.

Spørsmålsstillerens oppfatning er at helsepersonell har stor respekt for taushetsplikten, og at den blir fulgt. Imidlertid bidrar statsråden gjennom sitt utsagn til å gjenta og spre en potensielt farlig misforståelse om at unge risikerer å bli anmeldt til politiet dersom de ringer 113. Statsråden bes derfor svare på hvordan han vil rydde opp i denne misforståelsen.

Svar:

Det foreligger dessverre mange misforståelser og manglende kunnskap om hva rusreformen innebærer. Jeg tror imidlertid ikke at det foreligger misforståelser om helsepersonells taushetsplikt som sådan. Problemstillingen som løftes, både av meg og av enkelte andre aktører, følger i liten grad av at helsepersonell bryter sin taushetsplikt. Jeg har akkurat samme oppfatning som representant Toppe om at helsepersonell har stor respekt for taushetsplikten.

De situasjonene som beskrives som utgangspunkt for at særlig unge kan kvie seg for å ringe nødetatene i situasjoner der narkotika har vært benyttet, er knyttet til at AMK i enkelte tilfeller anmoder om politibistand. Dette kan være i situasjoner som kan virke uoversiktlige og hvor hensynet til ambulanspersonellens sikkerhet veier tungt.

Politiet kan også av andre grunner kunne komme til et skadested.

En anmeldelse følger derfor ikke nødvendigvis av helsepersonells brudd på taushetsplikten, men av politiets vurdering av hvorvidt det er begått et straffbart forhold. Så vil politiet kunne bruke sitt skjønn, jf. opportunitetsprinsippet, for å vurdere hvorvidt anmeldelse er adekvat at respons eller ikke i den aktuelle situasjonen.

Videre er jeg bekymret for at særlig unge selv kan unnlate å anmelde straffbare forhold de har vært utsatt for, på bakgrunn av at de har brukt narkotika i den aktuelle situasjonen og selv risikerer anmeldelse. Slike eksempler finnes.

Det er også viktig å understreke at dette ikke bare gjelder mindreårige, som under forutsetning av at de godtar og følger opp betingelser ved påtaleunntatelse ikke får de konsekvensene som følger av strafferegistrering, men i like stor grad unge og voksne som i større grad vil oppleve slike konsekvenser.

Jeg vil ikke anbefale at AMK i større grad skal unnlate å be om politibistand, dette er en vurdering som AMK må gjøre i hvert enkelt tilfelle. Jeg mener også at politiet fortsatt skal ha rom for anmeldelse av straffbare forhold. Det fremstår ikke hensiktsmessig å lage unntaks-bestemmelser overfor enkelte straffbare handlinger

Min mening er at løsningen på denne utfordringen derfor ikke er å informere ungdom om helsepersonells taushetsplikt, siden problemet ikke ligger her. Løsningen er å oppheve straff-ansvar for en handling som uansett ikke burde være straffbar, nemlig bruk av narkotika i seg selv.

SPØRSMÅL NR. 1552**Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 15. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Jeg viser til statsrådets løfter i januar om at lærere skal få dekket ekstraarbeid som følge av pandemien.

Hvordan vil statsråden sørge for at lærerne faktisk får dette?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere uttalelser fra statsråden om at lærere skal få betalt for merarbeid som følge av koronapandemien. Mange lærere har opplevd at uforutsigbarheten og vekslingen mellom fjernundervisning og fysisk undervisning på svært kort varsel, samt kombinasjonen av elever som er fysisk tilstede samtidig som noen er med hjemmefra i samme time grunnet f.eks. karantene, gir ekstraarbeid langt utover det som vanligvis kan forventes. Mange lærere opplever imidlertid at rektor og arbeidsgiver ikke kompenserer ekstraarbeidet, og det vises til arbeidstidsavtalen (SFS2213) og begrunnes med at dette merarbeidet ligger innenfor lærernes arbeidstid.

Svar:

Som stortingsrepresentant Himanshu Gulati viser til er dette i utgangspunktet et anliggende mellom partene, men det er også riktig at regjeringen har sagt at utgifter til koronarelatert arbeid skal kompenseres fra staten. Vi har alt gitt milliarder av kroner, men det er selvfølgelig viktig at pengene kommer frem til de som trenger det for å opprettholde gode tilbud til barn og unge. Kompensasjon for alle nødvendige merutgifter i kommunesektorens håndtering av smittevernstiltak i skole og barnehage, følges opp som en del av den samlede kompensasjonen av kommunesektoren for 2021. Regjeringen vil fortsette å stille opp for kommunesektoren, og arbeidsgruppen med representanter fra regjeringen og KS vil fortsette å kartlegge de økonomiske konsekvensene av pandemien for sektoren.

I forrige uke sendte jeg et brev til alle landets ordførere hvor jeg var tydelig på regjeringens forventninger til bruken av midlene. Det forventes at kommunene og fylkeskommunene har god dialog med den enkelte skole og barnehage, både kommunale og private, om nødvendige tiltak for at smittevernstiltakene kan håndteres uten at det går på bekostning av kvaliteten i tilbudet eller medfører unødvendig belastning på ansatte. Basert på dette forventes kommunene og fylkeskommunene å vurdere

om budsjettene/tilskuddene til den enkelte enhet skal justeres.

Jeg la videre vekt på at vi forventer at kommunene og fylkeskommunene tar særlig hensyn til ekstra rammede skoler og barnehager. Jeg understreket viktigheten av at kommunene sørger for økonomisk likebehandling av private og kommunale barnehager, noe som også følger av regelverket.

I brevet skrev jeg i tillegg at kommunene og fylkeskommunene bør dekke tiltak som kan bidra til å sikre mest mulig tilstedeværelse i skoler og barnehager, som for eksempel ekstra ressurser til skyss, erstatningslokaler mm. Denne forventningen gikk også ut på at de bør dekke merutgifter til nødvendig ekstra bemanning som skal sikre et så normalt tilbud som mulig, spesielt for sårbare barn, noe som inkluderer å opprettholde åpningstidene i barnehagene.

Jeg la også vekt på at kommunene og fylkeskommunene forventes å dekke merutgifter til ekstraordinært renhold m.m. Og sist men ikke minst påpekte jeg at regjeringen forventer at kommunene og fylkeskommunene bidrar til god dialog mellom partene knyttet til arbeidstid og overtid, og hvordan det påvirkes av covid-19, noe som innebærer at de bør bidra til å finne løsninger på uenigheter.

SPØRSMÅL NR. 1553**Innlevert 7. mars 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 10. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over antall årsverk per lensmannskontor/politistasjon/tjenestested/tjenesteenhet, per år per måned fra 1.1.2019 og til dagens dato?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet ber om en oversikt over ansatte/årsverk som hadde sitt faste arbeidssted ved de ulike politistasjonene/tjenestestedene.

Svar:

Departementet innhenter ikke så detaljert statistikk som representanten etterspør. Det er Politidirektoratet som tildeler midler og setter måltall for politiårsverk i politidistriktene, og det er politimesteren i det enkelte politidis-

trikt som har ansvaret for å disponere ressursene effektivt og etter behov. Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Derfor ber jeg ikke direktoratet om å rapportere detaljert statistikk om bemanning på lokalt nivå. Politidirektoratet publiseres imidlertid detaljerte statistikker om bemanning på politiet.no.

Jeg vil i tillegg understreke at hvor mange som er registrert som ansatt i den enkelte tjenesteenhet ikke i seg selv er et uttrykk for polititjenestene som leveres.

Det er de geografiske driftsenhetene som har ansvar for polititjenestene i et bestemt

geografisk område. Polititjenestene i disse områdene leveres i samarbeid med felleseenhetene. Det er altså hele politidistriktet som leverer tjenestene ut i kommunene. Det gir en mer helhetlig tilnærming til oppgaveløsningen enn før politireformen.

SPØRSMÅL NR. 1554**Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre****Besvart 12. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvilken dialog har staten som eier hatt med Hydro om strategisk vekst innen forretningsområdene resirkulering, fornybar energi og batterier, og spørsmål om tilførsel av ny kapital som alternativ til salget av valseverkene, og hvordan har staten som eier stilt krav til videreføring av arbeidsplasser, pensjonsrettigheter og andre sosiale ordninger for de ansatte ved valseverkene etter salget?

BEGRUNNELSE:

Hydro har besluttet å selge valseverkene i Holmestrand og på Karmøy. Konserndirektør i Hydro Hilde Merete Aasheim har begrunnet salget av selskapets valseverk med et ønske om å diversifisere virksomheten, og vokse blant annet innen forretningsområdene resirkulering, fornybar energi og batterier. Samtidig har selskapet identifisert et vesentlig investeringsbehov for å kunne realisere det fulle

potensialet i valsevirksomheten. Hydro har sett på ulike løsninger for å sikre dette og konkludert med et salg av hele forretningsområdet til eiere som har vilje og kapital tilgjengelig for å satse. Regjeringens begrunnelse for eierskapet i Hydro er et ønske om å opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge. Sirkulærøkonomi er et viktig satsingsområde for industrien fremover, og regjeringen har selv varslet at den vil legge frem en nasjonal strategi i løpet av våren. Norge er godt posisjonert for å ta en lederrolle i utviklingen av industrielle sirkulære verdikjeder, og det er derfor grunn til å stille spørsmål ved om salg av anlegg som er verdensledende innen resirkulering av aluminium er i tråd med statens eierinteresser.

De ansatte ved de norske valseverkene har levert gode resultater og lønnsomhet i driften. Mange er urolige for arbeidsplasser og gjeldende Hydro-avtaler for lønn og

pensjonsrettigheter. De har behov for klare forsikringer fra staten som eier om at etablerte rettigheter ligger fast.

Svar:

Som aksjeeier i Norsk Hydro ASA (Hydro) har Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) jevnlig dialog med selskapet. Kjernen i eierdialogen er faste møter hvert kvartal. Møtene dreier seg typisk om gjennomgang av selskapets utvikling og utsiktene fremover, ulike forhold knyttet til statens forventninger og eiertemaer staten vektlegger, samt spesifikke problemstillinger. I møtene tar staten opp forhold, stiller spørsmål og formidler synspunkter som selskapet kan vurdere i tilknytning til sin virksomhet og utvikling. Dette er spørsmål og innspill til selskapet, og ikke instruksjoner eller pålegg. Styret skal forvalte selskapet i selskapets og aksjonærfellesskapets interesse, og skal selv foreta de avveininger og beslutninger som ligger til styret. Saker som krever tilslutning fra eierne, må behandles på generalforsamling.

Som eier forventer staten at selskapene med statlig eierandel, inkludert Hydro, har en overordnet plan for bærekraftig verdiskaping, samt utarbeider og implementerer tydelige mål og strategier. Disse forventningene følger staten opp i eierdialogen. De siste årene har NFD bl.a. hatt følgende temaer på agendaen i møtene med Hydro:

- Den svake avkastning over tid
- Hvordan selskapet skal skape bærekraftig avkastning på lang sikt
- Hvilke områder som gir muligheter for lønnsom vekst og avkastning på allokert kapital
- Kapitalallokering mellom og internt i forretningsområder
- Kapital til vekst versus utbytte til aksjeeierne
- Fordeler og ulemper ved å operere i hele verdikjeden for aluminium
- Selskapets konkurransefortrinn
- Selskapets forbedringsprogram for å kutte kostnader og å bedre driften og resultatene innenfor alle forretningsområder, inkludert Valsing
- Å vri produktporteføljen innenfor Valsing til områder med vekst og bedre marginer

Hydros nye strategi innebærer å prioritere lønnsomhet og bærekraft samt satse der selskapets kompetanse og konkurransefortrinn støttes av megatrender. Dette inkluderer å styrke posisjonen innenfor lavkarbonaluminium, og å vokse innenfor resirkulering av aluminium, fornybar energi og batterier. Resirkulering skjer i hovedsak i forretningsområdet Aluminium metal. Satsingen innenfor fornybar energi og batterier skal etter planen skje gjennom partnerskap, bl.a. for å redusere behovet for kapital.

Hydros forretningsområde Valsing har i perioden 2016-2020 hatt en årlig underliggende avkastning på selsatt kapital på ca. 2 pst., betydelig under den langsiktige kapitalkostnaden på 7-8 pst. Avkastning som over tid er

under kapitalkostnaden svekker generelt grunnlaget for investeringer, vekst, konkurransekraft og trygge arbeidsplasser.

Hydro har over noe tid gjennomført en strategisk vurdering for å evaluere hva som er optimal eierstruktur for Valsing. NFD har blitt orientert om dette på linje med markedet. Som børsnotert selskap plikter Hydro å likebehandle sine aksjeeiere om ikke noe annet kan begrunnes ut fra selskapets og aksjeeiernes felles interesse. Salget av Valsing er selskapsledelsens ansvar. Jeg registrerer at Hydro ikke lenger ser seg tjent med å ha Valsing i porteføljen.

Som nevnt har NFD en aktiv dialog med Hydro om strategiske temaer. Det er imidlertid styret som er ansvarlig for å fastsette selskapets strategi, og ledelsens ansvar å implementere og gjennomføre denne. Dette er i tråd med selskapslovgivningen og rammene for statens eierpolitikk, som Stortinget har sluttet seg til gjennom behandlingen av Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper - Bærekraftig verdiskaping (eierskapsmeldingen).

Jeg har forståelse for at de ansatte i Valsing er bekymret for jobbene sine, gitt en for lav lønnsomhet i området som helhet, og nå når området selges ut av Hydro. Staten forventer at selskapene med statlig eierandel, inkludert Hydro, er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet og arbeider for å ivareta arbeidstakerrettigheter. Også dette har NFD fulgt opp i eierdialogen med Hydro. NFD som aksjeeier kan imidlertid ikke stille krav til videreføring av arbeidsplasser og pensjonsrettigheter i forbindelse med salg av et forretningsområde.

Jeg har merket meg at kjøperen av Valsing uttrykker vilje til å bruke sine ressurser på en omstilling av virksomheten og til å investere i og utvikle virksomheten. Jeg er opptatt av at den nye eieren tar godt vare på de norske valseverkene og arbeidsplassene. Regjeringen har lagt godt til rette med gode rammevilkår for industrien. Det er positivt at en annen aktør ønsker å investere i norske arbeidsplasser. Det viser at valseverkene og de ansatte er verdt å satse på, og at rammebetingelsene i norsk næringssliv er attraktive.

SPØRSMÅL NR. 1555**Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 15. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Skal alle elever på vg3 opp til muntlig eksamen våren 2021, og i så fall, i hvor mange fag skal hver elev ha eksamen i, og skal muntlig-praktisk eksamen avvikles på lik linje med muntlig eksamen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med avvikling av muntlig eksamen til våren savner skolene en avklaring på om alle elever i vg3 skal opp i muntlig, eller bare noen? Flere realfaglærere har uttrykt sin bekymring over at muntlig-praktisk eksamen ikke skal avvikles. Flere frykter at dette vil betyr en ekstremt sterk belastning på lærere i fellesfagene norsk, historie og religion, både som eksaminatorer og sensorer. Det er viktig at realfaglærerne får planlagt resten av skoleåret med en klare signaler om formen på sluttvurderingen, om de skal forberede elevene på praktiske prøver osv.

Svar:

Eksamen er en viktig del av vurderingssystemet i skolen, men det siste året har gjort det nødvendig å gjøre noen midlertidige endringer i dette systemet. Det er både på grunn av smittevern og fordi det har vært ulike forhold for opplæringen ved skolene i landet.

I år er alle skriftlige eleveksamener avlyst. Muntlige eksamener er avlyst for alle elever med unntak av avgangselevne på 10. trinn og Vg3 og påbygg. På 10. trinn er det slik at alle elevene kommer opp i en muntlig eksamen. På Vg3 studieforbereende og påbygg kommer i snitt 70 prosent av elevene opp.

For å sikre mest mulig rettferdig fordeling av eksamen på Vg3 og påbygg, er min ambisjon at alle elevene på Vg3 studieforbereende og påbygg skal gjennomføre én lokalt gitt muntlig eksamen.

For å bidra til å nå denne ambisjonen, er det behov for å utvide det lokale handlingsrommet. Jeg har derfor sendt på høring et forslag til midlertidige regelverksendringer for at denne ambisjonen skal nås. Høringen inneholder følgende forslag:

- forslag til unntak i trekkordningen
- midlertidige bestemmelser om eksamen i grunnskolen, eksamen i videregående opplæring og dispensasjon
- en ny, midlertidig bestemmelse om tidspunktet for fastsetting av standpunkt karakterer

- en videreføring av unntaksbestemmelsen om tilpasninger i fag- og timefordelingen
- spørsmål om økonomiske og administrative konsekvenser

I høringen foreslår vi at de lokalt kan velge å inkludere noen muntlig-praktiske eksamener i trekkordningen hvis det er behov for det, og hvis det er smittevern faglig forsvarlig på det smittetiltaksnivået skolen er. Det åpnes imidlertid ikke for å gjennomføre lokalt gitt skriftlige eller praktiske eksamener for elever. Fagenes eksamensform ligger dessuten fast.

Jeg mener det er viktig at alle avgangselevne får én eksamen denne våren, men det er også et poeng at ingen elever får mer enn én eksamen. Derfor foreslår vi også å regulere dette. Jeg er opptatt av at vi også i denne vanskelige situasjonen må sikre et mest mulig rettferdig og kvalitetssikret sluttvurderingssystem.

Jeg er klar over at dette vil påvirke det eksamenstrekket som nå er gjennomført, og at det vil bidra til at noen lærere vil få en kontrabeskjed. Jeg har allerede hatt dialog med både lærerorganisasjonene, Elevorganisasjonen og fylkeskommunene om saken og bedt dem om å komme med innspill til høringen. Etter høringen vil jeg raskt ta stilling til hvilke endringer som skal fastsettes.

Jeg vil til slutt understreke at det fremdeles er kommunene og fylkeskommunene som har ansvaret for gjennomføring og organisering av lokalt gitt eksamen, og at det er de som må vurdere hvilke tilpasninger som er nødvendige for å kunne få til at alle elever på Vg3 og påbygg får gjennomført en lokalt gitt eksamen denne våren.

SPØRSMÅL NR. 1556**Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen****Besvart 15. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Godsekspeditørene som betjener Kystruten sliter økonomisk på grunn av sterkt reduserte godsmengder og dermed svært lite inntektsgrunnlag, og kompensasjonsordninger som ikke treffer denne gruppen.

Vil samferdselsministeren ta initiativ til å sørge for at godsekspedisjonene i våre 34 kystrutehavner får en bedre kompensasjonsordning slik at vi kan opprettholde godsinfrastrukturen langs kysten, også etter coronapandemien?

BEGRUNNELSE:**GODSEKSPEDISJONENE**

Godsinfrastrukturen langs kysten består av både privat ekspeditører og kommunalt drevne ekspedisjoner. Inntektene deres kommer i stor grad fra Kystruten. Kystruten frakter godset til ei av de 34 kystrutehavnene, og betaler ekspedisjonene for videreformidling av godset.

Slik sett er landsiden med ekspeditørene en helt avgjørende del av infrastrukturen for at godsstrømmen kan flyte relativt friksjonsfritt. I Kystrutens anbud ligger ekspedisjonskostnadene inne som en del av kostnadsgrunnlaget. Med stor reduksjon i tilbudet i forbindelse med coronasituasjonen betyr det kraftig reduserte utbetalinger til ekspedisjonene, forflytting av godsstrømmen fra sjø til veg, og stor fare for at godset blir vanskelig å få tilbake på de tidligere godsrutene.

Kystruten har ifølge media mottatt kompensasjon i relativt stort omfang, mens ekspeditørene sliter økonomisk. Et eksempel som kan vise situasjonen er Brekkans Ekspedisjon AS i Brønnøysund som har hatt et omsetningstap i 2020 på 2,5 mill. kr og mottok kompensasjonstøtte på 95 000 kr.

Svar:

Kystruten har stor betydning for folk og næringsliv langs norskekysten. Koronapandemien har imidlertid gjort kystrutedriften økonomisk svært krevende. For å sikre minimumsdrift, har Samferdselsdepartementet for første kvartal 2021 reforhandlet avtalene med kystruterederiene innenfor rammene gitt av Stortinget i Innst. 13 S (2020–2021). For første kvartal er det gjort avtale med Hurtigruten Cruice AS at de seiler fem skip, noe som sikrer seiling Bergen–Kirkenes med anløp omtrent annenhver dag, og dermed et reisetilbud og mulighet for godstransport langs hele kysten.

Regjeringen har tatt en rekke grep for å støtte næringslivet under pandemien. Det er iverksatt omfattende tiltak, gjennom direkte tilskuddsordninger, lønnsstøtteordningen, forfallsutsettelse, muligheter for utsatt skatteinnbetalinger, lånegarantiordningen, samt endringer i permitteringsregelverket og inntektssikringsordningene.

I utformingen av den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet har det blitt vektlagt at kostnadsgrunnlaget som inngår i ordningen, skal være klart definert, og at kostnadene enkelt kan dokumenteres og kontrolleres. Det har vært avgjørende for å få automatikk i saksbehandlingen, og for å sikre at utbetalingene kan skje så raskt som mulig.

Regjeringen ønsker å holde fast ved denne kompensasjonsformen i stedet for å innføre tidsavgrensede lokale eller bransjevise tilpasninger som vil kunne gi urimelige utslag og komplisere ordningen.

Foruten kompensasjonsordningene som er nevnt over, har regjeringen flere tilskuddsordninger som bygger opp rundt maritim sektor. Både under Koronapandemien og etterpå vil disse ordningene bidra til å utvikle og opprettholde god og fremtidsrettet godsinfrastruktur i havnene. Over Samferdselsdepartementets budsjett er det en egen tilskuddsordning for godsoverføring fra vei til sjø. Videre er det en tilskuddsordning for å støtte utviklingen av miljøvennlige og effektive havner.

Oppsummert kan det derfor sies at det er satt inn tiltak for å hjelpe næringslivet gjennom en krevende situasjon på grunn av pandemien, i tillegg til de ordninger som er etablert for å på generelt grunnlag å bygge opp rundt maritim aktivitet langs vår kyst.

SPØRSMÅL NR. 1557**Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 15. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er det vanlig praksis hos samferdselsministeren at enkelte stortingsrepresentanter får tilgang på svar på skriftlige spørsmål før Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Statsråden velger å ikke besvare essensen i mitt spørsmål Dokument nr. 15:1442 (2020-2021) som gikk på at det ser ut til at statsråden forskjellsbehandler stortingsrepresentanter og bryter svarfristene til Stortinget til tross for at svaret fra statsråden er klart. Dette da det kan se ut til at statsråden ønsker at svaret hans skal tilfalle enkelte stortingsrepresentanter av taktiske årsaker. Jeg ber derfor en et ordentlig svar denne gangen.

Svar:

Spørsmål til skriftlig besvarelse skal besvares innen seks dager etter at det er oversendt fra Stortinget, dvs. innen seks hverdager inklusive lørdag. Den dagen departementet mottar spørsmålet regnes ikke med.

Jeg understreket i mitt svar av 4. mars 2021 på spørsmål nr. 1442 til skriftlig besvarelse fra representant Wiborg til statsminister Erna Solberg at Østfoldpakka har vært gjennom flere revisjoner siden starten. Det tok derfor lenger tid enn antatt for meg å få en tilfredsstillende oversikt over situasjonen for prosjektet for å kunne svare på spørsmålet. Jeg skulle ha meddelt Stortinget om at mitt svar på spørsmål nr. 1310 ville bli forsinket. Det ble ikke gjort.

SPØRSMÅL NR. 1558**Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 15. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Mener statsråden at det var etter intensjonen til kompensasjonsordningen at lønn måtte fysisk utbetales til konto for at det skulle kunne regnes som man har ansatte og dermed få kompensasjon, og hva vil statsråden gjøre med saker som eventuelt har blitt behandlet feil?

BEGRUNNELSE:

Da korona-pandemien rammet Norge og samfunnet stengte ned grunnet smittevernstiltak hastet det å få på plass en kompensasjonsordning for næringslivet. Stortinget jobbet raskt for å plass en ordning hvor det viktigste var å kunne få ut penger til kriserammede bedrifter så fort som mulig. Verdens største arrangør av turer på Route 66 er norsk og valgte å holde penger tilbake i bedriften som lån fremfor å utbetale lønn til daglig leder. Dette har ført til at de fikk avslag på søknad fra kompensasjonsordningen.

Svar:

Mange virksomheter er i en krevende økonomisk situasjon som følge av koronapandemien. Regjeringen har iverksatt en rekke omfattende tiltak som kommer til å hjelpe mange, både gjennom direkte tilskuddsordninger, lønnsstøtteordningen, forfallsutsettelse, muligheter for utsatt skatteinnbetalinger, lånegarantiordningen samt endringer i permitteringsregelverket og inntektssikringsordningene.

Formålet med den midlertidige tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall er å forhindre unødvendige konkurser og trygge arbeidsplasser, slik at aktiviteten i økonomien raskt kan hente seg inn igjen når smitteverntiltakene lettes på. I utformingen av ordningen har det vært et viktig prinsipp at tilskuddet skulle være målrettet, komme seriøse aktører til gode og at regelverket skulle redusere risikoen for misbruk. Derfor er det krav om at foretak må være skattepliktige, registrert i Norge og ha ansatte. Et flertall av partiene på Stortinget har stilt seg bak disse kravene, se Innst. 232 L (2019–2020) pkt. 2.3.3.

Jeg mener at kravet om at foretaket må ha ansatte er fornuftig. Det er i tråd med formålet om å trygge arbeidsplasser, og det motvirker at tomme eller inaktive selskaper kan brukes som verktøy for å misbruke ordningen.

I den generelle tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall som gjaldt fra mars 2020 til august 2020, er kravet om å ha ansatte utformet konkret som vilkår at støttemottaker må ha registrert ansatte i arbeidstakerregisteret og ha utbetalt lønn i minst én kalendermåned i perioden august 2019 til mars 2020. I tilskuddsordningen som gjelder fra september 2020 og forvaltes av Brønnøysundregistrene, må støttemottaker ha registrert ansatte i arbeidstakerregisteret og ha utbetalt lønn i minst én kalendermåned i perioden august 2019 til september 2020.

Jeg viser til at næringsminister Iselin Nybø har redegjort for problemstillingen som adresseres i spørsmålet i svar på spørsmål til skriftlig besvarelse fra Stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal 18. desember 2020, jf. Dok. nr. 15:758 (2020–2021). Til næringsministerens svar vil jeg tilføye følgende:

Da forslaget om å etablere tilskuddsordningen ble fremmet i Prop. 70 LS (2019–2020), ble det blant annet fremhevet at ordningen skulle være enkel og effektiv, gi raske utbetalinger til næringslivet, treffe bredt, være målrettet og samtidig ha kontrollmekanismer som avdekker misbruk. Finanskomiteens flertall sluttet seg til dette, se Innst. 232 L (2019–2020) pkt. 2.2.1.

Ettersom ordningen skulle være enkel å administrere og kontrollere, ble det ikke lagt opp til skjønnsmessige vurderinger og vilkår i regelverket til ordningen. Hadde vilkårene vært skjønnsbasert, ville det ikke vært praktisk

mulig å innføre en digital løsning med effektive kontrollhandlinger og samtidig kunne foreta rask utbetaling. For at utbetalingene til næringslivet skulle skje fort, i tråd med Stortingets intensjon, måtte det legges til rette for digital løsning uten at Skatteetaten måtte saksbehandle opplysningene i søknader manuelt for å forhindre misbruk. For å kunne foreta en automatisert kontroll, må søknaden bestå av opplysninger som kan verifiseres uten manuell saksbehandling.

Når kravet om å ha ansatte er utformet som et vilkår om utbetalt lønn, har det vært mulig å verifisere vilkåret mot ytelses som er rapportert inn i a-melding for den aktuelle perioden. Det hadde ikke vært mulig å kontrollere vilkåret maskinelt dersom det hadde vært basert på fordringer opptjent av arbeidstaker som ikke er rapportert i a-meldingen.

I så fall måtte Skatteetaten ha satt av betydelige ressurser for å kontrollere og vurdere søkers påstand om opptjening.

Det er også grunn til å presisere at vilkåret er at minst én ansatt i foretaket har fått utbetalt lønn i minst én av kalendermånedene i den relevante perioden, dvs. august 2019 til mars 2020, for ordningen under Skatteetaten. Foretak med flere ansatte, der daglig leder avstår fra å ta ut lønn, vil således fortsatt oppfylle vilkåret såfremt minst én av de øvrige ansatte får utbetalt lønn i minst én måned i løpet av denne seksmånedersperioden.

Vilkåret om utbetaling av lønn har blitt vurdert av Sivilombudsmannen i en konkret klagesak. Ombudsmannen fant ikke grunnlag for å kritisere Skatteetatens tolkning og praktisering av dette vilkåret.

SPØRSMÅL NR. 1559

Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 16. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil utbyggingen av E18 strekning Dørdal-Tvedestrand føre til en økning i veitrafikken på strekningen, og er utbyggingen i så fall i tråd med norske klimaforpliktelser internasjonalt?

BEGRUNNELSE:

Det hevdes at utbyggingen av E18 strekningen Dørdal-Tvedestrand vil gi bedre trafiksikkerhet. Likevel har

Statens Vegvesen i en faglig utredning vurdert at 2/3-felts vei med fartsgrense på 90 km/t gir lavere risiko for ulykker enn 4-felts vei med fartsgrense på 110 km/t.

Videre anslås det at kapasitetsøkningen (fra 15 000–18 000 ÅDT med 2/3-felt til 40 000–50 000 ÅDT med 4-felt) vil gi en reell økning i norske utslipp. Foreløpig er kun 9,7 prosent av personbilbestanden elbiler. En økning i ÅDT vil dermed gi en økning i bruken av diesel- eller bensinbiler.

Svar:

Strekningen E18 Dørdal-Tvedestrand er en del av oppstartsporteføljen for Nye Veier AS i Meld. St 25 (2014-2015) og legger til grunn at Nye Veier skal bygge ut helhetlig og sammenhengende strekninger for bl.a. å styrke bo- og arbeidsmarkedsregioner. Utbygging av ny E18 på strekningen Dørdal til Tvedestrand viderefører utbyggingen av ny trafikksikker vei mellom de allerede utbygde firefeltsstrekningene mellom Oslo og Kristiansand. Nye Veier planlegger for en etappevis utbygging hvor strekningene med høyest utfordringer med trafikksikkerhet og størst nytte bygges ut først.

Arbeidet med kommunedelplan og nå pågående reguleringsplan for ny E18 Tvedestrand-Bamble er organisert i et interkommunalt plansamarbeid mellom de berørte kommunene og Nye Veier. Jeg har en klar forståelse om at både kommunene og Nye Veier mener at det er mange fordeler med et slikt plansamarbeid blant annet fordi man kan ta helhetlige hensyn og avveininger, og kommunene får en betydelig medvirkning gjennom hele planprosessen. Styret for det interkommunale plansamarbeidet har vedtatt målene for prosjektet. Prosjektet skal legge til rette for at det nye transportsystemet for strekningen blir samfunnsøkonomisk lønnsomt. Målsetningene legger godt til rette for kollektivtrafikk og bedre tilbud av ladeplasser for elbiler.

Bygging av infrastruktur vil i de fleste tilfellene gi en trafikkvekst som følge av et bedre tilbud. Beregninger av prosjektet viser en økning i veitrafikken i 2030 på mellom 5-10 prosent over hele strekningen. Bompengerevningen vil redusere denne økningen noe.

Utbygging av store veiprosjekter som gir økt trafikkarbeid, vil gi en utslippsøkning. Det generelle mønsteret vil være at utslippene avtar over tid, som følge av økt andel nullutslippskjøretøy i kjøretøyparken. I denne sammenheng kan jeg peke på den ambisiøse klimaplanen som regjeringen nylig har lagt frem i Meld. St. 13 (2020-2021) som høyner og skjerper kravene til blant annet offentlig innkjøp av nullutslippskjøretøy.

Når det gjelder trafikksikkerhet så har Statens vegvesen, i sin oppsummering av høring om nye veibredder, vurdert at det er marginal forskjell i ulykkesrisiko mellom en smal firefelts motorvei med fartsgrense 110 km/t og en to-/trefeltsvei med fartsgrense 90 km/t.

Hvorvidt utslippsøkningen for dette veiprosjektet er i tråd med norske klimaforpliktelser internasjonalt, vil avhenge av den samlede effekten av norsk klimapolitikk. For norske utslippsforpliktelser er det de totale nasjonale utslippene som teller når måloppnåelse skal beregnes. I klimameldingen som nylig ble lagt frem beskrives hvordan Norge kan oppnå sine forpliktelser i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 1560

Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 17. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe et anslag på omtrent hvor mye statsbudsjettet vil måtte reduseres dersom alle effekter fra oljenæringen fjernes, som eks avkastning fra oppsparte oljepenger og løpende skatteinntekter fra næringen?

Svar:

I rammeverket for finanspolitikken, med Statens pensjonsfond utland (SPU) og handlingsregelen, blir bruken av oljeinntekter i norsk økonomi skilt fra opptjeningen av midlene. Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres i sin helhet til SPU, mens uttaket fra fondet over tid skal tilsvare den forventede realavkastningen av fondet, anslått til 3 pst. Det finanspolitiske

rammeverket legger til rette for at realverdien av fondet opprettholdes, slik at også fremtidige generasjoner får nytte av det. Rammeverket bidrar også til å skjerme statsbudsjettet fra kortsiktige svingninger i oljeinntektene og gir handlefrihet i finanspolitikken til å motvirke økonomiske tilbakeslag.

Siden bruken av oljeinntektene er frakoblet opptjeningen, vil ikke et bortfall av inntekter fra petroleumsnæringen få umiddelbare effekter på offentlig budsjetter, om man fortsetter å overføre midler fra SPU til statsbudsjettet i tråd med handlingsregelen. Lavere avsetninger i fondet vil derimot gi lavere vekst i fondet og lavere finansieringsbidrag inn i statsbudsjettet på sikt.

Tabell 3.3 i Nasjonalbudsjettet 2021 viser hovedtall i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond. I tabellen anslås

det oljekorrigerte budsjettunderskuddet (inntekter utenom petroleumsinntekter fratrukket utgifter utenom petroleumsvirksomhet) til 371,2 mrd. kroner. Dette dekkes av overføringer fra fondet. Dersom vi ser bort fra alle løpende og tidligere inntekter fra petroleumsvirksomheten og overføringene fra SPU, jf. spørsmålet, vil statsbudsjettet måtte reduseres tilsvarende det oljekorrigerte budsjettunderskuddet for å være i balanse.

Petroleumsvirksomheten har også betydning for fastlandsøkonomien i Norge utover bidraget fra fondet inn

i statsbudsjettet. Kunnskap og teknologi som utvikles i denne næringen kommer også andre næringer til gode. Trolig har også petroleumsrelaterte bedrifter på fastlandet høyere lønnsevne og lønnsomhet enn hva alternative næringer ville hatt. Lavere aktivitet i petroleumssektoren vil derfor gi lavere nasjonalinntekt og dermed også lavere skatteinntekter til det offentlige, som vil kunne gjøre det nødvendig med ytterligere innstramminger i offentlig pengebruk.

SPØRSMÅL NR. 1561

Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 18. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

I Khrono 7. mars kan vi lese at UiB som et "bærekraftuniversitet" blant annet vil selge seg ut av fond tilknyttet olje og gass. Oljepengebruken i statsbudsjettet for 2021 er 313,4 mrd. kr, altså om lag 20 % av utgiftene. For 2021 får UiB tildelt 3 947 157 000 kr over statsbudsjettet.

Har statsråden noen indikasjon på om UiB synes det er problematisk at ca. 789 millioner kr i direkte overføringer til dem skyldes "oljepenger", og har UiB på noe tidspunkt ønsket å avstå fra disse midlene for å få en mer miljøvennlig profil?

Svar:

Representantens to spørsmål kan jeg svare nei på. Jeg har ingen indikasjoner på at Universitetet i Bergen synes departementets tildeling er problematisk eller at universitetet har ønsket å avstå fra deler av tildelingen.

Jeg støtter UiBs ambisjoner om å bli et "bærekraftsuniversitet" og mener det er positivt at universitetet diskuterer hvordan det skal nå dette målet. Vi er helt avhengige av at akademia stiller kritiske spørsmål og bidrar til å finne løsninger på de store samfunnsutfordringene i vår tid. Da må det også være rom for at Universitetet i Bergen tar opp investeringsprofilen i stiftelser som Meltzerfondet.

SPØRSMÅL NR. 1562

Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 15. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil Norge også vil kreve offentlig land-for-land-rapportering fra selskap i alle sektorer når dette nå innføres i EU?

BEGRUNNELSE:

EU-landene stemte nylig gjennom et forslag i Rådet om å innføre offentlig land-for-land-rapportering for alle sektorer. Dette er et stort skritt i riktig retning for mer åpenhet i selskap. Tidligere har Stortinget vedtatt at land for

land-rapportering i Norge bør gjøres offentlig tilgjengelig for store selskap. Stortinget ba regjeringen sørge for at selskap som etter forslagene i land-for-land-rapportering til skattemyndighetene, også blir pliktige til å rapportere etter regnskaps- og verdipapirloven, og at selskapene skal rapportere betalt inntektsskatt og påløpt inntektsskatt, antall ansatte, akkumulert fortjeneste, resultat før skattekostnad, summen av inntekter fra transaksjoner med nærstående/ikke nærstående foretak og bokført egenkapital. Dette må følges opp.

Svar:

Det er positivt at EU nå går i retning av å vedta regler som utvider kravene til åpenhet. For at åpenhetskrav om globale forhold skal ha den nødvendige gjennomslagskraften, er det viktig med bred internasjonal tilslutning.

Innføring av regler om land-for-land-rapportering etter regnskaps- og verdipapirhandelregelverket har vært viktige skritt i retning av økt åpenhet om betalinger til myndigheter fra virksomheter innen utvinningsindustrien og skogdrift innen ikke-beplantet skog. Norge innførte slike regler i 2013, før det senere ble EØS-forpliktelser. Det ble dessuten innført særlig utvidede rapporteringskrav for norske foretak for å synliggjøre skattemessige forhold fra 1. januar 2017.

Finansdepartementet tar sikte på å utarbeide et lovforslag som følger opp Stortingets anmodningsvedtak, se senest Prop. 1 S (2020-2021) punkt 3.4. Departementet vil raskt ta stilling til de EØS-forpliktelsene som måtte oppstå når Rådet og Europaparlamentet har kommet til enighet om det foreslåtte direktivet, og vil vurdere oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak i lys av det.

SPØRSMÅL NR. 1563

Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 15. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Fire politikontakter skriver i Bladet.no 8/3 at "Politiet skal jobbe akkurat som før, hevdes det i den nye rusreformen... Det nevnes ikke at vi blir fratatt blant annet et viktig virkemiddel, som ransaking av mobiltelefon... Vi får dermed ikke avdekket mengde bruk, hvilke typer narkotika, om de selger, eller hvem som selger til unge.." I dag har politiet hjemler for ransaking av person, sted, digitale medier m.m.

Mener statsråden at rusreformens visitasjonsmodell vil kunne erstatte politiets metoder i dagens forebyggende arbeid?

BEGRUNNELSE:

Politiets har i dag en rolle som avdekker i det rusforebyggende arbeidet. For å kunne utføre denne rollen er politiet helt avhengig av å kunne benytte sin «verktøykasse». I dag hjemles politiets etterforskningsmetoder i Straffeprosessloven. Det er snakk om ransaking av person, sted, mobiltelefon, digitale medier og å dokumentere narkotikabruk ved f.eks. spyttprøve og urinprøve.

Det framkommer av prop. 92L at disse metodene ikke lenger skal kunne brukes når det gjelder bruk, erverv og innehav av narkotika innenfor de straffrie terskelverdi-

ene. Politiet vil først måtte ha holdepunkter for å slå fast at det er skjellig grunn til mistanke om at vedkommende er en selger. Men det vil ofte være vanskelig å finne holdpunkter for dette uten ransaking av mobiltelefon som er det mest brukte salgsredskapet.

Det fremkom i høringssvaret til både Riksadvokaten, Det nasjonale Statsadvokatembetet og Politiet at Rusreformutvalgets foreslåtte modell for visitasjon vil medføre betydelige praktiske problemer for politiets arbeid, både med avdekking av omsetning på gateplan og med organisert kriminalitet og bakmenn. Denne modellen har Regjeringen likevel valgt å gå inn for.

I prop 92L er det Helse- og omsorgsdepartementet og ikke Justisdepartementet som beskriver regjeringens vurderinger av hvilke konsekvenser endringene i Straffeloven, Politiloven og Straffeprosessloven får for politiets arbeid. Justisministeren har heller ikke deltatt på presentasjonen av rusreformen eller i den påfølgende debatten, trass i at nesten alle lovendringene gjelder justisfeltet.

Det er også slik at det store flertallet i justisministerens etater – politiet, kriminalomsorgen, Kripas, statsadvokatembeter, m fl – har uttalt seg kritisk om rusreformen. Det er desto større grunn til at justisministeren engasjerer seg. Det nevnte innlegget fra fire politikontaktene i kom-

muner i Trøndelag er symptomatisk for spørsmålene som stilles, og her gjengis mer av det:

"Konsekvensen av reformen er at politiet ikke lenger kan ransake ungdommens telefon ved mistanke om bruk, nettopp fordi bruk ikke lenger er straffbart. Vi får dermed ikke avdekket mengde bruk, hvilke typer stoffer narkotika, om de selger, eller hvem som selger til unge her..."

(Hele innlegget som det ikke er plass til her, anbefales.)

Svar:

I politiets arbeid går det et skille mellom det forebyggen- de sporet og det reaktive sporet – straffesakssporet. Dette skillet er av betydning for hvilke virkemidler politiet har adgang til å benytte. Politiets forebyggende tiltak gjennomføres før det er mistanke om straffbare handlinger er begått. Formålet er å forhindre kriminalitet. Det er først når det er mistanke, eller rimelig grunn til å anta at en straffbar handling er begått, politiet har adgang til å benytte seg av straffeprosessuelle tvangsmidler som ransaking mv.

Et grunnleggende element i rusreformen er avkriminalisering av besittelse av mindre mengder narkotika

til eget bruk. Det er ikke vanlig at politiet har adgang til straffeprosessuelle tvangsmidler ved ulovlige, men ikke straffbare forhold. Det er derfor foreslåtte nye regler for politiets adgang til å visitere personer der det er mistanke om ulovlig besittelse av narkotika. Politiet vil dermed fremdeles kunne avdekke ulovlig besittelse av mindre mengder narkotika og ta beslag i dette.

Straffeprosessuelle virkemidler vil fremdeles kunne brukes når innehavet overstiger terskelverdiene for straffrihet. Som kjent er terskelverdiene vesentlig nedjustert i regjeringens forslag sammenlignet med rusreformutvalgets forslag.

Jeg finner grunn til å påpeke at mistanke om salg av narkotika fortsatt vil kunne gi grunnlag for inngripende straffeprosessuelle virkemidler som ransaking av hus og gjennomgang av mobiltelefon mv. Disse hjemlene omfatter blant annet adgang til på nærmere vilkår å foreta ransaking overfor tredjepersoner, for eksempel en kjøper som ikke selv mistenkes for å ha begått en straffbar handling. Dette vil fremdeles være gjeldende rett og berøres ikke av forslaget til rusreform.

Jeg viser ellers til mitt svar på spørsmål nr. 1452 fra representanten Jenny Klinge som berører samme tema.

SPØRSMÅL NR. 1564

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 18. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Media bringer flere eksempler på studenter som ikke får tilrettelegging i forbindelse med graviditet.

Mener statsråden at regelverket som skal sikre studenter med særskilte behov individuell tilrettelegging fungerer tilfredsstillende, og hvordan vil statsråden sikre at reglene praktiseres slik at lovgivers intensjon om like muligheter ivaretas?

BEGRUNNELSE:

Universitets- og høyskoleloven skal sikre studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov mulighet til å ta høyere utdanning på lik linje med andre studenter.

I 2019 vedtok Stortinget en styrking av retten til individuell tilrettelegging for studenter med særlige behov.

En endring i universitets- og høyskoleloven (og i fagskoleloven) utvidet disse gruppene av studenters rett til å få individuell tilrettelegging av institusjonen. Prinsippet om at tilrettelegging ikke kan gå på bekostning av de faglige kravene til studiet ble videreført.

Ny universitets- og høyskolelov er på trappene. Universitets- og høyskolelovutvalget går inn for å videreføre regelverket knyttet til permisjon under svangerskap og til omsorg for barn, fordi det etter utvalgets vurdering fungerer tilfredsstillende. Det samme gjelder reglene om rett til utsatt eksamen ved graviditet.

NRK omtalte 26. februar en jusstudent som fødte tvillinger åtte uker for tidlig, men som fikk beskjed fra sin institusjon om at dette ikke var god nok grunn til å få utsatt eksamen. 9. mars fortalte NRK om en barnevernsstudent som slet med plager etter spontanabort, men ikke fikk tilrettelegging av sitt lærested.

Arbeiderpartiet mener dette er uholdbart. Dette er eksempler på særskilte behov av en vesentlig karakter, som tilsier tilrettelegging.

Arbeiderpartiet støttet lovendringene i 2019, fordi det er et viktig mål å sikre alle tilgang og muligheter. I Stortinget har vi fremmet flere forslag om tilpassede studietilbud, mer tilrettelegging for deltidsstudenter og mer fleksibel utdanningsstøtte. I behandlingen av lovendringen, framhevet Arbeiderpartiet særlig institusjonenes ansvar for å sikre at studenter med barn får nødvendig tilrettelegging. Arbeiderpartiet har også blant annet programfestet 12 måneders studiestøtte for heltidsstudenter med barn og opptjening av rettigheter til foreldrepermisjon for studenter.

Målet må være at flere får barn mens de studerer.

NRK-sakene tyder på at flere studenter opplever manglende tilrettelegging. Statsråden for høyere utdanning bør derfor vurdere om gjeldende regelverk for tilrettelegging under studiene fungerer godt nok, og se til at det praktiseres på en måte som faktisk legger til rette for studenter som skal føde eller har små barn.

Svar:

Sakene jeg har lest om i media de siste ukene har gjort inntrykk. Jeg har varslet at jeg vil gjøre tre ting nå ganske raskt:

1. Sende et brev til universitetene og høyskolene som presiserer det ansvaret de har allerede i dag for å gi individuell tilrettelegging til studenter med særskilte behov (ett eksempel på særskilte behov kan være graviditet eller fødsel)

2. Fremme forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven som skal styrke studentenes rettigheter

3. Sende på høring enda flere forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven som ytterligere skal styrke studentenes rettigheter.

Det er faktisk slik i dag at det følger av universitets- og høyskoleloven § 4-3 femte ledd at studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen. Tilretteleggingen skal sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. I forarbeidene til lovbestemmelsen, Prop. 89 L (2018–2019) Endringer i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven (studentombud, trakassering og tilrettelegging), fremgår det at Kunnskapsdepartementet foreslo en endring i bestemmelsen for å styrke retten til tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov. Som følge av denne lovendringen er det kun når det foreligger en uforholdsmessig byrde for institusjonene, og de faglige kravene blir svekket, at det ikke er krav om tilrettelegging. Endringen innebærer at institusjonene må strekke seg lenger enn tidligere for å legge studiesituasjonen til rette for studenter med slike

behov. Lovbestemmelsen skal bidra til at studenter med funksjonsnedsettelse, eller andre særskilte behov av midlertidig art, får den samme muligheten til å ta høyere utdanning som andre studenter. Dette for å bygge ned samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og å hindre at nye skapes. Lovendringen trådte i kraft 1. august 2019.

Tilretteleggingen ved universiteter og høyskoler skal ta utgangspunkt i forutsetningene og behovene til den aktuelle studenten, og det må vurderes konkret hva den enkelte student har behov for. Retten til tilrettelegging omfatter både fysiske og andre forhold ved lærestedet, undervisningsopplegget, læremidlene og eksamen.

Utover de generelle kravene har gravide og de som har født, en ytterligere rettighet til tilrettelegging som følger av universitets- og høyskoleloven § 4-5. Der står det at en student som har fått barn, har rett til utsatt eksamen i perioden mellom tre uker før termin og seks uker etter fødsel. Dette ble presisert i loven i 2014, og i særmerknaden i forarbeidene ble det blant annet vist til at lovbestemmelsen "angir en minimumsrettighet for studentene, men institusjonen skal så langt det er mulig og rimelig bidra til å legge studiesituasjonen til rette for studenter som har særskilte behov, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-3 femte ledd. Dette innebærer at utdanningsinstitusjonene ved søknad om utsettelse ut over det § 4-5 fastsetter, må vurdere om studenten kan gis utvidet utsettelse fordi det er mulig og rimelig sett hen til studentens særskilte behov", jf. Prop. 59 L (2013-2014) Endringer i universitets- og høyskoleloven side 59. Etter lovendringen av § 4-3 femte ledd i 2019, er som nevnt denne rettigheten til tilrettelegging ytterligere forsterket, og som det er vist til i forarbeidene, må disse bestemmelsene ses i sammenheng. Uten å kjenne til detaljene i sakene det har vært skrevet om i media, kan det virke som om utdanningsinstitusjonen ikke i tilstrekkelig grad tar dette innover seg.

Flere saker den siste tiden gir inntrykk av at ikke alle universiteter og høyskoler har en praksis som i tilstrekkelig grad sikrer at det gjøres vurderinger av lovens krav om tilrettelegging ved behandling av søknader om permisjon eller utsettelse av eksamen. Jeg har også inntrykk av at praksis kan være ulik fra institusjon til institusjon og internt på institusjonene. Dette er noe jeg ser alvorlig på. I tillegg til å sende et brev ganske raskt vil jeg også følge opp dette i styringsdialogen med institusjonene. Departementet vil også utrede behovet for å endre eller presisere lovens bestemmelser når det gjelder tilrettelegging for studenter, både med hensyn til graviditet og fødsel og individuell tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse eller utfordringer av mer midlertidig karakter.

SPØRSMÅL NR. 1565**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 15. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for direktoratets rigide detaljstyring av jegerprøveundervisningen som gjør at jaktinteresserte flere steder i landet kan få dårligere og dyrere muligheter enn andre til å begynne med jakt, og vil statsråden vurdere å endre forskriften?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet har nylig nedlagt forbud mot å gjennomføre jegerprøvekurs etter kl. 18.00 for jegerprøvekurs som går over fem sammenhengende dager. Dette skaper store problemer for Oslos avdeling av NJFF som arrangerer jegerprøvekurs. I Oslo er det stor pågang fra mange lag og foreninger for å kunne låne skolelokaler, og det å sette grensen for undervisning før kl. 18.00 vanskeliggjør tilgangen på lokaler ytterligere. Dersom arrangøren må leie lokaler på et kurs- og konferansesenter, vil kursavgiften forhøyes betydelig og gjøre det for dyrt for mange å kunne ta jegerprøven.

Videre har Direktoratet forskriftsfestet at skyteprøven for både hagle og rifle skal gjennomføres på én dag. En søknad om å få dele skytingen over to dager for å kunne forflytte deltakerne til ulike baner for hagle- og rifleskyting i nabokommuner, ble avvist. Videre er øving i felt vanskelig i Oslo, der det har vært episoder med at folk ringer politiet hvis kursdeltakere beveger seg ute i terrenget med våpen. En søknad om å kunne legge felttrening til skytebane er også blitt avvist av Miljødirektoratet.

Det obligatoriske jegerprøvekurs følger en detaljert forskriftsregulert studieplan over 30 timer. Kursdeltakerne er i ulike livs- og arbeidssituasjoner. I samfunnslivet for øvrig legges det vekt på fleksibilitet i opplæringsarbeidet, ved at offentlige og private utdanningsinstitusjoner tilbyr studier uavhengig av tid og sted og innenfor mange fagdisipliner. Det burde derfor kunne forventes at også Miljødirektoratet kunne legge opp til noe mer fleksibilitet rundt undervisningstilbudet for nye jegere.

Svar:

Gjennomført jegerprøve er et vilkår for å bli registrert i Jegerregisteret og oppnå retten til å utøve jakt, felling og fangst i Norge. Jegerprøven er et obligatorisk kurs på 30 timer med en avsluttende jegerprøveeksamen. Dette er en grunnutdanning hvor det er lagt stor vekt på å utvikle gode holdninger og faglig grunnlag for å utøve human og sikker jakt, felling og fangst. Jegerprøven er regulert i

viltloven § 39, og det er gitt utfyllende bestemmelser i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst kapittel 3. Myndigheten for disse bestemmelsene er delegert til Miljødirektoratet. Jeg har derfor forelagt spørsmålet fra stortingsrepresentant Sandtrøen for Miljødirektoratet, som opplyser følgende:

"Jegerprøvekurs ble sist endret i 2017 etter en evaluering av innhold og gjennomføring. For å legge til rette for større fleksibilitet for kursdeltakere i ulike livs- og arbeidssituasjoner, ble det utvidet fra en til tre alternative måter å gjennomføre jegerprøvekurs på: over 9 dager, over 2 langhelger og over 5 hele sammenhengende dager. Sistnevnte er ment som kurs på dagtid slik at jegerprøvekurs kan gjennomføres på camper som varer en uke, for eksempel som fritidstilbud for ungdom i høstferien. Justering av forskriften etter høringen i 2021 er derfor kun en presisering av regelverket i tråd med intensjonen ved forskriftsendringen i 2017. Behov for presisering er begrunnet i kursrapporter som viste at enkelte arrangører gjennomførte kurs i tidsrommet 18 – 24 fra mandag til fredag. Studieforbundenes rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler gjelder for øvrig frem til kl. 21 på kvelden. Det er fortsatt mulig å gjennomføre 9 dagers kurs på kveldstid.

Samling 4 til jegerprøven inneholder skyting med hagle og rifle. Samlingen kan innenfor gjeldende regelverk deles i to, en dag for hagle og en dag for rifle, men den totale varigheten skal være på 6 timer. Krav til innhold er fastsatt i studieplanen. Samling 3 er human og sikker jakt i praksis. Her skal deltakerne gjennomføre en feltløype for å øve på sikker våpenbehandling med ulike momenter uten praktisk skyting. Det er ikke lagt føringer for hvor denne samlingen kan gjennomføres, men det er presisert hvilke momenter kursdeltakerne som minimum skal gjennom. Samlingen eigner seg for gjennomføring på en skytebane.

Det er mange arrangører av jegerprøvekurs landet over og ca. 11 000 består jegerprøven hvert år. Kurset skal gjennomføres likt for alle kursdeltakere etter fastsatt studieplan. Kursset er obligatorisk og ved fravær kan deltakerne enkelt ta de manglende deler av kurset ved et annet kurs. Det er ikke lagt opp til en forvaltningspraksis hvor Miljødirektoratet gir dispensasjon til lokal tilpasning av kurs av ulike årsaker. For å sikre at læringsmålene og vektlegging av de ulike momentene i studieplanen ivaretas kreves det en enhetlig gjennomføring av kurset uavhengig av arrangør. Gjennomførte kurs kontrolleres av studieforbund og kommuner. Det er viktig å sette rammer for opplæring av nye jegere som sikrer jaktas anseelse og plass i samfunnet."

Jeg mener Miljødirektoratets redegjørelse viser bakgrunnen for reglene om jegerprøve-undervisningen, og at reglene åpner for ulike løsninger for gjennomføring av jegerprøvekurs. Jeg er videre kjent med at Norges Jeger og Fiskerforbund, som er en sentral aktør i jegeropplæringen, har hatt synspunkter på organiseringen av jegeropplæringen i høringsrunden. Som nevnt over, er reglene om jegerprøven hjemlet i viltloven. Jeg vil vise til at Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet er i gang med et arbeid for å gjennomgå og modernisere

viltloven. Jeg vil i den forbindelse legge til rette for en god dialog med Miljødirektoratet og berørte organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1566

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 24. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

NRK har hatt saker om en student som slet med plager som følge av graviditet og spontanabort da hun var i praksis. Da hun ba skolen om tilrettelegging var svaret nei. I et annet tilfelle skulle en student ha eksamen bare tre uker etter fødselen. Hun fikk beskjed om at det var uaktuelt å få utsettelse.

Vil statsråden ta initiativ til tiltak som sikrer student-er bedre tilrettelegging ved graviditet?

BEGRUNNELSE:

I vinter har NRK hatt saker om UH-sektorens oppfølging av studenter som har hatt problemer grunnet graviditet:

<https://www.nrk.no/mr/student-reagerer-pa-man-glende-tilrettelegging-ved-graviditet-og-spontanabort-1.15383235>

https://www.nrk.no/norge/fodte-tvillinger-atte-uker-for-tidlig-_ikke-god-nok-grunn-til-a-fa-utsatt-eksamen-1.15387938

Svar:

Sakene jeg har lest om i media de siste ukene har gjort inntrykk. Jeg har varslet at jeg vil gjøre tre ting nå ganske raskt:

1. Sende et brev til universitetene og høyskolene som presiserer det ansvaret de har allerede i dag for å gi individuell tilrettelegging til studenter med særskilte behov (ett eksempel på særskilte behov kan være graviditet eller fødsel)
2. Fremme forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven som skal styrke studentenes rettigheter
3. Sende på høring enda flere forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven som ytterligere skal styrke studentenes rettigheter.

Det er faktisk slik i dag at det følger av universitets- og høyskoleloven § 4-3 femte ledd at studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, un-

dervisning, læremidler og eksamen. Tilretteleggingen skal sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. I forarbeidene til lovbestemmelsen, Prop. 89 L (2018–2019) Endringer i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven (studentombud, trakassering og tilrettelegging), fremgår det at Kunnskapsdepartementet foreslo en endring i bestemmelsen for å styrke retten til tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov. Som følge av denne lovendringen er det kun når det foreligger en uforholdsmessig byrde for institusjonene, og de faglige kravene blir svekket, at det ikke er krav om tilrettelegging. Endringen innebærer at institusjonene må strekke seg lenger enn tidligere for å legge studiesituasjonen til rette for studenter med slike behov. Lovbestemmelsen skal bidra til at studenter med funksjonsnedsettelse, eller andre særskilte behov av midlertidig art, får den samme muligheten til å ta høyere utdanning som andre studenter. Dette for å bygge ned samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer og å hindre at nye skapes. Lovendringen trådte i kraft 1. august 2019.

Tilretteleggingen ved universiteter og høyskoler skal ta utgangspunkt i forutsetningene og behovene til den aktuelle studenten, og det må vurderes konkret hva den enkelte student har behov for. Retten til tilrettelegging omfatter både fysiske og andre forhold ved lærestedet, undervisningsopplegget, læremidlene og eksamen.

Utover de generelle kravene har gravide og de som har født, en ytterligere rettighet til tilrettelegging som følger av universitets- og høyskoleloven § 4-5. Der står det at en student som har fått barn, har rett til utsatt eksamen i perioden mellom tre uker før termin og seks uker etter fødsel. Dette ble presisert i loven i 2014, og i særmerknaden i forarbeidene ble det blant annet vist til at lovbestemmelsen "angir en minimumsrettighet for studentene, men institusjonen skal så langt det er mulig og rimelig bidra til å legge studiesituasjonen til rette for studenter som har særskilte behov, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-3 femte ledd. Dette innebærer at utdanningsinstitusjonene ved søknad om utsettelse ut over det § 4-5 fastsetter, må

vurdere om studenten kan gis utvidet utsettelse fordi det er mulig og rimelig sett hen til studentens særskilte behov", jf. Prop. 59 L (2013-2014) Endringer i universitets- og høyskoleloven side 59. Etter lovendringen av § 4-3 femte ledd i 2019, er som nevnt denne rettigheten til tilrettelegging ytterligere forsterket, og som det er vist til i forarbeidene, må disse bestemmelsene ses i sammenheng. Uten å kjenne til detaljene i sakene det har vært skrevet om i media, kan det virke som om utdanningsinstitusjonen ikke i tilstrekkelig grad tar dette innover seg.

Flere saker den siste tiden gir inntrykk av at ikke alle universiteter og høyskoler har en praksis som i tilstrek-

kelig grad sikrer at det gjøres vurderinger av lovens krav om tilrettelegging ved behandling av søknader om permisjon eller utsettelse av eksamen. Jeg har også inntrykk av at praksis kan være ulik fra institusjon til institusjon og internt på institusjonene. Dette er noe jeg ser alvorlig på. I tillegg til å sende et brev ganske raskt vil jeg også følge opp dette i styringsdialogen med institusjonene. Departementet vil også utrede behovet for å endre eller presisere lovens bestemmelser når det gjelder tilrettelegging for studenter, både med hensyn til graviditet og fødsel og individuell tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse eller utfordringer av mer midlertidig karakter.

SPØRSMÅL NR. 1567

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 12. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Når sykepleierstudenter må jobbe inn fraværet de får i forbindelse med koronavaksine, kan dette heve terskelen for å ta vaksinen.

Ser statsråden behovet for å presisere at fraværsreglene ikke skal hindre sykepleierstudenter i førstegangsel eller videreutdanning å vaksineres under pandemi, epidemi eller andre helsekriser?

BEGRUNNELSE:

TV2 brakte 7. mars nyheten om en sykepleier under videreutdanning som hadde tatt koronavaksine og måtte bli hjemme et par dager på grunn av bivirkninger. Studiestedet kunne ikke gi sykepleierstudentene godkjent fravær. Bekymringen som tas opp i TV2-saken, er at fraværskvotene er så strenge at sykepleiestudenter vil vegre seg mot å ta vaksinen, fordi de etter ekstra innsats under pandemien ikke har overskudd til å ta igjen fraværet.

Forbundsleder i Norsk sykepleierforbund mener at fraværsreglene bør gjennomgås på nytt og gjøres mer fleksible, slik at vaksinasjon ikke skaper problemer med fravær for studentene.

Norge kommer ikke ut av pandemien uten at sykepleiere og studenter vaksineres, og opptil 60 prosent får bivirkninger som gjør at de ikke kan dra på jobb en dag eller to.

Norge mangler i dag 6 000 sykepleiere. Det vil komme nye pandemier, og det er viktig å ha ordninger som ikke

svekker studieprogresjonen samtidig som pasientsikkerhet ivaretas.

Svar:

Universitets- og høyskoleloven pålegger styret ved universiteter og høyskoler å fastsette studieplan for det faglige innholdet i studiene, herunder bestemmelser om praksis, jmfør § 3-3 tredje ledd. Ofte er praksis organisert som en vurderingsform på lik linje med en eksamen, som må bestås for å kunne fullføre utdanningen. Utdanningsinstitusjonene ved styret gir forskrift om avleggelse og eksamener og prøver, og denne inkluderer vilkår for å avlegge eksamen (praksis), adgang til ny praksisperiode, mv. Universiteter og høyskoler er selv ansvarlige for å fastsette regler for fravær, og hva som aksepteres som gyldig fravær.

Sykepleierutdanningen er omfattet EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv, som blant annet stiller krav til at kandidatene etter utdanning skal ha gjennomført en viss mengde timer i praksis. Norge er gjennom EØS-avtalen forpliktet til å sørge for at norsk sykepleierutdanning innfrir minstekravene i direktivet. Dette gjør at fravær fra praksis som regel må tas igjen for at studentene skal kunne ferdigstille en utdanning som er i samsvar med direktivkravene, det handler med andre ord ikke bare om norsk lovgivning, men internasjonale forpliktelser vi har. Utdanningsinstitusjonene er også nødt til å ha et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere hvorvidt studentene har oppnådd den kompetansen de skal gjennom praksisperioden og i studiet ellers.

Studenter med funksjonsnedsettelse og særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging, jmfør § 4-3 femte ledd. Dette kan for eksempel gjelde å ta igjen fravær i praksis. Tilretteleggingen skal blant annet ikke medføre en reduksjon av faglige krav. Det er ikke gitt at planlagt vaksinerings nødvendigvis medfører at en student har et særskilt behov.

For studentene som er omfattet av retten til individuell tilrettelegging må utdanningsinstitusjonene også ha oppmerksomhet på behovet for vaksinerings i sine vurderinger.

Jeg forventer at universitetene og høyskolene er rimelige i praktiseringen av praksisfraværsreglementet. En rig-

id praktisering av fraværsreglementet må ikke stå i veien for viktige hensyn som vaksinerings av helsepersonell, så lenge det er mulig å finne løsninger for at studentene kan ta igjen tapt fravær. Viktigheten av vaksinerings av befolkningen generelt, og helsepersonell spesielt, tilsier særlig innsats fra utdanningsinstitusjonene for å finne gode løsninger for å balansere disse hensynene. Det er viktig at kravene til mengde praksis innfris og fastsatt læringsutbytte oppnås, og jeg forutsetter at institusjonene har oppmerksomhet på dette når de finner løsninger som fjerner barrierer for studentenes vaksinerings.

SPØRSMÅL NR. 1568

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 17. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å åpne for innsyn i reiseregistrert for hele landet for kommunene, vil han forlenge utløpsdatoen utover 20 dager, og vil han videre vurdere å kreve samme informasjon fra de som er fritatt karantene som de som gjennomfører karantene?

BEGRUNNELSE:

Trondheim kommune og flere andre kommuner opplever utfordringer med innreise av arbeidere og utfordringer med å holde oversikt over de som kommer inn. Dette blant annet siden reiseregisteret har begrenset innsyn for andre kommuner. Videre oppleves det som krevende at det er kun 20 dagers varighet på data som man har tilgang til. Trondheim kommune har per dags dato lav smitte, men er bekymret for innreisen og muligheten for mer smitte. Det er også bekymringer rundt de som er "unntatt innreisekarantene". Det er lite info som registreres og som hjelper kommunene til å dra ut på kontroll. Det mangler nødvendig informasjon sånn som hotell/annet oppholdssted, adresse, navn på arbeidsgiver/oppdragsgiver, arbeidssted, kontaktperson, og telefonnummer.

Dette gjør at denne gruppen ikke blir kontrollert med henblikk på såkalt fritidskarantene. Virus skiller ikke på om innreiste ankommer bolig med andre beboere eller ikke. Dette gjør det krevende i den situasjonen vi er i nå.

Svar:

Representanten viser til at flere kommuner opplever utfordringer med innreise av arbeidere og utfordringer med å holde oversikt over de som kommer inn. Jeg har forståelse for den krevende situasjonen kommunene er i nå.

Personer som ankommer Norge fra et område som medfører karanteneplikt, skal før innreise registrere opplysninger som er nødvendige for å sikre etterlevelse av karanteneplikten, for å styrke smittevernarbeidet og bidra til bedre smitteoppfølging i innreiseregisteret, jf. covid-19-forskriften § 5b. Personopplysningene i registeret er underlagt taushetsplikt, men kan likevel utleveres dersom det er nødvendig for å sikre etterlevelse av karanteneplikten, smitteoppfølging, og for vurdering av risiko for smittespredning mv. Dette betyr at opplysninger fra registeret kan utleveres kommunelegene. Det skal imidlertid ikke utleveres personopplysninger om andre personer enn det som er relevant for deres arbeid.

I tillegg er det etablert et nasjonalt kontrollsentral for innreisende, jf. covid-19-forskriften § 5c.

Personer som ankommer Norge og som har registrert opplysninger i innreiseregisteret, kan kontaktes av nasjonalt kontrollsentral for innreisende. Det nasjonale kontrollsentral har som formål å redusere innreisemitte ved å veilede om og kontrollere etterlevelsen av test- og karantenebestemmelsene. Det nasjonale kontrollsentral bidrar til å begrense arbeidsbyrden for kommunene

og vil kunne videreformidle nødvendige opplysninger for å sikre etterlevelsen av karanteneplikten til kommunelevene og Arbeidstilsynet.

I tillegg er det egne bestemmelser om krav til innreisekarantene og forhåndsgodkjenning av oppholdssted som arbeids- og oppdragsgiver sørger for. Samlet bidrar dette til et nødvendig og strengt regime for å begrense import av smitte.

Når det gjelder ditt spørsmål om oppbevaringstiden for personopplysningene på 20 dager, vil jeg påpeke at personopplysninger skal slettes når de ikke lenger er nødvendige for det innsamlede formålet. Dette følger av personopplysningsloven og personvernforordningen. Karanteneplikten er 10 døgn fra innreise. For å få oversikt over hvem som er underlagt karanteneplikt til enhver tid, er det behov for at opplysningene oppbevares i 10 dager fra innreise. Det er samtidig behov for at opplysningene lagres i noe lenger tid for å kunne avdekke brudd på karantenerregelverket, også etter utløpet av karantenetiden.

Det kan også være behov for at opplysningene lagres lenger ettersom det kan ta tid før smitte avdekkes. Det er derfor personopplysningene først skal slettes 20 dager etter det registrerte innreisetidspunktet. Det er ingen konkrete planer for å endre dette.

Jeg arbeider imidlertid kontinuerlig for å bedre systemene og sikre at relevante og nødvendige opplysninger er tilgjengelige for de som trenger det. Helsedirektoratet leder et arbeid med å gi kommunene bedre tilgang til sammenstilte data fra innreiseregisteret og prøvesvar. Dette er viktig for å styrke kommunenes arbeid med smitteoppsporing og for at de mer effektivt kan følge med på at pliktig testing og innreisekarantene blir gjennomført. Videre arbeides det med løsninger for enhetlige identifikatorer for reisende som ikke har fødsels- eller d-nummer og teknisk tilrettelegging for å spesifisere unntakene fra karanteneplikt i innreiseregistreringssystemet. Den 11. mars besluttet jeg også at registeret skal utvides til å inkludere formålet med utenlandsreisen.

SPØRSMÅL NR. 1569

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 15. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva er status på andelen kvinner i ledende posisjoner i Norges Idrettsforbund pr. i dag?

BEGRUNNELSE:

Norges Idrettsforbund annonserte målet om 40 % kvinner i ledende posisjoner innen 2023. Dette er Norges største bevegelse sammen med arbeiderbevegelsen. Det er bekymringsfullt at de ikke har evnet å få på plass lik kjønnsfordeling i ledende posisjoner.

Svar:

Norsk idrett er en av verdens mest likestilte. Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite (NIF) var tidlig ute med kjønnskvolter og stiller krav om at begge kjønn skal være representert i styrende organer på alle nivåer i organisasjonen. NIF har kvinnelig president og kvinnelig generalsekretær og ikke minst er det slik at i Norge så er nesten alle jenter og gutter med i idretten i løpet av oppveksten. Det gir NIF et fantastisk utgangspunkt og et unikt potensiale for likestilling.

Samtidig, og selv om det er god balanse i den aktive barne- og ungdomsidretten, så vet vi at kvinner i mindre grad enn menn er trenere, ledere og har sentrale posisjoner i idrettsorganisasjonen. Det potensialet for likestilling som finnes i medlemsmassen er ikke speilet på toppen av organisasjonen.

Idrettens kjønnsbarometer for 2020 viser at av 55 særforbundsprezidenter er bare 9 – eller 16 % - kvinner og blant generalsekretærene er 19 av 55 kvinner (34 %). Blant organisasjonssjefene i idrettskretsene er 4 av 11 (36 %) kvinner. Det positive er at tallene innebærer en økning sammenliknet med tallene for 2019. Blant kretslederne er nå 2 av 11 kvinner (det var ingen kvinnelige kretsledere i 2019). På idrettslagsnivå har tallet kvinnelige ledere økt fra 25 % i 2016 til 28 % i 2020.

Som både idretts- og likestillingsminister har jeg klare forventninger til idretten om å levere på likestilling og jeg er glad for at NIF jobber aktivt for en mer kjønnsnøytral organisasjon – blant annet gjennom målsettingen om 40 % kvinner i ledende posisjoner innen 2023. Kulturdepartementet har god dialog med NIF rundt disse problemstillingene og følger utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1570**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 18. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er akseptabelt at gravide studenter og nybakte mødre ikke får tilrettelegging av sine studier, og hvordan vil regjeringen sørge for at disse sikres nødvendig tilrettelegging og praksis?

BEGRUNNELSE:

Viser til NRKs saker om studenter som har vansker med å kombinere svangerskap og småbarnstilværelse med studier, ved saka "Fødte tvillinger åtte uker for tidlig – ikke god nok grunn til å få utsatt eksamen" 26. februar og "Sontanaborterte – fikk ikke gyldig fravær" 9. mars.

Svar:

Sakene jeg har lest om i media de siste ukene har gjort inntrykk. Jeg har varslet at jeg vil gjøre tre ting nå ganske raskt:

1. Sende et brev til universitetene og høyskolene som presiserer det ansvaret de har allerede i dag for å gi individuell tilrettelegging til studenter med særskilte behov (ett eksempel på særskilte behov kan være graviditet eller fødsel)
2. Fremme forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven som skal styrke studentenes rettigheter
3. Sende på høring enda flere forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven som ytterligere skal styrke studentenes rettigheter.

Det er faktisk slik i dag at det følger av universitets- og høyskoleloven § 4-3 femte ledd at studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen. Tilretteleggingen skal sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. I forarbeidene til lovbestemmelsen, Prop. 89 L (2018–2019) Endringer i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven (studentombud, trakassering og tilrettelegging), fremgår det at Kunnskapsdepartementet foreslo en endring i bestemmelsen for å styrke retten til tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov. Som følge av denne lovendringen er det kun når det foreligger en uforholdsmessig byrde for institusjonene, og de faglige kravene blir svekket, at det ikke er krav om tilrettelegging. Endringen innebærer at institusjonene må strekke seg lenger enn tidligere for å legge studiesituasjonen til rette for studenter med slike behov. Lovbestemmelsen skal bidra til at studenter med

funksjonsnedsettelse, eller andre særskilte behov av midlertidig art, får den samme muligheten til å ta høyere utdanning som andre studenter. Dette for å bygge ned samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og å hindre at nye skapes. Lovendringen trådte i kraft 1. august 2019.

Tilretteleggingen ved universiteter og høyskoler skal ta utgangspunkt i forutsetningene og behovene til den aktuelle studenten, og det må vurderes konkret hva den enkelte student har behov for. Retten til tilrettelegging omfatter både fysiske og andre forhold ved lærestedet, undervisningsopplegget, læremidlene og eksamen.

Utover de generelle kravene har gravide og de som har født, en ytterligere rettighet til tilrettelegging som følger av universitets- og høyskoleloven § 4-5. Der står det at en student som har fått barn, har rett til utsatt eksamen i perioden mellom tre uker før termin og seks uker etter fødsel. Dette ble presisert i loven i 2014, og i særmerknaden i forarbeidene ble det blant annet vist til at lovbestemmelsen "angir en minimumsrettighet for studentene, men institusjonen skal så langt det er mulig og rimelig bidra til å legge studiesituasjonen til rette for studenter som har særskilte behov, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-3 femte ledd. Dette innebærer at utdanningsinstitusjonene ved søknad om utsettelse ut over det § 4-5 fastsetter, må vurdere om studenten kan gis utvidet utsettelse fordi det er mulig og rimelig sett hen til studentens særskilte behov", jf. Prop. 59 L (2013-2014) Endringer i universitets- og høyskoleloven side 59. Etter lovendringen av § 4-3 femte ledd i 2019, er som nevnt denne rettigheten til tilrettelegging ytterligere forsterket, og som det er vist til i forarbeidene, må disse bestemmelsene ses i sammenheng. Uten å kjenne til detaljene i sakene det har vært skrevet om i media, kan det virke som om utdanningsinstitusjonen ikke i tilstrekkelig grad tar dette innover seg.

Flere saker den siste tiden gir inntrykk av at ikke alle universiteter og høyskoler har en praksis som i tilstrekkelig grad sikrer at det gjøres vurderinger av lovens krav om tilrettelegging ved behandling av søknader om permisjon eller utsettelse av eksamen. Jeg har også inntrykk av at praksis kan være ulik fra institusjon til institusjon og internt på institusjonene. Dette er noe jeg ser alvorlig på. I tillegg til å sende et brev ganske raskt vil jeg også følge opp dette i styringsdialogen med institusjonene. Departementet vil også utrede behovet for å endre eller presisere lovens bestemmelser når det gjelder tilrettelegging for studenter, både med hensyn til graviditet og fødsel og

individuell tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse eller utfordringer av mer midlertidig karakter.

SPØRSMÅL NR. 1571

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva vil ministeren gjøre for å sørge for at disse to jernbaneprosjektene, Follobanen og Venjar – Langset i Eidsvoll ikke blir forsinket pga. at entreprenørene ikke får tilgang på tilstrekkelig kompetent arbeidskraft grunnet stengte grenser?

BEGRUNNELSE:

Stengte grenser pga. koronapandemien har ført til store utfordringer i samfunnet, både for kommuner, fylker, næringslivet og den enkelte. Det er viktig å finne en balanse mellom strengt smittevern, for ha kontroll på pandemien, samtidig som at samfunnet ikke stopper helt opp. Det er f.eks. i samfunnets interesse at store nasjonale infrastruktur prosjekter gjennomføres i henhold til både kostnads og tidsrammen.

Dessverre kan gigantiske jernbaneprosjekter til flere milliarder både bli utsatt i opptil ett år og bli påført ekstra milliarder i utgifter, om BaneNOR og entreprenørene ikke får tilgang på tilstrekkelig og nødvendig kompetanse til å gjennomføre prosjektene i henhold til planen og inngåtte kontrakter.

Det er spesielt to viktige jernbaneprosjekter, som BaneNOR nå arbeider med, som både kan bli forsinket og få økte kostnader. De to prosjektene er Follobanen og Inter City utbyggingen på Dovrebanen i Eidsvoll kommune. Dette er meget store og dyre prosjekter, hvor forsinkelser vil få enormt store og negative konsekvenser for samfunnet. Følgelig er BaneNOR ekstra påpasselig og spesielt nøye med å følge meget strenge smittevern regler. NCC, som bla jobber på Venjar – Langset prosjektet i Eidsvoll, har på eget initiativ innført et enda strengere smittevern regime enn det myndighetene krever. I tillegg til de nasjonale kravene til testing som myndighetene har innført, tester f.eks. NCC sine ansatte hver eneste uke. Smitteutbrudd i et BaneNOR prosjekt vil få fatale konsekvenser både for den enkelte, men også for fremdrift og kostnader i disse gigant prosjektene. Følgelig er det viktig at regjeringen finner en løsning slik at man unngår fors-

inkelser og store kostnadsøkninger. Kostnadsrammen på Follobanen er på omtrent 35 milliarder og på dobbeltsporet i Eidsvoll er rammen ca. 7 milliarder.

Svar:

Innreiserestriksjonene ble strammet kraftig inn med virkning fra 29. januar på bakgrunn av anbefaling fra helsemyndighetene om at det «kun bør gis adgang til innreise til personer som kan dokumentere at reisen har et nødvendig formål som ikke kan utsettes». Den gjeldende smittevernfaglige vurderingen er at de strenge innreiserestriksjonene bør opprettholdes inntil videre.

Samtidig er regjeringen opptatt av at smitteverntiltakene ikke er mer begrensende overfor befolkning og virksomheter, eller mer langvarige enn nødvendig. Dette fremgår av regjeringens langsiktige plan for håndteringen av covid-19-pandemien. Hensynet til arbeidsplasser og næringsliv prioriteres ved vurdering av smitteverntiltak, herunder innreiserestriksjonene.

For å sikre innreise for utenlandske arbeidstakere som er strengt nødvendige for å opprettholde aktivitet i norske virksomheter, ble det den 20. februar opprettet en snever søknadsbasert ordning i Sjøfartsdirektoratet, jf. forskrift om søknadsbasert ordning for unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen. Dette er en svært snever unntaksordning, som skal gi adgang til innreise for utlendinger som gjør arbeid som er strengt nødvendig for å opprettholde aktiviteten i norske virksomheter.

Regjeringen jobber med en gradvis åpning av grensene, og vurderer fortløpende behovet for å åpne for andre arbeidstakere, på bakgrunn av en helhetlig vurdering av smittesituasjonen og næringslivets behov. I dag stiller den søknadsbaserte ordningen krav om teknisk kompetanse. Den søknadsbaserte ordningen kan på sikt bli utvidet.

SPØRSMÅL NR. 1572**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 15. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Uforutsigbare endringer som nedstenging, gjenåpninger, antallsbegrensninger og uforutsigbare regelendringer kombinert med for svake støtteordninger gjør nå at store deler av restaurantbransjen ligger nede. Flere faller utenfor dagens nasjonale ordninger.

Vil statsråden bidra til at hullene i dagens støtteordninger styrkes?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet har i hele høst foreslått en egen kompensasjonsordning for oppstartsbedrifter. Ordningen skal avgrenses til mindre bedrifter, og det settes et tak på utbetalinger på f.eks. 1 mill. kroner per måned. Dette har ikke regjeringen vært med på. Samtidig vedtok stortinget en rekke andre tiltak som f.eks. lønnstilskudd for å holde folk i jobb den 19 januar. Dette ser ikke ut til å ha nådd ut til de som nå er i akutt økonomisk krise. Restaurantbransjen er i utgangspunktet marginal. Det er også vanskelig å finne frem i de mange ordninger som eksisterer. De som i realiteten har fått yrkesforbud har blitt lovet at storsamfunnet stiller opp for de. Som et eksempel kunne vi mandag 8 mars kunne vi lese i flere medier om driveren av Lian Restaurant i Trondheim som nå kaster kortene.

Svar:

Siden 12. mars i fjor har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Gjennom fjoråret ble det vedtatt midlertidige krisetiltak på til sammen 131 mrd. kroner, og utgiftsveksten på statsbudsjettet har aldri vært høyere i moderne tid enn fra 2019 til 2020. Mange av tiltakene er vedtatt forlenget inn i 2021 gjennom Stortingets behandling av Prop 79 S, jf. Innst. 233 S.

Kompensasjonsordningen gir bedrifter tilskudd når pandemien og smitteverntiltak begrenser mulighetene for å drive næringsaktivitet. Under ordningen får bedriftene støtte til faste uunngåelige kostnader. På denne måten kommer flere bedrifter seg gjennom pandemien og arbeidsplasser trygges.

Tall fra Brønnøysundregistrene som forvalter ordningen, viser at serveringsnæringen er blant næringene som mottar mest i støtte. Det synes derfor som om ordningen er relevant og treffer et stort antall mottakere innenfor næringen. Brønnøysundregistrene oppdaterer

fortløpende informasjon om hvem som mottar støtte på sine hjemmesider.

Samtidig vil ikke staten kunne bære alle kostnader ved en pandemi, og vi vil se at foretak går konkurs eller avvikles som følge av pandemien. I tillegg er det noen begrensninger i en automatisk løsning som kompensasjonsordningen. Begrensninger følger også av statsstøtteregulverket.

Den nasjonale kompensasjonsordningen er imidlertid kun ett av mange tiltak som nå gjennomføres for å avhjelpe situasjonen i næringslivet – herunder serveringsnæringen. Stortinget har blant annet bevilget 1,75 mrd. kroner til kommunene, slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak.

Kommunene får betydelig frihet til å støtte de virksomhetene som trenger det mest. Det kan for eksempel være virksomheter innenfor reiselivs-, arrangements- og serveringsnæringene som har opplevd økte kostnader eller økonomisk tap som følge av smitteverntiltak og nedstenging. Bevilgningen skal også fungere som en ventilordning for virksomheter som helt eller delvis faller utenfor den generelle kompensasjonsordningen.

Gjennom Innovasjon Norge styrket vi i 2020 tilbudet til gründere og unge vekstbedrifter med 2,6 mrd. kroner, fordelt på ordningene innovasjonstilskudd og etablerertilskudd. I tillegg ble rammen for innovasjonslån økt til 3 mrd. kroner og det ble bevilget 300 mill. kroner ekstra til rentestøttefond slik at bedrifter rammet av krisen kunne tilbys betalingslettelser. Innovasjon Norge forvaltet dessuten en egen ordning på 50 mill. kroner til å støtte private innovasjonsmiljøer.

I statsbudsjettet for 2021 har Innovasjon Norge fått gode rammer for ordninger som landsdekkende innovasjonslån og ordninger for støtte til grønn omstilling. Gjennom Stortingets vedtak av 23. februar om endringer i statsbudsjettet for 2021 ble det blant annet bevilget ytterligere 600 mill. kroner til Innovasjonstilskudd, slik at små og mellomstore vekstselskaper fortsatt kan få støtte til gjennomføring av utviklingsprosjekter gjennom pandemiperioden.

Jeg ønsker også å trekke frem omstillingsordningen forvaltet av Innovasjon Norge. Omstillingsordningen skal bidra til nødvendig omstilling og en mer hensiktsmessig tilpasning av den samlede kapasiteten i event- og reiselivsnæringene, samt bygge opp under målet for næringspolitikken som er størst mulig samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Midlene skal gi virksomheter

tilgang til likviditet slik at de kan gjennomføre nye omstillingsprosjekter for å tilpasse seg smitteverntiltak og endringer i markedene som følge av koronapandemien. Gjennom Stortingets behandling av Prop 79 S, jf. Innst. 233 S, ble det bevilget 1 mrd. kroner til å videreføre ordningen til og med 30. juni 2021.

Deler av serveringsbransjen har vært inkludert i de to første utlysingsrundene for ordningen. Per 9. mars 2021 har Innovasjon Norge gitt tilsagn om til sammen 17,8 mill. kroner til 30 bedrifter fra serveringsnæringen. I arbeidet med utformingen av detaljene for neste utlysingsrunde ser regjeringen blant annet på om ordningen kan utvides til å inkludere hele serveringsnæringen.

SPØRSMÅL NR. 1573

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 24. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at også vogntog som kjører over grensen testes ved teststasjonene?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiets Nordisk råd gruppe besøkte onsdag 3. mars grensestasjonen mellom Norge og Sverige i Eidsskog kommune i Innlandet. Her hadde vi også møte med næringsliv og kommunen om hvordan det er å være grensekommune og næringsliv med arbeidstakere i et felles arbeid og bomarked på grensa. Det som jeg reagerte på stasjonen var alle vogntogene som kjørte rett forbi uten å ta hurtigtesten. Her er det potensielt smitte på vei inn til landet noe som kunne vært forhindre ved at man testa og avventa 15 minutt på prøvesvar. Det fremstår som merkelig at det ikke er slik. Ved å stramme inn ytterligere ville det kunne vært mulig å åpne opp på andre områder for eksempel for å komme næringslivet i møte med å sikre bedre situasjon for arbeidstakere under et regime med hyppig testing.

Svar:

Det følger av covid-19-forskriften § 4 d første ledd at personer som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt som fastsatt i vedlegg A i løpet av de siste 10 døgn før ankomst til Norge, skal teste seg for SARS-CoV-2 ved grenseovergangsstedet i Norge. Testen skal være antigen

Etter hvert som befolkningen vaksineres og samfunnet kan åpnes opp, blir det stadig viktigere å få folk tilbake i jobb. Omfattende permitteringsordninger har avlastet næringslivet for store kostnader. Det gjelder ikke minst for tjenestenæringene. Den nye lønnsstøtteordningen trer i kraft 15. mars. Ordningen er primært rettet inn mot dem som har vært hardt rammet over lang tid. Formålet er å få permitterte raskere tilbake i jobb. I tillegg vil denne ordningen gjøre det lettere å hente tilbake folk som kan arbeide med å forberede bedriftene på den dagen aktiviteten tar seg opp igjen.

hurtigtest eller PCR-test. Ved positiv antigen hurtigtest skal personen ta PCR-test innen et døgn etter ankomst. Myndighetene kan i grensekontrollen gi anvisning på hvilken teststasjon den reisende er pliktig til å teste seg ved umiddelbart etter innreise.

I tredje ledd er det gitt enkelte unntak fra kravet om test på grensen. Det er blant annet gitt unntak for yrkessjåfører av langtransport og togpersonell som ikke arbeider på godstog. Bakgrunnen for unntaket er å sikre forsynings sikkerheten til Norge. Unntaket må også ses i sammenheng med EU-kommisjonens rådsanbefaling av 22. desember 2020

fordi unntaket bidrar til å sikre flyt av varer. Behovet for testing på grensen ved ankomst må derfor blant annet vurderes opp mot risiko for transportforstyrrelser. Helsedirektoratet og FHI har vurdert at det rent smittevern faglig ikke er grunn til at disse skal unntas, men Helsedirektoratet legger til grunn at noen yrkessjåfører av langtransport og togpersonell vil kunne krysse grensen svært hyppig, for enkelte opptil flere ganger om dagen. Krav om test på grensen vil dermed kunne medføre en del utfordringer som i verste fall kan påvirke forsynings sikkerheten til Norge. Dette som følge av at risikoen for at last og sjåfører kan bli værende i Norge medfører at selskaper ikke vil kjøre til Norge.

Yrkessjåfører skal registreres i den nasjonale innreiseregistreringssystemet og blir fulgt tett opp av kontroll senteret for innreisende, jf. covid-19-forskriften §§ 5b og 5c. Det skal også bemerkes at personell i denne

gruppen i stor grad arbeider alene, og det er grunn til å tro at de vil ha liten kontakt med andre. Og selv om de er unntatt testkravet må dette personellet være i innreisekarantene på fritiden. Dvs. at de blant annet skal unngå

nærkontakt med andre. Og i arbeidstiden er det presisert i covid-19-forskriften § 6 b sjette ledd at yrkessjåfører i langtransport skal bruke munnbind når de er ute av bilen og det kan oppstå nærkontakt med andre mennesker.

SPØRSMÅL NR. 1574

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 15. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at nødvendige industriprosjekter ikke må settes på vent eller avlyses grunnet kraftsituasjonen i området?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Telemarksavisa den 09.03.21 vises det til at det i årene framover vil komme mange k industriprosjekter som vil utløse mer bruk av kraft. Artikkelen tar utgangspunkt i en redegjørelse gitt til Grenlandsrådet fra leder av Herøya Industripark Sverre Gotaas. Utgangspunktet er en analyse av kraftbehovet i Grenland, en analyse som viser at i løpet av sju år, vil industrien i Grenland kunne trenge hele 2 000 megawatt (MW) til disse prosjektene.

Svar:

Med 98 prosent fornybar kraftproduksjon, et velfungerende kraftmarked med lave kostnader og et sterkt utbygget strømmnett, har vi et godt utgangspunkt for elektrifisering i Norge. Jeg synes det er positivt at det er mange som har planer om industri og næringsutvikling i flere deler av landet, og som vil utnytte våre fornybare energiresurser til viktig verdiskaping for landet.

Elektrifisering kan innebære at store forbruksøkninger kommer raskt og kan skape behov for forsterkninger i nettet regionalt. Nettselskapene har plikt til å tilby de som ønsker det, tilgang til nettet. Tilknytningsplikten innebærer at nettselskapet om nødvendig også må planlegge, konsesjonssøke og gjennomføre nødvendige investeringer i strømmettet dersom tilknytningen utløser behov for dette. Samtidig tar det tid å øke nettkapasiteten, noe som må sees i sammenheng med behovet for grundige prosesser når infrastruktur med store kostnader og betydelige virkninger for natur og miljø skal gjennomføres.

Det er viktig at aktører med planer om nytt eller økt forbruk har tidlig dialog med det aktuelle nettselska-

pet slik at spørsmålet om nettilknytning og behovet for eventuelle investeringer kan avklares. Mens noen forbruksplaner er modne prosjekter, er det større grad av usikkerhet knyttet til realiseringen av andre. Dette gjør at det kan være krevende å koordinere nettutvikling og forbruksplaner.

For å sikre en effektiv saksbehandling har Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) derfor tydeliggjort hvilke momenter aktører som ønsker tilknytning for etablering av datasenter eller annen kraftkrevende næring må ha på plass i sin konsesjonssøknad før den kan behandles. Målet er både å få inn mer komplette søknader for å gjøre behandlingen mest mulig effektiv, og bidra til unødvendig tidsbruk på umodne prosjekter.

Det er svært gledelig at det er optimisme i næringslivet og mange ønsker om tilgang til fornybar kraft enten for å elektrifisere eksisterende virksomhet, eller etablere ny. Jeg mener vi må ha et klart mål om at tilgang på kraft eller flaskehals i nettet vårt ikke skal være et hinder for næringsutvikling. Derfor vil elektrifisering og nettutvikling være viktige temaer i den kommende stortingsmeldingen om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. Hvordan vi på kort og litt lengre sikt kan legge til rette for en ønsket utbygging av strømmettet står sentralt i dette.

SPØRSMÅL NR. 1575**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen****Besvart 15. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Statsminister Erna Solberg varslet i sin redegjørelse til Stortinget tirsdag om en ny kompensasjonsordning for grensependlere med tilbakevirkende kraft fra 29. januar. Ordningen skal vare så lenge grensen er stengt. Kompensasjonsordningen skal baseres på sykelønnsordningen.

Vil ordningen også gjelde selvstendig næringsdrivende som ikke kommer seg på jobb?

BEGRUNNELSE:

Arbeidsminister Torbjørn Røe Isaksen varslet for fire dager siden at regjeringen vil legge fram en kompensasjonsordning for grensependlerne som ikke har kunne dra på jobb som følge av stengte grenser, men at detaljene da ikke var klare. Han mente det ikke er mulig å lage en egen ordning for svenske eller finske arbeidere i Norge. Ordningen det ble jobbet med, ville gjelde alle arbeidstakere i EØS som har tjent opp rettigheter, opplyste han da. Statsministeren la frem i sin redegjørelse for Stortinget tirsdag 9.3 at det vil komme en kompensasjonsordning med tilbakevirkende kraft for grensependlerne. Det er uklart i redegjørelsen hvem ordningen skal gjelde for og om den vil gjelde for selvstendig næringsdrivende.

Svar:

Kompensasjonsordningen som baseres på sykelønnsordningen, omfatter ikke selvstendig næringsdrivende.

Selvstendig næringsdrivende som har mistet personinntekt som følge av utbrudd av covid-19 kan søke om støtte gjennom den midlertidige kompensasjonstypelsen for selvstendig næringsdrivende og frilansere. Kompensasjonstypelsen kan gis til næringsdrivende og frilansere som har hatt en nærings- eller frilansvirksomhet i Norge som var startet opp og aktiv før 1. mars 2020. Ytelsen gis med 60 prosent av grunnlaget begrenset oppad til 6 G. Arbeidsinntekt, inkludert inntekt som ligger til grunn for trygdeytelser som erstatter bortfalt arbeidsinntekt, trekkes fra grensen på 6 G. Det samme gjelder for næringsinntekt det ikke er søkt kompensasjonstypelse for. Inntekter som selvstendig næringsdrivende i stønadperioden kommer til fradrag i ytelsen med 60 prosent. Grunnlaget for selvstendig næringsdrivende fastsettes med utgangspunkt i pensjonsgivende årsinntekt fra næring fra 2019. For selskaper som har startet opp etter 1. januar 2020 inngår inntekter fra næring fra januar og februar 2020 i grunnlaget.

Så lenge den selvstendig næringsdrivende har registrert selskapet sitt i Norge med gyldig selskapsform, aktuelle inntekter er innrapportert i Norge og øvrige vilkår i loven er oppfylt, vil bosted i utlandet ikke være til hinder for at man kan motta kompensasjonstypelsen. Jeg legger til grunn at et inntektstap som følger av innreiserestriksjoner pga. utbrudd av covid-19 faller inn under lovens virkeområde og dermed kan utløse støtte.

SPØRSMÅL NR. 1576**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 17. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Norge er en av UNRWAs viktigste partnere og støttespillere. Det har blitt avdekket at innhold i undervisningsmaterieell som benyttes av UNRWA er dypt problematisk. UNRWA har i etterkant endret en del, men fremdeles

finnes det innhold i pensum som neppe bidrar til fred og forsoning.

Mener utenriksministeren at UNRWAs revisjon av undervisningsmaterielet er tilfredsstillende, og hvis ikke – hvordan vil hun bruke Norges innflytelse i UNRWA til å kreve ytterligere endringer?

BEGRUNNELSE:

En rapport fra den israelske organisasjonen Impact-se fra 13. januar i år viser at deler av innholdet i UNRWAs egenproduserte undervisningsmateriale er svært problematisk. Tekster i skolebøkene skal ha oppfordret til vold og martyrdød, og demonisert Israel. UNRWA lovet å revidere skolebøkene, men en oppfølgingsstudie gjort av Impact-se viser at det fortsatt er materiale som er uholdbart. Israel finnes for eksempel ikke på kart, og at israelske byer kalles for palestinske. Israel omtales som «vår fiende». FNs hovedoppgave er å fremme fred og forbrødring mellom nasjonene. Det er derfor alvorlig at en FN-organisasjon mener at tekster som oppfordrer til opprør for å true Israels eksistens, og som fordømmer fredsinitiativ i regionen, er passende innhold i skolebøker.

Det burde være kjent at hatefull retorikk, forherligelse av vold og terror og antisemittisme er et betydelig problem i det palestinske samfunnet. Utenriksdepartementet har tidligere bedt om at midler til et kvinnesenter oppkalt etter en kjent palestinsk terrorist ble tilbakebetalt. Det har også vært kjent i mange år at det er innhold i lærebøker i den palestinske skolen som er uholdbart.

Norge har en lang historie som partner og støttespiller for UNRWA, FNs særorganisasjon for palestinske flyktninger fra 1948, samt deres etterkommere. Norge var UNRWAs ellefte største donor i 2019. I 2020 har Utenriksdepartementet utbetalt nesten 265 millioner kroner til UNRWA, ifølge UDs tilskuddsportal. Norge betaler nå hele kjernebidraget på 125 millioner kroner for 2021. Midlene går blant annet til skolegang. På AHLC-møtet som nylig fant sted oppfordret Utenriksministeren andre donorer til å øke støtten til UNRWA. De tette båndene Norge har til UNRWA reflekteres også gjennom at den norske diplo-

maten Leni Stenseth er visegeneralkommissær i organisasjonen.

Svar:

UNRWA spiller en viktig rolle når det gjelder å sikre et utdanningstilbud til palestinske flyktningbarn. UNRWA spiller også en nøkkelrolle for å ivareta de palestinske flyktingenes grunnleggende behov, og har en betydelig stabiliserende effekt i regionen. Norge har tett kontakt med UNRWA både om deres utdanningstilbud og om deres tjenesteleveranser mer generelt.

Etter utbruddet av koronapandemien ble det av UNRWA produsert undervisningsmateriale som ble delt ut for bruk under hjemmeskole. Noe av dette materialet overholder ikke de standarder som UNRWA selv har satt for sin undervisning. Vi har formidlet til UNRWA at dette er sterkt beklagelig, og vi har også formidlet vår klare forventning om at uakseptabelt materiale endres eller fjernes.

UNRWA har forsikret oss og andre givere om at de har styrket sin kvalitetssikring av utdanningsmaterialet. En kvalitetssikret læringsplattform der alt innholdet skal være grundig gjennomgått planlegges lansert om kort tid. Materialet her skal erstatte tidligere produsert materiale. Vi har tillit til UNRWAs oppfølging av disse spørsmålene, og vil fortsette å ha nær dialog med organisasjonen.

Det pågår også en større gjennomgang av det palestinske skolepensumet ved tyske Georg Eckert Institut. Deres sluttrapport ventes ferdigstilt om kort tid. Oppfølgingen av denne prosessen koordineres tett med andre givere. Jeg viser for øvrig til mitt svar på representantens spørsmål nr. 1740 (2019-2020), som også omtaler tilbakeholdelsen av deler av den opprinnelig planlagte sektorstøtten til utdanning i 2020, som oppfølging av Stortingets føringer.

SPØRSMÅL NR. 1577

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 17. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvilken dialog har statsråden hatt som eier med Hydro for å sikre at salget av valseverkene på Karmøy og i Holmestrand ikke betyr utflytting av arbeidsplasser fra Norge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens begrunnelse for eierskapet i Hydro er et ønske om å opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge. Sirkulærøkonomi er et viktig satsingsområde for industrien fremover, og regjeringen har selv varslet at den vil

legge frem en nasjonal strategi i løpet av våren. Norge er godt posisjonert for å ta en lederrolle i utviklingen av industrielle sirkulære verdikjeder, og det er derfor grunn til å stille spørsmål ved om salg av anlegg som er verdensledende innen resirkulering av aluminium er i tråd med statens eierinteresser.

De ansatte ved de norske valseverkene har levert gode resultater og lønnsomhet i driften. Mange er urolige for sine arbeidsplasser, og spørsmålet er hva regjeringen har gjort for å forsikre seg at disse viktige arbeidsplassene blir i Norge.

Svar:

Som aksjeeier i Norsk Hydro ASA (Hydro) har Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) jevnlig dialog med selskapet. Kjernen i eierdialogen er faste møter hvert kvartal. Møtene dreier seg typisk om gjennomgang av selskapets utvikling og utsiktene fremover, ulike forhold knyttet til statens forventninger og eiertemaer staten vektlegger, samt spesifikke problemstillinger. I møtene tar staten opp forhold, stiller spørsmål og formidler synspunkter som selskapet kan vurdere i tilknytning til sin virksomhet og utvikling.

De siste årene har NFD bl.a. hatt følgende temaer på agendaen i møtene med Hydro:

- Den svake avkastningen over tid
- Hvordan selskapet skal skape bærekraftig avkastning på lang sikt
- Hvilke områder som gir muligheter for lønnsom vekst og avkastning på allokert kapital
- Kapitalallokering mellom og internt i forretningsområder
- Kapital til vekst versus utbytte til aksjeeierne
- Fordeler og ulemper ved å operere i hele verdikjeden for aluminium
- Selskapets konkurransefortrinn
- Selskapets forbedringsprogram for å kutte kostnader og å bedre driften og resultatene innenfor alle forretningsområder, inkludert Valsing
- Å vri produktporteføljen innenfor Valsing til områder med vekst og bedre marginer

NFD har en aktiv dialog med Hydro om strategiske temaer. Det er imidlertid styret som er ansvarlig for å fastsette selskapets strategi, og ledelsens ansvar å gjennomføre denne. Styret skal forvalte selskapet i selskapets og aksjonærfellesskapets interesse, og skal selv foreta de avveininger og beslutninger som ligger til styret. Saker som krever tilslutning fra eierne, må behandles på generalforsamling. Dette er i tråd med selskapslovgivningen og rammene for statens eierpolitikk, som Stortinget har sluttet seg til gjennom behandlingen av Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper - Bærekraftig verdiskaping (eierskapsmeldingen).

Hydros nye strategi innebærer å prioritere lønnsomhet og bærekraft samt satse der selskapets kompetanse og konkurransefortrinn støttes av megatrender. Dette inkluderer å styrke posisjonen innenfor lavkarbonaluminium, og å vokse innenfor resirkulering av aluminium, fornybar energi og batterier. Hydros resirkulering skjer i hovedsak i forretningsområdet Aluminium metal.

Hydro har over noe tid gjennomført en strategisk vurdering for å evaluere hva som er optimal eierstruktur for Valsing. NFD har blitt orientert om dette på linje med markedet. Som børsnotert selskap plikter Hydro å likebehandle sine aksjeeiere om ikke noe annet kan begrunnes ut fra selskapets og aksjeeiernes felles interesse. Salget av Valsing er selskapsledelsens ansvar. Jeg registrerer at Hydro ikke lenger ser seg tjent med å ha Valsing i porteføljen.

Jeg har forståelse for at de ansatte i Valsing er bekymret for jobbene sine når området selges ut av Hydro. NFD som aksjeeier kan imidlertid ikke stille krav til videreføring av arbeidsplasser i forbindelse med salg av et forretningsområde. Jeg har merket meg at kjøperen av Valsing uttrykker vilje til å bruke sine ressurser på en omstilling av virksomheten og til å investere i og utvikle virksomheten.

Staten legger til rette for næringslivsaktivitet gjennom gode generelle rammevilkår for verdiskaping. Gjennom syv år har regjeringen prioritert skatte- og avgiftsendringer som fremmer økonomisk vekst og legger til rette for en grønn omstilling. Det er nettopp de samlede rammevilkårene som gjør at utenlandske aktører ønsker å investere i norske arbeidsplasser, og som bidrar til at valseverkene og de ansatte er attraktive å satse på. Det viktigste vi kan gjøre for å trygge arbeidsplassene ved de norske valseverkene er derfor å sikre gode, forutsigbare rammevilkår for næringslivet, og dette er et arbeid som regjeringen og jeg setter svært høyt.

For at vi skal lykkes med det grønne skiftet er det avgjørende at vi setter inn tiltak som insentiverer til og gjør det lønnsomt å velge klimavennlige og mer sirkulære produkter. Regjeringen arbeider intensivt med den nasjonale strategien for sirkulær økonomi. Strategien vil omtale både generelle og bransjespesifikke virkemidler som skal bidra til økt sirkularitet. I Meld. St. 13 (2020-2021) - Klimaplan for 2021-2030 viser vi hvordan vi skal nå målet vårt under Parisavtalen og omstille Norge. Ved å sette opp avgiftene på utslipp og samtidig senke andre skatter og avgifter, i tillegg til å bidra til risikoavlastning der det er hensiktsmessig, vil regjeringens samlede klimapolitikk gi stadig sterkere insentiver til å velge klimavennlige og sirkulære løsninger.

Samlet sett fører regjeringen en næringspolitikk som kommer industrien til gode. Ved å sørge for gode samlede rammevilkår for verdiskaping og å føre en offensiv klimapolitikk som fremmer grønn omstilling legger regjeringen til rette for at de norske valseverkene og andre

virksomheter kan fortsette å satse på grønne, sirkulære løsninger fremover.

SPØRSMÅL NR. 1578

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 17. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Anser ikke statsråden mat og drikke som kultur siden mat og drikkefestivaler ikke inngår i billett bortfallsordningen og hva vil statsråden foreta seg for å redde de norske mat- og drikkefestivalene?

BEGRUNNELSE:

Den allmenne oppfatning er at mat og drikke er kultur. Norsk mat og drikkekultur, og norske mat og drikketradisjoner er viktige og blant det som binder oss sammen som mennesker i Norge. Flere arrangører av mat og drikkefestivaler har vært hardt rammet av korona-pandemien og opplever å ikke få støtte til å overleve etter å ha refundert kunder for billetter etter kanselering av arrangementer fremfor å betale ut lønn til seg selv. Dette har blant annet rammet Oslo Ginfestival som i flere år har arrangert arrangementer og bidratt til kunnskap og oppmerksomhet om norsk brennevin.

Svar:

Kulturbegrepet er vidt og kan forstås på flere måter. Da vi etablerte kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren for snart ett år siden, la vi et sektororientert kulturbegrep til grunn. Selve hovedkriteriet for å definere hvem som kan være mottakere under ordningen, knytter seg til dette begrepet.

Jeg antar at spørsmålsstiller med billett bortfallsordningen sikter til kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører i kultursektoren. Både kompensasjonsordningen og stimuleringsordningen for kultursektoren er rettet inn mot kulturarrangementer. I stimuleringsordningen er dette definert som "arrangement som i hovedsak formidler et kulturelt eller kunstnerisk innhold". Kompensasjonsordningene har omfattet arrangører som i hovedsak formidler eller gjør kunst og kultur tilgjengelig for allmennheten. Dette gjør at ordningen er avgrenset mot arrangementer som mat- og drikkefestivaler, bingo, kurs og seminarer.

Arrangører og medarrangører av mat- og drikkefestivaler kan i stedet søke om støtte gjennom regjeringens tilskuddsordning til store publikumsåpne arrangementer. Tilskuddsordningen ligger under Nærings- og fiskeridepartementet og administreres av Innovasjon Norge. Ordningen har som formål å stimulere til opprettholdelse av store publikumsåpne arrangementer av nasjonal eller regional verdi som står i fare for å forsvinne som følge av økonomiske tap knyttet til pålegg gitt av statlige myndigheter i forbindelse med COVID-19-utbruddet. Den er innrettet for å møte behovene til arrangement og festivaler som ikke dekkes av kompensasjonsordningene for arrangører og underleverandører i kultursektoren, og som har tilsvarende utfordringer som følge av myndighetenes pålegg i forbindelse med pandemien.

Regjeringen anerkjenner at mat- og drikkekultur er viktig både i seg selv og for å bidra til verdiskaping og næringsutvikling i alle deler av landet. Vi gjør det vi kan for å bidra til at disse næringene kommer seg gjennom krisen vi står i nå. Jeg vil avslutningsvis vise til den nylig fremlagte strategien for Matnasjonen Norge. Den skal blant annet bidra til å løfte og inspirere til fortsatt utvikling av norsk mat- og drikkekultur, og vil være et rammeverk regjeringen vil jobbe innenfor framover for å løfte Norge til en internasjonalt anerkjent matnasjon.

SPØRSMÅL NR. 1579**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 12. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Som følge av smittesituasjonen er det i dag veldig strenge innreiseregler til Norge. For mange har de strenge reglene voldsomt tunge konsekvenser. Det burde være mulig å gjøre unntak for å forhindre at familier splittes pga. forhold de ikke kan påvirke, som for eksempel det å kunne være sammen med alvorlig syke familiemedlemmer i livets siste fase.

Hva vil statsråden gjøre for at sikre at familier ikke må splittes for å kunne være sammen med alvorlig syke familiemedlemmer?

BEGRUNNELSE:

Vi mottar flere henvendelser om at gjeldende innreiseregler setter familier i en svært vanskelig situasjon. En av henvendelsene gjelder en kvinne som er bosatt i Hellas med mann og to små barn. Kvinnen er norsk statsborger, og har en mor i Norge som er alvorlig syk med en uhelbredelig kreftdiagnose. Legene har anbefalt henne å komme til Norge for å kunne være sammen med moren den siste tiden av livet hennes. Fordi innreisereglerne ikke anser svigerbarn som nærstående familiemedlem får ikke mannen være med. Restriksjonene har derfor nå ført til at familien på fire har blitt splittet. Kvinnen og det ene barnet er i Norge og mannen og det andre barnet er igjen i Hellas. Og hun står dermed mellom valget å være med sin døende mor i hennes siste fase eller med mannen og sønnen. Dette er uverdigg og det burde være mulig å gjøre unntak slik at også svigerbarn er å anse som nærstående familiemedlemmer og hele familien kan være samlet her.

Svar:

Nye og mer smittsomme varianter av koronaviruset har gjort det nødvendig å begrense antallet som reiser til Norge så mye som mulig. På bakgrunn av anbefalinger fra helsemyndighetene ble det derfor fra 29. januar 2021 innført innstramninger i innreiserestriksjonene, jf. forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen.

I utgangspunktet er det nå bare utlendinger som er bosatt i Norge som får reise inn. Det er imidlertid også åpnet for innreise for enkelte andre grupper, herunder nærmeste familiemedlemmer til personer bosatt i Norge (ektefelle, registrert partner eller samboer, mindreårige barn eller stebarn og foreldre eller steforeldre til min-

dreårige barn eller stebarn) og familiemedlemmer som skal bosette seg i Norge.

Det gjøres også unntak fra innreiserestriksjonene dersom særlige grunner tilsier det, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn jf. midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen § 2 annet ledd. I rundskriv G-07/2021 – Revidert rundskriv om ikrafttredelse av forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen er det nevnt eksempler på hva som kan anses som en «særlig grunn». Ett av eksemplene er «[u]tlending som på grunn av sterke velferdshensyn har behov for å reise inn i Norge, og besøket ikke kan vente, f.eks. utlending som skal besøke døende eller alvorlig sykt nærstående familiemedlem i Norge.» Utlendingsdirektoratet har i sine retningslinjer presisert at nærstående familiemedlem i denne sammenheng er ektefelle, registrert partner, samboer, barn, stebarn, foreldre, steforeldre, søsken og stesøsken.

Jeg har forståelse for at innreiserestriksjonene har store konsekvenser for dem det gjelder, og at situasjonen kan være vanskelig for mange. Regjeringen jobber kontinuerlig med å finne den riktige balansen mellom hensynet til smittevern og andre viktige samfunnshensyn. Innreiserestriksjonene vurderes fortløpende i tråd med smitteutviklingen, med sikte på lettelse.

SPØRSMÅL NR. 1580**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 15. mars 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Stortinget vedtok i november 2020 følgende: “Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven.”

Hva er status for dette arbeidet og når kan Stortinget forvente å få saken til behandling?

Svar:

Oppfølging av vindkraftmeldingen hører under olje- og energiministerens ansvarsområde, men det er avklart mellom oss at jeg besvarer spørsmålet.

Stortingets vedtak krever sannsynligvis lovendringer. Arbeidet med lovendringene er påbegynt, og vil involvere flere departementer. Lovarbeid følger Instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen). Dette betyr blant annet at det først skal gjennomføres utredninger, før det utarbeides et høringsforslag, som deretter sendes på alminnelig høring i minst 3 måneder. Etter det skal forslaget bearbeides, før lovproposisjonen kan fremmes for Stortinget.

Lovendringer tar nødvendigvis noe tid, og resultatet blir best om man setter av tilstrekkelig tid til høringer, involvering og medvirkning fra berørte organisasjoner og myndigheter. En lovproposisjon kan tidligst legges frem våren 2022.

SPØRSMÅL NR. 1581**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 18. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan sikrer helseministeren at virksomheter som har mistet sin godkjenning innen ordningen fritt behandlingsvalg, ikke bare kan starte opp igjen under et nytt navn?

BEGRUNNELSE:

Firmaet Care Service AS drev fra 2018 virksomhet innen rusbehandling ved Englegård i Tvedestrand kommune, og hadde HELFO-godkjenning i ordningen fritt behandlingsvalg. Nylig mistet selskapet denne godkjenningen, og aksjeselskapet er nå meldt konkurs. Tvedestrandsposten melder 4.mars at Stiftelsen Holt behandlingssenter har sendt søknad om HELFO-godkjenning, der det stort sett ser ut til å være de samme personene som står bak både Care Service AS og Stiftelsen Holt behandlingssenter, også selve søknadsteksten til HELFO er i all hovedsak lik.

Svar:

Som jeg viste til i svar på spørsmål nr. 963 fra representanten Mørland, er plikten til å yte forsvarlige helsetjenester en grunnleggende plikt for alle som yter helsetjenester. Denne plikten gjelder også virksomheter som er godkjent for å levere spesialisthelsetjenester gjennom fritt behandlingsvalg-ordningen. Ansvar for å yte forsvarlige tjenester ligger hos tjenesteyteren – det vil si den godkjente virksomheten.

Helfo kan i noen tilfeller kalle tilbake en virksomhets godkjenning i fritt behandlingsvalgordningen. Dette kan være foranlediget av at en tilsynsmyndighet har avgjort at den godkjente virksomheten bryter med krav etter helselovgivningen. En virksomhet som mister godkjenningen sin, kan søke Helfo om ny godkjenning. Virksomheten kan velge å søke godkjenning under samme navn eller i nytt navn. Det kan være mange ulike årsaker til at en virksomhet endrer navn. Dersom vilkårene for godkjenning er oppfylt, skal Helfo godkjenne virksomhetens søknad.

Helfo skal veilede og følge opp virksomheter som har fått godkjenning etter fritt behandlingsvalgordningen.

Godkjente virksomheter er på sin side forpliktet til å ha et samarbeid med Helfo om oppfølging. Veiledningen skjer blant annet gjennom oppfølgingsmøter som Helfo har med godkjente virksomheter. Referat fra disse oppfølgingsmøtene ligger tilgjengelig på Helfo sine hjemmesider: Oppfølging av FBV-leverandører - Helfo.

Helfo kan varsle tilsynsmyndighetene dersom de mener at en virksomhet driver uforsvarlig. Det er tilsynsmyndighetene som fører tilsyn med helse- og omsorgst-

jenesten og de fører tilsyn med om tjenestene er i samsvar med det som er bestemt i lover og forskrifter. Tilsynsmyndighetene vil vurdere om virksomheten har brutt krav som følger av regelverket. I en tilsynssak vil tilsynsmyndighetene kunne vektlegge tidligere avdekkede forhold. Videre har tilsynsmyndighetene en risikobasert tilnærming ved beslutninger om hvilke virksomheter de gjennomfører tilsyn ved.

SPØRSMÅL NR. 1582

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 15. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Barne- og familieministeren varsler på VG.no 18.februar at hans parti vil stemme for å avkriminalisere mindre mengder narkotika til eget bruk.

Med utgangspunkt i barne- og familieministerens ansvarsområde, hva er årsaken til at han stiller seg bak regjeringens forslag til rusreform, og hvilke positive, negative og eventuelt uavklarte sider ser han ved prop. 92L (2020-2021) Rusreformen?

Svar:

Som representanten er kjent med er mitt parti Kristelig Folkeparti i mot avkriminalisering av narkotika. Etter at

flertallet i Stortinget ønsket en rusreform ble partiene Høyre, Venstre og Fremskrittspartiet i Jeløya-plattformen enige om at det skulle gjennomføres en rusreform der samfunnets reaksjon på bruk og besittelse av illegale rusmidler til egen bruk overføres fra justissektoren til helsetjenesten. Dette ble videreført i Granavolden-plattformen.

Rusreformen er noe helse- og omsorgsministeren er ansvarlig statsråd for. Jeg vil likevel vise til Prop. 92 L (2020-2021) hvor både mulige positive og negative sider av reformen drøftes, og fra side 29 kan representanten lese høringsinstansenes syn og konsekvenser for barn og unge av å oppheve straffansvaret og fra side 33 departementets vurdering av forslagene.

SPØRSMÅL NR. 1583

Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 17. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden si noe om status for arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens anbefaling om å vurdere hensiktsmessigheten i dagens tilskuddsordning?

BEGRUNNELSE:

Det vises til riksrevisjonens kritikk av NAV sin forvaltning av tilskudd til arbeidsmarkedstiltak arrangert av forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter. Riksrevisjonen anbefalte blant annet at Arbeids- og sosialdepartementet

vurderer om tiltaksforskriften er utformet hensiktsmessig for forvaltningen av tilskuddsordningene for VTA og AFT. Statsråden har i svar til Riksrevisjonen og i Stortinget sagt at han vil følge opp Riksrevisjonens anbefaling om å vurdere hensiktsmessigheten i dagens tilskuddsordning og at departementet arbeider med et høringsnotat med ulike alternative forslag til endringer. Kan statsråden si noe mer om videre fremdrift i dette arbeidet.

Svar:

I Dokument 1 (2020-2021) hadde Riksrevisjonen følgende anbefalinger til Arbeids- og sosialdepartementet om forvaltningen av tilskudd til forhåndsgodkjente tiltaksarrangører:

- vurdere om tiltaksforskriften er utformet hensiktsmessig for forvaltningen av tilskuddsordningene for varig tilrettelagt arbeid (VTA) og arbeidsforberedende trening (AFT)
- påse at Nav henter inn dokumentasjon fra tiltaksbedriftene som gir grunnlag for å etterprøve at tilskuddene til VTA og AFT går til formålet og at tiltaksforskriften etterleves
- følge opp at det etableres gode nok kontroller som sikrer at tiltaksbedriftenes overskudd kommer attføringstiltakene og deltakerne til gode. Etaten bør blant annet påse at økonomiske verdier opparbeidet gjennom tiltakene VTA og AFT forblir i tiltaksbedriften som skal videreføre attføringstiltakene ved konserndannelse.

I svar til Riksrevisjonen opplyste jeg at de to siste punktene vil bli fulgt opp i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsetaten, mens jeg til det første punktet kommenterte at

"Kravene til de forhåndsgodkjente tiltaksarrangørene i dagens tiltaksforskrift bygger på tidligere regelverk og er i hovedtrekk de samme som trådte i kraft i 1993 i forskrift om støtte- og styringssystemet for arbeidsmarkedsbedriftene. De organisatoriske kravene i forskriften som Riksrevisjonen har kontrollert, er derfor i liten grad tilpasset hvordan offentlig forvaltning i dag normalt samhandler med eksterne tjenesteytere. Jeg vil derfor følge opp Riksrevisjonens anbefaling om å vurdere hensiktsmessigheten i dagens tilskuddsordning."

I debatten i Stortinget 19. januar 2021 om Kontroll- og konstitusjonskomiteens Innst. 176 S (2020-2021) uttalte jeg blant annet følgende:

"Det bør (...) kunne stilles spørsmål om måten tiltaket organiseres og finansieres på, er til det beste for deltakerne. Riksrevisjonen har anbefalt at departementet vurderer hensiktsmessigheten i dagens regelverk. Jeg ønsker derfor å vurdere andre måter å organisere de to tiltakene som arrangeres av forhåndsgodkjente tiltaksarrangører. Jeg vil først se på tiltaket arbeidsforberedende trening – AFT. Jeg planlegger derfor å legge frem et høringsnotat om ulike alternative organiseringer av tiltaket."

I debatten ble det videre reist spørsmål om i hvilken grad etatens forvaltning av direkte tilskudd til de

forhåndsgodkjente tiltaksarrangørene kan reise anskaffelsesrettslige spørsmål. Hvordan dette spørsmålet vurderes, har betydning for hvordan ulike alternativer drøftes i et høringsnotat. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser er Norges oppfølging av EUs anskaffelsesdirektiv. I Velferdstjenesteutvalget NOU 2020:13 er det vist hvordan EU-retten har betydning for tolkningen av anskaffelsesregelverket på velferdstjenesteområdet. Reglene om offentlige anskaffelser gjelder ikke ved anskaffelser av ikke-økonomiske tjenester av allmenn betydning. Hvilken betydning denne avgrensningen har for kjøp av helse- og sosialtjenester er foreløpig rettslig uavklart, skriver utvalget. Etter at velferdstjenesteutvalget la fram sin innstilling, har EFTA-domstolen avgitt en rådgivende uttalelse, E-13/19, i en sak som den islandske klagenemnda for offentlige anskaffelser brakte inn for EFTA-domstolen. Uttalelsen fra EFTA-domstolen anlegger en ny måte å vurdere hvorvidt en tjeneste finansiert av det offentlige utgjør en kontrakt i anskaffelsesrettslig forstand. Mens dette tradisjonelt har vært vurdert ut ifra om det inngås en gjensidig bebyrdende kontrakt mellom partene, legger EFTA-domstolen mest vekt på om leverandøren av tjenesten driver økonomisk aktivitet i statsstøtterettslig forstand og om tjenesten isolert sett kan anses som en tjeneste omfattet av EØS-avtalen.

Arbeids- og velferdsetaten har fra 2021 endret rutinene for forhåndsgodkjenning av tiltaksarrangørene. En ny veileder for godkjenningsordningen er utarbeidet etter dialog med bransjeorganisasjonene. De aller fleste tiltaksarrangørene skal godkjennes på nytt i 2021. Gjennom denne godkjenningsrunden vil etaten høste erfaring med en annen praktisering av regelverket. Med sikte på større variasjon og bedre kvalitet i arbeidsmarkedstjenestene arbeides det også med sikte på å utarbeide en strategi for økt bruk av ulike typer aktører, herunder ideelle, som i dag har begrensede muligheter til å tilby arbeidsmarkedstiltak.

Departementet har behov for å arbeide videre med å vurdere ulike alternativer, og vil neppe ha klart et eventuelt høringsnotat før høsten 2021.

SPØRSMÅL NR. 1584**Innlevert 9. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 18. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Som ein konsekvens av at fødeavdelinga ved Kristiansund sjukehus er stengt i samband med samlinga av fødetilbodet i Molde, er også overgrepsmottaket i Kristiansund stengt.

Kva meiner helseministeren om dette og korleis vil han sørge for at tilbudet til overgrepsutsette frå Nordmøre blir best mogleg framover?

GRUNNGJEVING:

Overgrepsmottaket hjelper ungdom og vaksne som har vorte utsette for seksuelle overgrep eller forsøk på slikt, og ein møter personell som er særleg opplært til å arbeide med overgrepssaker. Det er sjølvsagt negativt at overgrepsmottaket òg er stengt i og med situasjonen kring fødeavdelinga i Kristiansund. Det er viktig at tilhøva blir lagt til rette for at personar som opplever overgrep eller forsøk på overgrep lettast og best mogleg kan få hjelp. Dette handlar både om å gjera situasjonen minst mogleg belastande for den enkelte, men også om mogleg sporsikring slik at det blir mogleg å ta gjerningspersonar.

SPØRSMÅL NR. 1585**Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 16. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

I Adresseavisen 10. mars skriver næringsministeren om Lian restauranten i Trondheim som nå er sterkt truet av salg. Blant annet skriver statsråden: "Trøndelag har blitt en matregion i verdensklasse. Det ene talentet etter det andre vokser frem på Trondheims kjøkken. Det har stor verdi å bevare dette. Og alle må bidra...Lytt til smellet i døren – støtt lokalt næringsliv! Jeg skal fortsette å gjøre mitt for å hjelpe flest mulig gjennom pandemien."

Hva statsråden gjøre helt konkret for å sikre at restauranter som Lian kan fortsette?

Svar:

For å besvare spørsmålet er det hentet inn informasjon fra Helse Midt-Norge RHF som opplyser følgende:

"I Nordmøre og Romsdal vert overgrepsmottaka i Molde og Kristiansund drifta på sjukehusa i samarbeid mellom akutttakta og dei gynekologiske avdelingane.

Et overgrepsmottak krev lækjar i vakt som innehar naudsynt kompetanse i undersøking og sporsikring ved overgrepssaker. Når fødeavdelinga i Kristiansund er midlertidig stengt vil det ikkje vere denne kompetansen på lækjarsida tilgjengeleg i lokalt. Tilbodet til denne pasientgruppa vil derfor måtte dekkast av overgrepsmottaket i Molde. Dette har vore praktisert i fleire år gjennom vekslande fødedrift mellom byane, som for eksempel ved sommerstengingane."

Helse Midt-Norge viser vidare til at pasientene vil få det samme tilbudet innen overgrepsmedisin i Molde som de ville ha fått i Kristiansund. Personellet ved overgrepsmottaket i Kristiansund vil fortsette med fagdager for å opprettholde kompetansen fram til fødeavdelinga kan gjenåpne og et døgnkontinuerlig tilbud er på plass.

Med dette mener jeg hensynet til overgrepsutsatte skal være ivaretatt på en forsvarlig måte.

Svar:

Siden 12. mars i fjor har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Gjennom fjoråret ble det vedtatt midlertidige krisetiltak på til sammen 131 mrd. kroner, og utgiftsveksten på statsbudsjettet har aldri vært høyere i moderne tid enn fra 2019 til 2020. Mange av tiltakene er vedtatt forlenget inn i 2021 gjennom Stortingets behandling av Prop 79 S, jf. Innst. 233 S.

Kompensasjonsordningen gir bedrifter tilskudd når pandemien og smitteverntiltak begrenser mulighetene for å drive næringsaktivitet. Under ordningen får bedrif-

tene støtte til faste uunngåelige kostnader. På denne måten kommer flere bedrifter seg gjennom pandemien og arbeidsplasser trygges.

Tall fra Brønnøysundregistrene som forvalter ordningen, viser at serveringsnæringen er blant næringene som mottar mest i støtte. Det synes derfor som om ordningen er relevant og treffer et stort antall mottakere innenfor næringen. Brønnøysundregistrene oppdaterer fortløpende informasjon om hvem som mottar støtte på sine hjemmesider.

Samtidig vil ikke staten kunne bære alle kostnader ved en pandemi, og vi vil se at foretak går konkurs eller avvikles som følge av pandemien. I tillegg er det noen begrensninger i en automatisk løsning som kompensasjonsordningen. Begrensninger følger også av statsstøtteregelverket.

Den nasjonale kompensasjonsordningen er imidlertid kun ett av mange tiltak som nå gjennomføres for å avhjelpe situasjonen i næringslivet – herunder serveringsnæringen. Stortinget har blant annet bevilget 1,75 mrd. kroner til kommunene, slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak.

Kommunene får betydelig frihet til å støtte de virksomhetene som trenger det mest. Det kan for eksempel være virksomheter innenfor reiselivs-, arrangements- og serveringsnæringene som har opplevd økte kostnader eller økonomisk tap som følge av smitteverntiltak og nedstenging. Bevilgningen skal også fungere som en ventilordning for virksomheter som helt eller delvis faller utenfor den generelle kompensasjonsordningen.

Jeg ønsker også å trekke frem omstillingsordningen forvaltet av Innovasjon Norge. Omstillingsordningen skal

bidra til nødvendig omstilling og en mer hensiktsmessig tilpasning av den samlede kapasiteten i event- og reiselivsnæringene, samt bygge opp under målet for næringspolitikken som er størst mulig samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Midlene skal gi virksomheter tilgang til likviditet slik at de kan gjennomføre nye omstillingsprosjekter for å tilpasse seg smitteverntiltak og endringer i markedene som følge av koronapandemien. Gjennom Stortingets behandling av Prop 79 S, jf. Innst. 233 S, ble det bevilget 1 mrd. kroner til å videreføre ordningen til og med 30. juni 2021.

Deler av serveringsbransjen har vært inkludert i de to første utlysingsrundene for ordningen (fotnote 1). Per 9. mars 2021 har Innovasjon Norge gitt tilsagn om til sammen 17,8 mill. kroner til 30 bedrifter fra serveringsnæringen. I arbeidet med utformingen av detaljene for neste utlysingsrunde ser regjeringen blant annet på om ordningen kan utvides til å inkludere hele serveringsnæringen.

Etter hvert som befolkningen vaksineres og samfunnet kan åpnes opp, blir det stadig viktigere å få folk tilbake i jobb. Omfattende permitteringsordninger har avlastet næringslivet for store kostnader. Det gjelder ikke minst for tjenestenæringene. Den nye lønnsstøtteordningen trer i kraft 15. mars. Ordningen er primært rettet inn mot dem som har vært hardt rammet over lang tid. Formålet er å få permitterte raskere tilbake i jobb. I tillegg vil denne ordningen gjøre det lettere å hente tilbake folk som kan arbeide med å forberede bedriftene på den dagen aktiviteten tar seg opp igjen.

Fotnote 1:

Servering (NACE 56), hvor opplevelse er en sentral del av tilbudet

SPØRSMÅL NR. 1586

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 17. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Kan utenriksministeren gjøre rede for om, og i så fall hva og når, Utenriksdepartementet svarte på brevet fra Rolls-Royce om et forestående salg av Bergen Engines datert 15. desember 2020?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere spørsmål i saken om Bergen Engines, herunder Dokument nr. 15:1504 (2020-21). Bergens Tidende og E24 melder 10. mars 2021 at Utenriksdepartementet mottok en henvendelse fra Rolls-Royce, hvor selskapet redegjør for det planlagte salget av datterselskapet Bergen Engines.

Jeg viser til at kommunikasjon i denne saken fra regjeringens side har vært svært sprikende, og at det per i dag er utfordrende for Stortinget å skaffe seg oversikten over prosessen og vurderingene rundt Bergen Engines-salget.

Svar:

Utenriksdepartementet mottok 15. desember 2020 en henvendelse fra Rolls Royce UK om et planlagt salg av Bergen Engines AS til TMH International. Henvendelsen ble

16. desember videresendt til Justis- og beredskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet, til informasjon og for videre oppfølging. Informasjonen ble også oversendt til Etterretningstjenesten og Politiets sikkerhetstjeneste.

Når det gjelder ytterligere detaljer i saken henviser jeg til Justis- og beredskapsministerens kommende muntlige redegjørelse i Stortinget 23. mars 2021, herunder om regjeringens helhetlige arbeid med saken.

SPØRSMÅL NR. 1587

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 17. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor stor prosentandel av befolkningen er vaksinert, hvilke vaksineavtaler er inngått og hva er forventet tidspunkt for fullvaksinasjon av den voksne befolkningen i alle OECD-land?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har det vært rettet stor kritikk om vaksintempoet i Norge. Hvilke land Norge sammenlignes med varierer, men det skilles ikke mellom land som benytter seg av ikke-godkjente vaksiner, eller land som på andre måter skiller seg vesentlig fra Norge. Samtidig viste Financial Times den 8. mars 2021 en graf som viser at Norge har vaksinert en høyere andel av befolkningen enn flere andre land vi pleier å sammenligne oss med. Det er mange faktorer som kan påvirke tilgang til vaksiner og vaksineringsstempo i et land. Jeg mener det gir et bedre innblikk i hvordan Norge har håndtert pandemien, inkludert vaksinering av befolkningen, ved å sammenligne oss med andre land i OECD.

Svar:

Norge, og EU, har investert i en bred portefølje av vaksinekandidater. Samlede europeiske investeringer i vaksineproduksjon har sørget for en enorm oppskalering av produksjonskapasiteten for koronavirusvaksiner. Det hadde vi ikke fått til om ikke flere land samarbeidet. Det vil også bidra til at vi vil kunne reise fritt i Europa på omtrent samme tid.

Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksinering mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Som kjent er vi omfattet av EUs vaksinestrategi, og vi får tildelt doser fra ulike produsenter etter samme nøkkel som de andre landene. Norge har takket ja til alle tilbud om vaksine vi har fått gjennom dette samarbeidet.

Akkurat nå viser statistikken at Norge er blant de de fremste landene i Europa på å vaksinere etter antall tildelte doser. Vi har per 15.3. satt over 700 000 doser. Vi håper nå at alle voksne skal ha fått tilbud om vaksine i løpet av sommeren.

OECD har 37 medlemsland. Jeg er ikke kjent med at det foreligger en kontinuerlig oppdatert oversikt som svarer ut hvor stor prosentandel av befolkningen er vaksinert, hvilke vaksineavtaler som er inngått og hva som er forventet tidspunkt for fullvaksinasjon av den voksne befolkningen i alle OECD-land. Det vil være kontinuerlige endringer i antall vaksinerte og endringer i landenes avtaler med vaksineselskaper, og i forventede og mottatte leveranser. Landenes beregninger av andel fullvaksinerte er også ulik og er ikke alltid like tilgjengelig informasjon. Jeg vil likevel forsøke å beskrive situasjonen i begynnelsen av mars, med forbehold om at prognoser om fremtidige leveranser og planer for fullført vaksinasjon forblir svært usikkert.

Med unntak av Israel har landene som ligger vesentlig foran Norge i vaksineringen enten betydelig egenproduksjon eller de benytter vaksiner som til nå ikke er godkjent for bruk i EU/EØS.

Per 11. mars er vaksiner fra legemiddelselskapene Pfizer/BioNTech, Moderna, AstraZeneca og Janssen gitt

en betinget godkjenning av europeiske legemiddelmyndigheter.

Av de landene som baserer seg på EUs fellesavtaler varierer andelen som er vaksinert med 1 dose fra 2 % til 9 %.

Danmark anslår fullvaksinasjon medio juli og Frankrike sommeren 2021. Nederland og Tyskland angir fullvaksinasjon til høsten.

EU-landene Slovakia, Ungarn og Tsjekkia har eller oppgir at de vurderer tilleggsavtaler. Slovakia har vaksinert 6 % med 1 dose, og har tilleggsavtale om den russiske vaksinen Sputnik V. Ungarn har vaksinert 9 % og har tilleggsavtale om Sputnik V og med det kinesiske selskapet Sinopharm. Det er opplysninger om at også Tsjekkia vurderer Sputnik V.

Israel skiller seg ut som det OECD-landet som har klart å importere flest vaksinedoser av vaksinene som også er godkjent i Europa. De har satset særlig på mRNA-vaksiner. Dette er en strategi som har slått godt ut når både Moderna og Pfizer lykkes tidlig med utviklingen. I begynnelsen av mars har Israel vaksinert 53 % med 1 dose og fullvaksinert 40 %. Israel har mål om fullvaksinasjon i løpet av mars.

Storbritannia har vaksinert 33 % med 1 dose og har fullvaksinert 1,6 %. Storbritannia har avtale med Pfizer/BioNTech, Oxford/AstraZeneca, Moderna, Novavax, Janssen, Valneva og GSK/Sanofi med så langt uttalt mål om fullvaksinasjon innen 15. juli.

USA har vaksinert 18 % med 1 dose og har fullvaksinert 9,5 %. USA har egen vaksineproduksjon. De har tatt i bruk Pfizer, Moderna og Janssen. USA skal nå ha uttalt en ambisjon om å tilby alle voksne vaksine innen i mai.

Chile har vaksinert 25 %. Landet har avtale med Pfizer/BioNTech, Oxford/AstraZeneca og Janssen, men også med vaksiner som ikke er godkjent av europeiske legemiddelmyndigheter slik som Sinovac og Cansino. Målsetningen er fullvaksinasjon i juni.

Canada har vaksinert 3 %. De har avtale med vaksiner fra Pfizer, Moderna, AstraZeneca, Johnson & Johnson, Novavax og Sanofi-GSK. Målet er fullvaksinasjon innen utløpet av september.

Andre land som har inngått avtaler på egen hånd, som for eksempel Australia, Japan og Korea, er nå svært bakpå med vaksineringen sammenlignet med Norge og andre europeiske land.

Australia har vaksinert under 1 % med dose 1. De har avtaler med Oxford/AstraZeneca, Pfizer/BioNTech, Novavax og COVAX Facility. Oktober er satt som mål for for fullvaksinasjon.

Japan har vaksinert under 1 %. Landet har avtale med Pfizer, AstraZeneca og Moderna. Japan har ambisjoner om å starte vaksinasjon av de under 60 år i juli.

Sør-Korea har vaksinert under 1 %. Ifølge myndighetene er målet at 70 % av befolkningen skal være fullvaksinert i løpet av september.

Tilleggssvar:

Norge, og EU, har investert i en bred portefølje av vaksinekandidater. Samlede europeiske investeringer i vaksineproduksjon har sørget for en enorm oppskalering av produksjonskapasiteten for koronavirusvaksiner. Det hadde vi ikke fått til om ikke flere land samarbeidet. Det vil også bidra til at vi vil kunne reise fritt i Europa på omtrent samme tid.

Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksinering mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Som kjent er vi omfattet av EUs vaksinestrategi, og vi får tildelt doser fra ulike produsenter etter samme nøkkel som de andre landene. Norge har takket ja til alle tilbud om vaksine vi har fått gjennom dette samarbeidet.

Akkurat nå viser statistikken at Norge er blant de fremste landene i Europa på å vaksinere etter antall tildelte doser. Vi har per 15.3. satt over 700 000 doser. Vi håper nå at alle voksne skal ha fått tilbud om vaksine i løpet av sommeren.

OECD har 37 medlemsland. Jeg er ikke kjent med at det foreligger en kontinuerlig oppdatert oversikt som svarer ut hvor stor prosentandel av befolkningen er vaksinert, hvilke vaksineavtaler som er inngått og hva som er forventet tidspunkt for fullvaksinasjon av den voksne befolkningen i alle OECD-land. Det vil være kontinuerlige endringer i antall vaksinerte og endringer i landenes avtaler med vaksineselskaper, og i forventede og mottatte leveranser. Landenes beregninger av andel fullvaksinerte er også ulik og er ikke alltid like tilgjengelig informasjon. Jeg vil likevel forsøke å beskrive situasjonen i begynnelsen av mars, med forbehold om at prognoser om fremtidige leveranser og planer for fullført vaksinasjon forblir svært usikkert.

Med unntak av Israel har landene som ligger vesentlig foran Norge i vaksineringen enten betydelig egenproduksjon eller de benytter vaksiner som til nå ikke er godkjent for bruk i EU/EØS.

Per 11. mars er vaksiner fra legemiddelselskapene Pfizer/BioNTech, Moderna, AstraZeneca og Janssen gitt en betinget godkjenning av europeiske legemiddelmyndigheter.

Av de landene som baserer seg på EUs fellesavtaler varierer andelen som er vaksinert med 1 dose fra 2% til 9%

Danmark anslår fullvaksinasjon medio juli og Frankrike sommeren 2021. Nederland og Tyskland angir fullvaksinasjon til høsten.

EU-landene Slovakia, Ungarn og Tsjekkia har eller oppgir at de vurderer tilleggsavtaler. Slovakia har vaksinert 6 % med 1 dose, og har tilleggsavtale om den russiske vaksinen Sputnik V. Ungarn har vaksinert 9 % og har tilleggsavtale om Sputnik V og med det kinesiske selska-

pet Sinopharm. Det er opplysninger om at også Tsjekia vurderer Sputnik V.

Israel skiller seg ut som det OECD-landet som har klart å importere flest vaksinedoser av vaksinene som også er godkjent i Europa. De har satset særlig på mRNA-vaksiner. Dette er en strategi som har slått godt ut når både Moderna og Pfizer lykkes tidlig med utviklingen. I begynnelsen av mars har Israel vaksinert 53% med 1 dose og fullvaksinert 40%. Israel har mål om fullvaksinasjon i løpet av mars.

Storbritannia har vaksinert 33% med 1 dose og har fullvaksinert 1,6%. Storbritannia har avtale med Pfizer/BioNTech, Oxford/AstraZeneca, Moderna, Novavax, Janssen, Valneva og GSK/Sanofi med så langt uttalt mål om fullvaksinasjon innen 15. juli.

USA har vaksinert 18 % med 1 dose og har fullvaksinert 9,5%. USA har egen vaksineproduksjon. De har tatt i bruk Pfizer, Moderna og Janssen. USA skal nå ha uttalt en ambisjon om å tilby alle voksne vaksine innen i mai.

Chile har vaksinert 25%. Landet har avtale med Pfizer/BioNTech, Oxford/AstraZeneca og Janssen, men også

med vaksiner som ikke er godkjent av europeiske legemiddelmyndigheter slik som Sinovac og Cansino. Målsettingen er fullvaksinasjon i juni.

Canada har vaksinert 3%. De har avtale med vaksiner fra Pfizer, Moderna, AstraZeneca, Johnson & Johnson, Novavax og Sanofi-GSK. Målet er fullvaksinasjon innen utløpet av september.

Andre land som har inngått avtaler på egen hånd, som for eksempel Australia, Japan og Korea, er nå svært bakpå med vaksineringsprosessen sammenlignet med Norge og andre europeiske land.

Australia har vaksinert under 1 % med dose 1. De har avtaler med Oxford/AstraZeneca, Pfizer/BioNTech, Novavax og COVAX Facility. Oktober er satt som mål for fullvaksinasjon

Japan har vaksinert under 1 %. Landet har avtale med Pfizer, AstraZeneca og Moderna. Japan har ambisjoner om å starte vaksinasjon av de under 60 år i juli.

Sør-Korea har vaksinert under 1 %. Ifølge myndighetene er målet at 70% av befolkningen skal være fullvaksinert i løpet av september

SPØRSMÅL NR. 1588

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 26. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vil statsråden endre regelverket slik at også det å være aktiv arbeidssøker oppfyller aktivitetskravet, slik at far kan ta ut sin del av den felles foreldrepermisjonen hvis mor er aktiv arbeidssøker?

BEGRUNNELSE:

Som kjent må mor ut i aktivitet for at far skal kunne ta ut fellesdelen av foreldrepermisjonen, selv om han har selvstendig opptjente rettigheter. Som aktivitet telles arbeid, utdanning, sykdom osv. Men jf. Rundskriv til ftrl. kap. 14 – Ytelser ved fødsel og adopsjon, gjelder ikke det at mor er aktivt arbeidssøker, som aktivitet. Det å være aktiv arbeidssøker, tilknyttet NAV og villig til å ta jobb / stille på tiltak, bør være nok for at far beholder sin rett til permisjon. I en tid der mer enn 200 000 er arbeidsledige i Norge og det er vanskeligere enn på lenge å komme inn på arbeidsmarkedet, er det uheldig at far fratras rett til permisjon med barna sine, når mor samtidig aktivt forsøker å komme seg i jobb. Dette hindrer likestillingen og rammer

barna, som mister tid med begge foreldrene i en viktig fase av livet.

Svar:

Foreldrepengeordningen skal legge til rette for at både mor og far kan kombinere omsorg for små barn med yrkesaktivitet. For visse deler av foreldrepengeperioden stilles det et aktivitetskrav til mor under fars uttak av foreldrepenger. Dette kravet sier at mor må oppfylle et av aktivitetsvilkårene i folketrygdloven § 14-13. Vilkårene er at hvis far skal ta ut noe av fellesperioden, må mor ut i en eller annen form for aktivitet, enten gå ut i arbeid, ta utdanning, delta i introduksjonsprogram eller kvalifiseringsprogram. I tillegg kan far ta ut foreldrepenger hvis mor er innlagt i helseinstitusjon eller er helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet. Aktivitetskravet skal oppfordre til at far får et selvstendig ansvar for omsorgen for barnet og at fravær fra arbeidet blir likere fordelt mellom menn og kvinner.

Foreldrepengeordningen er et viktig familiepolitisk virkemiddel med et regelverk som er utviklet over tid og

for å ivareta ulike politiske hensyn. Jeg er opptatt av at ordningen skal være god og ivareta ulike familiers livssituasjoner. Mange familier er berørte av aktivitetskravet, og jeg ser at dagens regelverk kan slå svært uheldig ut for enkelte familier.

Endringer i foreldrepengeordningen og i aktivitetskravet, vil ha budsjettmessige konsekvenser og kan også ha

andre virkninger som bør utredes nærmere. Jeg vil jobbe videre med fedres rett til uttak av foreldrepenger, også i de tilfellene der far i dag ikke får tatt ut foreldrepengene på grunn av aktivitetskravet. Det er et mål for meg at foreldrepengeregelverk skal ivareta den enkelte familie enda bedre.

SPØRSMÅL NR. 1589

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 17. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

I dag kan organisasjoner som rydder i marine områder, levere søpla de rydder gratis. Men organisasjoner som for eksempel rydder i skogen må betale for å levere søpla de har ryddet. Landforsøpling er et stort miljøproblem, og ender til slutt opp i havet.

Vil statsråden utvide refusjonsordningen for eierløst marint avfall til også å inkludere opprydningsaksjoner av eierløst avfall som ligger på land?

BEGRUNNELSE:

Opp igjennom årene har flere frivillige blitt sittende igjen med regninga fordi søpla de plukket ikke var i marine områder. I dag må organisasjoner bruke mye tid og krefter på å forhindre at lokale ryddeaksjoner kan havne i en situasjon der de må betale for å levere avfallet de har ryddet. Det er tid og krefter som kunne vært brukt til å rydde forsøpling i naturen. Det fører ofte til at planer om denne typen opprydding skrinlegges, og søpla blir liggende, skader dyr eller havner til slutt i havet. Mangelen på finansieringsmuligheter for opprydding av landforsøpling fører til en unødvendig terskel for opprydding, særlig i innlandet. De som ønsker å rydde i skog og mark, ender opp med å ikke gjøre det, fordi de blir opplyst om at de kan risikere å sitte igjen med regningen.

Dyr og mennesker skades av forsøpling på land på samme måte som i vann. For eksempel dør over tusen kyr hvert år pga. fremmedlegemer i føret, slik som drikkebokser som er kastet i veikanten og som skjæres opp av kantslått eller i forhøsteren. Det finnes også mange eksempler på dyr som vikler seg inn i forsøpling på land, bla. hjorter som setter gevir fast i bøtter og tau og pinnsvin som går seg fast i take-away-begre. Landdyr spiser også forsøpling. I Norge har vi funnet kyr og andre beitedyr med baller av

plast i magesekken, og i Midt-Østen påviste nylig en studie på 30 000 kameler at plastballer i magen var dødsårsak på 300 kameler. Miljøfarlige stoffer kan også lekke ut fra forsøpling på land og få uheldige konsekvenser i luft, jord og vann i nærmiljøet.

Landforsøpling er hovedkilden til marin forsøpling. På verdensbasis anslås det at 80 % av den marine forsøplingen kommer fra land, og selv om denne andelen er noe lavere i fiskerinasjonen Norge, er opprydding av forsøpling på land, og finansiering av det, svært viktig også for å bekjempe marin forsøpling og plast i havet.

For å forhindre misbruk av ordningen kan man vurdere å legge til flere kontrollfunksjoner i ordningen for å unngå misbruk. Krav om gjennomsiktede sekker er også en måte å forebygge misbruk. Mange avfallsselskap har gått over til å kun ta imot gjennomsiktede sekker for å forebygge f.eks. brann fra feilsortert, farlig avfall. Dette er en god måte å sikre at avfall som leveres inn er forsøpling, og ikke privat avfall.

Svar:

Eg er samd med representant Haltbrekken i at opprydding av eigarlaust avfall ikkje berre er viktig langs kysten, men òg på land. Den frivillige oppryddinga er eit svært positivt tiltak på mange måtar, og viktig for regjeringa å støtte opp om.

Refusjonsordninga for eigarlaust marint avfall som Haltbrekken viser til, vart oppretta i 2015, og vert administrert av Hold Norge Rent (HNR). Refusjonsordninga gjeld for utgifter til transport, mottak og handsaming av eigarlaust marint avfall samla inn på dugnadsbasis. Avfallet skal leverast til godkjend avfallsmottak. For å få refundert slike utgifter til ein oppryddingsaksjon, må aksjonen på førehand vere registrert i nettportalen Rydde.

HNR får midlane gjennom årlege søknadar på Miljødirektoratet si utlysning av tilskotsmidlar til tiltak mot marin forsøpling. Kriteria for tildeling av tilskotsmidlane frå Miljødirektoratet, som er finansiert gjennom statsbudsjettet, er fastsatt i forskrift. Midlar som HNR mottar til refusjonsordninga må difor brukast etter kriteria i denne forskrifta. Tilskot kan berre gis til tiltak som kan bidra til å redusere marin forsøpling i Noreg. Hovudmålet med ordninga er opprydding i strandsona. Det kan òg gis tilskot til tilsvarande tiltak langs eller ved elver, vatn og innsjøar.

Eit viktig kriterium for kva refusjonsmidla kan brukast til, er at avfallet må vere eigarlaust. Refusjonsmiddel kan ikkje brukast til å dekke opprydding der den ansvarlege for forsøplinga kan identifiserast.

Når det gjeld forsøpling på land, kan det nokre gonger vere lettare å identifisere ansvarleg for forsøplinga, enn det kan vere for forsøpling langs kysten, som òg kan vere spreidd med havstraumar. Kommunen er forureining-

smyndigheit for forsøpling etter forureiningslova, og har det overordna ansvaret for å følgje opp forsøplingsaker i sin kommune. Dette gjeld både å undersøke om den ansvarlege kan identifiserast, og vurdere behovet for oppfølging. Kommunen kan pålegge den ansvarlege for forsøplinga å rydde opp.

Kommunen har sjølv ansvaret for ei rimeleg opprydding av forsøpling på utfartsstader og andre sterkt besøkt offentlege stader. Andre områder der det føreligg eit klart ansvar er utsalsstader, turistanlegg, vegar og ved arrangement.

Kommunar kan velje å ta imot opprydda eigarlaust avfall gratis, og fleire arrangerer oppryddingsaksjonar kor slike utgifter vert dekkja, til dømes Rusken i Oslo.

Eg er samd med representant Haltbrekken i at opprydding av eigarlaust avfall er viktig, og det gjeld òg på land. Opprydding av avfall i miljøet er eit tema eg vil omtale i den reviderte plaststrategien departementet arbeider med.

SPØRSMÅL NR. 1590

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 17. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det den 23 år gamle Lofotmannen lurer på er:

Hvorfor blir man nektet ombordstigning dersom man ikke har med seg ledsager, om man selv tar på seg ansvaret om noe skulle skje under en flyvning, og hvorfor må jeg som privatperson betale dobbelt opp for en ledsager jeg ikke har bruk for; hvorfor får ikke ledsager gå gratis (Håper ministeren vil svare)?

BEGRUNNELSE:

En tidligere sambygning av meg har skrevet et innlegg på facebook som nå snart har nådd over 300 delinger og skapt mye engasjement.

23-åringen skriver:

Jeg er 23 år og sitter i rullestol. Jeg bor for tiden i Trondheim der jeg har fast jobb og egen leilighet. Min nærmeste familie bor derimot i Lofoten, noe som gjør at jeg er stort sett avhengig av fly for å komme meg hjem. Siden jeg sitter i rullestol er det et krav fra de fleste flyselskaper om at man må ha ledsager dersom man trenger assistanse ved en eventuell evakuering. Før disse reglene ble innført reiste jeg helt fint alene, med at noen slapp meg av på flyplassen

og hentet meg når jeg landet i Lofoten. I dag kan jeg risikere å bli nektet ombordstigning dersom jeg ikke har med meg ledsager. Det som verre er, er at flyselskapene krever at jeg må betale for denne ledsageren selv av egen lomme. Jeg må altså betale dobbel pris for noe jeg egentlig ikke har behov for.

Har vært i dialog med Widerøe og SAS der sistnevnte ga meg unntak fra regelen om ledsager ved reiser på mindre enn 4 timer. Widerøe derimot har stilt seg mer på bakbena. En vanlig reiserute for meg er å fly 45 minutter med SAS fra Trondheim til Bodø, for så å fly 20 minutter med Widerøe fra Bodø til Leknes. Jeg må altså betale i snitt 1200 kroner ekstra per hjemreise.

Jeg kan forstå at ledsager er nødvendig i tilfelle en nødssituasjon skulle oppstå. Men tenker samtidig at dette er svært usannsynlig, og at det i alt bunner ut i at Widerøe tar seg ekstra betalt for noe som strengt tatt ikke er nødvendig. Jeg mener at dette er valg og en risiko jeg burde få bestemme over selv uten at noen skal tvinge på meg en ledsager i tillegg til å måtte betale ekstra. Har hatt en dialog på mail med Widerøe, men de er ikke samarbeidsvillige i det hele tatt. Jeg har til og med tilbudt dem å skrive under på en erklæring som fraskriver dem alt ansvaret om

noe skulle skje under flyvningen. Jeg kommer fortsatt ingen vei og de står på sitt.

Da det ikke finnes andre transportalternativer for meg, samt at jeg må reise ofte hjem på grunn av familiesituasjonen og nylig bortgang av min pappa, synes jeg det er ekstra trist at ting skal være så vanskelig.

Svar:

Målet for regjeringen vil alltid være at bevegelseshemmede skal kunne bruke offentlige transportmidler på samme måte som andre passasjerer.

Siden dette også er utgangspunktet for medlemslandene i EU, er rettighetene regulert i forordning (EF) nr. 1107/2006. Denne er gjennomført i norsk rett ved forskrift 16. juli 2013 nr. 919 om universell utforming av lufthavner, og om funksjonshemmedes og bevegelseshemmedes rettigheter ved lufttransport. Det følger av § 4 i denne forskriften at den konkretiserer (for luftfarten) de generelle norske lovreglene som gjelder om diskriminering.

Den forordningen som er nevnt ovenfor har en hovedregel i artikkel 3 om at bevegelseshemmede passasjerer ikke kan nektes å kjøpe billett eller å stige om bord i fly. Men det finnes to absolutte unntak fra dette; dersom dørens ellers luftfartøyets størrelse gjør det fysisk umulig for passasjerer å komme inn i flyet, eller dersom det ikke er forenlig med sikkerhetsreglene. Trolig er det det siste av disse unntakene som er viktig i denne saken.

Sikkerhetsreglene krever at flyselskapene er i stand til å evakuere et fly i løpet av 90 sekunder. Blant annet for å tilfredsstille dette kravet, må flyene ha en bemanning som er tilpasset dette kravet.

Sikkerhetskravene skal ivareta sikkerheten til alle om bord; både passasjerer og besetning. Det er ikke anledning til å skille mellom grupper av passasjerer. Den plikten som hviler på flyselskapet er absolutt, og åpner ikke for unntak basert samtykke i avtale. Dette strenge prinsippet gjelder også for flyselskapets erstatningsansvar. Dette prinsippet følger av det underliggende globale regelverket. Siden sikkerhetsreglene forutsetter at alle flyulykker er veldig lite sannsynlige, er det heller ikke anledning til å gjøre unntak på grunn av lav sannsynlighet.

Samlet sett innebærer dette at hensynet til liv og helse går foran rettighetene til passasjerene når det ikke er mulig å forene dem.

Det som ser ut som ulik praksis fra selskap til selskap, kan skyldes at det på en bestemt flygning har vært en større besetning enn den lovpålagte minimumsbesetningen, og/eller få passasjerer.

EU-forordningen åpner i artikkel 4 nr. 2 for at flyselskapene krever at en bevegelseshemmet har med seg ledsager dersom dette gjør det mulig å tilfredsstille kravene til evakueringstid i sikkerhetsreglene. Her er alternativet med andre ord at ombordstigning må nektes.

Regelverket sier derimot ikke noe om betaling for ledsager. På den ene siden er det ikke en rett for den bevegelseshemmede å ha med seg gratis ledsager. På den annen side er det selvsagt mulig for flyselskapet å følge en slik praksis. Europakommisjonen har laget en tolkningsretningslinje til forordningen der de anbefaler at ledsager skal kunne reise gratis eller til sterkt redusert pris. Men dette er altså ikke et krav/en rett. Det er med andre ord opp til flyselskapets kommersielle vurdering hvilken praksis det ønsker å følge.

SPØRSMÅL NR. 1591

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Astrid Margrethe Hilde

Besvart 22. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Mange innvandrere og flykninger, særlig med ikke vestlig kulturbakgrunn, opplever at det er vanskelig, selv med eksamenspapirer fra norske universitet, å få den første jobben. De kommer ikke på intervju på grunn av manglende erfaring og stiller bak norske ungdommer i samme situasjon på grunn av fremmedfrykt hos arbeidsgivere som

vegrer seg for å ansette noen med utenlandskklingende navn.

Hva vil ministeren gjøre for å bedre høyt utdannede nye landsmenns mulighet for å få relevant arbeidspraksis?

BEGRUNNELSE:

I Grimstad Adresstidende 9 mars 2021 kunne man lese om historien til Masoma Josefsen som har bodd i Norge siden 2007, lært seg Norsk og tatt en lang utdanning med en Mastergrad i mikro-nanoteknologi og en bachelor i fornybar energi. Hun hadde søkt over 100 jobber siden endt utdanning for halv annet år siden, men ikke fått noen jobb. Hun får beskjed om at hun mangler relevant erfaring. Hos NAV får hun utplasseringer i praksisplass hos en grønnsakshandler. Hvordan kan en utplassering hos en grønnsakshandler hjelpe Masoma til å få brukt utdannelsen sin? Hvordan skal Masoma få relevant erfaring som tilsvarer hennes utdanning hvis ikke NAV har virkemidler til å gi relevante arbeidstreningsplasser? Norsk ungdom har også problemer med å få den første relevante jobben etter en utdanning, men våre nye landsmenn stiller enda svakere. Bør ikke NAV ha bedre og mer treffsikre tiltak for de unge som i disse dager må la fremtiden stå på vent og trekke bakerste kølappen i jobbsøkerkøen for nyutdannede? Norge har investert mye i å gi dem denne utdannelsen og vi har ikke råd til å la være å bruke deres kunnskaper.

Svar:

Storingsrepresentanten tar opp en viktig problemstilling. Det er beklagelig at Masoma og andre brukere med innvandrerbakgrunn opplever å ikke få anvendt sin medbragte eller ervervede kompetanse fra Norge. Til tross for at vi har en egen diskrimineringslov vet vi at diskriminering ved ansettelse dessverre forekommer, og at det å ha et utenlandsk klingende navn reduserer sjansen for positiv respons når man søker jobb. Det kan blant annet skyldes skepsis og manglende kunnskap om den utdanningen og de ferdighetene innvandrerne bringer med seg.

Arbeidssøkere fra land utenfor EØS er en prioritert målgruppe i NAV, og skal prioriteres både når det gjelder oppfølging og tiltak.

NAV skal sørge for at flest mulig kommer ut i jobb, og gi gode, hensiktsmessige tiltak og sikre kvalifikasjoner til dem som står utenfor. Personer som registrerer seg som arbeidssøkere ved NAV, får en behovsvurdering. Brukere som trenger bistand fra NAV for å komme i jobb, får tildelt en veileder som i dialog med bruker blir enige om hensiktsmessige arbeidsrettede aktiviteter for å få ordinært arbeid. Arbeidstrening skal prøve ut tiltaksdeltakerens muligheter på arbeidsmarkedet, gi relevant arbeidserfaring og bidra til å styrke deltakerens muligheter til å få ordinær ansettelse.

Innvandrere som har mangelfulle norskerferdigheter, kan få arbeidstrening kombinert med norskopplæring. Mål og delmål for arbeidstreningsplassen skal være tydeliggjort i avtalen som inngås mellom NAV, deltakeren selv og arbeidsgiver. Det er ikke kjent hvilke vurderinger som

lå til grunn for at Masoma fikk arbeidstrening der hun gjorde. NAV etterstreber å matche brukers kompetanse med behovene i arbeidsmarkedet. En arbeidstreningsplass vil i mange tilfeller gi verdifull yrkeserfaring som kan omtales på CV-en. Selv om dette ikke alltid er i samsvar med utdanning og tidligere kompetanse, kan det likevel være viktig blant annet for å kunne gi fremtidige arbeidsgivere gode referanser.

For å kunne legge til rette for meningsfull arbeidstrening samt lykkes med å få ledigheten ned, er vi avhengige av å ha et godt samarbeid med arbeidsgivere og partene i arbeidslivet. Regjeringen vil intensivere innsatsen med inkluderingsdugnaden for å øke overgangen til arbeid for NAVs prioriterte målgrupper, bl.a. annet gjennom økte bevilgninger til tiltaksplasser.

Arbeidstrening er ett av flere mulige tiltak for denne gruppen, og det skal gjøres en vurdering av hva som passer best. Bl.a. kan lønnstilskudd være et godt tiltak i noen tilfeller. Arbeidsmarkedstiltakene er sentrale virkemidler i arbeidet for at flest mulig skal komme i arbeid, og for å hindre utstøting fra arbeidslivet. Samarbeid med flere ulike leverandører, både kommersielle og ideelle, herunder sosiale entreprenører, er viktig for å sikre mangfold og et variert tilbud innenfor arbeidsmarkedstiltakene. Jeg tar sikte på å fremme en melding for sommeren om utenforskap hvor jeg bl.a. vil drøfte hvordan nye metoder, ny teknologi og kontinuerlig arbeid for å finne bedre måter å levere og organisere tjenestene på er nødvendig på arbeids- og velferdsfeltet.

Regjeringen har hatt som mål å gjennomføre et integreringsløft for at innvandrere i større grad skal delta i arbeids- og samfunnsliv. En del av integreringsløftet har vært et forsøk med anonyme søknader i staten. Formålet med forsøket er å undersøke om anonyme søknader fører til at flere innvandrere blir innkalt til intervju og får tilbud om ansettelse i staten. Forsøksperioden varte fra august 2019 til desember 2020 og er evaluert av DFØ. En sluttrapport skal ferdigstilles innen fire måneder etter at forsøket er avsluttet.

En ny godkjenningsordning for utenlandsk fagskoleutdanning åpnet 1. januar 2019, og bidrar til at personer med utenlandsk fagskoleutdanning fra hele verden kan søke NOKUT om godkjenning for å komme seg inn på det norske arbeidsmarkedet. NOKUT har også digitalisert og effektivisert saksbehandlingssystemet, slik at godkjenning av utenlandsk høyere utdanning har kortere saksbehandlingstid.

Arbeidssøkere med høy utdanning og gode nok norskerferdigheter skal optimalt sett ikke trenge bistand fra NAV. Arbeids- og velferdspolitikken skal legge til rette for at flest mulig kommer i arbeid, men det er arbeidsgiverne selv som bestemmer hvem de skal ansette. Arbeidsgivere har en viktig rolle for å få til et arbeidsliv der alle kan delta. I Regjeringens integreringsstrategi 2019-2022 Integrering gjennom kunnskap er et av hovedgrepene å stimulere ar-

beidsgivere til økt bevissthet om mangfold som ressurs. Deler av norsk arbeidsliv jobber godt med mangfold, men deler av arbeidslivet henger etter, både innen ulike brans-

jer og ulike sektorer. Derfor er det viktig med holdningskapende kampanjer, opplysning om diskriminering, åpenhet og debatt om temaet.

SPØRSMÅL NR. 1592

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Tom Kalsås

Besvart 16. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Reisende på Jærbanen opplever dårlig nettdekning på flere deler av strekningen, noe som gjør det vanskelig for pendlere å kunne jobbe mens de sitter på toget og som er uheldig dersom det oppstår hendelser langs jernbanen.

Hva har regjeringen gjort for å bedre nettdekningen langs Jærbanen og når ser statsråden for seg at det vil være tilfredsstillende nettdekning langs hele strekningen?

BEGRUNNELSE:

Nettdekning om bord på tog er viktig for de reisende. Kundetilfredshetsundersøkelser viser at opplevelsen av deknningen ikke er tilfredsstillende, og målinger som utføres av Bane NOR og Simula viser at mobildekningen langs jernbanen er dårlig langs mange strekninger og i de aller fleste tunnelene. Dette gjelder også langs Jærbanen hvor reisende opplever dårlig nettdekning på flere deler av strekningen.

På bakgrunn av den dårlige nettdekning langs flere strekninger utarbeidet Jernbanedirektoratet i 2018 en utredning om plan for bedre nettdekning til togreisende.

I denne planen er strekningen Sandnes - Egersund lagt inn i prioritetsområde 2, og det er skissert at gjennomføringen av de foreslåtte tiltakene kan være ferdigstilt i løpet av en periode på fire år for det aktuelle prioritetsområdet. Det har snart gått tre år siden denne utredningen ble ferdigstilt, uten at tiltakene er gjennomført som skissert.

Utredningen er imidlertid fulgt opp med en konseptvalgutredning (KVU) som Jernbanedirektoratet ferdigstilte høsten 2020.

Det foreligger dermed flere og omfattende utredninger som belyser problemstillingen og behovet for tiltak. Tiden for nye utredninger bør derfor være forbi og det er på tide at arbeidet med konkrete tiltak og utbedringer iverksettes.

Svar:

Mobildekningen er dårlig langs mange jernbanestrekninger og i de aller fleste tunnelene, og kundeundersøkelser viser, som Stortingsrepresentanten også viser til, at kundene er misfornøyde med internetttilgangen på sin togreise. På den bakgrunn utarbeidet Jernbanedirektoratet i 2018 en "Plan for bedre nettdekning til togreisende". Samferdselsdepartementet fulgte opp planen ved å beslutte at Norske tog AS skulle bygge inn moderne mobilforsterkerutrustning i utvalgte persontog. Samferdselsdepartementet bestilte i tillegg en konseptvalgutredning (KVU) fra direktoratet om nødvendige investeringer i infrastrukturen for å bedre nettdekningen langs jernbanen siden anslåtte investeringskostnader oversteg grensene for når konseptvalgutredninger bør gjennomføres.

"KVU – Bedre nettdekning langs jernbanen" ble oversendt departementet i september i fjor og Samferdselsdepartementet igangsatte da kvalitetssikring, KS1, i tråd med statens prosjektmodell. Hovedkonklusjonen fra kvalitetssikringen som nylig forelå, er at investeringer i bedre nettdekning er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Dette skyldes ikke minst at de reisende kan utnytte reisetiden bedre, og at jernbanen blir mer attraktiv og således øker sin markedsandel – med de miljøgevinstene dette også gir. På den bakgrunn anbefalte Jernbanedirektoratet at denne investeringen ble prioritert i kommende Nasjonal transportplan. Vårt forslag til Nasjonal transportplan 2022-2033 legges frem før påske.

Når det gjelder Jærbanen spesielt, fremgår det av nevnte KVU at telekomselskapet Telia i 2019 vant en frekvensauksjon med en dekningsforpliktelse for jernbane. Forpliktelsen innebærer at selskapet innen 31.12.2025 må tilby frittlandsdekning langs flere jernbanestrekninger, deriblant Stavanger-Egersund-Kristiansand.

SPØRSMÅL NR. 1593**Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 18. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for status på dette arbeidet og hvilke lovendringer han evt. ser for seg at det er behov for å fremme?

BEGRUNNELSE:

Tidligere har statsråden orientert om at Regjeringen skal evaluere ordningen med overføring av ansvaret for krisesentrene til kommunene og vurdere tiltak som sikrer gode krisesentertilbud. Bufdir skulle få i oppdrag å utvikle et kunnskapsgrunnlag om kommunenes krisesentertilbud og utfordringer ved dagens ordning. Når dette forelå skulle regjeringen vurdere behov for endringer i loven.

Jeg har etterlyst handlingsplanen mot vold i nære relasjoner ved flere anledningen, men har blitt forsikret om at denne kommer våren 2021. Imidlertid mener jeg det er viktig å se dette i sammenheng også med evaluering av krisesentertilbudet.

Svar:

Krisesentrene er et viktig tilbud til personer som opplever vold i nære relasjoner. Jeg deler representant Hjemdals engasjement for dette tilbudet. Krisesentrene er for

mange en trygg havn i svært krevende livssituasjoner, og for noen også livreddende.

Det følger av Granvolden-plattformen at regjeringen vil evaluere overføringen av ansvaret for krisesentrene til kommunene og vurdere tiltak om sikrer er godt krisesentertilbud. Jeg er opptatt av kvalitet i krisesentertilbudet. Krisesentre er et sentralt hjelpetilbud til kvinner, menn og barn utsatt for vold i nære relasjoner.

I Prop. 1 S (2020-2021) varsles det at regjeringen vil utrede lovendringer og vurdere tiltak for å øke kvaliteten på tilbudet ved krisesentrene. Arbeidet bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag: rapporten Kommunenes krisesentertilbud – en kunnskapsoversikt utarbeidet på oppdrag fra Bufdir og en vurdering fra Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig av måten krisesentrene håndterer personopplysninger på, utarbeidet etter oppdrag fra departementet.

Arbeidet med lovendringene har vært forsinket på grunn av covid-19-pandemien, men er nå tatt opp igjen. Lovendringer forberedes og fremmes på vanlig måte. Jeg kan dessverre ikke nå kommentere hvilke endringer som ev. vil bli foreslått.

Jeg viser for øvrig til at jeg har også har fått tilsendt Dokument 8:134 S (2020-2021) representantforslag om et styrket og gratis krisesentertilbud for voldsutsatte til uttalelse.

SPØRSMÅL NR. 1594**Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 15. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva er akseptabel tidsbruk for post som sendes fra kommunen til en av kommunenes innbyggere?

BEGRUNNELSE:

Kongsberg kommune har fått tilbakemelding fra innbyggere som mener at kommunal post bruker for lang tid. Blant årsakene til dette er færre dager med postomdeling

som følge av at regjeringspartiene har endret postloven, det betyr at det tar lenger tid å sende post i Norge. En annen årsak til treg postgang i Kongsberg kan være at post som skal sendes innad i Kongsberg først sendes til Lørenskog for sortering.

Svar:

Postens konsesjon setter krav om at minst 85 prosent av innenlands brevpost skal være fremme tre virkedager etter innlevering, og 97 prosent innen fem virkedager. Kravene gjelder på landsbasis og følges opp av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom).

Målingene av fremsendingstid utføres av en uavhengig måleoperatør (Quotas). Årlig sendes det om lag 80 000 testbrev, med en geografisk fordeling som gjenspeiler de faktiske brevstrømmene. Posten vet ikke hvilke avsendere og mottakere som deltar i målingene. Brevene innleveres både i innleveringskasser og Post i Butikk, og har også forskjellig vekt, format og frankeringsmåte.

Rapporteringen etter omleggingen til postomdeling annenhver dag fra 1. juli 2020 viser at Posten har oppfylt konsesjonskravene med god margin. For annet halvår i fjor var 93,3 prosent av innenlands brevpost fremme innen tre dager og 99,1 prosent fremme innen fem dager. Posten opplyser at det ikke har vært utfordringer knyttet til postgangen til og fra Kongsberg.

Det er Postens ansvar at drift og organisering av postvirksomheten skjer på best mulig måte. Ifølge Posten er det å legge all brevsortering i Sør-Norge til Østlandsterminalen den beste, mest tids- og kostnadseffektive måten å organisere postgangen i Sør-Norge på.

SPØRSMÅL NR. 1595

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 16. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for når det kan forventes at det åpnes for godstrafikk på Østre linje, og vil statsråden ta initiativ til at Jernbanedirektoratet og Bane NOR inngår avtale om videre utredning og planlegging av rutemessig godstrafikk på Østre linje?

BEGRUNNELSE:

Viser til tidligere skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:562 (2020-2021)) om Østre linje i Østfold.

Industribedrifter i Østfold har gitt tydelig uttrykk for at det bør åpnes opp for å kjøre godstog på Østre linje i Østfold. Dette for å redusere kostnader, og sikre fleksibilitet i transportløsningene i perioder der vestre linje er stengt.

I svar på skriftlig spørsmål skriver statsråden følgende:

«Med utgangspunkt i de strengt nødvendige tiltak som er identifisert for å kunne kjøre godstog i avvikssituasjoner, må det utarbeides en risikoanalyse i tilknytning til drift og styring av godstrafikk på strekningen. Dette skyldes bl.a. at det ikke er kjørt godstog på Østre linje etter at den ble utstyrt med ERTMS. Bane NOR jobber nå med denne risikoanalysen, som forventes ferdigstilt og oversendt Statens jernbanetilsyn våren 2021.»

Videre skriver statsråden at dersom det skal legges til rette for rutemessig godstrafikk på Østre linje, må Jernbanedirektoratet først inngå formelle avtaler med Bane NOR om videre utredning og planlegging av dette.

Svar:

Bane NOR utarbeider nå en risikoanalyse i tilknytning til nødvendige tiltak på Østfoldbanens Østre linje for å kunne kjøre godstog i avvikssituasjoner, både planlagte og uforutsette. En slik analyse er nødvendig blant annet fordi Østre linje ikke har vært godkjent for godstog etter at strekningen ble utstyrt med det nye signalsystemet ERTMS. Denne risikoanalysen forventes ferdigstilt i løpet våren, og skal deretter oversendes Statens jernbanetilsyn. Under forutsetning av at risikoanalysen viser akseptabel risiko, og etter nødvendige gjennomførte tiltak, kan det kjøres godstog i avvik på strekningen.

Muligheten til å kjøre godstog i avvik på Østre linje er, som også stortingsrepresentanten er inne på, svært viktig for industribedriftene i Østfold. Ikke minst gjelder det virksomhetene i Sarpsborg og Halden som har behov for jevn tilførsel av tømmer og flis til sin produksjon, men også øvrig godstransport som er i en krevende konkurransesituasjon med veitransport og er avhengig av god regularitet og forutsigbarhet. Dette er med andre ord svært viktig både for næringslivet i Østfold og for godstogoperatørene.

Framføring av godstrafikk i rute over Østre linje i timer med persontrafikk krever kapasitetsøkende tiltak som nye eller forlengede kryssingsspor mellom Ski og Mysen, etablering av Østre linjes avgrening mellom Ski og Kråkstad og at kontaktledningsanlegget fornyes.

Hvorvidt det er et behov for tilrettelegging for rutemessig godstrafikk over Østre linje, avhenger av hvordan infrastrukturen sør for Haug på Østfoldbanens Vestre linje videreutvikles, og prioriteringen av tilbudsutvikling for

persontrafikk kontra godstrafikk. Et vesentlig bedret persontogtilbud sør for Moss uten en større andel dobbeltspor vil gå på bekostning av kapasitet for øvrig trafikk.

Hvordan infrastrukturen og tilbudet skal utvikles sør for Moss er ikke avklart, og vil være og vil være et tema i Nasjonal transportplan 2022-2033 som legges frem før påske. Derfor er det for tidlig å inngå avtale om videre utredning og planlegging av rutemessig godstrafikk på Østre linje.

SPØRSMÅL NR. 1596

Innlevert 10. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 18. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Tall fra politidistriktene viser at det har vært en kraftig økning i voldssaker mot barn etter at samfunnet stengte ned. På nrk.no (10.mars) kan en lese at statsråd Melby sier at barn som har det vanskelig må ikke få det verre, og at de som har behov for det har rett på fysisk tilbud i skoler og barnehager. Det var et meget upresist svar fra statsråden, og tar i så måte ikke tak i problemet med økt fysisk vold mot barn.

Hvilke konkrete grep vil regjeringen og statsråden ta for å nå bedre barn som utsettes for vold i hjemmet?

Svar:

Brevet er oversendt til meg for besvarelse, ettersom jeg koordinerer regjeringens innsats for sårbare barn og unge under covid-19.

Jeg deler representant Sem-Jacobsens bekymring for at det er økt risiko for at barn og unge utsettes for vold og overgrep når barnehager, skoler og viktige tjenester for barn og unge reduserer sitt tilbud.

Koordineringsgruppen for tjenestetilbudet til sårbare barn og unge fremhever i sin 12. rapport av 5. mars at vi ser indikasjoner på at flere barn og unge utsettes for vold, overgrep og negativ sosial kontroll. Erfaringer og statistikk fra flere tjenester viser at det noen steder er en nedgang i henvendelser, bekymringsmeldinger og registrerte saker som omhandler vold og overgrep i nære relasjoner, mens det andre steder er en økning. Statistikk fra politiet over antall anmeldelser viser en nedgang i anmeldelser om mishandling i nære relasjoner i 2020 på 2,2 prosent sammenlignet med 2019. I 2020 er det anmeldt 2 453 sek-

suallovbrudd mot barn under 16 år, noe som er en økning på 4,8 prosent i forhold til 2019. (Tall publisert på politiet.no per 15.2.2021).

Statistikk fra hjelpetjenester og politi sier kun noe om hvor mange som har oppsøkt hjelp, mottatt en tjeneste eller fått en sak registrert. At disse tallene går opp eller ned sier ikke nødvendigvis noe om omfanget av problemet.

Vi vet dessverre at en stor andel av de som har opplevd vold ikke er i kontakt med det offentlige om dette, og mange har heller ikke snakket med noen om det. Vold i nære relasjoner foregår i det skjulte og mørketallene er store. Når politiets tall viser en økning, kan det også være et resultat av at politiet og andre tjenester har hatt et særlig fokus på slike saker, og har avdekket en større andel enn normalt.

Regjeringen har tatt flere grep for å ivareta sårbare grupper under pandemien. Vi må til enhver tid ha et barnevern og krisesentertilbud som fungerer, og som kan ivareta voldsutsatte. Det er derfor ansatte i barnevernet og ved krisesentrene tidlig ble definert som kritisk samfunnspersonell. Rapporteringen fra barnevernet og krisesentrene viser at de har tilnærmet normal drift.

I april 2020 nedsatte regjeringen en koordineringsgruppe på direktoratsnivå for å følge med på tjenestetilbudet til sårbare barn og unge under pandemien. Gruppen slo tidlig fast at det viktigste vi kan gjøre for sårbare barn og unge, er å holde barnehager, skoler, fritidstilbud og tjenestene for barn og unge åpne og tilgjengelige. Når tjenestene stenger ned er det vanskeligere å fange opp barn som utsettes for omsorgssvikt og vold hjemme.

Regjeringen har derfor under hele pandemien understreket viktigheten av at kommunene verner tjenestene til barn og unge så langt det er mulig og smittevern faglig

forsvarlig. Dette gjelder særlig helsestasjons- og skolehelsetjenesten, som er en svært viktig lavterskeltjeneste for barn og unge. Det er gitt tydelige føringer til kommunene om at helsesykepleiere som hovedregel ikke må brukes i arbeidet med testing og smittesporing.

Statsforvalterne har gjennom hele pandemien hatt en tett og løpende dialog med kommunene der oppfølgingen av barn og unge har vært høyt på agendaen.

Å holde barnehager og skoler i så nær normal drift som mulig har stor betydning for alle barn og unge. Særlig viktig er det for barn og unge som trenger hjelp fra flere tjenester, eller som på andre måter er sårbare. Mange utsatte barn og unge blir ekstra sårbare når de ikke har et sosialt og faglig fellesskap å delta i på skolen og i barnehagen.

Regjeringen har hele tiden vært tydelig på at barn og unge skal skjermes mest mulig og at barn og unge med særlige behov som ikke kan ivaretas når lokalene i barnehagen, skolen eller skolefritidsordningen er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid, skal ha et fysisk tilbud i barnehagen eller på skolen. Fra 16. april 2020 ble regelverket endret fra «særlige omsorgsbehov» til «særlige behov» for nettopp å fange opp en større gruppe sårbare og utsatte barn og unge. Fra regjeringens side har vi understreket viktigheten av å særlig ivareta denne gruppen barn og unge.

Barn og unge med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning har individuelle rettigheter etter barnehage- og opplæringsloven. Det er presisert i det midlertidige covid-19-regelverket at det bare kan gjøres tilpasninger i opplæring og tilrettelegging som følger av enkeltvedtak, dersom det kan godtgjøres at det er nødvendig og forsvarlig.

Regjeringen har lovet å kompensere kommunenes koronautgifter. Det har vi gjort siden 12. mars 2020, og det skal vi fortsette å gjøre. I statsbudsjettet for 2021 er kommunenes frie inntekter økt med om lag 9 mrd. kroner som følge av pandemien. Regjeringen begrunnet dette blant annet med at tjenestetilbudet til barn, unge og sårbare grupper skal opprettholdes.

Regjeringen har også styrket en rekke hjelpetelefoner under pandemien, slik at voldsutsatte lettere kan få tilgang på hjelp. Dette omfatter blant annet Vold- og overgrepslinjen, Alarmtelefonen for barn og unge og Røde Kors sin hjelpetelefon Kors på halsen. Også driften av Mental helse sin Foreldresupport er styrket under koronapandemien. Her kan foreldre som sliter ta kontakt anonymt på chat eller telefon og få hjelp.

Arbeidet mot vold og overgrep mot barn er høyt prioritert av regjeringen. Vi går nå inn i det siste året for opptrappingsplanen mot vold og overgrep. I 2021 styrker vi innsatsen med 96 mill. kroner slik at den samlede satsingen i planperioden nå er på 1,1 milliarder kroner.

I 2021 skal pengene gå til foreldrestøttende tiltak, som Familie for første gang, til etablering av et nasjonalt samisk kompetansesenter for barnevern, familievern og krisesentertilbud. Videre skal midlene gå til å styrke behandlingstilbudet til både unge og voksne som begår overgrep og til ettervern for voldsutsatte, i regi av Stine Sofies stiftelse.

Dagens smittesituasjon er alvorlig. Regjeringen følger utviklingen tett. Etter liv og helse, skal tjenester og tilbud for barn og unge fortsatt prioriteres. Dette er viktig for å forebygge og avdekke vold og overgrep mot barn og unge. Regjeringen tar også sikte på å fremme en ny handlingsplan mot vold i nære relasjoner før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1597

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Når Norge har kjøpt det mest avanserte og langtrekkende redningshelikopteret som er å finne i markedet, hvorfor settes ikke dette (AW 101) i tjeneste på den nye basen i Tromsø allerede ved etablering av basen!?

BEGRUNNELSE:

Det er nå besluttet å opprette en ny base i Nord-Norge, og regjeringen har lagt fram for Stortinget forslag om etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste på Svalbard. (Prop. 85 S (2020-2021)).

Dette er gode nyheter, og det vil tette et hull i redningshelikopterberedskapen i Barentshavet. Men i den

samme proposisjonen legges det opp til en løsning hvor man konkurranseutsetter (legger ut på anbud) denne tjenesten sett under ett for både Tromsø og Svalbard. Det betyr at det legges opp til at det skal være en privat aktør som skal drive redningshelikoptertjeneste på disse to basene i samdrift de neste 6 til 10 årene. Og det vil være med et helikopter med langt kortere rekkevidde og lavere kapasitet.

Ingen forkleinelse av sivile helikopteroperatører som i dag opererer på Svalbard, eller på norsk sokkel. Tvert imot så leverer de trygge og gode tjenester hver dag gjennom hele året. Og de vil også kunne levere god redningstjeneste framover, sånn som Lufttransport gjør på Svalbard i dag, og som CHC Helikopter Service gjør på Florø.

Men spørsmålet alle som ferdes langt til havs må stille til våre beslutningsmyndigheter er følgende: Når Norge har kjøpt det mest avanserte og langtrekkende redningshelikopteret som er å finne i markedet, hvorfor settes ikke dette (AW 101) i tjeneste på den nye basen i Tromsø allerede ved etablering av basen!

Det er jo nettopp i nord, med de enorme avstandene til havs, og med de begrensede ressursene som finnes, at AW 101 vil kunne utgjøre den virkelig store forskjellen i forhold til alle andre. Super Puma, Sikorsky S-92, Sea King, NH-90, eller eventuelt andre typer helikopter som finnes på markedet, og som driftes av operatører i Norge, kan ikke måle seg i kapasitet med Norges nye AW 101.

330 skvadron faser nå inn de nye helikoptrene fortløpende. Sola har vært på beredskap siden 1. september 2020. Ørland går på beredskap i løpet av våren 2021. Banak forventes å gå på beredskap på ny-året i 2022. Deretter ruller Bodø, Rygge og Florø ut fortløpende. Hele skvadron forventes å være ferdig med innfasing i 2023 – altså om cirka 2 år.

SPØRSMÅL NR. 1598

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 15. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Viser til endring av rettskretser fra 1. mai 2021 og utlysning av sorenskriver for Vestre Innlandet tingrett.

Hvordan skal en ny sorenskriver overholde smittevernregler, begrense nærkontakter og reising samtidig som rettskretsen og ansettelsen forutsetter tilstedeværelse

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har lagt fram forslag om etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselemannens helikoptertjeneste, jf. Prop. 85 S (2020–2021) Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselemannens helikoptertjeneste. Det tas sikte på oppstart i løpet av 2022.

Det er inngått kontrakt for anskaffelse av 16 nye SAR Queen-redningshelikoptre til erstatning for dagens Sea King-maskiner. I Norge er det seks redningshelikopterbasen på fastlandet: Rygge, Sola, Florø, Ørland, Bodø og Banak. SAR Queen vil bli innfaset på alle disse basene og arbeidet med dette pågår.

Det vil på sikt bli vurdert om det er hensiktsmessig å gå over til Forsvaret som operatør av Tromsøbasen. En slik vurdering vil først kunne bli gjort når det foreligger tilstrekkelig erfaring med driften av de nye SAR Queen-redningshelikoptrene, jf. JDs Prop. 1 S (2019–2020). Innenfor kostnadsrammen for anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. skal anskaffelsen, i tråd med Prop. 101 S (2014–2015) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Justis- og beredskapsdepartementet (reduisert kostnadsramme for anskaffelse av nye redningshelikoptre mv.) og Innst. 267 S (2014–2015), styres etter en målprioritering på fremdrift.

Dersom SAR Queen skulle vært benyttet på Tromsøbasen fra 2022 vil dette kunne skape forsinkelser i et allerede komplekst innføringsprogram. Dette ville medført at etableringen av den nye basen måtte utsettes i tid og at antall tilgjengelige helikoptre ikke ville vært tilstrekkelig for å kunne gjennomføre innfasingen på de resterende basene. På bakgrunn av ovennevnte er en sivil operasjonsløsning det mest realistiske alternativet for å få på plass en ny redningshelikopterbase i Tromsø allerede fra neste år.

ved alle rettsstedene Vågåmo, Lillehammer, Gjøvik og Fagernes?

Svar:

Stillingsutlysningen for sorenskriverembetet i Vestre Innlandet tingrett er utformet med tanke på ordinær drift, og oppstiller en klar forventning til den nye sorenskriveren: I en normalsituasjon skal sorenskriveren være til stede ved alle rettsstedene i rettskretsen. Så lenge pandemien pågår

må domstolenes medarbeidere, i likhet med alle andre, tilpasse fysisk oppmøte og reisevirksomhet etter de til enhver tid gjeldende smittevernreglene, og benytte digital kommunikasjon der forutsatt fysisk tilstedeværelse ikke er forsvarlig. Domstolene løser dette godt i dag, blant annet ved bruk av fjernmøter.

SPØRSMÅL NR. 1599

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 18. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Viser til mitt spørsmål i 2020; Dokument nr. 15:1609 (2019-2020). Etter ett år har det dessverre ikke skjedd mye, og vi kan fortsatt lese om tragedier i avisene. Rogaland fylke har nå igangsatt tiltak, som det eneste fylket i landet.

Vil statsråden ta initiativ til å be flere fylker gjøre det samme?

BEGRUNNELSE:

I svaret på nevnte spørsmål skrev statsrådet blant annet:

«Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er tilskudd til gjennomføring av miljøtiltak ut over det som forventes av vanlig jordbruksdrift. Formålet med tilskuddet er å redusere forurensningsbidraget fra jordbruket og fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap. Vi er erfarer at fjerning av piggråd er et prioritert tiltak for tilskuddsmidler i mange kommuner. Videre kan tilskudd til nye gjerder kobles til krav om fjerning av gamle. Slik bruk av offentlige midler gir god treffsikkerhet etter formålet, da tildelingene kan prioriteres ut i fra lokale målsettinger og strategier.»

Men, mange fylker, og statsforvaltere, sier de ikke har penger til å prioritere dette. Mange mener også at det nå er på tide med en nasjonal satsing, der departementet kan sette av en pott, søkbare midler, slik at vi nå kan få startet denne oppryddingen.

For oppfriskningens skyld: Forbudet mot å benytte piggråd ble innført 1.1.2010 i forbindelse med ny dyrevelferdslov. I følge §15 skal eksisterende gjerder utføres, eller oppføres, og holdes ved like slik at dyr ikke utsettes for fare for unødige påkjenninger og belastninger. Nå har dette forbudet virket i over elleve år, uten at noe nevneverdig har skjedd i saken.

Svar:

Dyrevelferdsloven setter forbud mot å bruke piggråd i nye gjerder for å regulere dyrs ferdsel, både i inn- og utmark. Bestemmelsen om forbud mot bruk av piggråd i gjerde medfører også at piggråd ikke kan brukes når materiale i gamle gjerder med piggråd må skiftes ut. Eksisterende gjerder må vedlikeholdes på en måte som gjør at dyr ikke utsettes for fare for unødige påkjenninger og belastninger. Den som er ansvarlig for gjerdet, skal føre nødvendig tilsyn med det og gjennomføre nødvendige tiltak for å kunne oppdage, forebygge og avhjelpe fare for unødige påkjenninger og belastninger. Reglene gjelder ikke bare ens egne dyr, men alle dyr som ferdes i området.

Mattilsynet kan i dag fatte vedtak om at den ansvarlige for gjerdet vedlikeholder eller fjerner gjerder med piggråd. Det er imidlertid bare «dyreholdere» som kan holdes økonomisk ansvarlig i de tilfeller Mattilsynet selv må gjennomføre tiltaket jf. dyrevelferdsloven § 32 første ledd. Tiltak Mattilsynet eventuelt gjennomfører overfor en gjerdeier som ikke er dyreholder, må derfor dekkes av offentlige midler. Det arbeides nå med å ferdigstille en proposisjon til Stortinget hvor jeg blant annet foreslår en lovendring i lov om dyrevelferd § 32 fjerde ledd, som vil styrke Mattilsynets arbeid med å få fjernet uønsket piggråd. Endringsforslaget vil innebære at Mattilsynet kan få dekket sine utgifter i forbindelse med utføring av unnlatte tiltak fra alle som kan få et pålegge eller vedtak rettet mot seg etter dyrevelferdsloven. Dersom endringsforslaget blir vedtatt vil dette kunne bidra til å effektivisere Mattilsynets håndheving av piggrådforbudet, og fungere som et insentiv for grunneiere til å fjerne uønsket piggråd på sin eiendom.

Selv om det i hovedsak er dyreholder/grunneier som har ansvar for å rydde, finnes i dag en mulighet til å søke om tilskudd for spesielle tiltak i jordbruket (SMIL).

Denne tilskuddsordningen har som formål å motivere aktive bønder til en frivillig innsats for å ta vare på kulturlandskapet og biologisk mangfold. Fjerning av uønsket piggtråd er en del av denne ordningen.

Statsforvalteren mottar årlig midler som skal gå til tilskudd for spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL). Statsforvalteren fordeler midlene videre til kommunene. Fordelingen baseres på kommunenes lokale retningslinjer og strategier. Det er kommunen som prioriterer søknadene og innvilger tilskudd. Det er også kommunen som skal

prioritere de miljøtiltakene som er best egnet i egen kommune innenfor de rammene som fremgår av forskriften. På denne måten kan bruken av midler prioriteres ut fra de lokale forholdene og prioriteringene. Det er vår erfaring at fjerning av piggtråd er et prioritert tiltak for tilskuddsmidler i mange kommuner. Det er essensielt for arbeidet med å fjerne uønsket piggtråd at det blir gitt god informasjon og skapes bevissthet rundt denne problemstillingen.

SPØRSMÅL NR. 1600

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva gjør statsråden for å ta tak i disse problemene, og skal det være slik at det er den som holder på å trakassere og lage problemer som skal få fortsette å holde på eller er det snart på tide å sørge for å skjerme lokalmiljøet for denne typen handlinger ved at myndighetene tar ansvar å setter inn tiltak?

BEGRUNNELSE:

På Notodden er det nå stor utålmodighet og frustrasjon over at personen får lov til å lage store problemer med nær familie og lokalmiljøet, som opplever innbrudd, hærverk, voldelig adferd. Hvor politiet må rykke ut gjentatte ganger, og står helt maktesløse uten mulighet til å kunne handle. En del personer sliter med svært utagerende adferd, og eller rus/psykiske utfordringer i livet sitt. Dette er personer som ofte står i en skvis mellom helse og justis og som selv eller venner familie opplever at både personen det gjelder ikke får den hjelpen de trenger, men som selv også opplever at adferden til personen det gjelder og mangel på oppfølging også sørger for å gjøre hverdagene vanskeligere og ofte opplever å måtte håndtere konflikter og problemer uten at myndighetene gjør noe. Når politiet kommer så opplever man bare at personen blir hentet kjørt enten hjem, institusjon og eller er en kort periode i arrest før personen slippes ut igjen og etter kort tid er man tilbake igjen og skaper nye konflikter og ødelegger for andre, mange opplever dette som omsorgssvikt i forhold til personen det gjelder og som i liten grad er i stand til å ta vare på seg selv. Jeg er også kjent med at politi/lokalbefolkningen og familie/venner er svært oppgitte,

og forventer at det blir handlet og frykter konsekvensen om ikke det ikke skjer.

Svar:

Representanten Bård Hoksrud spør om de som trakasseres og lager problemer skal få fortsette, eller om lokalmiljøet bør skjermes for denne type handlinger ved at myndighetene setter inn tiltak.

Dette er et viktig område hvor det er sentralt å finne en god balanse mellom samfunnsvern, behandling og livskvalitet for den enkelte.

Både politiet og helsetjenesten har ansvar for antatt psykisk syke som begår kriminelle handlinger. Dette er presisert i rundskriv IS-5/2012 Helsetjenestens og politiets ansvar for psykisk syke – oppgaver og samarbeid.

Jeg vil i hovedsak redegjøre for helsetjenester til mennesker med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer.

Kommunene har ansvar for å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. De regionale helseforetakene skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjenester i og utenfor institusjon.

Vi vet at noen med alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelproblemer i liten grad selv oppsøker hjelpeapparatet, selv om både de selv, pårørende og andre i lokalsamfunnet mener at de kan trenge behandling og oppfølging.

Dette har regjeringen tatt på alvor, og det er nå etablert rundt 80 ACT- og FACT-team rundt om i landet. Dette er tverrfaglige aktivt oppsøkende behandlingsteam

som leverer både kommunale- og spesialisthelsetjenester til mennesker med alvorlige psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer. Teamene gir alle typer tjenester brukeren har behov for, blant annet integrert behandling av rus- og psykiske lidelser og tett individuell oppfølging rettet mot arbeid, familie, fritid og bolig. Regjeringen vil at slike team etableres alle steder der det er befolkningsmessig grunnlag for det.

Pasienter med alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelproblemer er en av fire grupper som skal prioriteres av Helsefelleskapene. Her skal helseforetak og samarbeidende kommuner sammen med brukere og fastleger, planlegge tjenester til sårbare pasientgrupper med behov for tjenester fra begge nivå.

Å gi helsehjelp uten samtykke er et veldig alvorlig inngrep som bare kan brukes når det er helt nødvendig. Vi kan bare gi helsehjelp til personer som ikke ønsker å ta imot et tilbud om en helse- eller omsorgstjeneste, når det finnes en lovhjemmel for det. Det er blant annet adgang til å innlegge og holde tilbake personer i institusjon uten eget samtykke, men vilkårene er strenge.

Dom på tvungent psykisk helsevern er et grunnlag for tvangsbruk. Blant annet kan utilregnelige lovbrytere ved dom overføres til tvungent psykisk helsevern når de har begått gjentatte lovbrudd av samfunnsskadelig eller særlig plagsom art. Særreaksjonen må være nødvendig for å verne samfunnet mot slike lovbrudd, det må være særlig nærliggende fare for nye lovbrudd av samme art og andre tiltak må ha vist seg åpenbart uhensiktsmessige. Denne ordningen ble innført ved en lovendring i 2016.

De regionale helseforetakene (RHF) har ansvar for gjennomføring av særreaksjonen. Det vil si at de både

har et ansvar for selve behandlingen og for å forhindre nye lovbrudd. Domfelte pasienter skal i størst mulig grad behandles som andre pasienter og målet skal være å tilbakeføre dem til samfunnet.

En del av pasientene behandles i sikkerhetspsykiatriske avdelinger. Nylig utgitte rapporter viser at mye fungerer godt både innen sikkerhetspsykiatrien og i samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen. Samtidig peker rapportene på flere utfordringer og mulige forbedringsområder. Dette vil jeg se nærmere på når departementet har gjennomgått og vurdert anbefalingene i rapportene.

Tvangslovutvalget har foretatt en samlet gjennomgang og vurdert behovet for revisjon og modernisering av regelverket for bruk av tvang i helse- og omsorgssektoren. Regjeringen har i Granavolden-plattformen slått fast at det skal foretas en revisjon av alle tvangshjemler, basert på anbefalingene fra Tvangslovutvalget. Utredningen fra utvalget har vært på alminnelig høring. Departementet kommer før sommeren til å sende ut et høringsnotat der det blant annet vil gå fram hvordan vi vurderer de sentrale lovforslagene fra utvalget.

Jeg har forståelse for at pårørende og lokalsamfunnet blir frustrerte over at det er vanskelig å få personer til å slutte med plagsom oppførsel. Jeg vil likevel minne om at helsetjenestens oppgave er å yte helsehjelp, dvs. handlinger som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende, rehabiliterende eller pleie- og omsorgsformål, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 1-3 bokstav c.

SPØRSMÅL NR. 1601

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 17. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for en evaluering av pasient- og brukerrettighetsloven, med sikte på å få en oppdatert og moderne lov, med et forståelig språk og rettigheter som blir etterlevd i praksis?

BEGRUNNELSE:

Pasient- og brukerrettighetsloven er mer enn 20 år gammel, og har siden den første gang trådte i kraft blitt endret

mer enn 60 ganger. I forarbeidene står det om den opprinnelige intensjonen med opprettelsen av helselovene:

«Samlet skal de nye helselovene gi et moderne rammeverk for utvikling av et nasjonalt helsetilbud som er rasjonelt drevet, har god kvalitet og står i tjeneste for enkeltmennesket»

Ot.prp.nr.12 (1998-1999). Det kan spørres om helselovene oppfyller denne intensjonen i dag.

Pasient- og brukerrettighetsloven skal først og fremst forstås av pasienter og helsepersonell, som ikke er juris-

ter, noe som stiller et særlig krav til et enkelt og forståelig språk i lovteksten. Slik er ikke virkeligheten. Jeg har fått tilbakemelding fra en rekke brukerorganisasjoner, de gir tilbakemelding om at Pasient- og brukerrettighetsloven inneholder sjeldent mange uklare og vage bestemmelser som gir rom for ulike og kreative tolkninger. Tilbakemeldingen fra Kreftforeningens rettshjelp er blant annet at det er vanskelig å finne frem i lovverket selv for jurister, og da særlig kapittel 2 som tar for seg nødvendig og forsvarlig helsehjelp. Konsekvensen av et uklart lovverk er at mange pasienter ikke får oppfylt sine rettigheter, og at svært syke mennesker må gå omveien om statsforvalteren og rettssystemet får å få oppfylt grunnleggende rettigheter.

Det er også rekke bestemmelser i lovverket, som tilgang til kontaktlege og individuell plan, som i liten grad etterlevs i praksis.

Svar:

Et viktig kjennetegn ved et kvalitativt godt lovverk, er at det er mest mulig tilgjengelig for brukerne. God tilgjengelighet er en målsetning i alt lovgivningsarbeid. Vi arbeider derfor mye med språket og strukturen når vi utformer lovforslag i departementet.

I tillegg til god lovteknikk og et klart og forståelig språk, bør et godt lovverk også ha et materielt innhold

som gir gode resultater når lovverket skal brukes i enkelt-saker. På helserettens område er det ofte behov for å kunne gjøre skjønsmessige vurderinger tilpasset den konkrete situasjonen i hver enkelt sak. Da kan det være grunn til å ha et lovverk som åpner for å bruke endel skjønn, selv om dette til en viss grad kan gi mer vaghet og mindre forutsigbarhet. Disse hensynene må avveies når lovverket skal utformes. Dette betyr imidlertid ikke at lovverket skal åpne for kreative løsninger på tvers av lovgivers intensjon, og det er heller ikke akseptabelt at lovverket ikke etterlevs.

I tillegg til god utforming av lovverket, vil det ofte også være behov for veiledere og annet informasjonsmateriale som utdyper og supplerer lov- og forskrifter. Helsedirektoratet har utarbeidet rundskriv og veiledere til pasient- og brukerrettighetsloven og til prioriteringsforskriften gitt med hjemmel i lovens kapittel 2.

Regelverksarbeid er en kontinuerlig prosess som ikke kan anses avsluttet når en lov eller forskrift er vedtatt og satt i kraft. Det bør alltid vurderes om det er behov for å evaluere og kontrollere om regelverket fungerer godt og virker etter sin hensikt. Etter en gjennomgang ble prioriteringsforskriften i 2019 endret, blant annet for å gjøre innholdet tydeligere for helsepersonell i den kliniske hverdagen. Det kan også være aktuelt å vurdere flere tilsvarende endringer av reglene i pasient- og brukerrettighetsloven eller tilhørende forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 1602

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 18. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden i lys av trafikkaos på E39 i Flekkefjord fremskynde firefelts motorvei, og hvilke strakstiltak vil statsråden sette i gang slik at vi ikke havner i denne situasjonen igjen?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 10.mars skjedde det igjen. Trafikken på E39 i vestre del av Agder sto helt stille. Både like øst og like vest for Flekkefjord var kaoset komplett. Trailer som sperret E39, forsøk på forbikjøring og kilometerlange køer. Køene strakk seg inn til Flekkefjord sentrum og folk sto i kø i timesvis og flyttet seg kun et par hundre meter. Hadde lokalsykehuset ikke vært der og en ulykke hadde inn-

truffet, ville innbyggerne i Flekkefjord vært fullstendig avskåret og uten tilgang til nødhjelp. Heldigvis ble ingen skadet og heldigvis har befolkningen i Flekkefjord et vel-fungerende lokalsykehus.

I lokalavisen Agder kunne man lese om dramaet som utspant seg. Problemet er bare at dramaet var varslet. Et kjapt værøsk på yr.no viste at det ville komme snø. Det har vært snøkaos i Nulandsbakken i Flekkefjord tidligere så snøfallet burde ikke kommet som "julekvelden på kjerringa". Statens Vegvesen hevder de var godt forberedt. Kaoset tyder på noe annet.

For undertegnede viser dette at ny firefelts E39 er etterlengtet. Fremskrittspartiet var pådriver for både Nye Veier AS og firefelts motorvei fra Kristiansand til Stavanger. Dessverre så bruker dagens regjering lang tid på plan-

legging av E39 uten grunn. Statlig plan burde vært klar for lenge siden og jeg håper statsråden vil sørge for fortgang. Videre etterlyser jeg en startdato for ny firefelts E39.

Vi bør også iverksette strakstiltak på eksisterende E39. Det kan være ekstra brøytemannskap, flere «krabbe-felt», bedre varslingsystemer, flere kontroller med utenlandske vogntog og strengere straff for de som ikke er godt nok skodd.

Svar:

Statlig kommunedelplan for E39 Lyngdal - Ålgård har vært på høring. Kommunedelplanen har tatt lang tid, noe som blant annet skyldes at strekningen er ekstraordinært lang, og at beslutningsgrunnlaget og nødvendige avklaring av rammebetingelser før planoppstart derfor ble svært omfattende.

Regjeringen har nå valgt korridor for ny E39 mellom Lyngdal og Ålgård. Løsningen blir R1-alternativet som går sør for Teksevatnet og via Vikeså gjennom Rogaland, og A1-alternativet via Lølandsvatn gjennom Agder. Denne løsningen har størst samfunnsøkonomisk nytte, og er best for natur og jordvern i Rogaland. Den valgte strekningen A1-R1 vil ligge til grunn for Kommunal- og moderniseringsdepartementets sluttbehandling og endelige vedtak av den statlige kommunedelplanen for E39 Lyngdal Vest – Sandnes. Etter at kommunedelplanen er fastsatt vil Nye Veier AS ta over ansvaret og utarbeide reguleringsplaner.

Når det gjelder den konkrete hendelsen som representanten viser til, så er det fullt forståelig at det er frustrerende med kø og lange ventetider på grunn av vogntog og andre biler som ikke kommer videre på grunn av værforholdene. Jeg har fått opplyst at berørte parter i Statens vegvesen har tett dialog og samhandler godt for å hånd-

tere slike situasjoner og de har tilsvarende tett dialog med entreprenørene. I slike situasjoner er alle tilgjengelige ressurser ute for å bedre forholdene på veggen. Det var de også i forrige uke da været ble meldt.

Statens vegvesen hadde byggherrepersonell ute på veggen store deler av onsdag 10. mars og natt til torsdag 11. mars. Entreprenørene leverte i henhold til kontrakt og gitt standard, med ekstra tiltak som veghøvel, hjullaster eller traktor med skjær i definerte bakker på E39 og E18, både i vestgående og østgående retning.

Det var satt på ekstra kontrollmannskaper da været ble meldt og det ble jobbet mange timer overtid for å kontrollere dekk og kjettinger på tunge kjøretøy på de aktuelle vegene, mens snøen lavet ned. De som ikke hadde dekk som egnet seg for føret, ble holdt igjen. Statens vegvesen har imidlertid ikke hjemmel til å gi kjøreforbud til vogntog som har forskriftsmessig vinterutrustning. Etaten kan anmode sjåførene om å vente med å kjøre, men har ikke anledning til å holde igjen de som har alt i orden. Det gjelder både norske og utenlandske sjåfører og kjøretøy.

Det er også slik at førere av alle typer kjøretøy har ansvar og plikt til å sørge for at kjøretøyet har tilstrekkelig veggrep for de gjeldende føreforholdene. Dersom dette ikke er mulig, er eneste løsning å parkere inntil forholdene bedrer seg. Det er ikke mulig å kontrollere hver enkelt sjåførs ferdigheter og erfaring på vinterføre. Her har alle sjåfører et selvstendig ansvar.

Det inntraff denne gangen to trafikkulykker på E39 hvor tunge kjøretøy var involvert og som medførte stans i trafikken. Dette resulterte i at brøytebilene ble stående i den samme køen som de andre trafikantene, og dette skapte utfordringene.

SPØRSMÅL NR. 1603

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 23. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Når vil lovforslag om endringer i rederiskatteordningen, slik at selskaper innenfor ordningen også kan drive virksomhet som skal beskattes ordinært, bli fremmet for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av Revidert Nasjonalbudsjett for 2020 fattet Stortinget et anmodningsvedtak der regjeringen bes utrede endringer i rederiskatteordningen slik at selskaper innenfor ordningen, i tillegg til virksomhet som kvalifiserer for rederibeskatning, kan drive virksomhet som skal beskattes ordinært. En endring som nevnt i anmod-

ningsvedtaket, vil innebære at også virksomhet som ikke kvalifiserer for skattefritak, kan drives av selskap innenfor ordningen.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2021, uttaler Finansdepartementet at de arbeider med en oppfølging av anmodningsvedtaket. Et eventuelt forslag om adgang til delt virksomhet i rederiskatteordningen må sendes på høring. Forslaget må også gjennom en notifikasjonsprosess med EFTAs overvåkningsorgan (ESA) før det kan få virkning. En eventuell endring kan derfor trolig tidligst få virkning fra og med inntektsåret 2022.

Rederinæringen har gjennom flere år vist til at ovennevnte bestemmelser (ofte omtalt som inngjerdingen av lovlig virksomhet) medfører utfordringer for selskap i rederiskatteskatteordningen. Dette skyldes at skipene ikke kan benyttes til oppdrag som skal skattlegges ordinært, bl.a. innenfor havbruk. I tillegg medfører inngjerdingen en risiko for tvunget uttreden av ordningen. Det er også vist til eksempler der selskap velger andre europeiske rederiskatteordninger – med en mer fleksibel inngjerding – fremfor den norske.

Det haster derfor med å få endret rederiskatteordningen, slik at selskap innenfor ordningen også kan drive virksomhet med skipene som skal skattlegges ordinært. Finansdepartementet har selv antydnet at en endring trolig tidligst kan få virkning fra og med inntektsåret 2022. I så fall bør et lovforslag sendes på høring i løpet av våren 2021, og fremmes for Stortinget i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2022. Iverksettelsen kan eventuelt avvente en endelig godkjennelse fra ESA. En senere fremleggelse for Stortinget fremstår uheldig, da saken allerede har vært til behandling i departementet i ca. 10 måneder.

Svar:

Formålet med rederiskatteordningen er å bedre norsk skipsfarts internasjonale konkurransevne. Dagens ordning er godkjent av ESA som statsstøtte i samsvar med ESAs retningslinjer for støtte til sjøfart, jf. EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c. Ordningen ble første gang godkjent i 1998 og senest for en ny tiårsperiode fra og med 2018. Rederiselskaper innenfor ordningen er endelig fritatt for alminnelig inntektsskatt på skipsfartsinntekter. Selskapene skattlegges for netto finansinntekter og svarer en særskilt tonnasjeskatt. En forutsetning for å være innenfor ordningen er at selskapene kun driver med lovlig skipsfartsvirksomhet.

Stortinget fattet anmodningsvedtak om delt virksomhet i rederiskatteordningen i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 2 (2019–2020), se Innst. 360 S (2019–2020):

«Vedtaket 784: Stortinget ber regjeringen å utrede og vurdere endringer i rederiskatteordningen slik at selskaper innenfor ordningen i tillegg til virksomhet som kvalifiserer for rederibeskatning kan drive virksomhet som ikke er støtteberettiget,

og som skal beskattes ordinært. Status for saken skal omtales i forbindelse med statsbudsjettet for 2021.»

Arbeidet med å følge opp anmodningsvedtak 784 er, som det vises til i begrunnelsen, omtalt i Prop. 1 LS (2020–2021) kapittel 15. Departementet arbeider med oppfølgingen av anmodningsvedtaket, og har vært i kontakt med ESA angående en prosess med notifisering av et forslag om endringer i ordningen som beskrevet i anmodningsvedtaket. En notifikasjon til ESA forutsetter at det foreligger et tilfredsstillende forslag til endringer i det regelverket som ble notifisert med virkning fra 2018. Departementet arbeider med sikte på å kunne sende en notifikasjon til ESA så snart det lar seg gjøre.

En endring av regelverket slik at det åpnes for delt virksomhet innenfor rederiskatteordningen, kan innebære betydelige endringer i flere sider ved ordningen, blant annet reglene om inntreden og uttreden, behandlingen av gevinst/tap mm. En ordning som tillater delt virksomhet, forutsetter også en tilfredsstillende mekanisme for allokering av inntekter/tap mellom skattefri rederivirksomhet og ordinært beskattet virksomhet. Oppfølgingen av anmodningsvedtaket krever betydelig utredning før et eventuelt lovforslag kan fremmes og notifiseres til ESA.

SPØRSMÅL NR. 1604**Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 19. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Ved import av farlig avfall til Norge, hva regnes som farlig avfall - det som er klassifisert som farlig fra avsenderlandet eller det som regnes som farlig ved innførsel til Norge, og tar Miljødirektoratet utgangspunkt i hva mottaker i Norge vurderer avfallet som?

BEGRUNNELSE:

16. februar kunngjorde Miljødirektoratet at de strammer inn sin praksis for import av uorganisk farlig avfall til sluttbehandling i Norge, særlig fra land utenfor Norden. Import av farlig avfall har vært økende de siste årene, og tall fra 2019 viser at Norge importerte 447 000 tonn farlig avfall, mot 272 000 tonn i 2015, ifølge Statistisk Sentralbyrå. Alle tiltak som får ned den store importen av farlig avfall og som minimerer behovet for nye nasjonale deponier for farlig avfall, er derfor velkomne.

Mangelen på en felles tolkning av regelverket gjør at ulike land gjør ulike tolkninger av avfallsklassifiseringer, spesielt angående hva som er å regne som avfall eller ikke avfall og hva som er farlig og ikke-farlig avfall. NOAH hevder, etter spørsmål fra journalist Jens Egil Heftøy på nettstedet Avfallsbransjen, at denne varslede innstramningen ikke berører dem.

Kan statsråden forklare dette når vi vet at avfallsselskapet NOAH importerer både flyveaske og andre fraksjoner farlig uorganisk avfall utover importen fra Norden, og at vi samtidig vet at NOAH er hovedimportør av uorganisk avfall til Norge? I NOAHs Bærekraftsrapport for 2019 (på side 21) kommer det fram at over 17 % av det importerte farlige avfallet stammet fra land utenfor Norden i 2019 - eller 11,2 % av total mengde mottatt uorganisk farlig avfall (inklusive det fra Norge og Norden).

Det er på sin plass å spørre statsråden om hva den endrede praksisen faktisk innebærer. I brevet fra Miljødirektoratet står det "søknader om import til sluttbehandling av denne typen avfall fra land utenfor Norden som hovedregel vil få avslag".

Svar:

Næringslivet har sjølv ansvar for handsaming av eget avfall, også farleg avfall. Norske aktørar importerer og eksporterer farleg avfall, og det vekslar frå år til år om eksporten eller importen er størst. I 2019 var eksporten marginalt større enn importen. Noreg har internasjonale plikter som seier at vi skal ha ein nasjonal kapasitet for

handsaming av farleg avfall. Ein slik kapasitet er viktig for ei lange rekke industribedrifter.

For å sikre ein slik kapasitet har Miljødirektoratet varsla ei strengare linje for import av uorganisk avfall til sluttbehandling. I dette tilfellet betyr sluttbehandling at avfallet deponerast utan at det har nokon funksjon i behandlinga av anna avfall. Dette omfattar for eksempel ikkje import av flygeoske som brukast til å nøytralisera og stabilisera svovelsyre som deponerast på Langøya. Dette avfallet erstattar kalkstein i nøytraliseringa, og reknast som ein gjenvinningsoperasjon. Flygeoske rammast derfor ikkje av importrestriksjonane, men NOAH og andre importørar av uorganisk avfall har nå eit mindre handlingsrom for å importera avfall til sluttbehandling.

Når det gjeld klassifisering av farleg avfall er det eit felles klassifiseringssystem i Europa, forankra i rammedirektivet for avfall. Det vil likevel kunne vere noko ulik praksis og tolking i ulike land. Ved grensekryssande transport av avfall, vil avfall som er klassifisert som farleg avfall i eksportlandet normalt også bli klassifisert og behandla som farleg avfall i importlandet. Det er importøren sitt ansvar å klassifisere avfallet. Behandlinga av avfallet må uansett vere i samsvar med gjeldande regelverk og krav i løyvet.

SPØRSMÅL NR. 1605

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 19. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvor mye er bevilget til nordområdeformål på statsbudsjettet for 2021, og har bevilgningene til nordområdetiltak økt eller blitt redusert i årene 2013 - 2021, herunder UD's Arktis 2030-satsing?

Svar:

Regjeringens nordområdepolitikk omtales samlet i et eget kapittel, Del III Spesielle tema, i Utenriksdepartementets Prop. 1 S. I statsbudsjettene fra 2013 til 2016 inkluderte denne omtalen en detaljert tabell over årlige samlede bevilgninger til nordområdeformål, det såkalte «nordområderegnskapet». For statsbudsjettene 2017 og 2018 ble ikke oversikten over de samlede nordområdebevilgninger inkludert i Utenriksdepartementets Prop. 1 S, men publisert på regjeringen.no. Oversikt over samlede nordområdebevilgninger for årene 2013-2018 er lagt inn nederst i svaret.

Regjeringen besluttet fra og med statsbudsjettet for 2019 å gå bort fra å ha et slik detaljert «nordområderegnskap» og tabell over de samlede bevilgningene til nor-

dområdeformål, gitt metodiske utfordringer knyttet til å gi et korrekt totalbilde av bevilgninger med betydning for nordområdesatsingen.

Metodikkutfordringene knyttet seg bl.a. til at kostnadstunge strategiske satsinger, som Nasjonal transportplan og Forsvarets satsinger i nord, falt utenfor rapporteringen. Det har vært krevende å sette klare avgrensinger for hvilke satsinger som skal inngå i oversikten, og rapporteringen har derfor i stor grad basert seg på skjønn. Det er på bakgrunn av dette ikke laget en samlet oversikt av bevilgninger til nordområdetiltak for perioden 2019-2021. Regjeringen vil isteden rapportere med utgangspunkt i omforente strategiske mål for nordområdesatsingen. Denne omtalen for 2021 er å finne i Prop 1 S (2020-2021) kap 8 s. 185.

Under følger en tabell som viser bevilgninger til kapittel 118 Utenrikspolitiske satsinger, post 70 Nordområdetiltak, samarbeid med Russland og atomsikkerhet samt anslagsvis fordeling til Arktis 2030, som er én av tre tilskuddsordninger på posten, fra 2013 til 2021.

Tall i mill. kroner

År	Saldert budsjett for kap. 118, post 70 Nordområdetiltak, samarbeid med Russland og atomsikkerhet	Arktis 2030 (UD)	Barents 2020	Arktisk samarbeid	Kommentar
2013	320,3	-	82	42	Barents 2020 og Arktisk samarbeid var forløperne til Arktis 2030
2014	341,9	-	84	61	
2015	355,7	150	-	-	
2016	300,1	126,8	-	-	
2017	307,6	130	-	-	
2018	331,9	129,8	-	-	
2019	325,8	125,5	-	-	
2020	259,7	73,2	-	-	Forvaltningen av Arktis 2030-ordningen ble delt i 2020 og 40 pst av midlene overført til Troms og Finnmark fylkeskommune.
2021	254,3	76,2	-	-	

Referanse og lenker til regjeringens samlede nordområdetiltak per år:

2013: Prop. 1 S (2012-2013) for Utenriksdepartementet, kap. 10, s. 255 [Prop. 1 S UD \(2012-2013\) - regjeringen.no](#)

2014: Prop. 1 S (2013-2014) for Utenriksdepartementet, kap. 10, s. 277 [Prop. 1 S \(2013-2014\) - regjeringen.no](#)

2015: Prop. 1 S (2014-2015) for Utenriksdepartementet, kap. 12, s. 293 [Prop. 1 S \(2014-2015\) - regjeringen.no](#)

2016: Prop. 1 S (2015-2016) for Utenriksdepartementet, kap. 12, s. 329 Prop. 1 S (2015-2016) - regjeringen.no

2017: Oversikt over regjeringens samlede nordområdetiltak i 2017 [Oversikt over regjeringens samlede nordområdetiltak i 2017 - regjeringen.no](#)

2018: Oversikt over regjeringens samlede nordområdetiltak i 2018 [nord_satsing2018.pdf \(regjeringen.no\)](#)

2019: Prop. 1 S (2018-2019) for Utenriksdepartementet, kap. 8, s. 173 (omtale av nordområdepolitikken) [Prop. 1 S \(2018–2019\) - regjeringen.no](#)

2020: Prop. 1 S (2019-2020) for Utenriksdepartementet, kap. 8, s. 171 (omtale av nordområdepolitikken) [Prop. 1 S \(2019–2020\) - regjeringen.no](#)

2021: Prop. 1 S (2020-2021) for Utenriksdepartementet, kap. 8, s. 185 (omtale av nordområdepolitikken) [Prop. 1 S \(2020–2021\) - regjeringen.no](#)

SPØRSMÅL NR. 1606

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Når vil justis- og beredskapsdepartementet legge frem høringsnotat med forslag til endringer i vergemålsloven?

BEGRUNNELSE:

I dokument nr. 15:772 (2020-2021) fikk statsråden spørsmål om hvorvidt hun vil gå gjennom ordningen med fremtidsfullmakt og om hun vil vurdere lovendringer for å rette opp i mangler i dagens lovverk som kan utgjøre en fare for rettssikkerheten. Bakgrunnen er blant annet advarsler fra direktøren i vergemålsavdelingen hos Fylkesmannen i Viken om at mangler i vergemålsloven kan utgjøre en fare for rettssikkerheten, samt flere eksempler fra mediene om at eldre kvinner har signert fremtidsfullmakter og tilsvarende avtaler de trolig ikke har forstått omfanget av.

Statsråden svarer at departementet har påbegynt arbeidet med et høringsnotat der det skal vurderes flere endringer i vergemålsloven, deriblant «meldeplikt til fylkesmannen og unntak fra taushetsplikt for enkelte institusjoner som kan bli kjent med forhold som kan gi mistanke om behov for tilsyn med fullmaktsforholdet eller behov for oppnevning av verge, for eksempel finansforetak, politi og domstoler.»

Det er positivt at departementet arbeider med et slikt høringsnotat, og det vitner om at man har tatt inn over seg kritikken som er rettet mot ordningen. Samtidig mener spørsmålsstilleren det er viktig at høringsnotatet legges frem snarest mulig og senest i løpet av våren. Spørsmålsstilleren er bekymret for at arbeidet kan trekke ut i tid, og ønsker derfor en tydelig bekreftelse på at lovgjennomgangen er høyt prioritert i departementet.

Spørsmålsstilleren mener det er avgjørende at det foreslås endringer som retter opp i de påpekte svakhetene ved lovverket. Særlig må loven sikre at det ikke kan inngås fremtidsfullmakter i tilfeller der samtykkekompetansen ikke er til stede, i grensetilfeller, eller i tilfeller der personer risikerer å bli utsatt for press.

Svar:

Jeg kan bekrefte at arbeidet med et høringsnotat om endringer i vergemålsloven har høy prioritet i Justis- og beredskapsdepartementet. Det er vanskelig å konkret angi når høringsnotatet vil bli sendt på høring, men ambisjonen er at det vil være ferdigstilt i løpet av året. Departementet arbeider også med en proposisjon om endringer i vergemålsloven som følger opp forslagene som ble sendt på høring i høringsnotatet 14. november 2018.

SPØRSMÅL NR. 1607**Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 19. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

I E24 kan vi lese at NVE har 300 nettsøknader i kø fra virksomheter som vil koble seg på kraftnettet. Søknadsmengden har økt med 50 prosent. Flere aktører har advart om at manglende nettutbygging kan bremse etablering av grønne arbeidsplasser. Elektrifisering av transport- og industrisektoren har vært kjent lenge og er en ønsket utvikling.

Har ikke statsråden sett utviklingen, og hva blir gjort for at NVE ikke blir en flaskehals for klimapolitikken og mer fornybar kraft til transport og grønn industri?

Svar:

Jeg synes det er positivt med den store optimismen som vi nå ser i næringslivet, med mange ønsker om tilgang til fornybar kraft enten for å elektrifisere eksisterende virksomhet eller etablere ny.

Hvert annet år gjennomfører Statnett og 17 regionale nettselskap kraftsystemutredninger (KSU) for henholdsvis transmisjonsnettet og ulike deler av regionalnettet. Utredningene gir oss oversikt over den forventede utviklingen av kraftsystemet i Norge, blant annet med hensyn til overføringskapasitet, forbruk, produksjon, mv. Ordningen med kraftsystemutredninger skal bidra til en samfunnsøkonomisk rasjonell utbygging av regional- og transmisjonsnettet gjennom koordinerte, langsiktige vurderinger av kraftsystemets utvikling. I arbeidet med kraftsystemutredninger involveres ulike aktører.

Elektrifisering og etablering av ny industri kan innebære at store forbruksøkninger kommer raskt og kan skape behov for forsterkninger i nettet. Mens noen forbruksplaner er modne prosjekter, er det større grad av usikkerhet knyttet til realiseringen av andre. Dette gjør at det kan være krevende å koordinere nettutvikling og forbruksplaner. Det tar tid å øke nettkapasiteten, noe som må sees i sammenheng med behovet for grundige prosesser når infrastruktur med store kostnader og betydelige virkninger for natur og miljø skal gjennomføres.

Både nettselskapene og energimyndighetene opplever nå stor pågang fra aktører som ønsker nettilknytning. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i løpet av relativt kort tid mottatt et stort antall søknader til behandling. For å sikre en effektiv saksbehandling har NVE derfor tydeliggjort hvilke momenter aktører som ønsker tilknytning for etablering av datasenter eller annen kraftkrevende næring, må ha på plass i sin konsesjonssøknad før den kan behandles. Målet er både å få inn mer komplette søknader for å gjøre behandlingen mest mulig effektiv, og bidra til unødvendig tidsbruk på umodne prosjekter.

Jeg mener at vi må ha et klart mål om at tilgangen på kraft og flaskehals i nettet vårt ikke skal være til hinder for næringsutvikling. Derfor vil elektrifisering og nettutvikling være viktige temaer i den kommende stortingsmeldingen om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. Hvordan vi på kort og litt lengre sikt kan legge til rette for en ønsket utbygging av strømmettet står sentralt i dette.

SPØRSMÅL NR. 1608**Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 19. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Bønder over hele landet går nå og lurer på om de skal våge å så/plante for så å risikere å mangle arbeidskraft til stell og høsting av plantene/avlingene. Løsningen vil være å

enten sikre nok arbeidskraft eller gi erstatning for tapet. Det er urimelig at hver enkelt bonde må ta denne risikoen.

Vil statsråden oppfordre landets bønder til å så/plante som normalt og samtidig love at staten vil stille opp om det blir mangel på arbeidskraft til innhøstingen?

BEGRUNNELSE:

Landbruket er med den forestående våronna inne i en tidskritisk fase, og det må dermed iverksettes flere tiltak for å sikre at bøndene setter i gang med planlagt produksjon. En mulighet er å utvide den eksisterende erstatningsordningen for avlingsskade med en midlertidig bestemmelse som omfatter avlingssvikt som følge av mangel på arbeidskraft.

Jordbruket trenger en avklaring om hvorvidt de skal ta sjansen på å få den arbeidskraften som trengs for å få gjennomført arbeidet gjennom vekstsesongen og ikke minst i innhøstingen, uten å måtte bli økonomisk skadelidende dersom det ikke lar seg gjøre å få høstet eller omsatt produktene. Det er behov for tiltak for å stimulere tilgjengelig arbeidskraft i det norske arbeidsmarkedet, men dette vil sannsynligvis ikke være nok til å dekke behovet for sesongarbeidskraft i norsk grønt-, frukt- og bærproduksjon.

I mars 2020 gjorde Stortinget følgende vedtak ved behandling av innst. 216 S (2019–2020):

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med næringen vurdere å gjennomføre tiltak som stimulerer til økt norsk plantebasert matproduksjon og selvforsyning i inneværende år. Staten må herunder vurdere å stille med garantier slik at næringen ikke blir økonomisk skadelidende ved eventuell overproduksjon av enkelte planteprodukter.»

«Stortinget ber regjeringen, sammen med partene i arbeidslivet, sikre nok arbeidskraft til jordbruket slik at matforsyningen og beredskapen for befolkningen sikres. Det forutsettes at man sikrer ordnede lønns- og arbeidsforhold innen landbruket.»

I etterkant av vedtaket inngikk regjeringen en avtale med jordbruket om bl.a. forskriftsendringer slik at det kunne gis erstatning til foretak som ikke kunne høste avling som følge av mangel på arbeidskraft på grunn av restriksjoner i flyten av arbeidskraft forårsaket av koronaepidemien og at det kunne gis erstatning for uhøstede volumer på rot av frukt, bær, grønnsaker og poteter. Endringen gjaldt kun for vekstsesongen 2020.

Svar:

Jeg vil oppfordre norske bønder til å følge sine planer og produsere det de kan av produkter som norske forbrukere etterspør. Regjeringen gjør det som står i vår makt for å bidra til at tilgang på arbeidskraft skal bli så normal som mulig innenfor de rammene som smittevernet tillater. Jeg har et berettiget håp om at vaksiner og andre tiltak bidrar til at vi snart ser slutten på pandemien, og at innhøstingen i jordbruket vil ha tilgang på tilstrekkelig og nødvendig arbeidskraft.

Jeg har nylig mottatt en forespørsel fra jordbrukets organisasjoner om mulig videreføring av ordningen med risikobegrensning for mangel på arbeidskraft i ordningen med tilskudd ved avlingssvikt. Saken er til vurdering i de-

partementet og jeg vil ta stilling til forespørselen så raskt som mulig.

Regjeringen har vedtatt å etablere en dokumentasjonsordning for grøntnæringen ved behov for utenlandsk arbeidskraft. Landbruksdirektoratet administrerer ordningen og den iverksettes i dag. Dokumentasjonsordningen gir en kvalitetssikring som vil være god bistand til grensemyndigheten som fører kontroll med innreise, og den vil gi et godt grunnlag for å vurdere om de strenge reglene for å kunne gi unntak fra innreiserestriksjonene er oppfylt.

Det er svært bra at mange bønder forsøker å gjøre seg mindre avhengig av sesongarbeidere fra andre land. Regjeringen har lagt forholdene til rette for mer bruk av norsk arbeidskraft ved å videreføre bestemmelsen som gjør det mer lønnsomt for permitterte å ta jobb i jordbruket.

Godt og solid arbeid i hele matkjeden i fjor gjorde at matforsyningen har vist seg robust også i denne krisen. Store deler av sektoren har fått økte inntekter fordi omsetningen økte, prisene gikk opp og viktige kostnadsposter gikk ned. Folk kjøper mer norsk mat.

Norske bønder og andre næringsdrivende innenfor jordbrukssektoren har det siste året vist imponerende innsats og tilpasningsevne. Det er den viktigste ressursen vi har for å opprettholde norsk produksjon gjennom den vanskelige situasjonen vi alle står i.

SPØRSMÅL NR. 1609**Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 18. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kan statsråden si noe om hvorfor ordet 'alvorlig' ble fjernet fra Folketrygdloven § 12-5, den såkalte «Kurantparagrafen, og hva som skal til for at arbeidsevnevurdering skal brukes i større grad for utviklingshemmede?

BEGRUNNELSE:

Kun tre prosent av voksne med lett utviklingshemming er i ordinært arbeid. I en kronikk på Forskerforum, datert 29.01.21, vises det til at forklaringen på dette ligger i den såkalte «kurantparagrafen» i folketrygden:

«Flesteparten av unge voksne med utviklingshemming får vedtak om uføretrygd allerede i en alder av 18-19 år (Wendelborg & Tøssebro 2018). Dette skjer på bakgrunn av deres diagnose og uten at deres arbeidsevne blir vurdert. Ifølge Folketrygdloven §12-5, den såkalte «Kurantparagrafen», er NAV nemlig fritatt fra kravet om å gjennomføre en slik arbeidsevnevurdering for personer med diagnosen utviklingshemming, og de får automatisk innvilget uføretrygd. Med de beste hensikter blir dermed personer med utviklingshemming fratatt muligheten til å prøve sine sjanser i det ordinære arbeidslivet.»

<https://forskersonen.no/arbeid-kronikk-meninger/under-3-prosent-av-voksne-med-lett-utviklingshemming-er-i-ordinaert-arbeid/1795082>

Svar:

Jeg vil for ordens skyld opplyse om at loven ikke har vært endret på dette punktet. Jeg legger derfor til grunn at det representanten sikter til er at ordet "alvorlig" er fjernet fra et vedlegg til Arbeids- og velferdsdirektoratets rundskriv til folketrygdloven kapittel 12.

For å få innvilget uføretrygd må evnen til å utføre inntektsgivende arbeid være varig nedsatt med minst halvparten på grunn av varig sykdom, skade eller lyte. Som hovedregel skal Arbeids- og velferdsetaten foreta en arbeidsevnevurdering før kravet om uføretrygd kan innvilges. Såkalte kurantsaker er saker hvor personens tilstand medfører at behandlingen av kravet om uføretrygd skal prioriteres av etaten. I disse tilfellene er det derfor hensiktsmessig at det gjøres unntak fra kravet om å gjennomføre en arbeidsevnevurdering. I kurantsaker må det foreligge en alvorlig sykdom/diagnose som fører til at hele inntektsevnen er varig nedsatt. Vedlegget til Arbeids- og velferdsdirektoratets rundskriv inneholder en liste med eksempler på diagnoser/tilstander som kan innebære at vilkåret er oppfylt. Psykisk utviklingshemming står på denne listen. Jeg understreker at etaten skal gjøre en indi-

viduell vurdering i hver sak. Hvis vilkårene for uføretrygd ellers er oppfylt og saken kan anses som en kurantsak, skal etaten behandle den straks.

I forbindelse ved overgangen fra uførepensjon til uføretrygd ble vedlegget om kurantsaker oppdatert tidlig i 2015. "Kronisk mental retardasjon" ble da byttet ut med "alvorlig" psykisk utviklingshemming. Endringen var ikke ment å endre praksis. Ved behandling av saker så man at dette medførte at saker som tidligere kom under begrepet "kronisk mental retardasjon" ikke lenger kom inn under begrepet "alvorlig" psykisk utviklingshemming, og dermed ikke ble regnet som en kurantsak. Dette var en utilsiktet endring. Derfor ble ordet "alvorlig" fjernet senere i 2015.

Utviklingshemmede må være sikret en rett til å få vurdert mulighetene sine til å komme i arbeid. Departementet har derfor nylig bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet vurdere om det er mulig å gjøre endringer i vedlegget uten at man får slike utilsiktede konsekvenser som i 2015. Hensikten vil være å få klarere frem at utviklingshemming kan, men ikke alltid behøver å bli regnet som tilstrekkelig alvorlig til å bli regnet som en kurantsak som prioriteres og der etaten kan unnlate å gjøre en arbeidsevnevurdering.

SPØRSMÅL NR. 1610**Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 23. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden oppgi følgende opplysninger om hvert sykehus med lokalsykehusfunksjoner i Helse Sør-Øst RHF: antall intensivsenger, gjennomsnittlig beleggspersent i februar 2021 og pasientgrunnlag for lokalsykehusfunksjonene?

BEGRUNNELSE:

I februar 2021, ett år etter at de første tilfellene av koronavirussmitte ble påvist i Norge, kom det frem at norske sykehus hadde nøyaktig samme intensivkapasitet som ett år tidligere.

Forrige uke kom det frem at intensivavdelingen på Ahus – et sykehus som har ansvaret for en stor del av de områdene med høyest smittetrykk i Norge – og at pasienter med koronavirusykdom må fraktes til andre sykehus.

Leder i Norsk anesthesiologisk forening omtalte det som en «skandale» at sykehuset bare har 10 ordinære intensivplasser i daglig drift, og mente dette antallet var for lavt selv i en normalsituasjon, og selv da sykehuset ble bygget for et vesentlig lavere opptaksområde i 2008 (VG, 5. mars).

Ved inngangen av pandemien ble nettopp intensivkapasiteten ved sykehusene trukket frem av myndighetene som en stor bekymring og viktig grunn for å innføre strenge smitteverntiltak. Da statsministeren inviterte seg selv til Stortinget for å redegjøre om pandemihåndteringen 9. mars, ble imidlertid intensivkapasiteten ikke nevnt overhodet.

Spørsmålsstilleren understreker at større intensivkapasitet ikke ville betydd at man kunne lempet på smitteverntiltakene i vesentlig grad, men det kunne ha innebåret at pandemien ikke førte til at andre pasientgrupper med behov for helsehjelp fikk sine avtaler med sykehusene utsatt eller avlyst.

Ettersom østlandsområdet nå opplever landets største smittetrykk, og samtidig store kapasitetsproblemer ved sykehusene, bes det om en oversikt som synliggjør kapasiteten ved sykehusene i Helse Sør-Øst. Spørsmålsstilleren presiserer at tallene som etterspørres, ikke ønskes på helseforetaksnivå, men for hvert enkelt sykehus.

Svar:

Det medfører ikke riktighet at intensivkapasiteten i dag er nøyaktig den samme som før koronapandemien. Intensivkapasitet er et resultat av planer for areal og or-

ganisering, nødvendig tilgang på medisinsk-teknisk utstyr, forbruksutstyr, legemidler og ikke minst, nødvendig kompetanse. Det er kjøpt inn medisinsk-teknisk utstyr, forbruksutstyr, legemidler og smittevernutstyr. Antall respiratorer er økt fra omtrent 700 til 1 100. Ved enkelte sykehus er det også utført tiltak knyttet til bygg og infrastruktur. I og med at det tar flere år å utdanne intensivsykepleiere og anestesileger, er det utviklet et nasjonalt opplæringsprogram for å styrke tilgangen på kompetent personell, og over 3 100 ansatte har gjennomgått interopplæring i intensivbehandling av covid-19-pasienter.

Helse Sør-Øst RHF har informert Helse- og omsorgsdepartementet om regionens intensivkapasitet generelt, og de beredskapsplanene som foreligger for økning av intensivkapasiteten ved behov.

Alle helseforetakene og de private ideelle sykehusene med opptaksområde i Helse Sør-Øst har planer for opptrapping av kapasitet for mottak av covid-19 pasienter, både på intensiveneheter og ordinære sengeposter. Planene innebærer nedtak av planlagt aktivitet som kan utsettes. Det betyr at noen pasienter må vente lenger på helsehjelp, men øyeblikkelig hjelp blir hele tiden prioritert. Det samme gjelder pasienter som vil lide prognosetap om de ikke får helsehjelp nå.

Helse Sør-Øst er en stor region som samlet har mye ressurser, og det regionale helseforetaket sørger for at kapasiteten i regionen totalt sett blir godt utnyttet. Det vil si at Helse Sør-Øst RHF følger med på at helseforetak og sykehus kan avlaste hverandre. Det er også mulighet for hjelp fra andre regioner om det skulle bli nødvendig, både med tanke på overføring av pasienter og tilførsel av personellressurser.

Mange av helseforetakene og de private ideelle sykehusene i hovedstadsområdet har nå iverksatt første trinn i sine opptrappingsplaner. Dette innebærer at noe planlagt aktivitet (feks. planlagte operasjoner) utsettes, slik at regionen ligger i forkant av den forventede økningen i antall pasienter med covid-19. Som et eksempel på dette har Akershus universitetssykehus HF iverksatt en økning i intensivkapasiteten, hvilket innebærer at helseforetaket nå kan ta imot 15-19 intensivpasienter, mot 12 intensivpasienter til vanlig. Dette viser nettopp hvilken dynamikk som ligger i de planene som helseforetakene følger.

Helse Sør-Øst RHF har gitt Oslo universitetssykehus HF i oppgave å sørge for daglig intensivkoordinering i hovedstadsområdet, hvor følgende helseforetak/sykehus deltar: Akershus universitetssykehus HF, Vestre Viken HF, Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmet

Sykehus. Oslo universitetssykehus HF har til vanlig om lag halvparten av alle intensivsenger som finnes i regionen, og beredskapsplanene tilsier nettopp at regionsykehuset skal avlaste de andre helseforetakene med intensivkapasitet.

Helse Sør-Øst RHF har videre gitt Oslo universitetssykehus HF i oppdrag å koordinere AMK for å utnytte ambulansetjenesten samlet sett på en god måte. Helseforetaket har også styrket intensivtransport-kapasiteten.

Situasjonen i februar, som det er spørsmål om her, var preget av økende smittetall, blant annet i opptaksområdet til Akershus universitetssykehus HF. Både Akershus universitetssykehus HF og Helse Sør-Øst RHF fulgte situasjonen daglig. Ved full intensivenhet ble følgende iverksatt;

1) intensivpasienter ble overført til Oslo universitetssykehus HF eller andre helseforetak/sykehus; eller 2) Akershus universitetssykehus HF iverksatte sine beredskapsplaner for å etablere flere intensivplasser ved nedtak av elektiv kirurgi.

Under følger en tabell som viser hvert av sykehusene med lokalsykehusfunksjoner i regionen, og hvor følgende er oppgitt for februar 2021: antall intensivsenger og intermedieersenger som har relevans for covid-19 pasienter, gjennomsnittlig beleggprosent og pasientgrunnlag for lokalsykehusfunksjonene. Tallene er basert på innrapportert kapasitet og daglige rapporter om innlagte intensivpasienter.

Helseforetak	Lokal-sykehus	Antall intensivsenger (intensiv + intermedieersenger som har relevans for covid-19 pasienter)	Gjennomsnittlig beleggprosent februar 2021	Pasient-grunnlaget
Akershus universitetssykehus HF	Nordbyhagen	Intensiv 10+4 ukedag, 8+4 helg. Medisinsk overvåkning 2	100%	560.000
Akershus universitetssykehus HF	Kongsvinger sykehus	2+4	85%	65.000
Oslo universitetssykehus HF	Ullevål sykehus	69	75 %	272.000 (samlet)
Oslo universitetssykehus HF	Riks-hospitalet	43	80 %	Har ikke lokalsykehus-funksjon
Lovisenberg Diakonale Sykehus		5	72%	200.000
Diakonhjemmet Sykehus		4	84%	150.000
Sykehuset i Vestfold HF	Tønsberg	5+8	72%	240.000
Sykehuset Østfold HF	Kalnes	20 plasser (8 intensiv, 12 overvåkning)	87%	300.000
Sykehuset Innlandet HF	Tynset sykehus	4 intermedieersenger og postop.	60%	23.560
Sykehuset Innlandet HF	Elverum sykehus	4	95%	58.500

Sykehuset Innlandet HF	Hamar sykehus	7	83%	70.350
Sykehuset Innlandet HF	Lillehammer sykehus	7	70%	88.450
Sykehuset Innlandet HF	Gjøvik sykehus	7	90%	105.650
Sykehuset Telemark HF	Skien sykehus	4+4	70%	170.000
Sørlandet sykehus HF	Kristiansand sykehus	6	89%	176.000
Sørlandet sykehus HF	Flekkefjord sykehus	4	77%	40.000
Sørlandet sykehus HF	Arendal sykehus	4	72%	95.000
Vestre Viken HF	Drammen sykehus	7	72%	180.000
Vestre Viken HF	Bærum sykehus	4	75%	190.000
Vestre Viken HF	Ringerike sykehus	2	70%	85.000
Vestre Viken HF	Kongsberg sykehus	1-2	60%	45.000

Avslutningsvis vil jeg vise til at Helse Sør-Øst RHF gjør oppmerksom på at antall plasser er dynamisk og avhengig av flere faktorer, som pasienttilstrømning, hvor stort operasjonsprogram som gjennomføres, hvor mange ansatte som er i karantene og hvilket trinn i beredskap-splanene som er iverksatt.

SPØRSMÅL NR. 1611**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 19. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en redegjørelse for adgangen til å benytte innleid personell til egentransport av gods?

BEGRUNNELSE:

Yrkestransportlova § 16 oppstiller egentransport av gods som et unntak fra løyveplikten. Bestemmelsen oppstiller flere vilkår for at transport av gods kan betegnes som egentransport, blant annet at transporten må utføres av eieren av virksomheten eller en «tilsett i denne». Spørsmålstiller ønsker gjennom svaret å få en redegjørelse av hvor langt ordlyden «tilsett», jf. tredje ledd rekker, og i hvilken grad det er anledning til innleie av personell.

Hvis det unntaksvis er anledning til å benytte innleid personell til å utføre egentransport uten løyve, herunder enkeltmannsforetak, ønskes det beskrevet i hvilke tilfeller loven åpner for dette, og hvilke krav som i så fall følger.

Svar:

Etter yrkestransportlova § 5 kreves det løyve for å drive godstransport mot vederlag.

Etter yrkestransportlova § 16 (1) gis det imidlertid fritak fra løyve for egentransport av gods, dvs. transport av eget gods når transporten er ledd i annen næringsvirksomhet.

I paragrafens punkt (2) slås det fast at likt med eget gods regnes gods som vedkommende har, eller får rådighet over i forbindelse med kjøp, salg, lån, leie, fremstilling, behandling og reparasjon. Av § 16 (3) fremgår det at godstransporten må være en hjelpefunksjon i forhold til virksomhetens samlede aktivitet, og må utføres av eieren av virksomheten eller en ansatt i virksomheten.

Yrkestransportlova § 16 skal være tilpasset vilkårene for egentransport m.m. i Rådsforordning (EF) nr. 1072/2009 og som trådte i kraft i EU i desember 2011. I denne siste forordningen ble det gjort en tilføyelse/ending, slik at forordningen nå setter krav om at motorvogner som blir benyttet til egentransport blir ført av personale som er ansatt i virksomheten eller personale som er stilt til disposisjon for virksomheten i henhold til avtale.

Yrkestransportlova § 16 (3) ble ved en inkurie dessverre ikke tilpasset denne endringen ved iverksettelsen av forordningen.

Selv om det er adgang til det, anser jeg at det ikke er grunnlag for å ha strengere vilkår for nasjonal egentrans-

port enn det som gjelder for internasjonal egentransport. Det tas derfor sikte på å endre yrkestransportlova § 16 (3) ved en passende anledning for å få samsvar mellom ordlyden i forordningen og i yrkestransportlova.

Inntil slike nødvendige endringer er gjort, legges det til grunn at ordlyden i yrkestransportlova § 16 (3) ikke skal tolkes innskrenkende, men praktiseres slik at den også omfatter personale som er stilt til disposisjon for virksomheten i henhold til avtale.

For at man skal kunne benytte seg av innleid personell til å gjennomføre egentransport av gods, må det da kunne dokumenteres en type ansettelsesforhold mellom den innleide arbeidstakeren og foretaket som driver med egentransport. Videre forutsettes det at det innleide personellet benytter seg av kjøretøy som eies eller leases av foretaket som driver med egentransport, altså at kjøringen utføres med foretakets egne kjøretøy.

Om virksomheten er registrert som enkeltpersonforetak, vil eier av enkeltpersonforetaket også anses som "eigaren av verksemda" i yrkestransportlova § 16 (3). Forståelsen av begrepet av begrepet "tilsett" i lovens § 16 er uavhengig av virksomhetens organisasjonsform.

SPØRSMÅL NR. 1612**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 15. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Mener statsråden at en endring i språkkravet, til tross for sterke faglige innvendinger, er en endring som vil styrke sjøsikkerheten og i så fall hvorfor?

BEGRUNNELSE:

En rekke organisasjoner har reagert negativt på at det nå foreslås å fjerne muligheten til å kommunisere på norsk/skandinavisk i virkeområdene til sjøtrafikksentralene og mener en slik endring vil kunne svekke sjøsikkerheten.

En eventuell endring i sjøtrafikkforskriften vil innebære at engelsk blir det eneste lovlige språket i kommunikasjonen med fartøy over 500 bruttotonn (BT). Norske fartøy vil ikke lenger kunne avtale møte og passeringer på norsk. Dersom ett norsktalende fartøy skal advare et annet om farer i farvannet, må dette skje på engelsk. Kommer et norskspråklig fartøy i havsnød, og norske ressurser kommer til for å hjelpe, må all kommunikasjon foregå på engelsk.

Svar:

Kystverket har foreslått at det i sjøtrafikkforskriften innføres krav om bruk av engelsk for fartøy over 500 BT som skal kommunisere på sjøtrafikksentralenes VHF-arbeid-

skanaler. Formålet med forslaget er å bidra til en felles situasjonsforståelse mellom fartøy som befinner seg i sjøtrafikksentralenes tjenesteområder. I tillegg til at forslaget er begrenset til å gjelde for fartøy over 500 BT, gjelder det kun kommunikasjon om passering og koordinering av seilassen, tillatelser til å seile i sjøtrafikksentralenes tjenesteområder og forhold som fartøyet har opplysningsplikt om. Forslaget gjelder dermed ikke nødkommunikasjon, og det gjelder heller ikke for mindre fartøy enn 500 BT. Disse vil fortsatt kunne kommunisere på skandinavisk.

Kystverket vurderer at dagens ordning med kommunikasjon på både skandinavisk og engelsk om forhold som kan ha betydning for sikker navigasjon for andre fartøy som har lytteplikt på sjøtrafikksentralenes VHF-arbeidsskanaler, øker sannsynligheten for at informasjon som er viktig for sjøsikkerheten ikke blir forstått av alle fartøy som denne informasjonen kan ha betydning for.

Samtidig har jeg registrert at representanter for trafikkledere, loser og næringslivet ikke ønsker at det stilles et slikt krav om bruk av engelsk. Jeg har derfor hatt et møte med flere av dem som signerte oppropet mot forslaget, for å lytte til deres synspunkter. Både Kystverkets forslag og innvendingene mot forslaget er begrunnet i hensynet til sjøsikkerhet. Forslaget er nå til behandling i departementet, og vi går nå grundig gjennom alle innspillene.

SPØRSMÅL NR. 1613**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 19. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Fisken langs kysten ber om at dere trekker forslaget tilbake og lytter til folk fra kysten.

Vil en sørge for at fisket med krokarn får fortsette slik det har foregått i århundrer?

BEGRUNNELSE:

I St.prp. 32 står det IKKE at krokarnfiske SKAL fases ut slik KLD hevder, men at det bør vurderes, det er to vesensforskjeller. Det er noen få som fangster med krokarn og de har fått lov å fangste i 6/seks dager, og er det dårlig vær – noe det ofte er, får de ikke satt ut garn i enkelte av disse få ukene de har lov å fiske med krokarn. Fisken ber om at dere trekker forslaget tilbake og lytter til folk fra kysten.

Miljødirektoratets utkast til høring datert 20.12.2019/06092020 – referansenr: 2020/12339- angående varslede innstramminger i sjølaksefiske med virkning fra 2021.

Sjølaksefiskernes hovedpoeng er at de siste 12 årene vi kontinuerlig blitt regulert, 80 % av fiskerne og 80 % av fisketidene er regulert bort og vi nærmer oss snart null-punktet, en skjult måte å regulere vekk sjølaksefisket.

Sjølaksefiskerne krever svar på hvorfor alle innstramminger ikke har gitt det det ønskede resultatet – mer laks i elv? Laksen som fiskes i elv er den fisken som skal gyte, det er kun denne fisken som går opp.

St.prp. 32 var og er ikke forutsetningen å fjerne sjølaksefisket. Sjølaksefisket er ingen trussel mot vill-laksen, fisket har vært utøvd i hundrer av år – i flere tusen år og villaksen er ikke utrydda, derfor må andre trussel-faktorer identifiseres og fjernes i tråd med St.prp. 32.

Fakta som må belyses.

Sjølaksefisket pågår blant annet både i Finland og Russland, blir regulering av fangstene i disse landene drøftet?

Grensevassdragene mot Finland; Tana-/og Neiden-vassdraget hva er status her for regulering på finsk side av grensen.

Ulovlig sjølaksefiske – i likhet med det ulovlige fiske som pågikk i Barentshavet, er det lovbryterne som må tas og ikke dem som fisker lovlig.

Loven gir de som bor i Finnmark fortrinnsrett til fisken i havet og i elvene. Det er "fremmedfiskeres" beskatning som må vike gjennom strengere regulering av fisketid i elvene. Er bestanden i en elv truet, og beskatningen må redusere (les: kortere fiskesesong), må først tilreisende og turist- og sportsfiske stoppes/reduseres. Denne loven som spesifikt gjelder for Finnmark, forplikter forvaltningsmyndighetene å følge. Not er ikke noe godt alternativ for fiskere langs kysten. Det betyr at sjølakse fisket for de fleste fastboende i Finnmark er slutt.

Svar:

Etter naturmangfaldlova er vi forplikta til å sikre at fisket etter villaks er berekraftig, og difor kan vi berre opne for fiske på laksebestandar som har eit haustbart overskot. I vassdraga veit vi kva bestandar det blir fiska på. I dei vassdraga kor bestandane ikkje har eit haustbart overskot blir det ikkje opna for fiske. I sjøen blir fleire bestandar blanda, og ein har ikkje kontroll på om den fisken ein drar opp høyrer til ein sterk og livskraftig bestand eller ein bestand utan haustbart overskot. I sjøen er det derfor stor risiko for å skatte små og sårbare bestandar for høgt.

For å sikre eit berekraftig fiske, blei det i St.prp. nr. 32 (2006-2007) slått fast at fisket på blanda bestandar måtte bli meir avgrensa. Det blei vist til at fisket i sjø måtte reduserast og bli heit utfasa i enkelte område, og at det ville bli naudsynt å regulere fisket i sjø strengare enn fisket i elv. Å

redusere fisket på blanda bestandar i sjø var eit klart råd frå det internasjonale havforskringsrådet, ICES.

Krokgarn skattar selektivt på mellomstor holaks, som har stor verdi som gytelaks. Dette er grunnen til at krokgarn i all hovudsak blei fasa ut langs kysten sør for Finnmark i 2002. I St.prp. nr. 32 heiter det at departementet meiner krokgarnfisket bør bli fasa ut også i Finnmark. Det er lista opp fleire gode grunnar i proposisjonen til at krokgarnfisket ikkje er berekraftig. Det står også at det blir lagt opp til ei overgangsfase for at fiskarane nord for Troms skal ha tilstrekkeleg tid til å gå over til kilenøter. No, nær femten år seinare, er altså denne overgangsfasen over. Sjølv om krokgarnfisket har føregått i fleire tiår, er ikkje denne reiskapen tilpassa dagens bestandssituasjon.

Miljødirektoratet har og nyleg utforma nye reguleringar for laksefisket i vassdrag. Av meir enn 1200 lakseførande norske vassdrag er det no berre 440 som blir opna for fiske i den kommande sesongen. Her blir det altså òg innstramminger i fisket. Det er ikkje noko mål i seg sjølv å flytte laksefisket frå sjø til elv. Det er det same vilkåret som ligg til grunn for vurderingane om fisketid både i sjø og i elv: om bestanden oppfyller gytebestandsmålet og dermed har eit haustbart overskot som kan fiskast av.

Finland har eit svært avgrensa sjølaksefiske i Østersjøen, som ikkje påverkar oss i nokon grad. Finland driv ikkje med sjølaksefiske på atlantisk laks. I Russland går det heller ikkje føre seg noko fiske på atlantisk laks som høyrer heime i norske vassdrag. Ein del russiske villaksbestandar blir fanga på Finnmarkskysten, noko som har gitt opphav til ein samarbeidsavtale mellom Noreg og Russland om forvaltning, overvaking og forskning på vill atlantisk laks i regionen. I grensevassdraga mellom Noreg og Finland er fisket regulert gjennom bilaterale avtalar, med tilhøyrande fiskeregler. I Tanavassdraget er fisket redusert med meir enn ein tredjedel gjennom den nye Tanaavtalen, og her er fisketid og talet på fiskekort likt fordelt på begge sider.

Eg er sjølvsagt heilt samd i at vi må stogge det ulovlege fisket av villaks langs kysten. Det er òg derfor vi skjerpte straffene for ulovleg fiske gjennom endringar i straffeføregne i lakse- og innlandsfisklova i 2020. Vi har òg intensivert oppsynet langs kysten, noko som har resultert i langt fleire beslag og meldingar om ulovleg fiske.

SPØRSMÅL NR. 1614**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 18. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at bedrifter som Thomas Tivoli blir bedre ivaretatt av statens kompensasjonsordninger, og at de kan starte opp igjen med tilstrekkelig personell etter krisen?

BEGRUNNELSE:

Thomas Tivoli på Elverum er en viktig bedrift for lokalsamfunnet. Bedriften er en av Norges største leverandør av mobile tivolitjenester og ambuleringer fornøyelser, og de har et solid rykte som en seriøs og trygg aktør i markedet. Gjennom koronakrisen har de falt mellom alle stoler, og fått langt mindre i krisestøtte enn f.eks. sirkus, som driftes på nærmest identisk vis.

Per dags dato har tivoliet mistet hele 65 prosent av tidligere ansatte med bransjekompetanse. Omsetninger har falt med nesten 90 prosent, fra 22 millioner til 2,9 millioner, mens den foreløpige kompensasjonen er på om lag 950 000 kr. Dette er alvorlig for lokalsamfunnet, som står i fare for å miste viktige arbeidsplasser. Det går også utover messer og marknader i hele landet, som er avhengige av tjenestene aktører som Thomas Tivoli tilbyr, noe Østlandet har skrevet flere saker om, blant annet i helga.

Tivoliet mistet hele 2020-sesongen og frykter nå at store deler av 2021-sesongen også vil forsvinne. De frykter ytterligere kompetanseflukt og en oppstart som vil være altfor kostbar. Midler til oppstartsomkostninger og opplæring av nytt personale vil være helt nødvendig om tivoliet skal kunne komme seg på beina igjen etter pandemien.

Svar:

Koronapandemien har gjort hverdagen uforutsigbar for norsk næringsliv, også for sirkus- og tivoliaktørene. Av hensyn til liv og helse har regjeringen innført strenge tiltak for å begrense spredningen av koronaviruset, og flere av disse tiltakene vil vedvare så lenge det er nødvendig. Derfor har regjeringen etablert en rekke ordninger og tiltak for å hjelpe små og store levedyktige bedrifter over hele landet gjennom krisen.

Sirkus- og tivolibransjen kan på lik linje med andre bedrifter søke om midler fra de generelle ordningene som er opprettet for å hjelpe næringslivet gjennom koronapandemien. Kompensasjonsordningen for næringslivet er en av disse. Ordningen gir kompensasjon for faste, uunngåelige kostnader til foretak som har hatt omsetningsfall

på 30 prosent eller mer, sammenliknet med en referanseperiode, og er åpen for de aller fleste bedrifter. Videre har regjeringen gjennom koronapandemien gjort en rekke midlertidige endringer i skatter, avgifter, og i permitterings- og dagpengeregelverket for å unngå unødvendige oppsigelser og gi både arbeidstakere og arbeidsgivere mer forutsigbarhet i en vanskelig tid.

Samtidig som smittevernstiltakene har rammet norsk næringsliv bredt, er det også enkelte næringer som er hardere rammet enn andre, og derfor er det i tillegg til brede ordninger nødvendig med spissede tiltak mot næringer som er hardt rammet.

Støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer er et av de mer spissede tiltakene regjeringen har innført, som kan være relevant for aktører som Thomas Tivoli. I denne ordningen vil arrangører og medarrangører av store publikumsåpne arrangementer kunne søke om støtte. Ordningen er forlenget frem til 1. juli 2021, og arrangementer som skulle vært avholdt mellom 1. januar og 1. juli med et ventet besøkstall på over 200 personer vil kunne søke i den nye runden. Det ble bevilget 350 mill. kroner til ordningen som er vedtatt økt med 260 mill. kroner til 610 mill. kroner grunnet utvidelsen av ordningen.

Tilskuddsordningen for bedriftsutvikling i event- og reiselivsnæringen kan også være relevant for tivoliaktører. Ordningen skal gi tilgang til likviditet for selskaper i event- og reiselivsnæringene med et omsetningsfall grunnet pandemisituasjonen, slik at de kan gjennomføre fremtidige omstillingsprosjekter for å tilpasse seg smitteverntiltak og endringer i event- og reiselivsmarkedet. I 2020 ble det gjennomført to utlysninger på til sammen 550 mill. kroner. Stortinget har på bakgrunn av forslag fra regjeringen bevilget ytterligere 1 mrd. kroner til ordningen, som forvaltes av Innovasjon Norge.

Smittesituasjonen er fremdeles uoversiktlig. Vi vil ha økonomiske tiltak så lenge pandemien gjør det nødvendig, men det er viktig at tiltakene tilpasses smittesituasjonen. Jeg vil oppfordre Thomas Tivoli og andre aktører til å fortsette å benytte seg av ordningene som er etablert. For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det er forvalterne av ordningene som fatter vedtak om støtte.

SPØRSMÅL NR. 1615**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen****Besvart 18. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil statsråden imøtekomme forespørselen fra flere kommuner og fylkeskommunen i Rogaland om å støtte markeringen av rikssamlingsjubileet i 2022 og sikre at den viktige begivenheten i Norges historie blir markert?

BEGRUNNELSE:

I 2022 er det 1150 år siden slaget i Hafrsfjord og starten på den norske rikssamlingsprosessen. Rogaland fylkeskommune, Haugesund, Karmøy, Sola og Stavanger kommuner har inngått et prosjektsamarbeid der alle bidrar med 1 million kroner til markering av et rikssamlingsjubileum. De har nylig sendt brev til Kulturdepartementet med en forespørsel om 3 mill. kr. for å finansiere markeringen.

Svar:

Rogaland fylkeskommune og kommunene Haugesund, Karmøy, Sola og Stavanger har lagt opp til et storstilt spleiselag om Rikssamlingsjubileet Hafrsfjord – Nordvegen 2022.

Kulturdepartementet mottok forrige måned en søknad om å medvirke med et tilskudd til delfinansiering av prosjektet. Denne vil som budsjettsak bli behandlet på vanlig måte.

Slaget i Hafrsfjord, som antas å ha funnet sted i år 872, var en viktig hendelse i norsk historie. En markering av at det i 2022 er 1150 år siden dette slaget fant sted, er en fin måte å holde historien levende for nye generasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1616**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 22. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Når fikk forsvarsministeren for første gang høre om salget av Bergen Engines og fra hvilken instans kom den meldingen til ham, når ble arbeidet med saken igangsatt i FLO og FMA, har Regjeringens sikkerhetsutvalg vært involvert – og i så fall når – i håndteringen av saken, eller hvordan har regjeringen på annet vis samordnet arbeidet med oppfølging av saken utover å videresende de forskjellige meldingene den har mottatt om salget på forskjellige tidspunkt, til hverandre?

Svar:

Som utenriksministeren kommenterte på i sitt svar på spørsmål nr. 1586 ble informasjon om det planlagte salget av Bergen Engines oversendt tjenestene i desember. Jeg ble orientert i midten av januar av mitt departement. Forsvarsdepartementet har siden da i samarbeid med EOS-tjenestene vurdert hvilke konsekvenser dette kan få for forsvarssektoren og for våre nasjonale sikkerhet-

sinteresser. Arbeidet med å kartlegge sikkerhetsmessige forhold knyttet til Bergen Engines rolle i forbindelse med Forsvarets anskaffelser og behovet for beskyttelse av skjermingsverdige verdier, startet umiddelbart etter at departementet fikk varsel om saken. Etatene har vært involvert i både formell og uformell dialog hele veien. Forsvarsmateriell og Forsvaret fikk i midten av februar formelt oppdrag om å gjøre vurderinger av hvordan et salg vil påvirke framtidig vedlikehold og kontrakter i leveranser der Bergen Engines nå er en underleverandør.

Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har koordinert arbeidet med å kartlegge alle forhold i tilknytning til det mulige salget. EOS-tjenestene er sentrale i dette arbeidet og deres vurderinger er med på å danne grunnlaget for regjeringens oppfølging. Utenriksdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet ble involvert i våre vurderinger mot slutten av februar. Arbeidet i Regjeringens sikkerhetsutvalg kommenteres ikke.

Regjeringen jobber for å kartlegge alle forhold rundt det mulige salget av Bergen Engines AS. Dette inkluderer

vurderinger av om det er grunnlag for å anvende sikkerhetsloven § 2-5 for å hindre salget. Justis- og beredskapsministeren ba derfor Nasjonal sikkerhetsmyndighet varsle partene om at norske myndigheter har til vurdering om transaksjonen skal stanses i medhold av sikkerhetsloven. Beslutninger som fattes i denne saken kan være av prinsipiell betydning og ha langsiktige konsekvenser. Vi må derfor sørge for at vi står støtt i vår beslutning, og jeg

vil derfor ikke forskuttere våre vurderinger eller beslutninger.

Jeg viser forøvrig til den planlagte muntlige redegjørelsen om det planlagte salget av Bergen Engines som justis- og beredskapsministeren skal holde for Stortinget 23. mars. Jeg vil delta i den etterfølgende debatten og vil da kunne besvare ytterligere spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1617

Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 23. mars 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Er statsråden enig med Statsforvalteren i at det er usikkert om bystyret har forstått hva de har vedtatt, og er det riktig av Statsforvalteren i Trøndelag å bruke tid på å trenere et vedtak fattet av et stort flertall i bystyret i Trondheim, og som også støttes av fylkeskommunen, Storting og regjering?

BEGRUNNELSE:

På Adresseavisens nettsider kunne man 11. mars lese at Statsforvalteren har fattet vedtak om at Trondheim kommune må behandle sak om utbygging av E6 mellom Ranheim og Værnes på nytt, etter at Naturvernforbundet klagde på vedtaket. I vedtaket fra Statsforvalteren står det i følge Adressa at «Begrunnelsen for vedtaket er så mangelfullt at det ikke er mulig for Statsforvalteren å prøve om bystyrets skjønnsanvendelse er lovlig», dette i forbindelse med at bystyret fattet et annet vedtak enn hva administrasjonen hadde innstilt på. Videre skriver de at Statsforvalteren stiller spørsmål ved om politikerne har skjønt hva de har vedtatt - og skriver videre at det ikke er mulig å utelukke at bystyret har «lagt vekt på utenforliggende og/eller usaklige hensyn» da vedtaket ble gjort. Dette er altså en veiutbygging som er sterkt ønsket av et stort flertall i bystyret, fylkestinget, Stortinget og også av regjeringen, men som nå stoppes av en saksbehandler hos Statsforvalteren, fordi Statsforvalteren mener vedtaket ikke er begrunnet godt nok.

Svar:

Spørsmålet gjelder en konkret reguleringsplan for E6 fra Reppekrysset til Væretunnelen i Trondheim kommune.

Statsforvalteren i Trøndelag har behandlet klager på kommunens planvedtak, og har i vedtak 10. mars 2021 tatt en av klagen til følge. I klagevedtaket har statsforvalteren opphevet kommunens vedtak. Statsforvalteren har kommet til at kommunen har gjort en saksbehandlingsfeil, fordi kommunens planvedtak ikke er tilstrekkelig begrunnet etter kravene i forvaltningsloven. Statsforvalteren viser til at den manglende begrunnelsen gjør at det ikke er mulig å vurdere om kommunens skjønnsanvendelse er lovlig.

Statsforvalteren viser også til at reguleringsplanen må legges frem for ny sluttbehandling i bystyret. Jeg kan ikke se at departementet har grunnlag for å overprøve statsforvalterenes vurdering.

Statsforvalteren må etter forvaltningsloven vurdere lovmessigheten etter de klagen som kommer inn. Når det påvises saksbehandlingsfeil, må kommunen derfor rette opp dette. Statsforvalteren har truffet endelig vedtak i saken 10. mars 2021. Her vises konkret hva som må rettes opp og reguleringsplanen må nå behandles på nytt. Jeg antar derfor at saken kan behandles raskt i kommunen, slik at arbeidet kan komme videre.

SPØRSMÅL NR. 1618**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 19. mars 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Kan statsråden love at myndighetene har kontroll på at ingen mister fasttelefonen før andre telefonløsninger som er minst like gode som fasttelefon er etablert?

BEGRUNNELSE:

En rekke fasttelefonkunder har fått beskjed om at fasttelefonen vil bli koblet ut. Mange av disse har ikke tilfredsstillende mobildekning, og vil i verste fall bli uten telefon dersom fasttelefonen kuttes.

En av dem som er berørt er Roy Andresen som bor i området Vassenden/Bjoneroa i Søndre Land, og det er mange flere som har samme problem. For noen er det funnet løsninger slik at de får tilfredsstillende telefonløsninger, mens det for andre ikke er funnet tilfredsstillende løsninger.

Svar:

Telenor har i henhold til avtale mellom Telenor og Staten v/ Kommunal- og moderniseringsdepartementet leveringsplikt på offentlig telefontjeneste og digitalt elektronisk kommunikasjonsnett på ethvert sted med fast helårlig bosetting eller næringsvirksomhet, jf. ekomforskriften § 5-1 første ledd. Leveringsplikten er ikke knyttet opp mot kobbernettet, og Telenor kan levere telefontjenesten både via mobil løsning, og som bredbåndstelefontjeneste via fiber eller kabel-TV-nett. Der Telenor tilbyr tjenesten via mobilnett, skal Telenor tilby en løsning for innendørs dekning (tilsvarende «Mobil Hjemmetelefon») for de sluttbrukere som kun har utendørs dekning fra Telenor eller andre. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan i særlige tilfeller tillate at Telenor oppfyller leveringsplikten ved å tilby satellittjeneste, og kan for slik levering fastsette vilkår, inkludert takseringsprinsipper.

Telenors plikt til levering etter avtalen bortfaller dersom tilsvarende tjeneste tilbys av en eller flere tilbydere til sluttbrukere i det aktuelle geografiske området. I vurderingen av om tjenester tilsvarende hverandre, vil det blant annet bli lagt vekt på funksjonalitet og pris.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan gjøre unntak fra leveringsplikten i tilfeller der levering vil utgjøre en urimelig byrde for Telenor, jf. ekomforskriften § 10-4.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er ansvarlig for å føre tilsyn med at Telenor overholder sine forpliktelser etter avtalen om leveringspliktige tjenester. Dette

innebærer at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skal påse at Telenor leverer en offentlig telefontjeneste innenfor normalt leveringsområde, dersom det ikke finnes tilsvarende tilbud fra andre aktører i det aktuelle området.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet behandler henvendelser og klager fra sluttkunder om grensene for leveringsplikten, for eksempel om det er leveringsplikt, eller eventuelt også om kunden selv må dekke hele eller deler av kostnadene for å få etablert eller opprettholdt telefontjenesten. Spørsmål om fritak fra leveringsplikten behandles av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet i første instans, med Kommunal- og moderniseringsdepartementet som klageinstans.

Jeg kan for øvrig legge til at både Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er i løpende dialog med Telenor om kobbernedleggelsen, og hvordan dette endrer måten Telenors leveringsplikt for telefontjenesten oppfylles. Forbrukere og virksomheter kan ta kontakt med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet dersom de mot formodning ikke får tilbud om erstatningsløsning for en fasttelefons tjeneste over kobbernettet som Telenor ønsker å avslutte.

SPØRSMÅL NR. 1619**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 19. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Stortinget har i behandling av langtidsplanen for Forsvaret både i 2016 og 2020 vedtatt oppbygging av Nasjonalt luftoperasjonssenter (NAOC) på Forsvarets operative hovedkvarter. Regjeringen varslet i langtidsplanproposisjonen i oktober 2020 at oppbyggingen av luftoperasjonssenteret (NAOC) skal fullføres.

Kan forsvarsministeren redegjøre for framdrift og videre tidsplan for utbyggingen av Nasjonalt luftoperasjonssenter NAOC ved Reitan i Bodø?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. mars 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om forsvarsministeren kan redegjøre for framdrift og videre tidsplan for utbyggingen av Nasjonalt luftoperasjonssenter (NAOC) ved Reitan i Bodø.

Ved Stortingets behandling av Innst. 388 S (2011-2012) til Prop. 73 S (2011-2012) ble det vedtatt å opprette et nasjonalt luftoperasjonssenter (National Air Operations Center, NAOC). Luftoperasjonssenteret ble samlokalisert med FOH på Reitan i 2014, hvor det benyttes arealer både i og utenfor det eksisterende fjellanlegget.

I forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 87 S (2020-2021), jf. Prop. 14 S (2020-2021, sluttet Stortinget seg til at oppbyggingen av NAOC på FOH fullføres. Det fremkommer av Prop. 14 S (2020-2021) at

«NAOC skal videreutvikles for å lede og koordinere innsats i en fellesoperativ og alliert ramme med nødvendige systemer for planlegging, målutvelgelse og gjennomføring av presisjonsengasjement.»

NAOC er vesentlig for Forsvarets evne til effektiv utnyttelse av investeringene i F-35 kampfly og P-8 maritime patruljefly samt luftvern og luftromssensorer. En videreutvikling av NAOC er også viktig for alliert mottak og trening. I tillegg vil NAOC ivareta funksjonen som redundans for Luftforsvarets kontroll- og varslingssenter på Sørreisa.

Etter vedtaket om opprettelse av NAOC har det vært behov for å gjøre avklaringer og vurdere ulike løsninger for lokaler for NAOC. Dette har også vært nødvendig blant annet som følge av endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen. Videreutviklingen av NAOC er et stort og kostnadskrevenne prosjekt hvor det fortsatt pågår arbeid med grunnlagsdokumentasjonen. Arbeidet som gjøres er nødvendig for å sikre en mest mulig hensiktsmessig videreutvikling både med tanke på Forsvarets behov og økonomiske rammer. Prosjektet planlegges realisert i perioden 2025-2027.

SPØRSMÅL NR. 1620**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 19. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Selskapet Norske tog er heleid av staten ved Samferdselsdepartementet. Norske tog vurderer nå det spanske transportselskapet CAF som leverandør. CAF har siden 2019 drevet trikkelinjer i de folkerettsstridige israelske bosettingene på Vestbredden. Norske selskaper er forpliktet til å gjøre aktsomhetsvurderinger av hvorvidt leverandører er involvert i folkeretts- og menneskerettsbrudd.

Vil statsråden bidra til at Norske tog offentliggjør sine aktsomhetsvurderinger i denne saken?

Svar:

Norske tog AS (Norske tog) er underlagt lov om offentlige anskaffelser og må følge dette regelverket. Norske tog har orientert departementet om at selskapet har foretatt en grundig bakgrunnsjekk av selskapene som ønsket å prekvalifisere seg til konkurransen om lokaltogsan-

skaffelsen. Norske tog har brukt en ekstern rådgiver til å gjennomføre en strukturert integrity due diligence (IDD), hvor også elementer knyttet til menneskerettigheter og integritet inngår. IDD-rapporten anses som et internt dokument og vil ikke bli frigitt på nåværende tidspunkt av konkurransen. Det ble i prosessen avdekket at CAFs involvering i Israel utgjorde en negativ eksponering. Forholdet medførte ikke avvisning av CAF som tilbyder, blant annet fordi det ikke foreligger rettskraftig domfellelse, jf. forskrift for offentlige anskaffelser. Norske tog opplyser at det før inngåelse av kontrakt vil bli utført en ny IDD/kontroll av innstilte leverandører. Kontraktsinngåelse er planlagt å skje i september 2021.

Det følger av regjeringens eierskapspolitikk, jf. Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping, at staten forventer at selskap-

ene i statens eierportefølje er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet. Å være ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet innebærer blant annet at selskapene identifiserer og håndterer vesentlige risikoområder, også innenfor leverandørkjeden, for de som påvirkes av virksomheten. Staten forventer at selskapene gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder, slik Norske tog har gjort. Videre forventer staten at selskapene er åpne om vesentlige områder, mål og tiltak innenfor sitt arbeid med ansvarlig virksomhet. Åpenhet rundt aktsomhetsvurderinger må imidlertid vurderes opp mot konkurransemessige hensyn på ulike tidspunkter i anskaffelsesprosessen, slik det er redegjort for ovenfor.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 896 fra stortingsrepresentant Arne Nævra.

SPØRSMÅL NR. 1621

Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 19. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren tenke seg å ta initiativ til at myndighetene bidrar til videre utvikling av nye metoder og nytt utstyr for snørydding av veger?

BEGRUNNELSE:

Bedriften Øveraasen AS på Gjøvik er en betydelig aktør innen produksjon og utvikling av utstyr til snørydding, både nasjonalt og internasjonalt.

Med bruk av ny teknologi har Øveraasen utviklet maskiner og metoder for vinterdrift av veger som vil kunne skape bedre miljø, bedre sikkerhet og bedre framkommelighet. Den nye metoden går ut på at børste og luft brukes på en slik måte at vesentlig mer snø og fuktighet fjernes fra vegbanen.

Bedriften har blant annet fått støtte fra Innovasjon Norge i arbeidet. For å komme videre er en avhengig av at veg-/samferdselsmyndighetene er med videre i utviklingsarbeidet.

Svar:

I 2003 ble produksjonsavdelingen til Statens vegvesen avviklet, og bygging, drift og vedlikehold av riks- og fylkesveier ble konkurranseutsatt. Før 2003 var Statens veg-

vesen sin produksjonsavdeling sterkt involvert i utvikling av utstyr og metoder for blant annet vinterdrift av veier og gater. Som et eksempel kan nevnes utviklingen av fastsandmetoden for strøing som gir bedre og mer langvarig friksjonsforbedring på is.

Konkurranseutsettingen av drift- og vedlikehold betydde også at entreprenører og leverandører skulle ta en førende rolle i utvikling av utstyr og metoder. Dette skjedde i varierende grad, og i en periode var det lite utvikling på dette området.

Gjennom flere forskningsprogram og prosjekter de siste 10-15 årene har Statens vegvesen derfor bidratt til utvikling og utprøving av nytt utstyr og metoder innen vinterdriften. Eksempler på dette er FoU-prosjekter som FoU Indre Romsdal (2006-2018), SaltSMART (2007-2011), SmITS (2012-2017), Etatsprogram vinterdrift (2013-2016), BEVEGELSE (2017-2021) og FoU Vinterdriftaktiviteter (fra 2018). I alle disse prosjektene har det vært utført utstyrs- og metodeutvikling i samarbeid med ulike produsenter og leverandører av brøyte- og strøutstyr, bl.a. Øveraasen AS.

I tillegg har det vært gjennomført utprøving av utstyr og metoder i en rekke driftskontrakter gjennom de siste 10-15 årene uten at dette har vært knyttet til egne FoU-program.

Statens vegvesen er positive til å bidra til innovasjon og utvikling innenfor vinterdriftsområdet. Etatens oppgave er i dag i hovedsak å initiere og støtte utviklingsarbeid, samt sørge for testing og dokumentasjon av resultater og effekter, for eksempel gjennom ulike FoU-prosjekt som nevnt over.

Statens vegvesen har i liten grad mulighet til direkte pengebidrag for produktutvikling.

Gjennom å stille funksjonskrav eller krav til metoder i driftskontraktene, kan Staten vegvesen bidra til at nytvirket utstyr og metoder kan tas i bruk, og på den måten indirekte støtte produktutvikling hos leverandørene.

Et børste-/blåseutstyr tilsvarende det som representanten nevner i sin begrunnelsen til spørsmålet, er erfar-

ingsmessig et komplisert og kostbart utstyr både i innkjøp og drift. Men ved riktig bruk fjerner det effektivt snø, slaps og vann fra vegoverflaten. På strekninger med krav om bar veg, og der det stilles særlige krav til redusert saltbruk, vil det derfor kunne være et aktuelt utstyr å bestille gjennom krav til metode i en driftskontrakt.

Statens vegvesen har gjennom mange år testet ut børsteutstyr fra Øveraasen AS i flere driftskontrakter. Øveraasen AS har et stående tilbud om å være med i et FoU-prosjekt. Statens vegvesen har tidligere blant annet tilbudt opplegg for datainnsamling, dokumentasjon og å dekke ekstrakostnader til entreprenør.

SPØRSMÅL NR. 1622

Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 22. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Svartebørsproblematikk brer om seg. For eksempel i forbindelse med lanseringen av spillmaskiner fra Sony og Microsoft med begrenset antall produkter på markedet, der store volum kjøpes opp og selges videre privat til høyere pris.

Vil statsråden foreta seg noe for å motvirke dette, for eksempel å vurdere å utvide svartebørs-paragrafen til å gjelde flere produkter enn i dag?

Svar:

Kjøp og salg av både brukte og ubrukte varer utenfor butikk er stadig mer vanlig, og er et viktig bidrag til en fungerende sirkulær økonomi. Som regel videreselges varer til en lavere pris enn den opprinnelige prisen, men i enkelte tilfeller kan verdien av enkelte produkter stige etter at de er solgt fra opprinnelige utsalgssted.

Ved lansering av nye og populære produkter innen forbruksteknologi kan det for eksempel oppstå situasjoner hvor etterspørselen etter nye produkter overstiger produksjonskapasiteten til selskapene som har utviklet dem. I en del tilfeller kan det da framstå som fristende for enkelte å kjøpe opp eksemplarer med tanke på videresalg. Det oppstår da et andrehåndsmarked hvor prisene overstiger veiledende pris i butikkene.

Jeg er enig med representanten i at det kan være frustrerende for forbrukere som ønsker å handle disse varene at de ikke får tak i produktene i butikkene. Til forskjell fra billetter til kulturarrangementer, som er regulert i den såkalte svartebørsloven, er likevel ikke denne type forbruksvarer et engangsgode med tilgangsbegrensning som mister sin verdi etter et gitt tidspunkt. Dersom det er stor etterspørselen etter varer vil dette normalt føre til økt produksjon av varen. Mulighetene til å kreve store prispåslag i andrehåndsmarkedet på for eksempel Playstation 5 forsvinner når Sony igjen kan levere varene til butikkene og forbrukerne igjen kan handle dem der. Tålmodige kunder vil da igjen få mulighet til å handle varen til opprinnelig pris i butikken. Som forbrukerminister er derfor min vurdering at det ikke er behov å gripe inn i markedet med nærmere lovregulering av dette.

SPØRSMÅL NR. 1623**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 22. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Den senere tiden har det vært rettet oppmerksomhet mot negativ sosial kontroll som foregår i lukka kristne trossamfunn. Samtidig arbeider regjeringen med ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold.

Vil det komme tiltak mot negativ sosial kontroll og æresvold i lukka trossamfunn blant majoriteten i den nye handlingsplanen?

Svar:

Handlingsplanen Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold (2021-2024) er under ferdigstilling. Planen er en oppfølging av Retten til å bestemme over eget liv - handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse (2017-2020), og regjeringens Integreringsstrategi for 2019-2022.

Målet for integreringspolitikken er at flere innvandrere skal ta del i arbeids- og samfunnsliv. Negativ sosial

kontroll, æresrelatert vold, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse kan være en barriere for integrering av innvandrere i det norske samfunn. Det har siden slutten av 1990-tallet, som en del av den norske integreringspolitikken, vært jobbet med å utvikle kunnskapsgrunnlag, regelverk og målrettede tiltak. Begrepet «negativ sosial kontroll» ble lansert i forrige handlingsplan. Begrepet benyttes av hjelpeapparatet, av rettsanvendere, i politikken og i den offentlige diskursen. I de senere år har vi også fått økt oppmerksomhet om unge som sendes ut av landet mot sin vilje.

Som Stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård påpeker er negativ sosial kontroll et fenomen som rammer flere i samfunnet. Handlingsplanen vil også omtale hvordan negativ sosial kontroll kan ramme personer i nasjonale trossamfunn. Barne- og familiedepartementet (BFD) med ansvar for tros- og livssynsfeltet ivaretar omtale av tiltak på dette området i den nye handlingsplanen.

SPØRSMÅL NR. 1624**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 23. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at alle i risikogrupperne for koronaviruset, og som har fastlege i en annen kommune enn den de er bosatt i, får tilbud om vaksinerings?

BEGRUNNELSE:

Ifølge en Aftenposten-artikkel 7. mars er FHI, Helsedirektoratet og flere kommuner bekymret for om alle som er i risikogruppen og som har fastlege i en annen kommune enn den de bor i, får tilbud om koronavaksine. Det er ca. 700.000 såkalte gjestepasienter i Norge. De fleste av disse jobber eller studerer i en annen kommune enn den de er bosatt i.

Det er kommunene selv som bestemmer hvordan de skal vaksinere sine egne innbyggere. Rådet fra FHI er at fastlegene bør vaksinere alle sine pasienter som er i risikogrupperne, uavhengig av om de bor i kommunen eller ikke. I de kommunene som har valgt at fastlegene skal gjøre dette, er det legene som velger ut hvem som skal prioriteres. Hvis de som blir prioritert er en gjestepasient, er det kommunen som fastlegene hører til som må gi beskjed til hjemstedskommunen til de som blir prioritert.

Dette skaper store utfordringer for kommunene som har mange gjestepasienter, særlig folkerike kommuner som kan ha et høyt antall andre kommuner som de må kontakte. I Oslo har fastlegene pasienter fra 353 kommuner, men også en mindre by som Molde har gjestepasienter fra 198 kommuner. Hovedutfordringen for kommunene

er at det ikke er et nasjonalt system for å gi informasjon om gjestepasientene i risikogruppen til andre kommuner på en forsvarlig måte.

Hvis kommunene velger å følge rådet til FHI om å vaksinere gjestepasientene, får de færre vaksinedoser til sine egne innbyggere. Derfor er det kommuner som har valgt å ikke vaksinere alle gjestepasientene som er risikogruppen. De kommunene som velger å ikke vaksinere gjestepasienter, må varsle pasientene om at de må ta kontakt med sin hjemkommune for å bli vaksinert. Flere kommuner er bekymret for at dette vil føre til at personer i risikogruppen ikke får tilbud om vaksine, og denne bekymringen deler helsemyndighetene. I et brev fra FHI og Helsedirektoratet til Helse- og omsorgsdepartementet 22. januar om denne utfordringen står det følgende:

«Ulik organisering og manglende kommunikasjon mellom kommuner kan føre til at enkelte gjestepasienter ikke får tilbud om vaksine verken fra kommunen eller fastlegen.»

Svar:

Det er kommunen som har ansvar for å vaksinere mot covid-19, personer som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen, i henhold til forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram og Folkehelseinstituttets retningslinjer for prioritering. Kommunen avgjør hvordan vaksinasjonen skal gjennomføres. Kommunen er pålagt å organisere vaksinasjonen av sine innbyggere slik at de oppnår høyest mulig vaksinasjonsdekning i de grupper vaksinen er anbefalt for. Fastlegen skal bidra til at egne listeinnbyggere får tilbud om å bli vaksinert mot covid-19 dersom kommunen ønsker det. Dersom fastlegen skal bidra i vaksinasjonen, skal kommunen involvere fastlegen i planleggingen og gjøre nødvendig praktisk tilrettelegging som muliggjør at fastlegens plikt til å bidra kan oppfylles. Mange har imidlertid fastlege i en annen kommune enn den de bor i («gjestepasienter»).

Folkehelseinstituttet (FHI) har gitt informasjon og råd om hva kommunene kan gjøre for å sikre vaksinasjon av innbyggere og gjestepasienter. Det forutsettes at kommunene har dialog seg imellom om hvilken praksis som gjelder, og som sikrer at eventuelle gjestepasienter i risikogruppen får tilbud om vaksine, enten i kommunen der innbyggeren har fastlege, eller i kommunen der innbyggeren bor.

Det er riktig som representanten peker på at FHI har rådet til at når kommuner bruker fastleger i vaksinasjonen, bør fastlegene vaksinere alle sine pasienter som er i risikogruppen, uavhengig av om de bor i kommunen eller ikke. Det er kun fastlegene som kan identifisere hvem i den allmenne befolkningen som er risikopasient for alvorlig forløp av covid-19 eller ikke. Mange fastleger kan ved hjelp av et nyutviklet verktøy få produsert en liste med oversikt over risikopasienter, som dernest enten kan

danne grunnlag for invitasjon til vaksinasjon hos fastlegen, eller utveksles med kommunen, som da kan stå for innkalling og vaksinasjon. Helsedirektoratet har gitt råd om hvordan kommunen kan få tilgang til lister med innbyggers tilknytning til kommunens fastleger.

Kommunene kan seg imellom avtale at gjestepasientene enten vaksineres der hvor de har fastlege, eller at navnelistene med risikoinnbyggere utveksles til de enkelte hjemhørende kommunene for vaksinasjon.

FHI har i sin veileder omtalt at kommunene bør ha en egen ordning hvor personer i risikogrupperne som ikke blir fanget opp enten tilbys vaksine av sin fastlege eller får invitasjon til vaksinasjon av hjemkommunen. Dette er også et sikkerhetsnett som kan fange opp gjestepasienter de har i andre kommuner.

Jeg forstår bekymringen som representanten tar opp med at kommuner kan komme til å ikke vaksinere gjestepasienter. FHI har utarbeidet nasjonale råd som skal sikre at også gjestepasienter blir vaksinert. For å bidra til en best mulig praksis og etterlevelse, har FHI iverksatt tiltak. FHI er i gang med å vurdere hvordan vaksinedistribusjonen til kommuner kan utjevnes slik at kommuner som på grunn av praksisen de har valgt gjør at de blir sittende igjen med underskudd av vaksiner vis av vis andre kommuner hvis de vaksinerer sine fastlegers gjestepasienter. FHI vil også be statsforvalterne om å oppfordre kommunene til å avklare praksisen seg imellom for å sikre at innbyggerne mottar mest mulig enhetlig og tydelig informasjon for å få tilbud om vaksine.

SPØRSMÅL NR. 1625**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å utvide Ilseng fengsel, for å raskt avhjelpe behovet for soningsplasser?

BEGRUNNELSE:

På slutten av 2014 ble Stange kommune kontaktet av Kriminalomsorgen og Statsbygg med spørsmål om mulig utvidelse av Ilseng fengsel, og mulighetene for å sette i gang en ny planprosess som et bidrag i å øke kapasiteten på Østlandet. Statsbygg er godt i gang med sitt oppdrag fra KDI (Kriminalomsorgsdirektoratet) om å detaljregulere aktuell tomt. Hamar kommune og Stange kommune behandlet sine reguleringsplaner i 2017, og alt være klart til å starte bygging og utvide Ilseng fengsel. Hoveddelen av utvidelsen er tenkt i Hamar kommune, og resten i Stange kommune. Lokalsamfunnet er også positive til et nytt høysikkerhetsfengsel på Ilseng gjennom den gode prosessen som har vært.

Behovet for fengselsplasser på Østlandet er stort og økende.

På Ilseng kan det raskt (i løpet av 1-1,5 år) settes opp et nytt modulfengsel etter dagens standarder, og med de sikkerhetskrav som gjelder i forhold til høysikkerhet. Det nye fengselet kan romme om lag 200 innsatte og 200 ansatte, og i tillegg kommer tjenester som skole, helse, prest med mer. Beliggenheten er meget sentral i forhold til Gardermoen og Oslo, og gjør Ilseng til et egnet sted for et større og mer moderne fengsel både med tanke på transport av innsatte, og rekruttering av ansatte. Hedmark er allerede svært gode på rekruttering og kapasitetsutnyttelse, og ligger allerede over måltallet på 94 prosent.

Med firefelts E6, og snart dobbeltspor på jernbanen til Hamar vil avstanden bli enda kortere. Ilseng har, som kjent, et eget stoppested på Rørosbanen.

Nytt Ilseng fengsel ligger inne som anbefaling i flere modeller i de ulike faglige utredninger som omhandler hvordan en skal øke fengselskapasiteten på Østlandet. Den første var KVU: Straffegjennomføringskapasitet på Østlandet fra Kriminalomsorgsdirektoratet (2014) bestilt av Justis- og beredskapsdepartementet. Så kom den eksterne kvalitetssikringen, KS1, som opererer med de samme alternativene som i KVU-en. Hedmark fengsel, Ilseng, er inne med enten 96 eller 192 høysikkerhetsplasser i alle de prioriterte alternativene.

Det skal bygges nytt fengsel i Oslo, og det pågår en tomtedebatt som viser at det er sterk uenighet knyttet til hvor fengselet vil bygges. På Ilseng kan man raskt bygge

ut og ta av for behovet for soningsplasser i hovedstadsregionen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1247 fra stortingsrepresentant Morten Stordalen fra 12.02.2021:

«Regjeringen har i oppfølgingen av KVU/KS1 for straffegjennomføringskapasitet på Østlandet valgt å prioritere arbeidet med et nytt Oslo fengsel. Oslo fengsel er et av fengslene med størst vedlikeholdsbehov. Fengselet er særlig viktig for å dekke politiets behov for varetektskapasitet i Oslo-området. Oslo fengsel avdeling A ble i 2017 erstattet av nybygg ved Romerike fengsel Ullersmo avdeling og Indre Østfold fengsel Eidsberg avdeling. Nytt Oslo fengsel skal erstatte gjenværende avdelinger. Det har derfor blitt utarbeidet en konseptvalgutredning (KVU) for Oslo fengsel som har vært kvalitetssikret (KS1). I budsjettet for 2020 ble det bevilget midler til forprosjektering av nytt Oslo fengsel. For tiden pågår avklaring av tomtealternativ.

I tillegg har regjeringen prioritert rehabilitering av Ila fengsel og forvaringsanstalt. Det er nødvendig pga. kritisk behov for vedlikehold og å sikre nødvendig forvaringskapasitet.

Regjeringen har prioritert å øke kapasiteten i kriminalomsorgen. I fjor ble 300 fengselsplasser med høyt sikkerhetsnivå ferdigstilt i Agder. Det ga et netto tilskudd på om lag 180 plasser og har bidratt til å sikre kapasitet på høyt sikkerhetsnivå.

Jeg vil komme tilbake til ytterligere tiltak på egnet måte.»

SPØRSMÅL NR. 1626**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 22. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor mange sykehjem serveringer alkohol til innbyggere og besøkende?

BEGRUNNELSE:

Mange liker å drikke øl eller vin til maten. De som bor hjemme kan velge hva de vil drikke, men flere av de som bor på institusjoner har ikke mulighet til å kjøpe alkohol. De som bor på sykehjem bør å valgfrihet til å leve et godt liv. For noen av dem er et glass øl til maten en frihet de vil ha.

Flere av de eldre som jeg har snakket med savner friheten til å kjøpe et glass øl til maten. Jeg leste meldingen 15, "Leve hele livet - En kvalitetsform for eldre". Alkohol ble nevnt bare for helseutfordringer, og ingenting om valgfriheten mange av de eldre vil ha.

Svar:

Valgfrihet er en av kjerneverdiene i regjeringens arbeid med å skape pasientens helsetjeneste. Regjeringen er opptatt av medvirkning og valgfrihet i alt vi gjør, og dette synliggjøres i blant annet stortingsmeldinger, budsjett og andre innsatsområder.

Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre er regjeringens hovedsatsing for å bedre kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene til eldre, og for å skape et mer aldersvennlig samfunn. Kvalitetsheving i tjenestene handler blant annet om valgfrihet for den enkelte, og muligheten til å påvirke eget liv og innhold i tjenestene. Spørsmålet "Hva er viktig for deg?" er minst like viktig her som ellers. Dette gjelder også på institusjoner som sykehjem. Dersom øl eller vin til maten er viktig for den enkelte er det kommunens ansvar å legge til rette for dette, på lik linje med andre behov.

Regjeringen skal i løpet av vinteren 2021 legge fram en nasjonal strategi for godt kosthold og ernæring hos eldre. Strategien skal bidra til å understøtte innsatsområdet "mat og måltider" i reformen Leve hele livet. Målet med ernæringsstrategien er blant annet å skape gode måltid-sopplevelser i tråd med målene i Leve hele livet. I strategien framkommer det tydelig gjennom innsatsområdet "Individuelt tilpasset mat- og ernæringsoppfølging" at tjenestene skal legge til rette for valgfrihet innen mat og drikke. Matomsorg handler om å ta hensyn til hva mat og måltider betyr for den enkelte, og det er et mål at eldre mennesker opprettholder selvstendighet så lenge som mulig, også etter at de flytter inn på institusjon.

SPØRSMÅL NR. 1627**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 19. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Har regjeringen god forskning basert resultater av ordningen ruskontrakter som er gitt under straffetruassel, på kort og langt sikt?

BEGRUNNELSE:

Det er en debatt om ruskontakter inngått av ungdom mot påtaleunntatelse, der tilbakefall til rus kan føre til straff.

jeg har ikke funnet store faglige rapporter om effekten om disse kontraktene.

Jeg viser til Helsedirektoratets høringssvar for rusreformen om ruskontrakter. De skrev: «Det er manglende dokumentasjon på effekter av ruskontrakter» og «Ruskontrakt kan ikke ses på som en kunnskapsbasert tilnærming» <https://www.regjeringen.no/contentassets/5311f-19d847c49c5a1459deff72ac98a/helsedirektoratet.pdf?uid=Helsedirektoratet>

I en kvalitativ studie gjennomført av Thomas Sandøy fant han at få sluttet å ruse seg etter endt ruskontrakt, men tiltaket gav mulighet til å gjenopprette tillit til familiemedlemmer og samfunnet for øvrig. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1462474518809021>

I masteroppgaven fra Jan Erik Bresil, som nå er leder for Norsk Narkotikapolitiforening, fant at ruskontraktene er for dårlig evaluert, det er stor forskjell i hva slags ruskontrakter som tilbys, og det er flere kritikkverdige forhold ved hvordan de praktiseres. https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/bitstream/handle/11250/2591704/master_Bresil.pdf

Det som gjerne trekkes frem til forsvar for ruskontraktene er evalueringsrapporten av TIUR. Dette baserer seg på intervjuer med 19 ungdommer (av 53 de sendte forespørsel til. Det er grunn til å lure om de som valgte å svare var mer positive til tiltaket enn de som ikke ville delta i studien). Jeg synes også at det kommer frem enkelte poenger i rapporten som problematiserer kriminaliseringen. Det ser heller ikke ut til å ha endret ungdommenes holdninger til cannabisbruk noe særlig, og man vet ikke om ungdommene begynte å ruse seg igjen etter opplegget var gjennomført. <https://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2018/03/TIUR-evalueringA4des.2017.pdf>

Hvis det er mulig vil jeg gjerne vite hvor mange som har inngått ruskontrakt mot påtaleunntatelse, hvor mange som har droppet ut og fått straff, og effekten av disse kontraktene samlet.

Svar:

Ruskontrakter finnes i ulike varianter, med ulik tilhørende oppfølging. Unge som pågripes for bruk og besittelse av narkotika, ilegges ofte påtaleunntatelse med særvilkår om ruskontrakt eller ungdomsoppfølging. For å ilegges ungdomsoppfølging kreves det imidlertid at saken egner

seg for slik behandling. I vurderingen må det blant annet ses hen til lovbruddets art og alvorlighet, gjerningspersonens alder, oppfølgingsbehov, risikonivå og motivasjon for å gjennomføre reaksjonen.

Politiet og påtalemyndigheten har ansvaret for påtaleunntatelse med særvilkår om ruskontrakt, mens konfliktrådene koordinerer straffgjennomføringen for ungdom som blir ilagt ungdomsoppfølging. Innholdet i ruskontraktene og ungdomsoppfølgingen skal tilpasses behovet til den enkelte, men er også avhengig av hvilket tilbud den enkelte kommune kan gi. De samme tjenestene og tilbudene som kan inngå i dagens ruskontrakter og ungdomsoppfølging, kan også benyttes i oppfølgingen av barn og unge i regjeringens forslag om rusreform.

Variasjonen i hvordan ruskontrakter gjennomføres, gjør at det kan være vanskelig å gi en samlet evaluering av effektene. Departementet er kjent med den forskningen representanten viser til, men utelukker ikke at det kan være behov for mer forskning på området.

Politidirektoratet har ikke en nasjonal oversikt over ruskontrakter, men tall fra 2019 viser at 1249 ungdommer mellom 15 og 17 år fikk avgjort straffesaker som omhandlet bruk/besittelse av narkotika (brudd på legemiddelloven). Totalt stod disse ungdommene for 1796 forhold med brudd på legemiddelloven. For 518 av disse ungdommene var bruddet på legemiddelloven ett av flere straffbare forhold. 872 av disse forholdene ble avgjort med alternative straffereaksjoner, hvor ruskontrakt er et ofte brukt særvilkår, enten alene eller sammen med andre vilkår. 295 forhold ble avgjort med påtaleunntatelse uten vilkår.

Voksne over 18 år kan også samtykke til ruskontrakt. Enkelte steder i landet har man egne ordninger for dette. Et eksempel er «Tidlig Ute» i Bergen kommune, en egen sosialfaglig oppfølging som tilbys som særvilkår for påtaleunntatelse for unge opp til 25 år.

SPØRSMÅL NR. 1628

Innlevert 13. mars 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 19. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Synes ministeren at det rimelig at folk som sitter i rullestol ikke skal ha samme mulighet til å reise med fly som andre?

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at det er et krav fra de fleste flyselskaper at rullestolbrukere må ha ledsager i tilfelle en eventuell evakuering. Rullestolbruker blir nektet om-

bordstigning, selv om vedkommende tar ansvaret ved å fly uten ledsager. Ved bruk av ledsager må vedkommende som privatperson betale dobbelt opp, to flybilletter for at en person skal kunne reise.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Mossleth henger nært sammen med spørsmål nr. 1590 til skriftlig besvarelse. Jeg har redegjort for flere sider av saken i mitt svar av 17. mars til det spørsmålet.

Det fremgår der at folk som sitter i rullestol i følge regelverket som hovedregel har samme rett til å reise med fly som alle andre. Men det gjelder to unntak: (1) Dersom døren på flyet er for liten til å få inn rullestolen, eller (2) dersom kravene til sikkerhet om bord på fly gjør at det ikke er mulig.

Det er vanskelig å se annet enn at disse to unntakene er godt begrunnet, og de bygger også på et regelverk og en avveining som er felles for hele EØS.

Sikkerhetsunntaket er ikke egentlig et unntak, men har sammenheng med et krav om at flyet skal kunne tømmes i løpet av 90 sekunder. For å forsikre seg om at dette er mulig når det er en eller flere funksjonshemmede personer om bord, kan flyselskapet – i stedet for å avvise passasjerer – kreve at vedkommende har med seg en ledsager som kan hjelpe til med rask evakuering av den

funksjonshemmede i en krisesituasjon. Jeg tror det er bred enighet om at disse prinsippene er rimelige.

Jeg kan vanskelig uttale meg om de konkrete vurderingene flyselskapene foretar av forholdet mellom bemanningen på den enkelte flygningen, antallet funksjonshemmede om bord, og behovet for å kreve at den funksjonshemmede reiser med ledsager. Dette må være en operativ vurdering flyselskapet selv foretar i hvert enkelt tilfelle.

Jeg ser at flyselskapets behov for å foreta gode avveininger henger sammen med om de har fått informasjon på forhånd dersom en eller flere passasjerer bruker rullestol. Samtidig kan behovet for å melde ifra på forhånd igjen påvirke passasjerenes opplevelse av reell likebehandling.

Det kanskje vanskeligste spørsmålet er nok likevel om den funksjonshemmede passasjerer skal måtte betale for ledsagerens billett selv. Dette er ikke omtalt i regelverket, og det er derfor opp til hvert flyselskap å vurdere dette.

Det ikke å pålegge flyselskapene plikt til å tilby gratis ledsager ble oppfattet som et rimelig kompromiss da EØS-reglene ble vedtatt i 2006, og oppfattes som en del av den internasjonale markedsreguleringen. Jeg slutter meg til oppfordringen i Europakommisjonens veiledningsmateriale til regelverket, om at flyselskapene så langt det er mulig bør forsøke å tilby gratis eller kraftig rabatterte reise for ledsagere.

SPØRSMÅL NR. 1629

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 22. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Representanter fra regjeringspartiene har uttalt i media at nå vil Nye Veier få midler til å bygge E6-strekningen Sørrelva-Borkamo i Saltdal. Det sies også at det er opp til Nye Veier å bestemme når oppstart skal skje. Nye Veiers ramme er at prosjekter skal bygges innen en periode på 20 år. Denne flaskehalsen på E6 er viktig å få gjort noe med.

Hvordan kan regjeringa sikre tidlig oppstart på strekningen, og unngå at det tar 10 eller 15 år før prosjektet påbegynnes?

Svar:

Som det fremgår av meldingen om Nasjonal transportplan 2022-2033, jf. Meld. St. 20 (2020-2021), vil regjeringen i større grad fokusere på de utfordringene som skal løses i utviklingen av kommende samferdselsprosjekter. Jeg mener bl.a. at det er viktig å legge opp til konkurranse om å gjøre prosjektene bedre slik at vi får mer igjen for pengene. Dette gir muligheter til å gjennomføre flere prosjekter innenfor samme ramme.

Jeg legger til grunn at Nye Veier AS vil løse utfordringene på strekningen E6 Sørrelva-Borkamo på en god måte innenfor de rammer som Stortinget har fastsatt. Nye Veier AS har vist at selskapet kan oppnå helhetlig og kostnadseffektiv veiutbygging innenfor sin portefølje. Samferdsels-

departementet ønsker nå at Nye Veier AS skal få et handlingsrom med sikte på å øke den samfunnsøkonomiske lønnsomheten for strekningen E6 Sørrelva-Borkamo.

Jeg er kjent med at Nye Veier AS vil starte arbeidet med de nye strekningene så snart disse er overført til selskapet. I forbindelse med porteføljeutvidelsen, som omfatter andre typer veiprojekter og utfordringer sammenlignet med strekningene i oppstartsporteføljen, vil selskapet måtte vurdere om modellene som selskapet bruker må oppdateres. Dette vil også gjelde prioriteringsmetodikken, og om det er behov for å oppdatere denne for å sikre prioritering og gjennomføring av prosjekter som punktutbedringer og rassikring.

Nye Veier AS opplyser at alle strekninger som ligger i dagens portefølje enten er ferdig utbygd, er i utbygging eller det pågår arbeid med verdiøkning sammen med lokale og regionale myndigheter. E6 Kvævangsfjellet kan trekkes frem som et eksempel på rask fremdrift i prosjekter som prioriteres av andre hensyn enn samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Dette er et prosjekt som Nye Veier AS overtok i 2019, og som allerede nå er omregulert og det er inngått kontrakt med entreprenør om utbygging.

Utover dette vil jeg vise til at det følger av Nye Veier-modellen at Samferdselsdepartementet ikke vil gå inn i selskapets prioriteringer av utbyggingsrekkefølge mellom prosjektene i porteføljen.

SPØRSMÅL NR. 1630

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 23. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at spillere i landets øverste divisjoner får innvilget særplass i turnustjenesten?

BEGRUNNELSE:

I Bergensavisen den 11.03.2021 kunne vi lese om Fana håndballspiller Maren Gabrielsen som frykter at det blir umulig å kombinere toppidrettslivet med utdannelsen hun tar som fysioterapeut. Til tross for at Fana IL spiller i landets øverste divisjon for kvinner, og at Gabrielsen er toppidrettsutøver på heltid får hun ikke innvilget søknadene om tilrettelagt turnusplass. I regelverket heter det at personer med «særlige grunner» kan få turnustjenesten på et bestemt sted. For idrettsutøvere tolkes det strengt i skrivet fra Helsedirektoratet: «Turnusfysioterapeut som med overveiende sannsynlighet skal representere Norge i forestående internasjonale idrettsmesterskap som EM, VM eller OL, bør etter individuell vurdering kunne tildeles særplass etter andre særlige grunner». Fordi Gabrielsen «bare» spiller i eliteserien – og ikke er aktuell for EM, VM eller OL – har hun ikke fått innvilget søknaden om særplass. Dette synes spørsmålsstiller er uheldig fordi toppidrettsutøvere spesielt på kvinnesiden er helt avhengige av en jobb ved siden av toppidrettskarrieren sin. Det kan ikke være slik at håndballspillere i landets øverste divisjon skal måtte legge håndballskoene på hyllen fordi de er nødt til å prioritere utdanning. Det bør være et mål å tilrettelegge for at toppidrettsutøvere kan bli så godt som

mulig i idretten sin, samtidig som at de får mulighet til å ta utdanning. Spørsmålsstiller håper derfor at statsråden vil sørge for at også utøvere i landets øverste divisjoner i sin idrett får tilrettelagt turnusordningen sin på lik linje med utøvere som er aktuell for EM, VM eller OL. Spørsmålsstiller ber om at statsråden sikrer at en slik presisering kommer på plass snarest mulig slik at Gabrielsen og resten av årets søkere også omfattes av en slik endring.

Svar:

Turnustjenesten for fysioterapeuter er regulert i egen forskrift, Forskrift om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som fysioterapeut. Særplass omhandles i § 9, en kan søke Helsedirektoratet om å få utføre praktisk tjeneste på et bestemt sted (særplass).

Kriteriene er at særplass kan tildeles dersom vedkommende a) er enslig forsørger til barn under 12 år, b) har barn under 12 år og ønsker å utføre praktisk tjeneste på samme sted eller i rimelig nærhet av ektefelle/samboer som avtjener militær førstegangstjeneste eller siviltjeneste, c) er samisktalende og ønsker å utføre den praktiske tjenesten i områder med samisktalende befolkning eller d) oppgir andre særlige grunner som etter en helhetsvurdering tilsier at vedkommende bør få utføre praktisk tjeneste på et bestemt sted

Helsedirektoratet opplyser at toppidrettsutøvere kan søke om særplass i turnustjenesten etter § 9 d) i forskriften. Med andre særlige grunner menes for eksempel al-

vorlig sykdom, særlige forhold knyttet til omsorg for barn og toppidrett. Av Helsedirektoratets nettsider går det frem at endringer i likestillings- og diskrimineringsloven tilsier at omsorg for barn i større grad skal tas hensyn til i behandling av søknader om særplass etter § 9 d).

Helsedirektoratet opplyser videre at de i dialog og forståelse med Norges idrettsforbund v/Olympiatoppen foretok presiseringer i rundskriv om organisering og gjennomføring av praktisk tjeneste for fysioterapeuter (IS-1/2018) for å tydeliggjøre vilkårene for å få innvilget særplass for toppidrettsutøvere. For eksempel:

"det skal foreligge en overveiende sannsynlighet for at turnusfysioterapeuten skal representere Norge i forestående internasjonale mesterskap som EM, VM eller OL. (...) Landslagsplass i seg selv er ikke tilstrekkelig grunn til å få tildelt særplass."

Turnustjenesten skal som hovedregel utføres i direkte tilknytning til bestått avsluttende eksamen, men det er anledning til å søke om utsettelse når det foreligger særlige grunner.

Helsedirektoratet har ansvaret for å håndtere spørsmålene om særplass, og jeg ønsker ikke å gripe inn i deres vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1631

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 22. mars 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Er det ved anskaffelsen av nytt fartøy til Havforskningsinstituttet stilt krav om lærlinger i hht. lov om offentlige anskaffelser § 7, og hva statsråden har gjort og ikke minst vil gjøre i fortsettelsen for å forsikre seg om at kravene til lønns- og arbeidsvilkår blir fulgt i henhold til egen-erklæringen om lønns og arbeidsvilkår, jf. kontraktens vedlegg 5 og lov om offentlige anskaffelser § 6?

BEGRUNNELSE:

Flere norske verft er inne i en dyp krise, og denne krisen truer mange arbeidsplasser langs kysten. På forsommeren 2020 vedtok Stortinget i revidert nasjonalbudsjett flere tiltak for å fremme aktiviteten i den norske verftnæringen. Det ble bevilget midler til bygging av nytt forskningsfartøy og til vedlikehold av eksisterende forskningsfartøy. Forutsetningen for bevilgningen har hele tiden vært at den må komme norsk maritim klynge til gode. I regjeringens pressemelding da tiltakene ble lagt frem, uttalte fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen (H) følgende:

«De nye fartøyene og vedlikeholdsmidlene vil bidra til å opprettholde aktivitet i verftnæringen, samtidig som vi styrker ressurskontroll og forskning og overvåking i kystsonen».

Stortinget har derfor lagt til grunn at regjeringen har utnyttet handlingsrommet til å sikre aktivitet hos norske verft. Krav om lærlinger og krav til lønns og arbeidsvilkår vil ofte styrke norske verfts konkurransekraft fordi det forhindrer konkurranse på ulike vilkår.

Svar:

I mai 2020 la regjeringen fram en verftspakke med en samlet verdi på 744 millioner kroner. Verftspakken hadde blant annet til formål å øke mengden oppdrag som blir satt i gang av det offentlige og dermed gi verftsnæringen flere oppdrag å konkurrere om.

I Havforskningsinstituttets anbudsprosess for nytt kystgående forskningsfartøy var det et nederlandsk verft som kom best ut på både pris og kvalitet. Hoveddelen av verftspakken har imidlertid gått til norske verft. Kontrakten for oppgradering av Skjoldklasse-korvettene for Sjøforsvaret har gått til Umoe i Mandal, og alle kontraktene for oppgradering av Havforskningsinstituttets forskningsfartøy har gått til norske verft.

Offentlige anskaffelser er sentralt i regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet. I anskaffelsesregelverket er det blant annet innført at det offentlige må stille krav om lønns- og arbeidsvilkår hos leverandørene og at det i visse kontrakter skal stilles krav om bruk av lærlinger. Disse kravene vil kunne bidra til bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og til at seriøse aktører konkurrerer på like vilkår.

Nærings- og fiskeridepartementet legger ikke detaljerte føringer på anskaffelser hos underliggende etater, da vi mener de selv er nærmest til å vurdere hvordan anskaffelsene innrettes.

Havforskningsinstituttet viser til at det etter anskaffelsesregelverket ikke er plikt for offentlige innkjøpere å stille krav om lærlinger i dette tilfellet, siden anskaffelsen av et fartøy regnes som en varekontrakt. De vurderte like-

vel om de skulle stille krav om lærlinger, men kom til at det ikke var hensiktsmessig. Årsaken til dette er at et krav om lærlinger bare ville omfatte en liten del av kontrakten, siden praksis både ved norske og utenlandske verft er omfattende bruk av underleverandører der det ikke kan stilles krav om lærlinger.

Et eventuelt krav om lærlinger ville for øvrig også kunne oppfylles av utenlandske leverandører i opprinnelseslandet. Eksempelvis har både Danmark og Nederland tilsvarende lærlingeordninger som den norske.

Havforskningsinstituttet vil følge opp bestemmelsene om lønns- og arbeidsvilkår i kontrakten blant annet med følgende tiltak:

- Etter kontraktssignering skal verftet fylle ut et egenrapporteringsskjema.
- Havforskningsinstituttet foretar en risikovurdering av lønns- og arbeidsvilkår bl.a. på grunnlag av informasjonen fra egenrapporteringen.
- Verftet skal innen 6 måneder etter kontraktssignering dokumentere at lønns- og arbeidsvilkår er oppfylt for arbeidstakere som utfører kontraktsarbeidet.
- Slik kontroll vil gjentas hver 6. måned under kontraktsgjennomføringen.

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp anskaffelsen av nytt kystgående forskningsfartøy som en del av den ordinære etatsstyringen av Havforskningsinstituttet.

SPØRSMÅL NR. 1632

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Den viktige sesongen for produksjon av grønnsaker, frukt og bær er i ferd med å begynne.

Korleis vil statsråden sikre at innreisereglane i samband med koronapandemien blir praktiserte på ein slik måte at grøntnæringa får føreseielege vilkår når det gjeld tilgangen på utanlandsk arbeidskraft som dei nyttar til produksjon av grønnsaker, frukt og bær i Noreg?

GRUNNGJEVING:

Ei rekke bønder melder frå om ulik praksis av regelverket frå politiet si side. Nokre stader blir utlendingar med papira i orden returnerte, andre stader får dei sleppe inn, og det er det er usikkerheit kring om grunngivingane som blir brukte for avslaga er i tråd med regelverket. Forvirringa er derfor stor før ein viktig sesong med produksjon av norsk grønt, frukt og bær. Politiet seier også nokre stader at dei har fått opplyst frå UDI at grøntproduksjon ikkje omfattar frukt og bær, og viser elles til ulike krav som Dette skaper ein uholdbar situasjon og mykje usikkerheit.

Svar:

For å begrense risikoen for importsmitte, særlig import av muterte virusvarianter, strammet regjeringen i slutten av januar igjen kraftig inn på utlendingers adgang til innreise til Norge. I utgangspunktet får nå kun utlendinger som er bosatt i Norge anledning til å reise inn. Dette gjelder

også EØS-borgere. Det gjøres likevel fremdeles unntak for grupper som anses å ha en særlig tilknytning til Norge eller et viktig formål med sitt besøk her, herunder nære familiemedlemmer, utlendinger i kritiske samfunnsfunksjoner, utlendinger innen transportsektoren, samt dagpendlere og helsepersonell fra Sverige og Finland.

Unntaket for personell i kritiske samfunnsfunksjoner skal praktiseres strengt, og begrenses til et minimum ut fra hva som er nødvendig for å sikre kontinuiteten i kritiske samfunnsfunksjoner. At en sektor er ført opp på listen over kritiske samfunnsfunksjoner, betyr ikke at alle ansatte i den aktuelle sektoren er unntatt fra innreiserestriksjonene. Det understrekes også at ufaglært arbeidskraft ofte vil være enklere å erstatte med innenlands arbeidskraft, noe som vil kunne redusere behovet for unntak fra innreiserestriksjoner. Adgangen til innreise må vurderes individuelt. Politiet jobber kontinuerlig med å sikre lik praksis i utøvelsen av grensekontrollen, herunder gjennom opplæring og samhandlingsmøter. Spørsmål knyttet til hvordan kriteriene skal praktiseres innenfor de ulike funksjonene kan rettes til det ansvarlige departement. Spørsmål om grøntnæringen kan rettes til Landbruks- og matdepartementet.

Regjeringen lanserte 20. februar en søknadsbasert ordning for unntak fra innreiserestriksjonene for arbeidsreisende. Ordningen gjelder i første omgang en begrenset gruppe arbeidstakere som skal utføre arbeid som er strengt nødvendig for å opprettholde aktiviteten i norske virksomheter, jf. forskrift om søknadsbasert ordning for

unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen.

Regjeringen har lagt vekt på at gjenåpning skal skje gradvis og kontrollert og vil fortsette med å vurdere lempinger i regelverket frem til innreiserestriksjonene kan

avvikles helt. Varigheten og den nærmere innretningen av innreiserestriksjonene vurderes fortløpende i tråd med smitteutviklingen og opp mot alternative og mindre inngrepene tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1633

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 22. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Kulturrådet har de siste ti årene offentliggjort statistikk som skiller mellom flerårige og ettårige tilskudd.

Kan ministeren gi en fylkesvis oversikt over de flerårige tildelingene siste ti år fra Norsk kulturfonds ordninger: Fri scenekunst Teater, Fri scenekunst Dans og Fri scenekunst - kunstnerskap (tidl. basisfinansiering) samt tilsvarende ordninger for musikk og litteratur?

Svar:

Siden dette spørsmålet gjelder Norsk kulturråds tilskuddsmidler har jeg forelagt spørsmålet for dem.

Fordi det hvert år bevilges både ettårige og flerårige tilskudd fra ordningene, opplyser rådet at det ikke føres særegen statistikk over fylkesvis fordeling av de flerårige tilskuddene.

Vedlagt er statistikk for søknader og tildelinger for perioden 2014–2020 for en rekke ordninger under Norsk kulturfond. De fleste ordningene som er nevnt her gir både flerårige og kortere tilskudd.

Statistikken er samlet for hele perioden for hver enkelt ordning. Tabellene viser antall søknader og tildelinger på hvert enkelt fylke for de ulike ordningene, tildelingsprosent for hvert fylke (andel søknader som blir innvilget) og tilsvarende på søknadssum. De viser også hvor stor andel av de nasjonale tildelingene som går til hvert enkelt fylke fra de ulike ordningene. Fylkestilhørighet er basert på søkers adresse.

Scenekunst:

Fri scenekunst – kunstnerskap (fra og med 2019)

Basisfinansiering av frie scenekunstgrupper (til og med 2018)

Fri scenekunst – dans

Fri scenekunst – teater

Arrangørstøtte scenekunst

Fra disse ordningene gis det både flerårige og kortere tilskudd. På scenekunstordningene Basisfinansiering og Fri scenekunst – kunstnerskap gis det kun flerårige tilskudd.

Musikk:

Arrangørstøtte musikk

Musikkfestivaler

Musikere og musikkensembler

Bestillingsverk og musikkproduksjon

Andre musikktiltak

Dette er musikkordninger som gir varierende grad av flerårig støtte. Mange virksomheter søker og får tilskudd år etter år, og ønsker ikke å søke flerårig. De fleste av disse er virksomheter som er å regne som faste støttemottakere. Det gjelder i særlig grad ordningene for musiker- og ensemblestøtte, arrangørstøtte for musikk, og tilskudd til musikkfestivaler.

Det finnes ikke statistikk som viser den spredte distribusjonen av musikkgruppens konsert- og turnévirkosomhet. Norsk kulturråd gjør likevel oppmerksom på at musiker- og ensemblestøtten finansierer en del store regionale profesjonelle kor, regionale jazzorkestre, og regionale samtidsmusikkensembler.

Litteratur:

Litteraturformidling

På litteraturfeltet er det innkjøpsordningene for litteratur som er det viktigste virkemiddelet. Titlene som kjøpes inn distribueres til biblioteker over hele landet. Kulturfondet har også andre tilskuddsordninger på litteraturfeltet, og Kulturrådet har vurdert at ordningen for Litteraturformidling er den som i størst grad kan sies å tilsvare scenekunstordningene det spørres om. Også på denne ordningen gis det både flerårige og kortere tilskudd.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2020-2021/dok15-202021-1633-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1634

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 22. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva er potten for støtte til fjøsbygging i det enkelte fylket og hvor mye er igjen av midlene til dette formålet i 2021?

BEGRUNNELSE:

Det er ønskelig med en samlet og en fylkesvis oversikt som viser:

- Ramme for hvert enkelt fylke i 2021.
- Innvilgede søknader og totalbeløp for disse for hvert enkelt fylke.
- Oversikt over antall søknader og søknadsbeløp som ikke kan innvilges med eksisterende ramme.
- Prognose for hvor stor pott som treng for hvert enkelt fylke for å følge opp alle leverte og forventede søknader.

Investeringsmidler er viktig både for å bevare og styrke gårdsdriften, men det vil også generere viktig arbeid for bygg- og anlegg rundt om i landet.

Svar:

Representant Pollestad ber videre om en fylkesvis oversikt som viser

- ramme for hvert enkelt fylke i 2021
- innvilgede søknader og totalbeløp for disse for hvert enkelt fylke
- oversikt over antall søknader og søknadsbeløp som ikke kan innvilges med eksisterende ramme
- prognose for hvor stor pott som trengs for hvert enkelt fylke for å følge opp alle leverte og forventede søknader.

For 2021 ble det bevilget totalt 664,5 mill. kroner til investeringsvirkemidler i landbruket. 120 mill. kroner av denne rammen er forbeholdt investeringer innen grøntsektoren. Den totale fylkesvise rammen som er tildelt fylkene er 503 mill. kroner. Departementet gir ikke føringer for hvor mye midler som skal gå til investeringer innen tradisjonelt landbruk og landbruksbygg, og hvor mye som skal gå til andre næringer. Det kan likevel antas at om lag 80 pst. av fylkesrammen normalt går til investeringer innen tradisjonelt landbruk, der investeringer i landbruksbygg dominerer. Tabellen under gir oversikt over IBU-midlene som er tildelt de enkelte fylkene. I tillegg er det innhentet oppdaterte tall fra Innovasjon Norge på innkomne søknader per 15. februar og oversikt over hva som er innvilget per 15. mars.

Oversikt over tildelt fylkesramme, søknader, innvilget og antatt total etterspørsel, mill. kroner

Fylke	Fylkesramme	Søknader per 15.2	Innvilget per 15.3	Antatt total etterspørsel 2021
Viken	58,69	100	23,5	110,0
Innlandet	76,63	196	10,7	210,0
Vestfold og Telemark	33,90	29	16,7	50,0
Agder	30,26	19	13,4	50,0
Rogaland	40,25	75	28,7	110,0
Vestland	70,64	105	45,2	120,0
Møre og Romsdal	37,04	57	11,6	70,0
Trøndelag	78,65	80	49,0	190,0
Nordland	35,94	26	15,4	70,0
Troms og Finnmark	41,07	15	7,8	?
SUM	503,07	702	222,0	980,0

Når det gjelder kolonnen for antatt total etterspørsel, må det bemerkes at disse vurderingene bygger på den kontakten Innovasjon Norges regionskontor har hatt med kommuner og bygningsplanleggere, og er derfor ikke utelukkende basert på innkomne søknader hos Innovasjon Norge. Som det fremgår av oversikten, har vi ikke lyktes med å få en vurdering fra Troms og Finnmark

på antatt total etterspørsel. Antatt total etterspørsel etter fylkesvise IBU-midler er derfor noe høyere enn det som fremgår av tabellen.

I tillegg er det per 15. mars innvilget totalt 82 mill. kroner i tilskudd til investeringer innen grøntsektoren av den nasjonalt avsatte rammen på 120 mill. kroner. Antatt total etterspørsel her er 160 mill. kroner. Samlet sett vurderer

Innovasjon Norge sentralt at total antatt etterspørsel etter IBU-tilskudd er på 1,2 mrd. kroner i 2021.

Jeg vil avslutningsvis presisere at IBU-ordningen ikke er en rettighetsbasert ordning der det er meningen at alle potensielle investeringsprosjekter skal få støtte. En viktig oppgave for Innovasjon Norge er å kunne gjøre gode

vurderinger av det enkelte investeringsprosjektet, for å sikre at de prosjektene som prioriteres er lønnsomme og bærekraftige også på lang sikt. Det gir trygghet for den enkelte bonde og for virkemiddelbruken på området totalt sett.

SPØRSMÅL NR. 1635

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 22. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Mener statsråden at Viken fylkeskommunes vedtak om at fylkeskommunes ansatte ikke skal benytte flyselskapet Wizz Air til jobbreiser er i tråd med EØS-avtalen?

BEGRUNNELSE:

I følge NRK 12. mars har EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har bedt Nærings- og fiskeridepartementet om informasjon rundt en påstått boikott av Wizz Air. I brevet fra ESA heter det bl.a. at «Ifølge klagen, har flere offentlige myndigheter i Norge, deriblant kommuner, bestemt seg for å boikotte klageren.» Klagen peker på at dette er brudd på artikkel 31 og 36 EØS-avtalen. Blant fylkeskommuner som trekkes frem i brevet er Møre og Romsdal, Nordland Agder og Viken.

Viken fylkesting vedtok 27. november 2020 at Viken fylkeskommunes ansatte ikke skal benytte flyselskapet Wizz Air til jobbreiser. I begrunnelsen for vedtaket heter det at: "Viken fylkesting legger til grunn at organisasjonsfriheten er et grunnleggende prinsipp i norsk arbeidsliv. Viken fylkeskommunes har ambisjon om å støtte opp under et seriøst arbeidsliv. På bakgrunn av dette skal Wizz Air ikke benyttes til fylkeskommunale jobbreiser all den tid selskapet ikke respekterer fagorganisering og kollektive forhandlinger"

I presentasjonen av vedtaket på Vikens nettsider 27. november vises det til at «Statsminister Erna Solberg, Oslos byrådsleder Raymond Johansen og Bergen-ordfører Marte Mjøs Persen er blant dem som har sagt at de ikke vil fly med Wizz Air på grunn av selskapets syn på det organiserte arbeidslivet.» I ettertid har samferdselsminister Knut Arild Hareide formidlet det samme standpunktet som statsministeren i Stortinget.

Svar:

Det er korrekt at EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har bedt Nærings- og fiskeridepartementet om informasjon rundt påståtte boikotter av Wizz Air. Dette brevet er foreløpig ikke besvart, og jeg kan derfor ikke foregripe innholdet.

På generelt grunnlag er det likevel mulig å si at beskyttelse av arbeidstakernes rettigheter er anerkjent som et tvingende allment hensyn etter EØS-avtalens regler. Det innebærer at tiltak som har til formål å verne arbeidstakerne kan være rettmessige selv om de innebærer en restriksjon i EØS-avtalens forstand. Med dette tar jeg ikke stilling til om vedtaket til Viken fylkeskommune er en slik restriksjon.

SPØRSMÅL NR. 1636**Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 19. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvilke funn og anbefalinger har fremkommet gjennom Finanstilsynets kartlegging av bankenes tilbud av kontant tjenester, og hvordan vil statsråden følge opp Finanstilsynets kartlegging?

BEGRUNNELSE:

I brev av 2. september 2020 fra Finansdepartementet bes Finanstilsynet innen utgangen av februar om å

«kartlegge bankenes samlede tilbud av kontant tjenester, og herunder vurdere om tilbudet møter ulike kundegruppers forventninger og behov innenfor rammene bl.a. hvitvaskingsregelverket setter, og vurdere om utviklingen kan innebære behov for nye tiltak eller regelverksendringer.»

Departementet omtalte videre at:

«Kartleggingen vil danne grunnlaget for en ny vurdering av om kontanttilbudet til norske bankkunder kan anses som tilfredsstillende over hele landet, eller om det kan være behov for nærmere regulering av bankenes plikter.»

Pandemien har innebåret en unntakstilstand for det norske samfunnet. En rekke virksomheter har oppfordret sterkt til ikke å benytte kontanter og mange forbrukere har også akseptert dette i den helt spesielle situasjonen landet har vært i. Mange, spesielt i risikogruppene, har i lange perioder også holdt seg mer hjemme og i mindre grad nyttet en del tilbud og tjenester som man i en ordinær situasjon benytter seg av. Det siste året er således lite egnet for å gi et mer generelt og varig bilde av ulike kundegruppers forventninger og behov knyttet til tilbud av kontant tjenester. Eventuelle regelverksendringer som begrenser bankenes og andre virksomheters plikter til å tilby kontant tjenester og forbrukernes rett til å gjøre opp med kontanter, bør derfor ikke foretas før det norske samfunnet er tilbake i en mer ordinær situasjon etter pandemien.

Svar:

Digitaliseringen av samfunnet skaper både nye muligheter og nye utfordringer. I banksektoren har digitaliseringen over mange år bidratt bl.a. til store kostnads-besparelser og nye tjenester til kundene. De fleste betalingene i Norge skjer i dag med elektroniske løsninger som betalingskort, mobilbetaling og nettbank. Ifølge undersøkelser fra Norges Bank har andelen betalinger på utsalgssteder og mellom privatpersoner som gjøres med kontanter, falt over mange år.

Finansdepartementet har i de tre siste finansmarkedsmeldingene omtalt utviklingen i bankenes tilbud av kontant tjenester. Særlig viste departementet i Finansmarkedsmeldingen 2019 til at nye fellesløsninger fra bankene kan redusere behovet for å forskriftsregulere enkeltelementer i det samlede tilbudet, gitt at samarbeidet bidrar til å opprettholde og videreutvikle et kontanttilbud som samlet sett møter bankkundernes forventninger og behov i hele landet. Departementet viste også til at den enkelte bank etter loven må sørge for at kundene har mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontant tjenester.

Som varslet i Finansmarkedsmeldingen 2020, og som representanten peker på, har departementet innhentet fra Finanstilsynet og Norges Bank en ny kartlegging av bankenes samlede tilbud av kontant tjenester, samt vurderinger bl.a. av om utviklingen kan innebære behov for nye tiltak. Departementet vil omtale og vurdere resultatene av kartleggingen i årets finansmarkedsmelding. Finansmarkedsmeldingen 2021 skal etter planen legges frem for Stortinget i slutten av april. Koronapandemien har medført en markert reduksjon i bruken av kontanter, som nok også kan påvirke kontantbruken på lengre sikt. I Finansmarkedsmeldingen vil departementet drøfte bankenes tilbud av kontant tjenester og hvordan dette har utviklet seg over noe tid. Departementet vil legge vekt på at bankkundene fortsatt skal ha mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, selv om kontantbruken er lavere nå enn før.

SPØRSMÅL NR. 1637**Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvorfor vurderer statsråden at Nord-Norge skal ha dårligere helikopterløsninger for redning og politiet enn Sør-Norge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa har flytta seks av Forsvarets Bell-helikoptre fra Bardufoss til Rygge. Dermed forsvant Forsvarets helikopterbistand til politiet i Nord-Norge. På Taralrud utenfor Oslo er det tre spesialbygde, topp moderne politi-helikoptre som er operert av politiets egen helikoptertjeneste. Fra mai 2020 har politiet inngått en kontrakt med et sivilt helikopterselskap med en maskin på beredskap for politiet som verken har politiets sensor kapasitet, mulighet for overføring av bilde til politiets operasjonssentral, mulighet for å sette inn politifolk på objekter eller mulighet for skarpskyting fra helikopteret.

I Prop. 85S (2020-2021) legger regjeringa frem forslag om å bruke 1,86 mrd. på innleie av et sivilt Super Puma-redningshelikopter. Dette er et helikopter som har mindre kapasitet, mindre rekkevidde, mindre utstyr og dermed vil ha mindre aksjonsradius enn Redningstjenestens AW101 SAR Queen helikoptre. Samtidig er 330-skadronen i full gang med innfasing av SAR Queen-helikoptrene og siden regjeringens beslutning om å opprette redningshelikopterbase i Troms høsten 2019 har det vært god tid til å vurdere og eventuelt endre planene for innfasing slik at også Troms får verdens beste redningshelikopter.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har lagt fram forslag om etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste, jf. Prop. 85 S (2020–2021) Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste. Det tas sikte på oppstart i løpet av 2022.

Det er inngått kontrakt for anskaffelse av 16 nye SAR Queen-redningshelikoptre til erstatning for dagens Sea King-maskiner. SAR Queen vil bli innfaset på alle de seks redningshelikopterbasene på fastlandet og arbeidet med dette pågår. Det vil på sikt bli vurdert om det er hensiktsmessig å gå over til Forsvaret som operatør av Tromsøbasen. En slik vurdering vil først kunne bli gjort når det foreligger tilstrekkelig erfaring med driften av de

nye SAR Queen-redningshelikoptrene, jf. JDs Prop. 1 S (2019–2020).

Innenfor kostnadsrammen for anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. skal anskaffelsen, i tråd med Prop. 101 S (2014-2015) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Justis- og beredskapsdepartementet (reduisert kostnadsramme for anskaffelse av nye redningshelikoptre mv.) og Innst. 267 S (2014-2015), styres etter en målprioritering på fremdrift. Dersom SAR Queen skulle vært benyttet på Tromsøbasen fra 2022 vil dette kunne skape forsinkelser i et allerede komplekst innføringsprogram på de øvrige basene. På bakgrunn av ovennevnte er en sivil operasjonsløsning det mest realistiske alternativet for å få på plass en ny redningshelikopterbase i Tromsø allerede fra neste år. Det legges til grunn at tjenesten på Tromsøbasen skal ha god kvalitet, med krav om 98 pst. tilgjengelighet, døgnkontinuerlig tilstedevakt og 15 minutters beredskap. Basen skal betjenes med maskiner som leverer fullverdig redningshelikoptertjeneste, noe de har bevist gjennom svært krevende operasjoner over flere år bl.a. i Florø og på Svalbard. Dette vil medføre en betydelig styrking av redningshelikopterberedskapen i Nord-Norge.

For å sikre at beredskapen for politiet er ivaretatt i Nord-Norge, har politiet inngått en avtale med et privat selskap som sikrer politiet tilgang på helikopter som står på en times beredskap gjennom hele året. Avtalen trådte i kraft 1. mai 2020. Det er hentet inn en opsjon på kapasitet til politiet i forbindelse med Tromsø-basen. Justis- og beredskapsdepartementet vil på et senere tidspunkt vurdere om opsjonen skal benyttes.

SPØRSMÅL NR. 1638**Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 19. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at Hæren på Bardufoss beholder både helikopterkompetanse og personell frem til nye helikopter er på plass?

BEGRUNNELSE:

I stortingsvedtaket om helikopterstøtte på Bardufoss er det stadfestet at det kommer nye helikopter til Hæren fra tidligst 2024. Det eneste som er garantert med dette vedtaket er at det ikke kommer nye helikopter til Hæren før 2024. Dersom det viser seg at anskaffelsen blir dratt ut i tid og at det ikke kommer nye helikopter før rundt 2030, er det ingenting som sikrer at personell eller kompetanse blir værende på Bardufoss, før det kommer nye helikopter.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 15. mars 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Sandra Borch om hvordan statsråden vil sikre at Hæren på Bardufoss beholder både helikopterkompetanse og personell frem til nye helikopter er på plass.

Regjeringen la i Prop. 85 S (2017–2018) frem en plan for en delt løsning med Bell-helikoptrene. Løsningen med 15 helikoptre på Rygge og tre helikoptre på Bardufoss ivaretar Stortingets ambisjon om økt støtte til spesialstyrkene, samtidig som den gir helikopterstøtte til Hæren. Gjennom behandlingen av Prop. 1 S (2018–2019) sluttet Stortinget seg til denne løsningen. Dersom situasjonen tilsier det, kan Forsvaret i perioder omprioritere bruken av Forsvarets helikopter til andre avdelinger eller til andre deler av landet.

I Innst. 87 S til Prop. 14 S (2020–2021) Evne til forsvar – vilje til beredskap, Langtidsplan for forsvarssektoren, fattet Stortinget blant annet følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med den planlagte anskaffelsen av nye helikoptre til spesialstyrkene fra 2024, også anskaffe nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte til Hæren. De nye helikoptrene skal organiseres i en skvadron på Rygge, og en skvadron på Bardufoss for å understøtte og samvirke med Hæren. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om anskaffelsen av helikoptrene, herunder antall.»

Kompetanseutfordringene knyttet til Forsvarets helikopterressurser er sammensatte. For Hærens del, er det viktig at Hæren har kompetanse til å planlegge og gjennomføre aktivitet understøttet av helikopterressurser. For

Luftforsvaret som operatør av helikoptrene, inkluderer kompetanseutfordringene blant annet rekruttering, utdanning og trening av piloter, teknisk personell og øvrig støttepersonell. Som kjent utdannes norske helikopterpiloter i USA og det er begrenset tilgang på utdanningssplasser. Vedtaket vil også innebære behov for et økt kompetansetilfang både av piloter, teknisk personell og støttepersonell. Forsvarsdepartementet er i gang med å vurdere implikasjonene av det foran nevnte stortingsvedtaket. Det er avgjørende at etableringen av en ny skvadron gjøres på en slik måte at det ikke får konsekvenser for øvrige vedtatte ambisjoner og innfasingen av allerede besluttede kapasiteter. I oppfølgingen av Stortingets vedtak er det derfor viktig at den videre utviklingen av 339 skvadronen på Rygge, etableringen av den nye skvadronen på Bardufoss og innfasingen av nye helikoptre til erstatning for Bell 412 ses i sammenheng. 339 skvadronen på Rygge skal i overgangen til ny helikoptertype samtidig opprettholde beredskap på flere svært krevende oppdrag. Innfasingen av nye helikoptre må gjøres på en slik måte at ivaretagelsen og ytterligere oppbygging av kompetanse og kapasitet i det samlede helikoptermiljøet ivaretas.

Jeg er trygg på at vi både skal finne gode løsninger for å realisere Stortingets vedtak samtidig som vi finner gode løsninger for fremtiden med hensyn til kompetanseutfordringene i Luftforsvaret og ivaretagelse av helikopterkompetanse for å understøtte Hæren.

SPØRSMÅL NR. 1639**Innlevert 13. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 22. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Pårørande til tilsette eller til personar som har løyst oppdrag for E-tenesta på 1950- og 1960-talet opplever at deira søknad om innsyn i E-tenesta sine arkiv blir avvist på bakgrunn av "etablert praksis knytta til rikets sikkerheit og forsvar av landet", noko som vert opplevd som heilt urimeleg etter så lang tid.

Kva er grunngevinga for at dei pårørande til tilsette eller personar som har gjennomført oppdrag for E-tenesta ikkje får tilgang til informasjon om sine næraste, sjølv 50-60 år etter at dei er døde?

GRUNNGJEVING:

Fleire familiar ar prøvd å få svar på spørsmål kring sine næraste som arbeidde for E-tenesta på 1950- og 60-talet utan hell. Det er råd å forstå at innsyn til personar som arbeider for E-tenesta i dag eller i nær fortid kan vere sensitiv informasjon som kan avsløre dagens arbeidsmetodar. Men det er vanskeleg å forstå at opplysningar om tilsette som arbeidde i E-tenesta for om lag 60 år sidan skal kunne påverke eller avsløre dagens arbeidsmetodar. Det ser ut som at det i Noreg er svært få generelle retningslinjer på dette området. Andre nasjonar har klare retningslinjer for avgradering etter eit fast tal år, som regel 30 år. Andre saker kan ha noko lenger tid, men svært sjeldan over 50 år. Det kan synast som om den norske E-tenesta praktiserer det klårt strengaste regelverket.

Svar:

Det er to hovudgrunnar til at Etterretningstenesta sjeldan kan bekrefte eller avkrefte om enkeltpersoner har hatt ein arbeidsrelasjon til tenesta. For det første er den enkelte sine arbeids- og oppdragsforhold å sjå som gradert informasjon etter reglane i etterretningstenestelova og tryggingsslova om skjerming av informasjon. Skjermingsbehovet vil normalt gjelde også for tilsettingsforhold som går langt tilbake i tid. Dette kjem mellom anna av ei livsvarig teieplikt, og at innsyn i slike saker gjennom samstilling av opplysningar vil kunne gi informasjon om kollegaer, reisemønster og andre forhold som kan røpe etterretningsoperasjonar, metodar, kompetanse, kapasitet og andre opplysningar som framleis må skjermast av omsyn til rikets sikkerheit.

For det andre er det ein langvaring etablert praksis at Etterretningstenesta verken bekreftar eller avkreftar om tenesta har opplysningar om enkeltpersonar. Dette gjeld

også om enkeltpersonar har arbeidd for Etterretningstenesta. Sjølv om ein kanskje kan avgradere opplysningar om dette i ei enkelt sak utan skade, vil avkrefting i éi sak uunngåeleg ha som konsekvens at manglande avkrefting i ei seinare sak, vil bli oppfatta som bekrefting på at Etterretningstenesta har opplysningar om vedkommande. Det er derfor ikkje mogleg å bekrefte enkelte arbeidsforhold og ikkje andre.

Etterretningstenesta har opplyst at dei gjennom åra regelmessig har mottatt søknader om innsyn frå personar som ønsker informasjon om avdøde familiemedlemmer har arbeidd for tenesta og eventuelt kva oppdraget deira var. Eg forstår at dette er interessant for familiehistoria. Men det er også ein grunn til at avdøde aldri sjølv fortalte om desse forholda. Og omsynet til rikets sikkerheit må gå framfor familiemedlemmene sine behov.

SPØRSMÅL NR. 1640**Innlevert 13. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 22. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Sjøfartsdirektoratet har frårådd å vedta nullutslepp i verdsarvfjordane frå 2026 då ein ikkje er trygg på at teknologien er på plass. Stortinget har trass dette, og etter tilråding frå regjeringa, vedteke nullutslepp frå 2026 samstundes som ein vil at cruisetrafikken skal halde fram som før.

Korleis tolkar statsråden Stortinget sitt vedtak og kvifor ber han Sjøfartsdirektoratet om ein rapport som går i ein anna retning enn dei tydelege råda dei kom med tidlegare?

GRUNNGJEVING:

Måndag 1. mars hadde Sogn Avis oppslag om Stortinget sitt vedtak veka før, der fleirtalet vedtok krav om nullutslepp frå fartøy i verdsarvfjordane frå 2026. I oppslaget går det fram at fleirtalet trass vedtaket om nullutslepp ber regjeringa leggje til rett for løysingar som både sikrar miljøet og som sikrar verdsarvfjordane som anløpshamn for cruisebåtar også etter 2026. Frå fagmiljø vert det hevda at dette er ei svært vanskeleg oppgåve. Sjøfartsdirektoratet har åttvara mot å innføre forbod mot båtar med fossilt drivstoff alt frå 2026, og meiner det vil bli vanskeleg å ha naudsynt teknologi på plass så tidleg. Likevel ber statsråden Sjøfartsdirektoratet om ei utgreiing om korleis denne oppgåva kan løysast. Då er det grunn til å spørje seg om statsråden ikkje trur på uttala som Sjøfartsdirektoratet kom med før vedtaket vart gjort i Stortinget.

Svar:

Stortinget vedtok i 2018 eit krav til nullutsleppsfartøy i verdsarvfjordane så snart det kan gjennomførast teknisk, og seinast innan 2026. På bakgrunn av Stortingets oppmodningsvedtak fekk Sjøfartsdirektoratet i 2019 i oppdrag å «Utrede konsekvensene av å innføre krav om nullutslepp fra turistskip- og ferger i verdensarvfjordene så snart det er teknisk gjennomførbart, og senest innen 2026». Sjøfartsdirektoratets svar på oppdraget kom i april 2020. På det tidspunktet var det forventet at nullutslepp frå 2026 er mogleg for mindre fartøy med lokal tilknytning, så framtidige nødvendige ladeinfrastruktur byggjast ut. For større turistskip som cruiseskip, var ikkje elektrifisering og batteridrift eit alternativ slik det såg ut då på grunn av for liten kapasitet i batteripakkene. Andre teknologiar blei heller ikkje vurdert å vere modne nok innan 2026 til at dei store cruiseskipa kan nytte seg av dei.

På bakgrunn av stor interesse frå fleire næringsaktørar, interesseorganisasjonar og lokalsamfunn, organiserte eg eit innspelsmøte i juli 2020. Her kom lokale myndigheiter, lokalt næringsliv, reiarlag og andre med svært sprikande syn i denne saka. Nokon meiner eit nullutsleppskrav frå 2026 i praksis inneber at det ikkje kjem fleire cruiseskip til verdsarvfjordane, medan andre meiner det er viktig å halde på kravet om nullutslepp innan 2026, fordi det vil bidra til ei raskare teknologiutvikling. Fleire næringslivsaktørar har alt førebudd seg på innføring av kravet frå 2026. Mellom anna har Flåm fått støtte frå Enova for å byggje ut landstrømsanlegg som cruiseskip kan kople seg til. Og fleire reiarlag med skip som nyttast i verdsarvfjordane er i gang med den grønne omstillinga.

I etterkant av dette har Stortinget handsama dokument 8:23 S (2020-2021), kor det blei fremma et representantforslag om å utsetje krava om nullutslepp i verdsarvfjordane frå 2026. Stortinget vedtok i den forbindelse følgjande oppmodningsvedtak:

Vedtak 690

Stortinget ber regjeringen bidra til gjennomføring av tiltak initiert av lokale og regionale myndigheter, som reduserer utslipp i verdensarvfjordene.

Vedtak 691

Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshavn for cruisebåtar også etter 2026, blant annet ved at staten sikrer etablering av landstrøm i Flåm som planlagt innen 2022.

Min jobb no er å vurdere neste steg i saka, i lys av dei nye vedtaka frå Stortinget. Det er viktig å oppretthalde strenge krav til utslepp frå skip i verdsarvfjordane. Samstundes er eg merksam på at det byr på utfordringar for cruisenæringa teknologisk og økonomisk, som igjen kan få ringverknader for lokalsamfunna. Eg forstår Stortingets nyleg vedteke oppmodningsvedtak i samband med Dok 8:23 handsaminga til å gi mandat til å sjå på løysingar for korleis lokale initiativ kan jobbe saman, og også for korleis vi kan sikre anløp av cruiseskip i verdsarvfjordane også etter 2026. Eg er glad for at Stortinget har peika på etablering av landstrøm i Flåm, det er ei viktig føresetnad for utsleppsreduksjonar frå skipsfarten i området. Eg vil på eigna tidspunkt kome tilbake til Stortinget om vidare prosess og oppfølging av saka.

Eg vil også nytte høvet til å peike på at det allereie finst krav til utslepp frå skip i verdsarvfjordane. Noreg har eit særleg ansvar for å forvalte verdsarvområda i eit langsiktig og berekraftig perspektiv. På bakgrunn av dette, innførte regjeringa i 2019 gradvis skjerpande krav til utslepp

av NOx og SOx fram mot 2025 og forbod mot utslepp av kloakk i fjordane.

SPØRSMÅL NR. 1641

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 19. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

For å klarlegge sin identitet blir eritreere i Norge henvist til å kontakte den eritreiske ambassaden i Stockholm for å skaffe identitetsdokumenter. Da krever eritreiske myndigheter at søkeren betaler 2 %-skatt og undertegner et såkalt angrebrev. Norge har, gjennom resolusjon 2023 fra FNs sikkerhetsråd, påtatt seg ansvar til å iverksette tiltak mot personer som krever inn skatt av eritreere i utlandet gjennom utpressing, trusler om vold eller andre ulovlige metoder.

Hvilke tiltak er, og blir, iverksatt for å stoppe ulovlighetene?

BEGRUNNELSE:

Fra Juss-buss får vi informasjon om at praksisen Norge følger, utsetter eritreere for nettopp det Norge har forpliktet seg til å motarbeide. Eritrea er en autoritær ettpartistat, der folket undertrykkes og all opposisjon er forbudt. Særlig alvorlig er den tvungne militær- og samfunnstjenesten, som i praksis kan føre til militærtjeneste hele arbeidslivet under slaveliknende forhold.

Flere eritreere opplever at norske utlendingsmyndigheter oppfordrer dem til å ta kontakt med hjemlandets myndigheter gjennom å henvise dem til hjemlandets ambassade for å skaffe identitetsdokumenter. Det er en rekke problemer med dette.

For det første må utvandrede eritreere betale 2 % av årlig inntekt siden året de forlot Eritrea, eller sist de betalte skatten, for å få tilgang på konsulære tjenester. I tillegg frykter mange eritreere at manglende betaling kan få alvorlige konsekvenser for familiemedlemmer i Eritrea. For det andre kan det også stilles krav om undertegnelse av et såkalt angrebrev. I dette angrebrevet må eritreiske borgere anerkjenne at de har brutt eritreisk lov ved å unndra seg obligatorisk militær- og samfunnstjeneste. Ved å signere dette brevet aksepterer de eventuelle sanksjoner for unndragelsen.

Disse konsekvensene er i seg selv problematiske. Ved å oppfordre eritreere til å ta kontakt med hjemlandets

myndigheter, understøtter Norge indirekte et totalitært regime.

Videre tillegger utlendingsmyndighetene identitetsdokumenter fra Eritrea begrenset vekt i vurderingen av søkerens identitet, fordi dokumentene har lav notoritet. Dette innebærer at forpliktelsene man påtar seg ved å ta kontakt med eritreiske myndigheter, og påkjenningen disse medfører, ofte kan være forgjeves.

Norge er forpliktet gjennom vedtak 2023 i FNs sikkerhetsråd til å iverksette tiltak overfor personer som krever inn skatt av eritreere i utlandet gjennom utpressing, trusler om vold, bedrageri eller andre ulovlige metoder.

Svar:

La meg først peke på at utlendingsloven med forskrifter har flere bestemmelser som viser viktigheten av at norske myndigheter kjenner identiteten til utlendinger som får eller ønsker å ta opphold i Norge. Asylsøkere må innlevere pass eller annet reisedokument de er i besittelse av til politiet sammen med søknaden om beskyttelse. Utlendinger som søker opphold på annet grunnlag, f.eks. familieinnvandring, må fremvise pass eller annet legitimasjonsdokument utstedt av offentlig myndighet i forbindelse med fremming av søknaden.

Begge grupper plikter å medvirke til å avklare sin identitet ved innreise og frem til korrekt identitet er registrert. De kan også senere pålegges en slik plikt dersom det er grunn til å anta at den registrerte identiteten ikke er riktig. Det kan kreves at utlendingen gir opplysninger, legger frem dokumentasjon og innhenter eller medvirker til å innhente opplysninger hos myndigheter i inn- og utland som kan bidra til å avklare hans eller hennes identitet. En utlending som søker eller har fått beskyttelse kan imidlertid ikke pålegges å ta kontakt med sitt hjemlands myndigheter dersom dette kan komme i konflikt med behovet for beskyttelse.

UDI opplyser at identitetsvurderinger i saker som berører personer fra Eritrea er svært sammensatte, da det er en stor og spredt eritreisk befolkning utenfor Eritrea og

fordi eritreere kan være statsborgere i en rekke andre land. Det er utfordringer knyttet til mangelfull fremleggelse av godkjente identitetsdokumenter og problemer knyttet til notoriteten (etterprøvbareheten) av de dokumentene som legges frem. Selv om eritreiske dokumenter har lav notoritet, inngår de som viktige momenter i en helhetsvurdering.

UDI opplyser videre at de fleste eritreere som får asyl i Norge har sannsynliggjort sin identitet på andre måter enn ved fremleggelse av pass og andre dokumenter. Det er likevel noen tilfeller der det er reell ID-tvil hos personer som har sannsynliggjort et beskyttelsesbehov, f.eks. fordi de har operert med flere ulike identiteter eller brukt falske dokumenter. UDI ber imidlertid ikke asylsøkere om å ta kontakt med hjemlandets myndigheter for å skaffe identitetsdokumenter før beskyttelsesspørsmålet er vurdert. Eritreere som har fått beskyttelse til tross for tvil om identitet blir heller ikke henvist til å ta kontakt med hjemlandets myndigheter. Tvert imot advarer UDI mot å ta kontakt med eritreiske myndigheter. De blir i stedet oppfordret til å fremvise ev. identitetsdokumenter som de allerede har, eller andre dokumenter som kan bidra til å sannsynliggjøre identiteten.

Dersom UDI konkluderer med at søkeren ikke oppfyller vilkårene for beskyttelse, men gir oppholdstillatelse av andre grunner, f.eks. pga. sterke menneskelige hensyn etter utlendingsloven § 38, vil UDI be om fremleggelse av pass. Dersom vedkommende ikke er i besittelse av pass, henviser UDI vedkommende til å ta kontakt med hjemlandets myndigheter. I slike saker understreker UDI at det er søkerens ansvar å undersøke hvilke krav hjemlandets myndigheter stiller for å utstede pass.

UDI krever ikke pass fra eritreere i familiejenforeningssaker der referansepersonen er flyktning og familiemedlemmene som søker har rett til avledet asylstatus. I familieetableringssaker der søknaden er fremmet fra Khartoum og der det er kartlagt at det er mulig å fremskaffe pass via eritreisk utenriksstasjon, vil UDI normalt kreve pass. I øvrige saker der referansepersonen er norsk borger eller ikke har oppholdstillatelse som flyktning, er også utgangspunktet at UDI krever pass av søkeren. Dersom referansepersonen opprinnelig kom som flyktning, men nå er blitt norsk borger, vil UDI foreta en konkret vurdering dersom saken innebærer at referansepersonen må tilkjenne seg for eritreiske myndigheter.

Representanten viser også til resolusjon av 5. desember 2011 fra FNs sikkerhetsråd og spør hvilke tiltak norske myndigheter har iverksatt for å stoppe eritreiske myndigheters ulovlige innkreving av skatt fra eritreere i utlandet.

Skattlegging av egne borgere i eksil er i seg selv ikke ulovlig. Generelt har en stat suveren rett til å beslutte hvordan staten skal finansieres og hvordan landets skattesystemer skal bygges opp. De fleste land som ilegger skatt på personer bosatt i landet har også regler som

medfører skatteplikt for personer som er bosatt eller som oppholder seg i utlandet – dette er også tilfelle for Norge. Når det gjelder spørsmålet om innkreving av den omtalte 2 %-skatten, er det slik at utenlandske myndigheter ikke kan innkreve skatt eller utføre annen myndighetsutøvelse eller tvangstiltak i Norge uten godkjenning fra norske myndigheter. Norge har ikke inngått skatteavtale eller avtale om noen annen form for administrativ bistand på skatteområdet med Eritrea, og vi bistår derfor ikke med å innkreve den omtalte skatten i Norge.

Personer som mener seg utsatt for ulovlig utpressing i forbindelse med skatteinnkreving oppfordres til å anmelde dette til politiet for etterforskning på vanlig måte. Dette er i tråd med den internasjonale tolkningen av Sikkerhetsrådets resolusjon 2023, som krevde at Eritrea skulle avslutte praksisen med å kreve inn skatt av eritreere i utlandet gjennom utpressing, trusler om vold, bedrageri eller andre ulovlige metoder.

Utenriksdepartementet opplyser for øvrig at de følger opp ved mistanke om brudd på Wienkonvensjonen om diplomatisk samkvem. I september 2016 ble Eritreas sideakkrediterte ambassadør til Norge innkalt, da det ble avdekket at en eritreisk interesseorganisasjon opptrådte som konsulat for Eritrea uten å være akkreditert. Fra eritreisk side ble dette beklaget, og de bekreftet at praksisen med å utføre myndighetsoppgaver, inkludert skatteinnkreving, på vegne av den eritreiske staten i Norge ble opphevet.

Innlevert 11. mars 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 22. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil regjeringen støtte et politisk arbeid for å få på plass et forpliktende internasjonalt rammeverk for antibiotika og hvilke internasjonale initiativer arbeider regjeringen med på antibiotikaresistensfeltet?

BEGRUNNELSE:

Timingen for et politisk arbeid mot et internasjonalt rammeverk for antibiotika er spesielt god nå som det er stort politisk fokus på globale infeksjonssykdommer og viktigheten av forebygging og beredskap. Det er dessuten avgjørende å starte en slik prosess nå for å ha en reell mulighet til å forhindre en varslet katastrofe. Langtidsgevinstene ved å agere nå er vesentlig høyere enn de kort-siktige gevinstene ved ikke å gjøre det.

Svar:

Antibiotikaresistens er et raskt voksende problem i verden og utgjør en alvorlig trussel mot vår globale helse. Kampen mot resistente mikrober er en global utfordring, og internasjonalt samarbeid er en forutsetning for å redusere resistens og antall dødsfall knyttet til antibiotikaresistens.

Regjeringens arbeid mot antibiotikaresistens har gitt resultater. I 2015 satte vi et svært ambisiøst mål: Bruken av antibiotika skulle reduseres med 30 prosent innen utgangen av 2020. Foreløpige tall tyder på at vi har klart dette målet, og de fleste andre målene vi satte oss i 2015. Både i helsetjenesten og i landbruket er det gjort en betydelig innsats for å redusere og beholde et lavt antibiotikaforbruk, og vi har klart å redusere antibiotikabruken ytterligere de siste årene.

Regjeringens ambisjon er at Norge fortsatt skal være en viktig aktør i internasjonalt samarbeid om grunnforskning, anvendt forskning og innovasjon. Vi fortsetter å støtte internasjonale initiativer i kampen mot antibiotikaresistens, som for eksempel Joint Programming Initiative on AMR hvor Norge deltar og bidrar med midler. Norge har bidratt i arbeidet med utvikling av nye antibiotika, i hovedsak gjennom deltakelse i EU Joint Action på antimikrobiell resistens (AMR) og helsetjeneste-assosierte infeksjoner (EU-JAMRAI) hvor Folkehelseinstituttet har ledet en arbeidspakke om forskning og innovasjon i samarbeid med Frankrike. Folkehelseinstituttet ledet også tidligere arbeidet med å utvikle disse nye insentivene gjennom et EU-finansiert forskningsprosjekt, DRIVE-AB.

Insentivene er designet med hensyn til både å stimulere ny antibiotikainnovasjon, men samtidig sikre forutsigbar tilgang. Folkehelseinstituttets arbeid gjennom EU-JAMRAI har vært i samarbeid med den Globale AMR Forsknings- og utviklingshuben (en organisasjon opprettet fra Tysklands G20 ledelse). Norge har også sendt nasjonale eksperter til WHO for å understøtte AMR-arbeidet i organisasjonen.

Norge deltar i tillegg aktivt på flere internasjonale arenaer hvor kampen mot antibiotikaresistens diskuteres jevnlig, og hvor ulike typer regelverk utarbeides og revideres.

I EU-sammenheng har Norge deltatt i diskusjoner rundt bruk av antibiotika som vekstfremmer, forekomsten av antibiotikaresistente bakterier i den internasjonale fjørfeavlen og praksis for veterinærers utlevering av antibiotika i noen EU-land. I flere EU-land har veterinærer fortjeneste på salg av antibiotika, noe som etter norsk syn er svært uheldig. Den siste problemstillingen har vi fulgt opp overfor EU i forbindelse med at de nylig har revidert regelverket for utlevering og bruk av legemidler til dyr. I tillegg har Norge gitt innspill til det reviderte regelverket for kartlegging av antibiotikaresistens. Denne kartleggingen innebærer prøvetaking for å undersøke forekomsten av antibiotikaresistens i vanlige bakterier i fôr, dyr og mat.

Norge støtter Verdens Helseorganisasjon, FNs organisasjon for ernæring og landbruk og Verdens dyrehelseorganisasjons mål om at alle land skal utvikle nasjonale handlingsplaner mot antibiotikaresistens (Global Action Plan).

Codex Alimentarius utvikler standarder og relaterte tekster i regi av FNs felles «Food Standards Programme». Formålet med standardene er å beskytte forbrukernes helse og sikre redelig praksis i den internasjonale handelen med næringsmidler. I Codex Alimentarius deltar Norge i arbeidet med å få til harmonisert integrert overvåking på globalt nivå, samt revidering av veileder om hvordan man skal hindre utviklingen av antibiotikaresistens.

SPØRSMÅL NR. 1643**Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 22. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren gripe inn slik at Askim Steinindustri AS får bygget sin nye fabrikk noe som har full tilslutning i den berørte kommunen?

BEGRUNNELSE:

Siden 2015 har Askim Steinindustri AS ønsket å bygge en ny fabrikk på Brennemoen. Planene fikk enstemmig tilslutning i daværende Eidsberg kommune og har også enstemmig tilslutning i nye Indre Østfold kommune. Staten Vegvesen har innsigelser da bygget er planlagt 75 meter unna E18. Langs samme vei har andre aktører fått bygget 50 meter unna E18. Saken bærer åpenbart preg av en byråkratisk og lite løsningsorientert linje hos Statens Vegvesen. Statsråden har heldigvis myndighet til å gripe inn sånn at demokratisk fattede vedtak vil bli effektivt til det beste for bedriften og kommunen.

Svar:

Jeg har fått opplysninger om saken fra Statens vegvesen.

Statens vegvesen har et ansvar for å regulere, bygge, drifte og forvalte E18 for å sikre langsiktig og fremtidsrettet fremkommelighet og trafiksikkerhet for næringslivet og samfunnet for øvrig. Med utgangspunkt i dette, har fagetaten gitt innspill til planprosesser og arealbruk som berører byggegrensen for E18, som ble fastsatt til 100 m da vegen ble regulert i 2003.

Det er mange hensyn som ligger til grunn når Statens vegvesen regulerer og bygger en helt ny motorveg. Byggegrensen langs E18 er ikke plassert tilfeldig. Generelt skal byggegrenser ivareta hensynet til trafiksikkerheten, vedlikeholdet og driften av veien, arealbehov ved utbedring av veien, og miljøet langs veien. Økende utbyggingspress, spesielt på arealer inntil høyt trafikkert vei, forutsetter en forutsigbar og fremtidsrettet forvaltning av byggegrenser.

Planområdet som det reises spørsmål om, er i kommuneplanens arealdel og i kommunedelplan for Slitu – Momarken avsatt til LNF (Landbruk natur og friluftsområde). I gjeldende reguleringsplan for E18, Melleby—Askim grense, godkjent 27. mars 2003, er området mellom E18 og fylkesvei 128 avsatt til landbruk med underformål skogbruk.

Statens vegvesen varslet i brev av 26. juni 2018 ved planoppstart og ved senere offentlig ettersyn i brev av 26. juli 2019 at en reduksjon av regulert byggegrense mot E18 (100 meter) ikke var akseptabelt. Statens vegvesen har

derfor reist innsigelse til planforslaget. Videre prosess vil om nødvendig drøftes i mekling hos Statsforvalteren og avgjøres av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, dersom partene ikke kommer til enighet.

I reguleringsplan for næringsområde på Sekkelsten/Eiebakke nærmere Askim har Statens vegvesen akseptert en byggegrenseavstand på 50 m fra E18, fordi området i 2003 ble utpekt som regionalt næringsområde for areal- og transportkrevende virksomhet. Senere har området også fått status som avlastningsområde for handel med plasskrevende varer gjennom Fylkesplanen for Østfold. Derfor har Statens vegvesen i dette området vært åpne for en høyere utnyttelse av areal inntil nasjonal hovedvei.

Jeg har forståelse for behovet for utvidelse av en viktig lokal bedrift, men forutsetter at dette kan skje innenfor de rammer som gis i de overordnede planbestemmelsene og avgjøres gjennom ordinære prosesser etter plan- og bygningsloven.

Jeg ser det ikke som naturlig for meg å skulle gå inn i planprosessen nå.

SPØRSMÅL NR. 1644**Innlevert 8. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Tilsynsrådet for Politiets utlendingsenhet Trandum offentliggjorde 16. februar 2021 sin rapport om forholdene på Trandum. Der avdekkes det ulovlige rutinemessige innlåsing, uforholdsmessige og mangelfullt begrunnede begrensninger, tvilsomt grunnlag for isolasjon og bekymringsfullt helsetilbud.

Hvilke umiddelbare tiltak har statsråden satt i gang og hvilke tiltak vil settes i verk framover for å følge opp Tilsynsrådets vurderinger og hva tenker statsråden om forholdene beskrevet i rapporten?

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1478 til deg, avgitt 9. mars d.å. Her gjorde jeg bl.a. rede for hvordan arbeidet med å følge opp merknadene i årsmeldingen foregår. For å opplyse saken best mulig har departementet bedt om Politidirektoratets vurderinger av alle merknadene i årsmeldingen. For å sikre forsvarlig saksbehandling er jeg opptatt av at alle berørte instanser får uttale seg før det konkluderes.

Når det gjelder spørsmålet om innlåsing, viser jeg til at Politidirektoratet og departementet arbeider med endringer i regelverket for utlendingsinternatet. Planen er at direktoratet i løpet av våren skal forelegge departementet

eventuelle tiltak de mener det er behov for i forbindelse med innlåsing. Departementet vil følge opp årsmeldingen på bakgrunn av dette arbeidet. Det er ikke usannsynlig at det kan komme endringer i regelverket.

Når det gjelder Tilsynsrådets merknader til helsetilbudet, viser jeg til mitt tidligere svar på spørsmål nr. 984 til stortingsrepresentant Lars Haltbrekken den 24. februar 2020 (vedlagt). Jeg mener fremdeles at dette svaret gir en god og grundig begrunnelse for hvordan helsetilbudet er innrettet pr. i dag.

De andre merknadene fra Tilsynsrådet som gjelder begrensninger og isolasjon er nye. For å sikre en best mulig beslutningsgrunnlag før man eventuelt treffer tiltak, ikke minst fordi noen av merknadene i årsmeldingen har kommet som følge av tiltak i forbindelse med smittevern og håndtering av Covid 19, har jeg gitt Politidirektoratet tid til å gjennomføre en selvstendig og grundig vurdering. Det er viktig å merke seg at Politidirektoratet før Tilsynsrådet avga sin årsmelding hadde vurdert de rettslige sidene ved isolasjon. Politidirektoratet må gis anledning til å foreta en ny vurdering av isolasjonsspørsmålet i lys av Tilsynsrådets begrunnelse. Tidsfristen for Politidirektoratets vurdering er ennå ikke utløpt.

Jeg ønsker på bakgrunn av dette å ikke gjøre meg opp en endelig mening om årsmeldingen før alle relevante parter i saken har fått avgitt sine vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1645**Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 18. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

UDI har kunngjort at de uten videre drøfting vil utvikle 32 års kompetanseutvikling ved Sjøvegan mottak, og enslig mindreårig-avdelingen (EM) - og utlyse ny EM-avdeling østlandsområdet.

Hva er den faglige begrunnelsen for å bygge ned kompetansearbeidsplasser i Nord-Norge, og når ser statsråden for seg at avviklingen skal skje?

Svar:

Spørsmålet ble opprinnelig rettet til kultur- og likestillingssministeren, men besvares av meg ettersom spørsmålet gjelder nedleggelse av asylmottak, som hører inn under mitt ansvarsområde.

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI har hatt et godt samarbeid med Salangen kommune og Sjøvegan asylmottak gjennom mange år. Driftsavtalen UDI har med Sjøvegan asylmottaks avdeling for enslige mindreårige utløper i mars 2022, mens driftsavtalen med asylmottakets ordinære avdeling utløper allerede i september 2021. Dersom asylankomsttallene forblir lave, slik prognosene tilsier, legger UDI opp til at avdelingen for enslige mindreårige asylsøkere avvikles mot slutten av 2021.

UDI har i den senere tid lagt om systemet for anskaffelser av innkvarteringskapasitet, og har inngått rammeavtaler med 4-5 driftsoperatører per region. Dette er såkalte basismottak med kontrakter av en lengre varighet enn andre mottakskontrakter. Salangen kommune, som drifter Sjøvegan asylmottak, deltok i anbudskonkurransen om disse rammeavtalene, men ble ikke vurdert til

å være blant de fire beste tilbyderne i region Nord. UDI tilstreber å ha et relativt likt antall basismottak i hver region.

For å dekke behovet for innkvarteringskapasitet på Østlandet, herunder å sikre en forsvarlig kapasitet i tilknytning til ankomstfasen, tar imidlertid UDI sikte på å etablere et nytt asylmottak på østlandsområdet, inkludert innkvarteringskapasitet for enslige mindreårige, fortrinnsvis i geografisk nærhet til Nasjonalt ankomstsenter i Råde kommune.

Jeg har stor forståelse for at det kan oppleves krevende for beboere, driftsoperatører, ansatte og kommuner som har bygget opp kompetanse i tilknytning til mottaksdriften når et asylmottak avvikles, ikke minst når dette berører enslige mindreårige. Det er likevel ikke samfunnsøkonomisk forsvarlig å ha en vesentlig større mottakskapasitet enn det er behov for.

SPØRSMÅL NR. 1646

Innlevert 14. mars 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 22. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem statistikk for januar, februar og mars som viser både antall og over- og underrepresentasjon i smittetall og sykehusinnleggelses for personer født i utlandet, norskfødte og øvrig befolkning, fordelt etter landet og Oslo etter bydeler?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til gode og utfyllende svar på mine tidligere spørsmål om overrepresentasjon i smitte blant innvandrerbefolkningen. Vi er nå inne i den tredje bølgen i Covid-19 pandemien i Norge. I følge koronastatistikken så ser den tredje bølgen ut til og i enda større grad enn tidligere å være konsentrert til befolkningen i Oslo og spesielt befolkningen i Groruddalen. Det er svært viktig å følge med på utviklingen på hvor og i hvilken miljøer smitten sprer seg mest, slik at man kan iverksette nødvendige tiltak for å beskytte de steder og miljøer som er mest utsatt. Derfor mener FrP det ville vært naturlig å rapportere jevnlig på dette.

Svar:

De forholdsvise høye smittetallene i innvandrerbefolkningen har lenge vært gjenstand for bekymring for reg-

jeringen. De siste tallene fra Folkehelseinstituttets (FHI) ukerapport for uke 10 viser at utenlandsfødte de siste fire ukene utgjorde 35 % av alle smittede, og 36 % siden pandemiens start. I uke 10 utgjorde personer født utenfor Norge 55 % av alle innlagte med covid-19 på sykehus. Mange tiltak er iverksatt for å få ned smittetallene blant utenlandsfødte, og målrettet informasjon er et av mange virkemiddel som brukes. Det gjøres også en stor innsats for å øke kunnskapen rundt denne tematikken, og FHI publiserer jevnlig rapporter som kan anbefales representanten. To av rapportene er vedlagt svaret.

Det vises ellers til vedlagte tallmateriale som FHI har levert som svar på representantens spørsmål.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202021-1646-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1647**Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 6. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva har regjeringen gjort, og hva vil regjeringen gjøre for å få tak i intensivsykepleiere som har forlatt yrket?

BEGRUNNELSE:

I februar stilte jeg helse- og omsorgsministeren spørsmål om regjeringen vil ta ansvar for å få på plass en spesialistgodkjenning for intensivsykepleiere, slik at vi får en oversikt over antall utdannede og tilgjengelige intensivsykepleiere i Norge. I svaret viser helse- og omsorgsministeren til at man ønsker et system hvor man blant annet kan få oversikt over frafall, og bidra til tiltak og kompetanseutvikling for å beholde sykepleiere i helse- og omsorgstjenesten. Men det haster med å få økt intensivkapasiteten i Norge, og uten kvalifisert personell ved intensivsengen er dette kun en ordinær seng. Intensivsykepleiere er den ressursen som begrenser økning i intensivkapasiteten aller mest, og uten nok intensivsykepleiere er det ikke mulig å øke intensivplasser med høy nok kvalitet. Vi vet at mobilisering av eksisterende kompetanse er det viktigste tiltaket på kort sikt. Det finnes reservekapasitet i de som arbeider deltid og de som har sluttet i yrket. Mens samfunnet skriker etter intensivsykepleiere, så slutter de som har utdannelsen av ulike årsaker. Høy arbeidsbelastning over tid, stort ansvar, tung døgnkontinuerlig turnus, deltidsstillinger og lite tilbud om fagutviklingsarbeid. En lønn som ikke oppleves å være i samsvar med arbeidets ansvar, risiko og belastning er grunner som oppgis. Bedre vilkår som straktiltak er helt nødvendig for å beholde de intensivsykepleierne vi har og de som har forlatt yrket.

Svar:

Tilgang på sykepleiere, herunder intensivsykepleiere, er en av de største utfordringene helse- og omsorgstjenesten står overfor i årene som kommer. Som representanten Kjerkol peker på er arbeidsbelastningen under koronapandemien stor og særlig krevende for personellet som behandler og ivaretar alvorlig syke covid-19-pasienter.

At mange sykepleiere velger å gå over i andre yrker er bekymringsfullt. Å snu situasjonen krever innsats på kort og lang sikt. Når det gjelder deltidsstillinger er det stilt krav overfor regionale helseforetak om å utvikle heltidskultur og redusere deltid i spesialisthelsetjenesten, og det er jobbet med å ivareta dette. Jeg har forståelse for at lønnsvilkår er et av flere tema som også engasjerer i denne sammenheng. Dette er imidlertid spørsmål som tilligger

partene i arbeidslivet, og jeg kommenterer derfor ikke dette.

Helsedirektoratet har utarbeidet en rutine for tiltak som kan settes i verk ved personellmangel i kommuner og helseforetak under koronapandemien. Rutinen omfatter også mobilisering og bruk av helsepersonell som ikke lenger arbeider i helse- og omsorgstjenesten og angir tre eskalerende nivåer:

1. Lokalt, ved omplassering av egne ansatte, lokal opplæring, utvidelse av deltidsstillinger osv., og regionalt; ved samarbeid med nabokommuner/helseforetak, samordning gjennom fylkesmannen eller i helsefelleskap
2. Rekruttering fra nasjonalthelsepersonell.no. Portalen ble opprettet av Helsedirektoratet i 2020 for å mobilisere helsepersonell som ikke lenger arbeider i helse- og omsorgstjenesten til tjeneste under pandemien. I uke 11 er totalt 1 816 sykepleiere registrert i portalen. Portalen er tilgjengelig for kommuner og helseforetak.
3. Helse Vest forvalter rammeavtalene for bemanning for de regionale helseforetakene, og tar en aktiv rolle i formidling av personell til helseforetak og kommunene.

Helsedirektoratet har etablert et nasjonalt innsatssteam for testing, isolering, smittesporing og karantene (TISK). Et utvalg av de registrerte i reservepersonellregisteret er kvalitetssjekket og har gjennomgått teoretisk opplæring i TISK. De er tilgjengelige på kort varsel for innsats i kommuner som har behov for det. Antall personer i innsatspersonell-poolen er nå på 90 personer.

Helsedirektoratet har også etablert et eget kontaktpunkt for å gi hjelp og veiledning til bruk av de nasjonale tiltakene. Det har imidlertid vist seg at både helseforetak og kommuner ofte vegrer seg for å hente personell utenfra og som ikke har oppdatert kompetanse. Primært ønsker de å benytte seg av egne tiltak for å dekke behovet for personell, blant annet ved omdisponering og opplæring av sykepleiere og annet helsepersonell. Det begrunnes med at behovet i pandemisituasjonen er personell med oppdatert kompetanse og erfaring som kan gå direkte inn i arbeidet og være operative, uten at det er behov for omfattende opplæring og kompetanseheving. Personell som har vært ute av tjenesten vil oftest ha behov for slik oppdatering av kompetanse.

Over 3 000 ansatte i helseforetakene har gjennomført internopplæring i intensivbehandling av covid-19 pasienter og det er bevilget 50 millioner kroner til innkjøp av utstyr til denne opplæringen. Helseforetakene har også utviklet et felles nasjonalt internopplæringsprogram

for sykepleiere i intensivbehandling av covid-19-pasienter. Denne internopplæringen erstatter ikke kompetansen til en intensivsykepleier, men den kan bidra til å styrke rekrutteringen til faget intensivsykepleie på sikt.

I et lengre perspektiv er god og strategisk personell- og kompetanseplanlegging avgjørende for å rekruttere, utvikle og beholde intensivsykepleiere. Denne planleggingen bør også inkludere rekruttering av helsepersonell som har gått over i annen virksomhet, i tillegg til de som er nyutdannede. Helseforetakene fikk i 2020 i oppdrag å lage en plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse, med prioritet til sykepleiere og helsefagarbeidere. For å styrke intensivkompetansen ble det i år gitt i oppdrag at det skal utdannes flere intensivsykepleiere. Minst 100 nye utdanningsstillinger i intensivsykepleie skal opprettes, i tillegg til de som allerede eksisterer. Det er stilt krav om å styrke arbeidet for å rekruttere, utvikle og beholde intensivsykepleiere i sykehusene. Videre er det gitt i oppdrag at det fremtidige og helhetlige behovet for intensivkapasitet i sykehusene skal utredes.

I løpet av et yrkesliv går en medarbeider gjennom mange livsfaser. Arbeidstaker og arbeidsgiver må samarbeide om å finne gode løsninger som ivaretar begge parter behov med hensyn til arbeidstid, arbeidssted og behov for ny kompetanse. De første årene i arbeid etter grunnutdanningen har vist seg å være viktige for om en medarbeider fortsetter yrkeskarrieren i helse- og omsorgstjenesten. Mange har behov for god veiledning og supervisjon i arbeidssituasjonen, og det må legges til rette for det. I det videre yrkeslivet må arbeidsgiver være tydelig på hva slags kompetanseutvikling det er behov for å legge til rette for det. Slik får arbeidsgiver tilgang til nødvendig og oppdatert kompetanse. Arbeidstakerne får trygghet i yrkesutøvelsen og motivasjon i arbeidet.

Tilleggssvar:

Tilgang på sykepleiere, herunder intensivsykepleiere, er en av de største utfordringene helse- og omsorgstjenesten står overfor i årene som kommer. Som representanten Kjerkol peker på er arbeidsbelastningen under koronapandemien stor og særlig krevende for personellet som behandler og ivaretar alvorlig syke covid-19-pasienter.

At mange sykepleiere velger å gå over i andre yrker er bekymringsfullt. Å snu situasjonen krever innsats på kort og lang sikt. Når det gjelder deltidsstillinger er det stilt krav overfor regionale helseforetak om å utvikle heltdskultur og redusere deltid i spesialisthelsetjenesten, og det er jobbet med å ivareta dette. Jeg har forståelse for at lønnsvilkår er et av flere tema som også engasjerer i denne sammenheng. Dette er imidlertid spørsmål som tilligger partene i arbeidslivet, og jeg kommenterer derfor ikke dette.

Helsedirektoratet har utarbeidet en rutine for tiltak som kan settes i verk ved personellmangel i kommuner

og helseforetak under koronapandemien. Rutinen omfatter også mobilisering og bruk av helsepersonell som ikke lenger arbeider i helse- og omsorgstjenesten og angir tre eskalerende nivåer:

1. Lokalt, ved omplassering av egne ansatte, lokal opplæring, utvidelse av deltidsstillinger osv., og regionalt; ved samarbeid med nabokommuner/helseforetak, samordning gjennom fylkesmannen eller i helsefelleskap
2. Rekruttering fra nasjonalthelsepersonell.no. Portalen ble opprettet av Helsedirektoratet i 2020 for å mobilisere helsepersonell som ikke lenger arbeider i helse- og omsorgstjenesten til tjeneste under pandemien. I uke 11 er totalt 1 816 sykepleiere registrert i portalen. Portalen er tilgjengelig for kommuner og helseforetak.
3. Helse Vest forvalter rammeavtalene for bemanning for de regionale helseforetakene, og tar en aktiv rolle i formidling av personell til helseforetak og kommunene.

Helsedirektoratet har etablert et nasjonalt innsatssteam for testing, isolering, smittesporing og karantene (TISK). Et utvalg av de registrerte i reservepersonellregisteret er kvalitetssjekket og har gjennomgått teoretisk opplæring i TISK. De er tilgjengelige på kort varsel for innsats i kommuner som har behov for det. Antall personer i innsatspersonell-poolen er nå på 90 personer.

Helsedirektoratet har også etablert et eget kontaktpunkt for å gi hjelp og veiledning til bruk av de nasjonale tiltakene. Det har imidlertid vist seg at både helseforetak og kommuner ofte vegrer seg for å hente personell utenfra og som ikke har oppdatert kompetanse. Primært ønsker de å benytte seg av egne tiltak for å dekke behovet for personell, blant annet ved omdisponering og opplæring av sykepleiere og annet helsepersonell. Det begrunnes med at behovet i pandemisituasjonen er personell med oppdatert kompetanse og erfaring som kan gå direkte inn i arbeidet og være operative, uten at det er behov for omfattende opplæring og kompetanseheving. Personell som har vært ute av tjenesten vil oftest ha behov for slik oppdatering av kompetanse.

Over 3000 ansatte i helseforetakene har gjennomført internopplæring i intensivbehandling av covid-19 pasienter og det er bevilget 50 millioner kroner til innkjøp av utstyr til denne opplæringen. Helseforetakene har også utviklet et felles nasjonalt internopplæringsprogram for sykepleiere i intensivbehandling av covid-19-pasienter. Denne internopplæringen erstatter ikke kompetansen til en intensivsykepleier, men den kan bidra til å styrke rekrutteringen til faget intensivsykepleie på sikt.

I et lengre perspektiv er god og strategisk personell- og kompetanseplanlegging avgjørende for å rekruttere, utvikle og beholde intensivsykepleiere. Denne planleggingen bør også inkludere rekruttering av helsepersonell som har gått over i annen virksomhet, i tillegg til de som er nyutdannede. Helseforetakene fikk i 2020 i oppdrag å lage en plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse, med

prioritet til sykepleiere og helsefagarbeidere. For å styrke intensivkompetansen ble det i år gitt i oppdrag at det skal utdannes flere intensivsykepleiere. Minst 100 nye utdanningsstillinger i intensivsykepleie skal opprettes, i tillegg til de som allerede eksisterer. Det er stilt krav om å styrke arbeidet for å rekruttere, utvikle og beholde intensivsykepleiere i sykehusene. Videre er det gitt i oppdrag at det fremtidige og helhetlige behovet for intensivkapasitet i sykehusene skal utredes.

I løpet av et yrkesliv går en medarbeider gjennom mange livsfaser. Arbeidstaker og arbeidsgiver må samarbeide om å finne gode løsninger som ivaretar begge

parters behov med hensyn til arbeidstid, arbeidssted og behov for ny kompetanse. De første årene i arbeid etter grunnutdanningen har vist seg å være viktige for om en medarbeider fortsetter yrkeskarrieren i helse- og omsorgstjenesten. Mange har behov for god veiledning og supervisjon i arbeidssituasjonen, og det må legges til rette for det. I det videre yrkeslivet må arbeidsgiver være tydelig på hva slags kompetanseutvikling det er behov for og legge til rette for det. Slik får arbeidsgiver tilgang til nødvendig og oppdatert kompetanse. Arbeidstakerne får trygghet i yrkesutøvelsen og motivasjon i arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1648

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 25. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan jeg ber om en oversikt over årlige statlige investeringer i a) trafikksikkerhetstiltak og b) motorveier/store veiprojekter i perioden 2017-2020 (Når det gjelder motorveier, legger jeg til grunn at dette inkluderer både Statens vegvesen og Nye veier)?

BEGRUNNELSE:

I NTP 2018-2029 er det satt mål om at det i 2030 skal være maksimalt 350 drepte og hardt skadde i veitrafikken. Statens vegvesen har i grunnlaget til Nasjonal transportplan 2022-2033, Oppdrag nr. 8 – Trafikksikkerhet, anslått at målrettede investeringer trafikksikkerhet i perioden 2020-2029 i gjennomsnitt vil koste 500 mill. kr per redusert drept og hardt skadd per år.

Til sammenlikning viser de til at ni store veiprojekter som kan bli bygget ut i neste periode, med samlet kostnad på 78,6 mrd. kr, kun gir 2,1 færre drepte og hardt skadde per år. Det vil med andre koste 37,4 mrd. kr å oppnå én færre drept/hardt skadd per år ved å bygge ut disse veiene. Det har blitt bygget betydelig mer motorvei i foregående NTP-perioden enn det som har vært bygget tidligere. Samtidig viser Statens vegvesen til et stort behov for å styrke trafikksikkerhetsarbeidet, særlig i inn mot myke trafikant-er i byene, etter hvert som gange og sykkel vil måtte ta en betydelig større andel av reisen for å nå nullvekstmålet.

Svar:

Trafikksikkerhet er viktig for meg. I Nasjonal transportplan 2022-2033 legger vi opp til å fortsette å satse på målrettede trafikksikkerhetstiltak, utbedringsstrekninger, nye investeringer på vei, trafikant- og kjøretøytiltak og drift og vedlikehold. Alt dette skal til sammen bidra til økt trafikksikkerhet. Folk skal oppleve at det er trygt å kjøre på norske veier.

Investeringer som er prioritert for oppstart under Statens vegvesen i første seksårsperiode i Nasjonal transportplan 2022-2033 er beregnet å gi 7,2 færre drepte og hardt skadde i åpningsåret. I tillegg kommer virkningene av mindre investeringstiltak, herunder utbedringstiltak, trafikksikkerhetstiltak, tiltak for fotgjengere og syklist-er, miljø- og servicetiltak. Trafikksikkerhetsnytt- en pr. investerte krone er høyest for de mindre investeringstiltakene. Mindre investeringstiltak er ikke konkretisert i Nasjonal transportplan.

I tillegg vil bevilgninger til bl.a. byområder, drift og vedlikehold, trafikant- og kjøretøy og fornying ha betydning for trafikksikkerheten.

Tabellen nedenfor viser avsetning til store prosjekt og programområdetiltak rettet mot trafikksikkerhet og øvrig investeringsaktivitet på Statens vegvesen sitt budsjett, samt bevilgningen til Nye Veier AS for årene 2017-2020.

mill. kr

År	Store prosjekter, Statens vegvesen ¹⁾	Programområdet Trafikksikkerhetstiltak, Statens vegvesen ²⁾	Øvrig investering, Statens vegvesen ³⁾	Nye Veier AS	Sum investeringer
2017	8 446	555	6 968	3 082	19 051
2018	8 022	506	7 315	5 279	21 122
2019	7 592	514	6 797	5 432	20 335
2020	7 475	640	6 984	5 606	20 705

1) Avsetningen til kategorien Store prosjekter på Statens vegvesens investeringspost (kap. 1320, post 30). I hovedsak omfatter denne kategorien prosjekter over 500 mill. kr, men er ikke begrenset til motorveiprojekt. Det er også prosjekter over 500 mill. kr på andre kategorier på investeringsposten, herunder Fornyning og Byvekstavtaler, men disse er ikke inkludert.

2) Avsetningen til trafikksikkerhetstiltak på kategorien Programområdetiltak på Statens vegvesens investeringspost (kap. 1320, post 30).

3) For fremstillingens skyld vises resten av vegvesenet sin investeringsaktivitet i en egen kolonne. Dette omfatter kap. 1320, postene 29-37 (ekskl. Store prosjekt, Trafikksikkerhetstiltak og den delen av post 29 OPS-prosjekter som gjelder drift)

I 2020 var avsetningen til programområdet trafikksikkerhetstiltak 640 mill. kr. Det er viktig å påpeke at øvrige investeringstiltak kan ha gode effekter på trafikksikkerhet, og at det også er andre områder på Statens vegvesen og Nye Veier sine budsjetter som bidrar til bedret trafikksikkerhet. Eksempler på dette er drift, og vedlikehold og fornying. Jeg vil i den sammenheng fremheve at vedlikeholdsetterslepet på riksveier under denne regjeringen har blitt redusert for første gang på flere tiår. Store deler av satsingen har blitt rettet mot innsatsen for å gjøre landets mange tunneler sikrere.

Det bevilges også midler over Kap. 1300 Samferdselsdepartementet, post 71 Trafikksikkerhetstiltak. Tabellen nedenfor viser bevilgning på posten for årene 2013-2020.

							1000 kr
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
32 100	41 700	47 700	54 100	62 400	64 000	69 000	69 000

SPØRSMÅL NR. 1649

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 23. mars 2021 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Hva tenker du, som statsminister, når du hører historier om folk som ikke har råd til å betale regningene denne måneden, ikke har råd til mat, ikke har råd til klær, og altså må spare hver eneste krone?

BEGRUNNELSE:

I NRKs intervju med statsministeren i anledning ettårsdagen for pandemien fikk hun dette spørsmålet. Svaret var:

«Ja, altså det er jo krevende, så er spørsmålet hadde de egentlig råd til det før og? Også har vi jo da supplerende sosialstøtte

i kommunene for å kunne bidra med det. Man har jo også sagt at supplerende sosialstøtte kan gis i denne situasjonen med litt mindre tøffe betingelser enn det man vanligvis gjør hvis folk er permitterte eller annet. Men du får altså nå cirka 80 % av det du hadde i inntekt på de laveste nivåene. Det er faktisk en ganske god støtteordning sett opp mot de fleste andre land.»

Blant dem som er rammet hardest av den økonomiske krisen er det mange som har det svært tøft nå. De trenger en statsminister som ser dem, og som sier høyt og tydelig at hun forstår hvor vanskelig mange har det. Statsministerens svar i intervjuet har skapt sterke reaksjoner, og hun bør derfor svare på spørsmålet på nytt.

Svar:

La meg først understreke at jeg blir sterkt berørt av å høre om disse skjebnene. Derfor har regjeringen jobbet systematisk for å sørge for at flere skal ha en jobb å gå til. Det er det viktigste vi kan gjøre for å bekjempe fattigdom i Norge, det viktigste vi kan gjøre for å forhindre utenforskap og det viktigste vi kan gjøre for å inkludere flere. Regjeringen har samtidig vært opptatt av å gjøre hverdagen enklere for de blant oss som lever i fattigdom. Særlig har vi hatt oppmerksomhet rettet mot utsatte barn og unge. Derfor har vi innført gratis kjernetid i barnehagen for familier med lav inntekt. Det er satt en nasjonal grense for foreldrebetaling i både barnehage og SFO. Barnetrygden har økt. Vi har innført et nasjonalt prøveprosjekt for fritidskortordning for barn. Og vi har nær tredoblet satsingen på ferie- og fritidstilbud siden 2014 gjennom Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge. Det anslås at mer enn 50 000 barn og unge deltok på ferie- og fritidsaktiviteter i 2019. I fjor vår etablerte vi en koordineringsgruppe som skal identifisere tiltak for å bedre situasjonen for sårbare barn og unge under pandemien. Av mer langsiktig arbeid rettet mot barn og unge, kan jeg nevne samarbeidsstrategien for barn og ungdom i lavinntektsfamilier og opptrappingsplanen for barn og unges psykiske helse. Nylig la vi også frem et lovforslag som tar sikte på å styrke samarbeidet for å kunne gi barn og unge bedre og mer samordnede tjenester.

Det er utvilsomt slik at pandemien har forsterket utfordringene for noen. Smittevernstiltakene har ført til en kraftig økningen i antall permitterte og ledige. Da pandemien rammet, fikk vi derfor raskt på plass ordninger for å kompensere for inntektsbortfall. Inntektssikringsordningene har bidratt til å avhjelpe den vanskelige økonomiske situasjonen for mange permitterte og ledige under pandemien. Likevel er det noen som har økonomiske utfordringer. Jeg har forståelse for at situasjonen er vanskelig for mange mennesker, og jeg har sympati med dem som opplever usikkerhet og utrygghet.

For sårbare grupper kan pandemien gjøre veien tilbake til arbeidslivet enda lenger. Regjeringen har som mål å forhindre at pandemien skal føre til høyere grad av økonomisk og sosialt utenforskap, og vår satsing på inkluderingsdugnaden og ungdomsinnsatsen er viktig i dette arbeidet. Vi har også lagt vekt på at de som står i fare for å falle utenfor, skal få bedre oppfølging i NAV. Unge og langtidsledige er blant de prioriterte gruppene. For å legge til rette for kompetanseheving har vi utvidet adgangen til å kombinere dagpenger med utdanning. Muligheten for å ta utdanning med dagpenger bør gjøres permanent, og regjeringen vil om kort tid legge frem forslag om dette.

I den aktuelle sekvensen av NRK-intervjuet viste jeg til at selv om inntektssikringsordningene er styrket, så treffer de likevel ikke alle permitterte like godt. Jeg viste deretter til at terskelen for å få sosialhjelp derfor ble senket allerede i mars i fjor. Formålet med den nye veilederen for forenklet behandling av sosialhjelp var nettopp å bidra til at flere skulle få penger til nødvendige utgifter som mat og husleie. SSBs foreløpige tall for antall sosialhjelpsmottakere i 2020 indikerer imidlertid en nedgang i antall sosialhjelpsmottakere sammenlignet med tilsvarende tall for 2019. Hvis dette er et resultat av at færre har hatt behov for sosialhjelp i et så tøft år som 2020, så mener jeg at hele det politiske Norge bør være glad for at vi har funnet gode løsninger som har forhindre at flere har havnet i en svært krevende økonomisk situasjon. Mer informasjon om utviklingen i antall sosialhjelpsmottakere, får vi først i juli når SSB publiserer kvalitetssikrede tall for 2020.

Regjeringen vil fortsatt ha særlig oppmerksomhet rettet mot utsatte grupper i befolkningen. Vi vil fortsatt arbeide for å redusere utfordringene for dem som står utenfor. Før sommeren tar vi sikte på å legge frem en stortingsmelding om forebygging av utenforskap og inkludering i arbeids- og samfunnsliv. Her vil vi både oppsummere sentrale tiltak som er satt i verk, og vi vil presentere nye tiltak og strategier for forebygging og inkludering.

SPØRSMÅL NR. 1650

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 25. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Under behandlingen av dagligvaremeldingen i februar ba Stortinget om at regjeringen snarest mulig skal legge

frem for Stortinget en egen sak om grensehandel, hvor det drøftes og foreslås tiltak for å redusere grensehandelen og sikre konkurransekraften til norsk næringsliv.

Når planlegger statsråden å komme til Stortinget med en sak i tråd med Stortingets vedtak?

BEGRUNNELSE:

Stengte grenser ifm. covid-19 pandemien har ført til en sterk økning i dagligvarehandelen her i landet. Pandemien har gitt oss ny kunnskap om grensehandelens direkte konsekvenser, og dette er kunnskap som tilsier at man bør gjennomgå og vurdere ulike tiltak for å bedre konkurransekraften på norsk side i forkant av at grensene etter hvert åpnes opp igjen.

Dette var bakgrunnen for at Stortinget ifm. behandlingen av Dagligvaremeldingen (Meld. 27 (2019-2020)) i februar i år fattet følgende vedtak, jf. Innst. 185 (2020-2021):

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig legge frem for Stortinget en egen sak om grensehandel hvor det drøftes og foreslås tiltak for å redusere grensehandelen og sikre konkurransekraften til norsk næringsliv.»

Flertallet, bestående av Ap, FrP, Sp og SV slo også fast at det i en slik sak må sees hen til de tiltak og erfaringer Danmark har gjort med grensehandelen og harmonisering av avgifter, samt egne erfaringer og kunnskap som nå kan hentes inn som følge av redusert grensehandel grunnet covid-19.

Svar:

Ifølge Statistisk sentralbyrås (SSB) kvartalsvise grensehandelsundersøkelse handlet nordmenn for 16 mrd. kroner på dagsturer til utlandet i 2019, en økning på 2 pst. fra 2018. SSB understreker at undersøkelsen er usikker. Under koronapandemien har grensehandelen falt nesten helt bort.

Stortinget har nylig fattet flere anmodningsvedtak om grensehandel. I forbindelse med behandlingen av representantforslag 59 S (2019-2020) om å reversere avgiftsøkninger på alkoholfrie drikkevarer og bevare arbeidsplasser i norsk næringsmiddelindustri og varehandel ble følgende anmodningsvedtak fattet:

«Stortinget ber regjeringen senest i statsbudsjettet for 2022 legge frem en vurdering av situasjonen rundt grensehandel, og en vurdering av om et grensehandelsbarometer bør opprettes som en årlig undersøkelse.»

I tillegg til anmodningsvedtaket det vises til i stortingsrepresentantens spørsmål, fattet Stortinget ved behandling av Meld. St. 27 (2019-2020) Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane ytterligere et anmodningsvedtak om grensehandel:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide grensehandelsbarometer som permanent ordning innen 1. juli 2021.»

Som følge av enigheten med Fremskrittspartiet om budsjettet for 2021, ble avgiften på sjokolade- og

sukkervarer fjernet fra 1. januar i år. Dette har vært et mangeårig ønske fra norske produsenter og detaljister. I tillegg er avgiftene på grensehandelsutsatte varer som alkoholfrie drikkevarer, vin, øl og snus redusert. Til sammen innebærer budsjettforliket en reduksjon i avgifter på grensehandelsutsatte varer på om lag 3,4 mrd. kroner bokført i 2021. På grunn av reiserestriksjoner, er det for tidlig å si hvilken effekt disse endringene kan få for grensehandelen.

Regjeringen vil følge opp anmodningsvedtakene så snart som mulig.

